Summa
petri
de vineis

[illegible]

Wladislaus dei gra
Rex polonie et
Fideles nri dilecti Omnia Capitales hostes

440 Summa petri de vineis

N. Inw. 440. Summa Petri de Vineis

Continuamus venerantes hec solempnia

Continuamus venerantes hec solempnia
gubernanti omnia

credencia

Serenissimo Principi domino Karolo Regi Francie etc. Illustri fratri nostro carissimo Wladislaus dei gratia Rex Polonie Lithwanieque Princeps Supremus et heres Russie etc. Salutem et perfectam in Christo amoris caritatem. Serenissime Princeps Illustris Frater noster carissime. Vestre Fraternitatis presencium Nobilem Jaroslaum Iwrensky Wexilliferum Poznaniensem et Egidium de Fraxenstat Militem nostrum fidelem dilectum exhibitorem presencium de nostris intentionibus et legacionibus vobis oretenus referendis plene et distincte informatum dirigimus Studiosius rogitantes Quatinus sibi in referendis ex parte nostri fidem dare velitis credulam per omnia creditivam. Datum in Woyborz Nona die Mensis Septembris Anno domini Millesimo Quadringentesimo Nono.

Ad ... petitionem

[illegible]

credencia

Rex ... [illegible] ... Datum etc.

Wladislaus dei gratia Rex Polonie Lithwanieque Princeps Supremus et heres Russie etc. ... [illegible]

Conquestio Friderici imperatoris super depositione sua ad cardinales.

Collegerunt pontifices et pharisei consilium in unum adversus principem 1
et Christum dominum convenerunt. Quid facimus, inquiunt, quia hic homo de hosti
bus sic triumphat. Si sic eum dimittimus, omnes sibi subiciet et gloriam Lomba
rdorum et more cesareo removens non tardabit ne postea nobis locum auf
erat et destruat gentem nostram. Vineam suam domini sabbaoth aliis locabit
agricolis et bonos absque iudicio male perdet. Obsistamus ergo principiis ne forte
scintilla tenuis in flamma transeat destructivam. Et morbus qui incipiens fistula
ri non abscisus quo pervenerat in medullas. Sero enim hic servus ignis extinguitur
et morbo cronico salubris sero paratur medicina. Nullos quos sermones principes atte
ndentes huius percuciamus aut atriter ipsum lingwa sagitta nostra non plus lateat sed
procedat sic procedat ut feriat sic feriat ut ledat sic ledat ut iaceat sic iaceat ut
prosternatur sic prosternatur ut amplius non resurgat et tunc clare videbimus quid
sua sompnia prosint illi. Super cathedram moysi sedentes hoc tempore pharisei
sic moti sunt contra romanum principem oberrantes. Quod auctores malicie facti
sunt similes et iudices apte iudicium subverterunt. Tandem illos malitia sui cordis
intus et extra penitus obcecavit. Quod una prorsus errante clavium insonte
et iustum principem ligaverunt. Sed audite mirabilem tam gloriosi principis ligatum
tam iste pater patrum qui dicitur servus servorum dei omni prorsus exclusa iusticia factus
est aspis surda non admittens romani principis allegata et velud lapis qui desuda
iacitur sic conceptum emisit subito verbum malum et velud omnes respuens perturba
cionem et consilium quod sepissime scepsit vocifereris respuit viam pacis. Sed qui Christi vica
rius diceris et petri successor et naucla piscatoris. Quid attensus furore re
fugis id perquos rex induit formam servi. Dic ergo quid resurgens a mortuis dixit
primo discipulis ille magister omnium magistrorum. Non inquit arma et scutum sumite nec sa
gitta vel gladium. Sed pax vobis at qui gloriaris in malicia qui solus in orbe diceris
sanctus et solus. Quid aliud nisi pace dicit primus angelus et verum agnus
dei vel quid ille mirabilis cum filius dei corporali presentia discessurus tunc reliquit di
scipulis cum redditur unde venit. Certe pax et dilectio sunt principalia illa due que mat
teneri voluit post discessum. Ergo si Christi vicarium et petri te asseris successorem
eorum prorsus et per tramite non discedas. Sed actus concordet actibus et tamen
ammis inhereat galileos. Istud autem satis et merito turbat iniquorum fidelium pluralitatem.
Quod petrus relictis omnibus et reti sequi Christo vocante voluit viam vite et ta
quam omnia possidens nil habens ad celestis patris thezaurum procedentius aspirabat.
Tu tamen omnia possidens et nichil habens queris semper quid devores et devo
rans nec sedare potes cum alius indies ventris ingluvies cui terra non sufficit orbis terre.
Petrus autem ut legitur ad portam veniens speciosam nec argentum nec aurum habeo dixit.
claudo. Tu vero si forsitan incipit actus nummi que adoras petrus. Cum claudo
claudicas queris anxie que sunt mundi. Sed qui Christo iubente predicas tamen
pastor ecclesie paupertate tua refugis quod hortaris queris namque semper ut coples
aurum auro. In hoc ergo non restat alius si non dormimus nisi ut summi pontificis pre
dicatio contempnatur. De celo namque si bene recolis descendit linthieum super petrum.
Cui sumpta manducas dictum est qui orabat qui tam immunda noluit manducare
dicta quamvis esset esurie stimulatus. Tu vero ad hoc vivis ut comedas
in cuius vasis et ciphis aureis scriptum est bibo bibis. Cuius ubi potitum sit
frequenter in mensa repetis et post cibum quod quasi raptus in tercium celum

Petrus de Vineis N. R. S.

ebrietate grece loqueris et latine. Postquam autem impleta fuit tui ventris inglu
uies et stomachi usque ad summum eius tunc super pennas ventorum estimas te
sedere. Tunc romanum subiacet tibi imperium tunc tibi offerunt munera reges terre
tunc. unum mirabiles tuo facit exercitus tunc tibi omnes serviunt gentium na
tiones. Ploret igitur mater ecclesia quod pastor gregis dominici factus est lupus
rapax. Crassum quoque degere comedendo consuetum non alligat et dissolutum agni
am preciam non reducit. Set velud amator scismatis caput et actor scandali
pater doli contra unitatem romani principis et honorem hereticos tuetur dei quidem et
omnium christifidelium inimicos cum prorsus dei amore postposito et omni veritatis re
iecta. Sed ut possit hec melius sui cordis maliciam occultare potes cru
cis hostes et fidei fovet et protegit sub quadam specie pietatis assensus scilicet lom
bardis ad hec tum fere subsidium in hac parte. Ne cesar illos cedat aut iudicet
plusquam requirat series sui iuris. Sed dolose vulpis astucia nunquam in hoc
fallit ingenium venatoris, at quid teges esse intende singulariter domini gregis
pastor. Set ergo quid est quod curabat infirmos a morbis validis umbra pe
tri. Tu vero tamquam vir sanguinum ad hoc tuum vigilas ut facta strage vincu
lum sanguinis innoxius effundatur et de te sacerdos male optime dicta sunt
Cuius tuo tempore deo displicet proinde, et excellencia eius invidie turpis imi
tator dei. Reveria venim mittere in terram et quid aliud volo nisi ut inter se
homines prelientur. Non est enim hoc romani pontificis tui dictum est pasce oves
meas non ut illas mortifices quarum pastor dux et caput esse diceris et fuator
illud quidem consideres ne voluntas nec furor exprimat ius et verum quod nec ille
rex celestium et celorum in terris diutius conversando nil prorsus habere voluit tamquam
tirannus. Sed docendo discipulos vtos pauperes spiritu tunc vocavit. Tu vero in
terris tuum habes proprium et omne cum terrenis horrea thezaurizas. Sed proh dolor the
zauros ecclesie raro vel numquam in usus erogas exteriorum. Sed ut testatur pagina
statim mandasti fieri mirabilem sicut tegria solia erant oblitus petri inopes
ia prorsus qui dudum non habuit nisi rethe Et quod peius est illa nostra iehrusalem
in qua christus effuso sanguine pati voluit et eciam iacet ancilla canibus et
tributaria sarracenis. Et tu vir vicarius in hoc dormis nec curas quod nostra
dolet hereditas ad alios devoluta. Sedet enim deserta civitas plena populo et
gentibus speciosa Rome quidem antistitis omni prorsus solacio destituta fundens
rivos amaritudinis que olim lac et mel effundere consueverat. Vox enim vox
turturis que planctum dat gemitum viduata plorans amare velud rachel filios
suos quos in templo sancto suo non videt sabbo venerari assidue regem
regum romanum exspectat pugnam captivitatis sue fiducia et extremum terre
pectorum. Sed tu hostis herodes impie illud iter times lapis offensionis et
petra scandali mater et terre serenitas conturbasti ne cesar iste mirabilis
lumine mundi et speculum sine ruga futurat more celestis terre mundi dei
Sed defendens hereticos perdicionis filios et eorum. Audire potes et mito
ibu illud. Error cui non resistitur approbatur et nec est immunis. Non enim
caret occulte societatis scrupulo qui manifesto facinori non desinit obviare
ad cor ergo revertere nec opponas te principi imperis ecclesie defensori. Sed cogita
et attende quod silvestro dudum papa latenti pauperi modo reddidit ut debuit tunc temporis
tam verum fatri magnificencia constantinum qui curatus a lepre vivo statim in caverna

dedit ecclie quidqd libertat habet uel hodie honor/ Sed siluest vitari male
vindex hodie fredericus/ Nunc eis dimittit septuagesies septies Sicut eterni regis
filius dixit/ Petro qui no iussit semel instanter prece venia postulanti
aut cu dicat aplus Omnis ptas a dno deo est et qui ptati resistit diuine pot
entie contradicit/ Reuertente igitur ad gremiu matris ecclie benigne recipias fi
liu singulare psertim cu petat instant venia sine culpa/ Alioqn leo nost
fortissimus qui simulat hodie se dormire rugitu suo terribili trahet a mundi fibus
thauros pingwes et plantando iusticiam/ Ecclam diriget euellens prorsus
et destruens cornua superborum Fredericus regibus et principibus mundi utin
e obediant dno pape et cardinalibus eo quod sint elemosis paupm impinguati .n.
·n· Illos nature describit antiquitas quibus ex alieno pstatur cautela periculo/ Sta
tus nanqz sequent formatur ex principis precedentis/ Et ut impssione cera recipit
a sigillo/ Sic formatur humane vite moralitas ab exemplo Hanc utina feli
citatem breuiu vita sanctitas pregustasset/ ut cautele solercia qua vobis ex iure ma
iestatis minima lesione relinquitur nobis xpiani reges et principes relinquisset
Porro qr dicta consentur paupm elemosis impinguati filios opprimunt/ Pricipz vice
filij subditoru prene condicione obliti nec imperatori nec regi aliqua venera
cione hire dignatur quoties in patres aplicos ordinatur/ Quod aut in titulo
quibusdam iuris inuituntur et innotuerit quarti psumpcione pbatur/ Cum vocata
synodo ut asserit generali contra nos non vocatos nec sup aliqua fraude uel
prauitate conuictos ausus est suam depositionis statuere qua pt omni regum
et principu enorme preiudicium no potuit stabiliri/ Eo enim in nobis et singulis
regibus singularium regionu a facie tanti principis sacerdotii timendu non im
merito sup est si nos imperiali et principu electione solempni approbacione tocius
ecclie ac xpiane fidei religione vinceciud imperiali diademate diuinitus insig
nitos et alia regna nobilia magnifice gubernantes deponendos aggreditur
et cuius ad imperiale diadema nichil est ad eo in nobis exercere et si cause
legittime pbarentur/ Veru id pt qz sacerdotalis sit in festat abusio ptatis et
a sumo conantur papatus decorsum ut primi sumus ut ultimi Sed quid vos fa
cit obedientes religionibus simulatibus sulciter/ Quos spirat ambicio qz totius
mundi defluat in eos sinu Quasi vere credulitate simplicitatis astutos et phariseorum
fincto qz est ypocresis iuxta sentem salvatoris sibi conuincet adoptuus qz illius curie
plentitudines obsequi possent et qz inhonestas et pudor prohibet nos afferre
Tam redditibus copiosi quibus ex pluribus depauperare regnorum ditantur quadmod
ipsi nostis ipsos fuerint in famine/ Apud nos xpiani mendicant ut apud eos
patriarchij madueret. ibi uiuus domos cessatis ut illic adversariorum oppida
costruatis Sic qd de vris elemosinis tales xpianos pauperes sustentant qui benefici
pensacione qua sacri medullitus exhibuere vobis se pbent obnoxios qui
quanto magis eius magis in digestibus largiores extendunt/ tanto non solu manus
sz eciam manus et cubitos auidius apprehendunt suo vos laqueo detinentes
Hoc auicula qui quanto plus ad euasionem nititur tanto forcius alligatur. Sicut
vobis ad prius scribenda curauimus mitte sufficit exspinera vobis mun
Certa vere scientia intimauda decimum mitte uz inquos usus dimicas pa
upm expendat prodigalitas auarorum/ Cum sup imperatore eiusmodi eligendo insi
piens qua principes magnos mediatores intendimus vescere inter nos et eciam

salti superficialiter reformet. Sed de regni omnium quibus specialibus que negociis e dis-
ponere disponamus quod in insula etiam fuit ordinatum. Sed cum principes di-
uersos quibusdam complexis vel negociis que nos quod non nullis abiciunt tenemus familiares
et subditos licet clam destinare litteris non potuit illa curia machinatur quot omnes
tot viribus tot virorum insidiis contra nos instructos ad bella instigat ipso nunc quod
instat qui nos nunc opprimunt nos opprimere posse sperauit. Sed a ..2.. fideles
nec latere preciam babilis voluerunt eidem esse et si sanctus petrus invasisset
fuisset expectat. Nec preterit quod a nobis petitur videatur nobis quod preterit in nos
latam sententiam depositionis magnanimitatis nostre magestatis aliquatenus inmoveat
scientes et non conscientie puritatem et per consequens deum nobiscum cuius auxilium invocamus
Semper fuit nostre voluntatis intentio clericos cuiuscumque religionis adhuc inducere
et precipue maximos ut tales perseverent quales fuerunt in ecclesia primitiva
apostolicam vitam ducentes et humilitatem dominicam imitantes. Tales namque clerici
solebant angelos intueri miraculis choruscare egros curare mortuos susci-
tare et sanctitate non armis sibi principes subiugare. At isti seculo dediti et ebriati
deliciis postponunt deum quorum ex affluentia diviciarum religio suffocatur. Talibus
namque nocentes divicias subtrahere opus est preceptum quibus dampnabiliter honorantur. Ad
hec vos omnes principes una nobiscum et contra superflua deponentes modicis
rebus contenti deo serviant cui serviunt circa omnem debetis diligenciam adhibere.

Regi Francie super sua depositione lata que est per papam et cardinales in concilio Lud.

Et si te nostre iusticiam vulgaris fame preloquium et nostrorum veridica testimonia
nunciorum ad sensum vestre notitie perduxisse credamus que in regnis intervenit
tamen dimissa pravitatem quod que sit celsis serena fidelibus nostrorum principum
et mediam veritatem processus verum quod licet nos summi pontifices hactenus habuerint
bene conspectum presumimus ad eum in speciem plenariam et attentam debet temporibus
et diebus suis negociis deputatis verum sufficiens ipse et dicit nobis adesse verum
concedat quod si licuerit diligenter attendere contra regia recte considerat si fuit in
predecessoribus nostris rectitudinis eius si nobis tot et tantis iniuriis lacessitis iusta
debuit vel debeat descrepere denegavit si demum vicarius Christi vices impleverit
et si petri successor cuius imitatur exemplum considerat et quo iure censeri debeat
baladus processus hic in nos habitus vel quo nomine nuncupari sed dici sententia valeat
quam iudex incompetens promulgavit. Sed et si nos nostre catholice fidei debito
suggerente manifestasse fatemur a domino collatam sacrosancte Romane antistiti plenariam
in spiritualibus potestatem ut in choruscis quod absit ille peccator quod in terra ligaverit sit
ligatum in celis et quod solverit sit solutum numquam tamen legitur divina ut humana sibi lege
quod transferri possit pro libito imperium aut puniendos temporaliter imponere regnorum
regibus et principibus iudicare. Sed licet ad eum deinceps maior consecratio nostra per-
tineat non magis ad ipsum depositio seu remocio pertinet quam ad quoslibet regnorum
prelatos qui reges suos prout assolent consecrant et inungunt vel esto sine
preiudicio nostro quod habeat sibi potestatem esse ut istud ad plenitudinem potestatis ipsius
ut nullo presumus ordine iuris servato maiestatem possit in quoslibet quos asserit
sue iurisdictioni subiectos. Processit non nuper ut asserit contra nos non ut pro
celebrationis ordinem cum nec accusator comparuit competenter ydoneus nec
inscriptio processisset nec pro denunciacionem legitimo denunciatore assistente nec pro
promulgationis modum. Que clamosa insinuacio non processit dum et nullorum in
contestes nostras nobis fieri fuit copia et qui forte fuerunt ad nullum testes fuerunt publice
pro indicium ad magistrum adducti. Asserit non omnia fore notoria per

legitimum testium comprobatum. Sic ut quilibet iudex ipse posset, solum appendo notorium
spreto iuris ordine, quem etiam condempnandis infimis exponunt in nos sequendi et talis
sicut dicitur aliqui testes recepti, sed valde pro pauci quorum aliquis velud Colon(iensis) episcopus
qui suis fratre et nepote videlicet proximos ex tunc pro patruis ad suspendium legitime
condempnatos offensa venabilis nobis reddidit odiosos et alias tam ex ultra
partibus Yspanie prodeuntes Terraconensis electus et ypostolarum antistes earum nego-
ciorum istius Italie vel zone longinquitas inscios et eos venenose subordinationis
inducto nostre iustitie fecit infestos, esto sine preiudicio nostro quod legitime sunt
suspectis testibus actor et iudex, desunt tamen cetera propter que vel contumacem
absens forum iustitiam debuit condempnari. Citati namque in preiudicio sic audivimus
specialiter prius in forma citati videlicet quod ipsi citati et alii omnino personis vel causis expressis
iustitiam facere pro nos debemus vel nuncios ydoneos capaces, pretibus petitum non
fuimus, sed premissis causis absentes, ceterorum allegationibus in legitimis cuiuslibet
fuere repulsi, nec absentes contumaces fuimus pro eo quod nulla fuit citatio, ut
est dictum, prout iuris ordo postulat in citatione non queritur contumacia nostri
magistri Thadei de Suessa magne curie iudicium plene procurationis fidelis nostri
mandato excusat. Cuius auctoritate preceptum quod sufficit criminale iudicium ad quod
fuisset pervenientur inenemie(?) ullatenus oneretur. Cum ipsius citationis tenor cunctis(?)
nos aut procuratorem nostrum contingit manifeste quem dedisse intelligi videlicet
quod etiam nos non criminaliter fuisse sed pro ipse agendum predicti et omnibus absque nostro
preiudicio concepit. Dato quod manifeste fuerimus contumaces, non est tamen legi-
tima pena contumacie quod delator aut accusator et contumax procuratorem vel pro-
nunciatio iudicio ullo defensa cum discussa diffinitiva sententia debeat declarari. Sunt
etiam alie contumacie pene cum libri a legibus et canonibus introducte. Denique po-
sito quod omnia predicta iuris ordine fulcirentur, licet nusquam singularia esse nostre
defficiat ipsius procurationis tenor ipsa in ullam sententiam cogit(?) prout non pro-
curator in ipsius si nos absentes exstitimus condempnati quod ipso iure nullam
sententiam esse leges et iura que etiam manifeste declarant. Evidens quidem processus et pro-
cedentis circumstantie esse notorium. Etiam cum sententia comprehendit multiplicem errorem videlicet de sae-
cularibus pacis assertum pro nos sed asserit non servatum. Postea demanda privilegia dominorum
Anglicorum et nostre ecclesie Romane gessisse violenter causa quod per modum comparatam de
cardinalibus et prelatis captis ad concilium euntes(?) de quibus de eorum et aliorum
prelatis vobis et etiam regni processiales de regno nobis absentibus violabantur
agminibus omnibus incorruptibilibus veritatis experimentum munimentum defendat prout
hec omnia fide veridica latorum presentium et ipsorum munimentorum tenor manifestissime
patebit. Etiam cum quodam ad tam dire pene sententiam, si ea sententia dici potest quod quia nos pro-
curatorem demonstrat in predictis Pe(trum) ... fr(atrem) ... Frisingensem episcopum dilectum principem nostrum
fratrem B(ertholdum) magistrum domus sancte Marie Theutonicorum et magistrum Petrum de Vineis
dilectos fideles nostros quos ultra pro nostro commodo consummatione pacis tenende ad
concilium mittebamus, salvo predicto ad multorum nobilium et quam plurimum prela-
torum instantia Summus pontifex voluit tractari. Necnon quod de solutione census
adiuvat pro regno Sicilie, nos nempe abripimus regni domino nostre excludit, tunc
census iam discordia inter nos et ecclesiam exortam absentes a regno possi-
ciales nostros solvi mandavimus prout littere nostre inter vetera venabilium nostrorum
videntur manifeste declarare et quod pro ipse supradicto domino teste nescit inprimis dignum
credimus exsolutum, postmodum ad antea nobis nusquam exstitit requisitum. Post discor-
diam necnon tempore eodem consignatum prelatorum et publicarum personarum sigillo
apud sacras edes deponi mandavimus et hodie depositum consumatur. Apparet quod amp-

ampullosa et dolosa minus excepimus inflicte pene securitate fisca. Porro imperator
Romani imperii auctor et dominus lese maiestatis crimine deberet condempnari pena tradi
curiose legi subiectus qui omnibus legibus imperialiter est solutus de quo temporales pene
non sunt sumende cum temporalem honorem superiorem non habeat nec sit in honore spiritu-
ales aut penas per sacerdotales primas nobis indicendas. Tam per contempta
clavium qui pastoris confessoribus et sententiis pertinet. Nec dominum summum pontificem
que in spiritualibus patrem nostrum et dominum confitemur si tamen ipse nos in filialem debitam
relacione cognoscat. Sicut per presbyterum sacerdotem accepimus venienter et devote sententiam
ex quibus omnibus manifeste liquet ex his pocius ignominiose contra iuste scandalosum
non dixit de catholica fide suspectos quod nos teste summo iudice in omnibus et singulis
credimus secundum universalem ecclesie disciplinam et approbatum Romane ecclesie simbolum fini-
ter credimus et simpliciter confitemur. Decebat ergo industria regia si predictam ullam
similem ipso iure nullum quod processum sententiare non minus in nullum, qui omni regio
et principio ac cunctorum temporalium dignitatum principatum derogamus. Attendat et at-
qualis finis exordiis inceptis excogitetur a nobis incipitur, sed nominibus quod finietur in
vobis in vobis quod nostra potencia primitus conculcata resistenciam aliquam non expectat
ultimum quod iusticiam in causa nostra invenimus nobis et nostris fidelibus a longe
providentes nobis in istis sicut convenit assistatis. Nec illud obmictimus quin
fidei vestre constantiam ex confederatione contineatur nobiscum ad prius fideliter requirimus ut
nec dominum adversarium nostrum aut nuncios vel legatos ipsius occulte vel publice sententiatis
eum nobis nec toto posse viriliter assistatis nullum eo invitum vestre complere donacioni se
rectius in dispendia nostra contra molientem aliquem ad inceptos. Parati satis quod
nos in quibus inchoata tante temeritatis audacia, que deponi nostrum vel deorum
et sacerdotis auctoritate sue iurisdictionis extendit, taliter assistere nobis devotum regis
regnum qui semper nostram iusticiam complectitur istis principibus sentiamus. Dum modo
se aliorum potencia non opponat regi et principi sed et cuius causa nostra contingit
esse non minus quam nostram dicitur interesse quod nobis et aliis omnibus terre nobilium, tamquam
nostri tenore in talibus nostra defensio non relinquat. Iuvanti autem hoc facimus teste
deo dominus tamen nostri provocati veluti qui peste multiplici pravitatis mundi temporibus
videmus actorum. Ad cuius auxilium una nobiscum prout et imprimere sepissime tractatis
vos intende mirabilibus expectamus. Respicit ac demum eius hoc dominus qui tante dist-
discium sub manibus submisistis. Reverendo magistro iusticiario ut pro-
cedat contra clericos non celebrantes missarum solempnia tempore interdicti

vm ... Nec per excogitata malignitatis astuciam iste Romane sedis apostolice antistes diutius
stans nobis insidias que dei sunt longe se positis de spiritualibus hactenus pro-
beo conatur per consummare suffragia quibus evidenter mire ex iusticia decolo-
rat effundens bibulis auribus fallacie contra canones ut quieti mores fidelium
undique prorat in quietem. Hinc imperii diligenti provisione sancimus ut quicumque clericus
vel religiosus ad simplex vel simplicis legati mandatum prout formam obmiserit missarum
solempnia seu alia divina officia celebrare et ecclesiastica sacramenta fidelibus ministrare
de civitate vel loco cum mora reperitur eiectus suis bonis omnibus patrimonialibus
et ecclesie ut pena de tanta temeritate tulisse se doleat spolietur. Ecclesias neo manu-
postea pare volentibus in fide nostra fidelibus ecclesias pro patrimonialibus applicandis
aut proximis ab maiestate venientibus assignandis statuimus et quod nulli reli-
giosi de civitate in civitate audiat se transferre nisi ex parte loci de quo recesserit
testimoniales litteras deferant et alias sint moribus et vita laudabiles
ac aliis fidelibus infallibiliter commendentur. Volentes quod has nostras novas mag-
nificas sanctiones inviolabiliter observari. Tunc districtioni precipimus extitis eas
per tuas iurisdictionis ... imperiali pagina publicatis ut statuta

Civitatis ejusdem ut nulla sit in ecclesiae dispendiis, ecclesias vel ecclesiasticas personas infendas et privilegia
eas inviolabiliter servatores hinc et publicationem addicias, et etiam circa nobis ad-
haerentes potentibus et mandata nostra devote servantibus inviolatam servari volumus omnia
eorum privilegia et ecclesiasticas libertates, vel ad pacem vel concordiam cum domino papa se non
senserit inclinabilem nisi prius eadem ecclesia in plena possessione omnium bonorum et restitutionem
ordinis et honoris quibus per eius principati sceptrum exstabunt inodis redeundum.

Regi Francie si aliqua facienda ad tractatum pacis inter ipsum et dominum papam

iiij V Virum industrium et illustrem comitem Tholosanum affinem et fidelem nostrum imperatorem ad praesentiam nostram a sede apostolica venientem gratanter accepimus et certa quae pacis sunt domino papae et nostrae voluntatis plenitudinem referentem tamquam verum hilarem audivimus et intelleximus diligenter ut posse qui divina natura nobis mansuetudine et bonorum dignitate semper odimus divina pacifice regnare possemus, et ex officio debito quo debemus imperium moderamus, ad tam imperio modernum ad tam pontifice quae patris sunt principibus pietatem superponi constituimus. Bella plusquam civilia fiunt crudelius et nephandius arbitramur ad pacis plenitudinem ingentibus resistendam
ardenti magestatis nostrae potentiam desiderio affectamus ipsamque non dubio oblatam non solummodo grataner admittimus, sed nos eam offerre plenius affectamus. Volentes quod vobis apostolicas in hiis ponere tenentur omnibus nos reddere compotes et concorde conformes. Ad hoc deliberatione prehabita duximus ad te mentis nostrae, ut pacis consilia cogitantes et desiderantes quod nobis et toti mundo concordiam exhibere possimus tractatum pacis exstant duximus admittendum. Tu igitur negotium qualitatis per praemissos zelatores pacis exigentibus patris hactenus protracta ex multis expostulat. Unde delatione non dubios idoneos tamquam apostolicos nostris dignius nostris complexis assistentibus praesidio omni nostro communicatione instinctos ad apostolicam et ad nostram provinciam transmittere negamus. Instante nobis discordia quae resistit sedi Petri ad apostolicae nobis personae reputantes processibus hiis quae potuit tam in Lombardie partibus pervenit sed legatores nostrorum adventum respectu domini papae duximus postulandum et filialiter devotione requirendum ut exprimentibus aliquid quod fieri sit ad prius licet facere singulariter pars Francie per paucos ad nos debeat destinare, quibus intima cordis nostri quaedam intendimus reserare quae non diu manere exspirare dum non patres thalamo descenderint, per quae non nisi dispositione sit divina eius occulta iudicia tantorum bonorum confirmata sit praesens quod pacem indubitanter credimus perventurum. Ecce itaque comitem supradictum velud antelitem tanti desiderii pacis acceleramus ilarem laborantem ad sedem apostolicam ipsa destinamus. Cuius super hiis quae domino papae et vobis expectare nostri duxit indubitanter fenum viri credat.

Fridericus cardinalibus super excommunicationis lata contra ipsum per dominum papam

vj Cum sit Christus caput ecclesiae et nuper vocabulo suam fundavit ecclesiam super Petrum apostolorum statuit successores ut Petrus pro omnibus instituente vos qui candelabra ecclesiae super Petrum non sub modio constituit, venerationi omnibus qui sint in domo Dei ex assumpti bonorum operum lucerat vel et ad publicum mundi signa, et conscia generalis, vos scire intenditis cum ad singula quae praesidens sede Petri proponit statuere, ut deinceps debitum capiat pertractare nos ad invitat nisi prius religionis ecclesiae status et zelus efferus cuiuntandi scandalo generale ea nobis suggerat astutia, quis non miretur et stupeat, quod tot venerabilium patrum congregatione munitus mobilibus, ecclesiae generalis in solio ut iustus iudex in consilio velit praesidere aliud sinum ex causa descendens in Romam intendit principem, ad bonum ecclesiae ad papalitatem omni depositionis statuere et ob favorem Lombardorum rebellium ecclesiae exercere spiritualem gladium si dici liceat minus iuste. Cum alias quidquid exobiectis ecclesiam generantibus quae dicunt obiecta ut sint spirituales agentes prindimidua vel emendatione recepit vel ad debitatum deliberationem nostro consilii, sit in proximo aut vix ea processit debita et integra emendatione sententiam, verum ecclesiae per patentes litteras praelatorum quos mandamus apostolicum praestitit monitos evidens testimonium declarant et perdens non constituere super vocatione praelatorum dempta passe eisdem procurandam integram satisfactionem, prefatis venerabili episcopo cessari ratio adhuc

assessore nro tristissimo / cernens conspicibus testiom veritatis qui quod non indigne dolemus se per aplicus offendi tam generis nos intendit / ut non dum in(?) usque viri tam vehemens cadat in iniuria et si paciet fieri velimus comparibus non permittit / Rursum adulciones quas cessacionis vti solent sa(?) molesta nos expellit / Continue dum considerauimus impacia diuinitus ut possident et difficultate ordinis offensionis / si quod quo non liceat primatus exercere vindictis / quas in honorem per quod sathanas scandalum venit et sui principes sanguinis compensare possimus / ut metipsi et suos ad ... nre sedis in iniuria redundaret / tollerabilius ducimus / Sed nec ipse vel tota successiua progenies tanta potest quod facit ut imperij molem zelauerit in vlcioni ipsorum / Cuius ipsius summus sedis auctoritas audacie sibi frena relaxasset et tot bonis ... moles cum incontemptus forte ... videat / aut nos alcori mete turbarum quod dum nos intendimus appetere defendere sagittam ut sathagente salua semper in omnibus ecclesie salute / quam tantum sacros et debitam reuerenciam corde et ope reuereamur Quapropter venerabilitate omnium vestrum affectuose deposcimus quod motus summi pontificis quos quod causis evidentissimis tam in nostros quam voluntarios mundus agnoscat ex deliberata modestia compescatis / generali statuto ecclesie prospectum et quietis ... scandalis prouidentes / Nam cum ad salutem ad honorem eius bonis ... obligamur / Et si principis obsistere non possimus liceat nobis in iniurias suas renocare non possimus in iniuris compulsare In extreme scribit romanis

eo quod non opposuerunt se domino pape quando excoīs (?) suam protulit in eundem

viij Cum Roma sit nostri caput et auctor imperij et romanus imperator a Rome vocabulo incipit ut sibi nostri nominis et honoris processus et auspicia debeamus in ammirare duximus vehementer / Cum ibi principaliter est honor et iniuria compulsanda / apud eos qui tenent et debent pro culmine nro se murum defensionis opponere adversus insurgentibus ex aduerso ipsis audientibus et dissimulantibus quorum patiam potest quod dolere compellimur quod romanus antistes contra romanum principem postliminium quod alibi non auderet facere Sed in urbe presumpsit Eciam romanum imperatorem auctorem vrbis et benefactorem ipsius romanis ipsis non resistentibus impie blasphemare / et vt benefactorum nrorum tam priorum quam presencium romanis quibus specialiter et generaliter studuimus liberali et spontanea voluntate et munificencia prouidere / et eorum intendimus comoda promouere estimatis augmentis vestri nominis in memoriam exstitisse ac merito summo decentius ut detribu... romula non erat nra dextera pretereuntibus et tranquillitatem vel dextra Romani ipsi militibus qui pro nobis ex surgere et vlcius vnitum loqueretur quamquam nre in iniurie condoleret Cum nos vrbem triumphorum titulis insignitam nre victorie successibus honorem et ad reformandum nomine statum in diebus antiquis et prorsus statu romani imperij continuis laboribus intendamus Quapropter merito deceminus vos requirere instanter monimus et hortamur / quatenus quod obmissum est aliqua negligencia vel torpore nunc instanter emendare debeatis inducentes alios monitis et exemplo Quod cum idem blasphemator nr ausus ut omnis singuli prompta voluntate insurgant ad nimium et virum in iniuria compulsanda Quod cum idem blasphemator nr ausus alibi non fuisset in nostri nominis blasphemia prorupisse et tanta presumpcione gloriam gloriari non possit quod volentibus et nolentibus contra nos talia perpetrasset / cum non posset alicui nre magnitudini imputari Ergo cum sit laudabile impedire potuisse et preter famam nrum et vestrum iniuriam / non respondatis inulta Nam cum altius teneamini nos romani honorem et vos defendere nomine nro Sed adhuc vos et eos neglectos inuenimus / cum nullus timor vos cogeret ad offensam Romane sedis et incepit specialibus promptitudinem assumere licet inuiti coguntur ab omnibus exhibitam gratiam reuocare etc.

Ciuibus et principibus et aliis nobilibus super obsidione fauencie et capcione prelatorum vel aliquorum ad concilium

viij Ad tante nobis victorie felicitatis auspicia quibus dextera dum perpetuit processus nros desiderauimus tam eciam non latere Cum in obsidione

Faventie post tibi yeme fixa fuit victoria victricia castra nostra et insultus apposite applicite
corporis non parcentes cum machinis et instrumentis bellicis intus et intus qualiter vincunt
et muris ex continuo machinarum ictu collapsis ac per vias subterraneas quas nostri fecerant
attingentes menia civitatis, et menia intima penetrantes urbi tempus ad be-
nefici tempore non ostendentes se tueri manu nostra tandem humiliter imploraverunt
et ad omnem debere se ad mandatum nostrum convertens ... desinens non ... de
nostri tu opera ... pendebat ... pietate ... dicam nostre colla subiciat cum
fidelitatis debito ... et aliis omnibus illicitis ... quod prius
fecerant penitus obmittentes, nos autem qui de nostris subditorum dispositione gaudemus et
gloriam ... vindicte compensantes ignoscere subditis et suorum excessuum iudicium inde-
... cum cives eius in gratiam nostram clementer accepimus et absolvimus
eos ac offensas remisimus quas fecerant et captis eorum liberaliter libertati
et tandem eis nostre gratie confidenciam dedimus ut dicti ... consenti victorie
nostre de triumpho gaudeant, et nil dulcius ... suavius ... senciat exper-
tus. Post victam et obtentam Faventiam ad depopulationem vicine Bononie nostrum
... proposito instanter et conatum et exercitum non potenti ... p-
tibus vestimento actingam feliciter auribus nostris nova prosperitate delectabiliter
occurrerunt. Et cum Penestrinus episcopus nostri nominis et honoris detractor qui in pace
lupum sub ovina pelle gerebat ut possit effugere manus nostras, exspirata velud
suam in nos ... effusam ... Rome ... contra nos ... vitare con-
tinuit ... sancti Nicolai in carcere Tulliano dyaconum cardinalem qui duo legati
fuerant, et non plures alii qui ... Rome ... contra nos ... inde
partibus sive provinciis congregati Januam venientes et ... ad Januam nostris
rebellibus et armata ibidem copia galearum cum quibus dicti Roma et ... Janua
venirent sub infestis eorum auspiciis, via navigationis assumunt galeas nostras
et Pisanorum quas ad impediendum eorum transitum sollicitudo nostra ... providerat
et posuit in locis partibus per que oportebat eos ... obvias fuerunt ... quod
hostes regni nostri cum victorioso exercitu cum fidelibus nostris Pisanis ... in
fideles Januensium galeas potenter aggressi ... eorum galeis in mari submersis et ...
amissis 33 galeas triumphaliter ... 10 obtente sunt ab hominibus regni
nostri, reliquis paucis ad manus devenientibus Pisanorum in quibus capti sunt duo pre-
dicti legati, et cum eis ... de Monte Longo ... legatus ut ... fuit
legacionis capti sunt cum eis quamplures archiepiscopi episcopi abbates et priores procuratores
et diversorum ... prelatorum ambasiatores civitatum plurium Lambardorum qui contra
nos ad ipsum concilium ... Et ecce ... qui per comitatum eorum
et ... deputati fuerant prelatorum quos omnes carcer ... includit, ... quibus
nobis ad ... relacione ... negotii qualitas ... exhibebat
... succedentibus ... maiora nobis felicitatis auspicia suadebant ...
... Bononiam venientes ... Roma victrix castra
... potencie nostre nos acclamat fortuna felicior ...
... si que sunt nostrorum rebellium ... et capitis ... superbia collapsa
in suo corpore sedicionis ... habeant. Adiciat cum deus votis nostris ...
... successum et continuavit ... victoria titulis triumphorum. Nam tercia
die ... fideles nostri una cum ... illarum partium et aliis nostris fidelibus ad
... Janua que in mari ... magnifice ...
Mediolanensis hostes ... suo more ... partes maiores ... papien
... absencia suorum militum nocturna ... de Monte Longo ... prefecerat
... et legatum cum ... et turbas ... eorum
... et ... papien finibus vicinassent papienses fideles nostri

cum militibus eorum qui de illo fere absque alia inopinate redierunt dno faciente . Nam et cum
mediolanensium superbia contendentes ipsorum ad bellum congressus eos audacter et viriliter evicerunt
et sub felici nostro nomine militantes ipsos potenter aggressi triumphaliter devicerunt
capientes tubas et buccinas et vexilla clamantium contra eos adversantium non solum 300
milites de electis mediolanensibus verum etiam pro papienses cum carrocio dedimus preter occisos
quorum vix poterat numerus estimari . Eorum nec legati sunt capti sed de legato ipso si eva-
dere potuit aut in bello occidit / cum in nostra presencia non potuit esse tamen quod
presencia sua cessit ignoramus . Scimus in medulla in dubio [illegible] eorum volumus in eo quod
verum super [illegible] [illegible] confidentes cum militibus fugitivus equo . Captis legatis
per et legatis justus dns quod in nobis non permisit evadere / Unde omnia tibi significamus
ad gaudium ut sicut es nostrorum successuum avidus particeps sis triumphi

Eiusdem super eadem de captione prelatorum ac etiam legatorum

viiij Cum ad depopulationem maris [illegible] rebelles [illegible] nostri [illegible] proposito et affinium 9
cum prelatorum penestrorum [illegible] episcopo et nigro [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
cardinalis nostri adversarii [illegible] [illegible] [illegible] primos [illegible] [illegible]
sub [illegible] [illegible] convenisse / ubi convenientes ad eos de [illegible] lege [illegible] lege
legatis ut in simul legaciones [illegible] [illegible] ad [illegible] rebellibus nostris galearum
copia armari fecerunt [illegible] quibus [illegible] Roma [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adversus impedientes [illegible] et accessu / cum [illegible] ad [illegible]
[illegible] fecimus apud [illegible] victoriosi filii galearum [illegible] eorum [illegible] mari-
tima insulas et portubus que latent ut in alto mari [illegible] non poterant
velud [illegible] [illegible] eos [illegible] potenter [illegible] et aggressis galeis nostris
galearum eorum [illegible] [illegible] dns / qui de alto videt et judicat equitate [illegible]
eorum et [illegible] [illegible] mediante [illegible] et potencia nostra / [illegible] effuge-
re manus non potuerunt dno faciente legatos simul tradidit et prelatos et [illegible]
eorum galeis non sine magna cede [illegible] cum personis et rebus [illegible] sunt
galeis nostris et triumphaliter captivate in quibus predicti legati cum archiepiscopis
et episcopis abbatibus et multis aliis prelatis et minoris prelatorum [illegible] vltra
100 ambassatores civitatum rebellium lombardorum qui ad [illegible] [illegible]
[illegible] 24000 [illegible] [illegible] [illegible] et aliis personis Janua qui galeis
[illegible] [illegible] in [illegible] prelatorum [illegible] Roma [illegible] Janua [illegible] [illegible]
inter eos [illegible] infortunate [illegible] ad manus nostras [illegible] [illegible] legati ut de
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] in omnia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non formidat et sciat deum nobiscum esse sicut ad [illegible] eorum
qui non solum [illegible] [illegible] sed [illegible] et sacerdotum mundi machinam statuit
gubernari / Nos [illegible] sunt nobis deo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] con-
[illegible] / [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
intencionem [illegible] et conatus ad eam semper dirigimus que nobis et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et glorie in [illegible] ut [illegible] [illegible] successuum parti-
cipes fieri gaudeamus quos in omni successione successive [illegible] [illegible] fore
[illegible] fore [illegible] Justiciario [illegible] [illegible] super depositione sua [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]

Hactenus sicut ut loquimur [illegible] pacem [illegible] / nobis gratiam et [illegible] 10
gentibus nominis [illegible] ad [illegible] [illegible] et pacis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peticionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] / [illegible] [illegible] et petri [illegible] [illegible]
[illegible] legatio pacis [illegible] [illegible] [illegible] nuncium est [illegible] patenter [illegible]

[illegible] in mari at in quibus vehebantur [illegible] qui [illegible] reparatis admissis galeis

in medicabile quod latebat intimum exstinctum mediantibus marcescunt fomentis
medici et curam corrumpit et cordis intima gravis dolor violenter invasit. Con-
gemuit. cum leges cogitamus quod in urbe residens Romanus antistes pro suo generalibus
gentibus prebuit et quod prestare debuerat latere desiderium nostris temporibus enormiter
inboavit. Restat igitur medici per gladium putres partes adhibenda provincie fiat ad
salubre festinum subsidium per curandum fidelium nostrorum omni parte exquirimus vo-
luntates ceterorum potissime et personarum ceterarum quibus prefundis laborat infirmi-
tas specialem subsidium requirentes quorum forti ocius manifeste cognovimus velle nostris
quantum sunt succursus agilior tanto magis indigent et propior sit cautela. Quo
actu fit et fervencius et discrete precipimus. Quos abscissos etiam incisionem et sub
rectis etiam partibus obnoxiis et putridum omnem partem salubrem et necessariam salubre
cure periculum instanter expurgans et radicitus festinanter prompte ad eam mirum
celerius tuissimusque clerum mansura cum perteguit imperii pastoris neglientia
seu temeritate dispersi defenseris provincialibus que imperio possident contingentes
eos collectam expellere necesse velite promissimus. Quousque nos cogitans applicare
quantitatis eis imposite vel imponere vestris estimacione nostri aurem expediens
aggeres ne comprimitatis desiderium

Regi anglie et aliis regibus de morte domini pape Gregorii

VI Victoriosis exercitu nostro Romam finibus imminente ad quos ambitione ponderis pacis ||
et rei generalis discidii removendi specialiter affectus noster pervenit, publice
adversarius noster nominis execrandi die mensis Augusti quo et ipse nonus rebus est
humanis exemptus et qui pacem et tractatum pacis ad invicem denegabat ad
universale dissensionis aspirans et vix ultimos Augusti metas excedere quem Augustum
offendere nitebatur. Romana mortuus est per quem pax decessit et vigebat dissidium et
quod plures in mortis periculum incidebat. Certum morte multa compassione dedignamur
et licet digno coturno eo odio moveamur velud ab eo manifestis iniuriis et evidenter
in iniurie persecutionibus lacessiti contra tamen compassio nostra induxisset si diebus
istis fuisset ab actione salutis induitus, quod venerandam matrem nostram sacrosanctam
Romanam ecclesiam sedem imperii cum auctore suo providimus optatam pacis tranqui-
llitate propriis dissensionibus statuisset et ortum de suo motu scandalum generale quod
valde sunt modernis temporibus Christi fidelibus honestum suo tempore quievisset.
Sed cum diffidentibus aliter provisum sunt excessus apud deum conditorem, qui novit in
abscondito consilia malignancium, vetus providit ad clamorem Romani populi consoledi
et disponat in apostolica sede virum secundum cor suum qui sui predecessoris in dictis et
malefactis conformet, toti mundi pati provideat et nos in magis dilectione ecclesie
dirigat et reformet. Et quod votis ardentibus totis quoque conatibus insudamus ut pacis
amicus et iusticie zelator in dei ecclesia substituto ad honorificationem nomen patris
filius assurgat. Dum nec predecessoris cineres et ordo non sequatur, omnibus benevolen-
ciam et protinus in partem impensuri ad tuicionem catholice fidei et ecclesiastice
libertatis, cui ad hoc deo disponente imperii ceptrum suscepimus et Romani imperii nomen
fit applicare evangelii preparatis ut catholicam fidem et matrem ecclesiam attinentis
hostium infestibus cunarum protinus a occidentalibus partibus Lumbardorum hostes
adveniat, qui destructas reproducunt tipstu regis habuerat et discipulorum multitudine
generaliter conculcatam et copia propriorum adolere funditus satagit, nomine nostro et cultores
fidei christiane. Cum de providencia nomen patris Romani substituendi pontificis assistente
nobis potius regum et principum orbis terre magnifice disposuimus obviare assumen-
tes fiducialiter arma dei qui nobis aufert remedium in inimicos ut ex propositis absque
fructu impediri negat vias nostras. Vos igitur dive promissioni ac nostris affabiles
devoti et ylares assurgentes tam nostrorum quam vestrorum propria ardua pertis ad pacem armis
vestris corpora muniatis ad contendendum una nobiscum hostium ad clementiam superba tractantes

Responsiva frederici imperatoris ad precedentem materiam

XII Remnit hactenus indubitanter inter Fridericum imperium et regnum nostrum longo tractu R
temporis mutua dilectione sinceritas ut nulla posset materia commissionis / odium scandala
suscitari. Cum predecessores nostri felicis memorie Reges Francie vniuersi vsque ad
hec tempora honorem imperii et sublimitatem zelauit. Et nos qui per ipsos deo volente
regnamus in eisdem proposito manebamus nec non antiqui Romani imperatores et
nostri progenitores unum et idem regnum et imperium estimantes unitate pacis et concordie
firmauit inter eos aliquis dissensionis materia non illuxit. Verum admirari cogimur
vehementer et non sine causa turbari, quod nulla offensionis culpa vel materia
precedente Prelatos regni nostri ad sedem apostolicam accedentes qui tamen ex fide
qua ex obedientia tenebantur nec aliter poterant vocationis mandato in mari capi feci-
stis et eos in custodia detinetis. Et magis moleste ferimus quia vestre maiestatis
sublimitas forte credit. Et a fronte ex eorum litteris dictionis nichil aut imperialem
celsitudinem contrariantur. Etiam si summus pontifex ad aliqua minus debite
processerit, hoc ad meos nulla inclinatur detentionis causa. Decet celsitudinem
vestram prelatos regni nostri debite restitui libertati. In quo nos vobis paratos re-
dentes ex detentione eorum in iniuriam reputamus. Et regno sublimi fieret de-
trimento si super talibus taceremus. Et si ad predicta vestre mentis oculos velitis reflectere
Penestrinum episcopum et alios legatos Ecclesie impedimentum nostrum volentes apud vos
sub pedum impleturae maiestatis repulimus nec in regno nostro contra maiestatem
vestram poterunt aliquid obtinere. Prouideat ergo imperialis prudentia et ponat in
statera iustitie ea que dicimus ne velit [illegible] propria voluntate nostra regnum [illegible]
non est adeo debilitatum viribus quod se permittat vestris calcaneis proteri.

Responsio Friderici Imperatoris ad predictam

XIII Regie serenitatis scripta imperialis excellentia intellexit que si non fuerint in medio
contradictionis obstaculum, fuisset fortassis apud nos proposito consonantia. Sed quia 13
modicum fermentum totam massam corrumpit et vniuersalitatem destruit unius falsitas
singularis, castrat illa regia scripta fine [illegible] remedii complexisse quod euidenter
expressius continuus que sunt omnibus manifesta. Notorium est enim et mundo clarum non potest
equaliter dubium, ille pater Apostolicus in innocentia nostram utroque gladio impugnauit
sed nobis ad mandatum suum [illegible] ultra modum idem ad depositionem nostram et hostes
Sicilie regni in basit et apium non impletis ultimo delacauit per modum vero per
redditio nostram in regnum ad ultimodam instantia et vires in tempore alienauit
principum pacem ad cotia reformatam denotare resumpsit. Et si sperata nostra cessauerint
dictus Apostolicus manus suas [illegible] et quod potuit ad perpetuam nostram ex-
cogitauit, motu proprio sine causa, in nos excommunicationis sententiam promulgando litteris et
nuntiis nostre diffamationis titulos per diuersas transmisit. Nouissime etiam ad supplantationem
nostram aspirans et aduersus terram vanam terram conuenit prelatos quos [illegible] po-
tuit ad particulare concilium euocauit orientem [illegible] cupiens [illegible] Verum
mirabilis dei prouidentia, per quam viuimus et regnamus, cuius permittit ipsius consilio
proposito et ipsius cogitationes diruerunt in nichilum. Capti prelatos tum regali sunt
et quia aliquos ex eis in nostris conclusit manibus quos omnes tamquam nostros hostes et
aduersarios detinemus, nam ubi non deficiebat persecutor non debebat deesse defensor.
Postremo cum imperium [illegible] et leonis vestigia alia que per timescerent [illegible]
iniuret ergo regia celsitudo si prelatos Francie in angustia tenet angustias cum a
cesaris angustias intrabant. Et scribit in [illegible] card' [illegible] summi pontifice

XIIII Exsterne caritatis in tempore [illegible] imperialis excellentia condolet R
et indiuisibilis dilectionis affectu, que erga nos libera gerit filius iam
adultus serenitatis [illegible] compatitur et compaciendo turbatur, ut cum maius
firmitatis dulcedinis alimenta conalat et augmenta dilectionis [illegible] sub

insurrexit doloris quasi dubio non sit quod post / Dolor est siquidem dolor ingens et Ro-
mana ecclesia que mater debet esse omnium et magistra / in qua sacris rectius irrigata plantaria
sint ligna sacra / pastoris solacio careat / et que virum prebere tenetur aliis / penitus
observantis in nimio / cogitur adiscere que facere debeant et docere / Ecce enim naturalis
ordinis limites / inversa res agitur / dum vetustas undique aquas abyssus denegat
quas abundo ut eorum nimium siccaverunt / Propter namque quod cupiditatis flamma
vorarunt / insigni namque culpa presidentium procellis in tempestatibus conquassatur
Dum mater ecclesia que in petra nimis in petra posita fundamento / super petram Christus
remansit in digna viduitate / Ecce siquidem prudente Christo ecclesiam / princeps apostolorum
perdidit successorem / pastorali regimine grex orbatus est principalis / Sed cardinales
ecclesie pro cardinibus et columpne / quos dominum capitis eclipsavit / quales erunt
aliis venie impetratores ecclesiasticis / Etenim si veritas sub modio non celatur / non su-
ficiatis ad abundantiam / quales seminatis ordinibus errantibus / qui adversionis compassionem
demiatis / Sedentes enim ut celestibus / non que sursum sunt sapitis / Sed que ante oculos
sita sunt / mundana / non spiritualia intuentibus providetis / Sicut in quibus presulatum
et propter apicem prout voluntas dictat arbitrii et mentem non subiungunt terminis
quorum voluntas invidie maculis / sit livor cupiditatis obducat / quod nemo compatiens
velit in altum / non dum pontificatus suffragio / citissimo duntaxat / Conectitur et monetur
et multo / vestre magestatis industria / tanto serenus doloris aculeo pungitur quanto
perfectius accidentibus / Romana ecclesia semper vicarium / Cesset itaque cesset iam scandali mater
vos in nostra dissensione / non vos seducat angelus tenebrarum qui in lucis angelum
sepius se transformat / et unitatem que hactenus dinoscitur dirumpere conprehendit / Sed pax et
iusticia que velud due sorores amplexum complectuntur in cardinalium collegio
vendicet sibi locum et in vobis clementia illius / cum est assumo celo egressa
ad clerum summum pontificem unanimiter procedentes / Vobis et mundo presulem eligentes
sibi divinis meritis vos invitet et ponderis subire faciat equitatis ab vobis est
in ope prioris et multo precursores sicut debebant propter salutis eo assumatur
apud dictum mediacionis in eorum / quod invictum unionis in ipso plantato / non turbetis
eius notum accipiat sub dicti quos regitis dirigendo sed prioris unani-
mis et firmioris fide vestigia prosequantur

Fredericus Regi Castelle conqueritur de domino papa Innocentio

vij Pensantes amoris affectum que ad nos hactenus et heredes attestatum fu- II
mit eorum ut sanit nos honorem rerum et commoda libenter amplectimini
sicut vos nostre mutua diligatis et non que maxime eorum prima / aliorum
quod regno et principatu immediate contingunt / in quibus nostrum non minus quam vestrum
videtur interesse / latere quidem nos posse non eorum qualiter pontificalis ab ipso di-
gnitatis imperialis honoris dispendium / et aliarum singularum destructionem / conata semper
sunt hactenus / in terra nostra existimando et nostre potencie brachia tenendo / Falacis
de Cesare Romano principum / Ut ad reges et principes alios facilitatem habeat
in sua cupiditate pessimum ipse quidem non cogitamus / quanta modo discordia / ex
thronis nostri turbacione pretenderat tenere non desinit qualiter hostes nostros contra
nos temptaverit in aliter et fideles nostros contra devocionem sub obtentu Cruci si vervus
ecclesie precedentibus / rectitudinis spem denegat / debeat contra excolas arma de-
ponere et intuere se subsidium / quantum quoque insperamus auxilio destitutum unius
Christi fidelibus ad locum sanctissimum / Et alia namque enim / que pro nostre sapiende
discordie inter nos et summum pontificem / pervicacia / totus iam fere mundo potuit
evidere nunc miserabili cum quod non sine fidei nostre dispendio / Audivit audivimus
evenisse in pluribus transmarinis fuisse forte salubriter et dominice proprie terre
ibidem nimium et filiorum nostrorum providum / qua frequenter et libenter obtulimus sicut po-
potuit fructuosam / si petite primos intrarens pacis firme negocium voluisset
vos cum qui propter honorem nostre catholice fidei salutem / Romana ecclesia

nominibus ut mirum et dirum veneramur et libenter in prelatum summum pontificem coleremus
si nos ipse ut debitum relatione tractaret sed si in negotiis ipso in nostrum defendimus ut
non solum nobis et principibus aliis / contra debitum defensionem poterimus / vos tamen cum in
hoc non minus quam nostra causa nunc agitur et uniquos de facili posset huius rescindi
negotium sicut apte videmus periculum fiat regibus vel super hiis procaciter dormitis / toque
si vos in nulla parte contingeret et dishonore vestro vobis cum sollicitudinibus non decet
omnis cum antecessoribus nostris in vobis et regibus aliis in capite sedi remanet / si tolia nunc
publice ab eo expedire honorem supportaremus vellemus / Sed iste romanus antistes ab
eo scriptum demans pictura / qua predicat quocumque nos sit / licet contra nos suum
posse non valeat / tamen in imperio cum in regnis nostris nititur offendere maiestatem
motus nostros arcere non possumus cum tamen nunc quod aliorum iniuriam ingerit potestatem
tueamur / Requirimus igitur affectionem vestram et rogamus attente quatinus diligentius ad-
vertatis / qualiter summus pontifex suis viribus qui ac metu sive debeat / ad gladium
non contentus / in alienam messem falcem presumptuose immittit / et ut a nobis de
longe petitur exemplum / qualiter in regno portugalie / honoris sibi usurpavit digni-
tatem / contra suos et alios exercet / Nos enim ad evitanda nostra contra rebellium
et expiandas insidias / pepere (?) simplicem astruam vestris passibus per magnificum exercitum
nostrum quem per partes ytalie victoriose premisimus et personaliter illuc passuri in
stantur / Sed audito casu illustris regis francorum dilecti amici nostri passus nostros in
regnum prudenter revocantes / ubi denarios nostros et gentem / ac destringi
aliis sicut ultra marino negotio disponimus magnifice providere / quod dextram nostram po
tentie / qua sibi contra extendimus celerius sibi senciat fructuosam / Nos tamen quod
hoc tempus omnibus obmittemus cum ad evitandas rebellium nostrorum reliquias potenter
et utiliter intendamus / Adhec que de premissis vestris de.. fidelis noster nobis dixit in
dubitanter vestra sinceritas credat et adimpleat cum effectu

Fredericus imperator scribit ad cardinales ad excusationem quod non recipiat nobilem papam

·xvi· Ad nos est hoc verbum / filii effrem male tendentes arcum et permis concutientes
sagittas tempus versae belli conversi retrorsum / Ad nos est hoc verbum filii belial
dispersionis oves / Ad nos est hoc verbum principibus totius mundi prorumpens in
verba obloquitur nec ergo possumus loqui cum oblocutionem quia de modo summus licet
in mundi imperio nos sentire tamen modo tamquam preterisse non toto vel dissona vel ad
vestra / scribentes itaque attendite et expectare cum in capitulo materia eiusdem epistolam / ex
eadem dignitate putatis / longeva nostra copiosa suis prorumpit in verba quia et
excipiens delegisset et non expectata simpliciter imperio minus plene concepta festinat
edere festinavit / habet enim hoc animus captivitati quod plurimum sermone continuum
parit aliquem abortivum / Ecce nam auctorum exposuit tempus et primo vigiliis quod
mediator dei et hominum ihesus christus dominus noster qui venit ponere pacem in terram
in finibus apostolorum magister et dominus / Sed divisus ipse sathanas princeps agonizantis
sit in medio nostri tamquam qui insistit per iter ille discordie spiritus tenebrosus
cum possint linguas vestras in divisiones et implicatis articulis verborum dissignare
concutit veritate / dico nec vobis nec mundo consulit tot periculis perpulsat / Ecce
navicula per maris altitudinem ventorum flatibus rapitur / et rex remis et remigibus
destituta / non est aliquis vobis curare / que omnis subinpersonem ipse non timeat
in partibus tot multa et varia patitur naufragia tempestatum / Verumtamen si diligenter
attenditis qualiter nationes et gentes quos mediante potestis contra nos dispone
monet capitula ipse unusquisque ploret et ad tam horridum et detestabile ob
probrium perpulsandis / nusquam inveniri posset necessarium argumentum / quod dico quilibet
verum aspirant ad cathedram / unus non consentit in alio et dico unus in alio volens
verum / cathedralis dignitas evanescat et sit
sentit / nullus eligitur et dico nullus eligitur / cathedralis dignitas evanescat et sit
per disconvenientiam verborum / conveniens ecclesie statuis confunditur et fidei quod unitas

vetustudo decepit perceptis quedam defectus in ingenio / ut ubi nunc fessus imponit inestam
repentem querendi et membra truncata / turribus suis semper deforma / quam lader ob
tenebrositas visus lux / diminutis diminutus aditus / et ille sonus oris olim in
in fine orbis terre sonorus penitus obmutescens / fons est de rivulis exsiccatus / iam
Petri apostoli et Pauli hodie non audiuntur tonitrua et coruscationes sunt omnes muti
et ad plenum complectuntur / forte propter vobis sunt manus ad recipiendum / sed desunt munera
et manna que veniebat ad sabbata / amisimus et thesaurus deficientes modo non veniunt ad nos imbre
nunt dum in presepe ducantur eis celesti sydere denegante / pedes enim non habent
ad ambulandum / et diu iam nos potestatis manus contraxit et vestra vero pedes sunt vestigia
non monet / Proh pudor nimia venerabilia venerabilium olim presencia nos
pellit / Iam aves sine ductore non volant / apes absque rege non veniunt / et nos
sine rectore gubernaculo fluctuamus / inveni etiam fortuitis casibus relinquentes non
attendentes quibus curramus quinquagenarum quadragenarum ducibus absque duce vagan-
tes ad summam dementiam devenerunt / et pro deo sibi vitulum conflatilem statuentes
Set probis cessavit victio venit quia alius sunt sacerdos / et quis est ille homo / quasi sup-
ablatis culpa / Rachel viva non sit / cuius filii petunt panem / et non est qui porrigat
eis / ex omnibus caris eius / Et syon dudum pulcherrima facie iacet sicut iudit inestimata
cuius vie lugent et non est qui veniat ad sollempnitatem / Tonat dum gloria vultus
eius oculi columbarum visi defecerunt / quia non videtis quod primi estis nauffragio
sine remige remigantes / Non potest alternari quia eciam libros legere / quot et quibus
inveniet meis accusatorias litteras quamvis secretas involutas / Recedant
Recedant quoque quibus ad semper et adversitate caput resumat ac unionem indulte
ut mi ecclesia tamen dum privata sine decorem prosapiat et adsentio proprium deducam

Regi anglorum narrans ei quod non potuit optinere pacem cum domino papa

xvii Observancio et qualiter hactenus paternali bono fidei possibiliter sed tunc sancte sapience adeuntes 17
vere pacem vero vniversorum christianorum sit sapiencie regum et principum bona suppetunt
ad pacis universalis expectate dulcedinem inter nos et ipsum ac alios ecclesie
Romane pontifices precurrimus hunc titulis nostre cella sub missimus / Benignitate vestra
sicut iam edidimus / nec mundus ignorat volumus siquidem pacem venerante excepte
ne mundi in turbari diu dissidiis videamur / volumus illius magni sperantes mun
potencia temporis vigorem quod in illos progenitores nostros dominos Romanos augu-
stos in similibus forsan nominibus fuisse / Semper cum adversitatem et pacis illustris
Regis Francie dilecti amici nostri quod intuitu sancte subsidium personaliter et instanter percipiamus
destinatum quod pax regnorum nunc temporis verisimile debilitabat / quia nos spiritu ex
primeva expedire pacis dubitare nesciremus cogente dum quociens sinulatis ad pacem
evidencia signa mostravimus / totiens voluntate / pacis adverse invenimus duriores
pessimum cor Regis eiusdem adipisci precum / tale quale fiduciam obtinentes et
ut fideles nostros solempnes excellentie vestre legatos plene vestre voluntatis auc-
toritate suffultos specialiter providimus destinandos qui dum personis ecclesie vestris
nostre ac felicibus auspiciis committitur salvo sed honore imperii et regnorum quorum auctore
deo prefuimus in voluntate vestram patrem ad pacem exponere et manifeste propria
sine satisfactioni offerre que iure ipse sufficiencia reputabat iste totus pastor ecclesie
illum ideo et honorem imperii ut ad nos voluit fore responsum / sed toto sue sancte
parte prelabardorum regis et pacis tunctum sed hactenus impedimenta parcat / quem
debebat exquirere turpiter propulsa oblacione / Recte itaque concinnimus pace et non in
venimus kocaminus cum tunc contra respondit / Restat ergo ut si nostra impiis
inter aliorum quod principum regum et principum in causa nostra avisabit tenetur / quod vos
non oporteat amplius pacem importune expetere sed potius acceptare petitum

Consolatoria regi Francie conquerit de domino papa etc. et etc. etc.

xviii Satis nos pungit motus regis nova quod sepius primo nostra medullitus 18
sint irrigata / quod sit dum ibi nomen inserimus amaritudini et ecius dulcedine

studiosius perimimus inde extollere ledimur et impetimur Unde hodie pacis debet p-
diver Palatina religio et beatus zelus a fide nostre cultoribus exspectavisset iste
signum summus pontifex / pastor ecclesie qui nos dudum confinibus inimicis perchaverit /
affectionis vere noticiam scire confidimus nec modis renovavit / sagittas acutas mittit
de pharetra sua / Dio satis sibi facere non extimans in ytalie partibus iacula competisse
nos hactenus / nisi nunc impeculiare regnum nostrum pomerio quod nobis ma-
teria devenit hereditas / spinas inseruit / et nostrorum corda fidelium que fidelitas ve-
terna consolidat / amore devotionis sub velut plani bardorum negotio / cum ottone pat-
trum per impedimentum parat / et tocius voluntate cum in benignus dirigen-
concordie violentie ad pacem signa monstravimus prompciora / Venit ad regni
nostri partes nuncios et predicatores / quos ad honorem divini nominis benigno
affectione recepimus / et semper studuimus ampliare / quorum et in plenariis hactenus
cum nobis inpacta instintus [illegible] metus subesset / aliis subparare velud studiumque
palliare / liceret in prima dirigit et occultius suggestiones immectit / quibus ex
contractione et maledicti sinant eciam nos dudum in primis fulminatis a fidelibus
nostris regnicolis subministrare sive iudicio fecerat fulminari vel observari
aliud et quod reputamus amarius / sive magis amarius ut eos conveniunt
prelaturis / diu sustulit et remissione et missio / de partibus transmarinis / in regno
tamque item in apulia / crucifixus sit xpistus fideles ponas / de quorum festino sibi ...
si xpisti fidem evangelizaret noviter ut credimus terre sancte necessitati debemus sibi
dissi / nunc parmat in filios et regni karissimi spolia crucis signat Sed
hoc presto que diximus / non magis eodio quo nos separat in iniuste prosequitur Cum enim
natesi dici liceat sibi timore neqittie passisse / pensamus ut dilationis pravi-
constantiam cum complectimus afferose dicte non poterat super dilationis calumpniosum
salti inspicet publice / Dum enim inceptio nostre peregrinationis aggressu per desperato
quod anno pacis negotio / quod nos tunc pacis tempore resumere delectabat adve-
nisset cum nuncium sollempnes excellencie nostre legatos hugolinum una permi-
tteres destinasset / quia quod nos super pariter exprimencio preterit / de pacis dubitare
negotio agemur / et adeo fassimus pacem non concepto velimus nobis patibulo
actum mare timor enorme sed tempore nostre captivum absentie / non tamen in co
sultis / cum subitus motus eius nobis infamie notam impinget / et stonis
sumus vos / qui principes denotaret / ut qui nobiscum non celebravit colloquio
temptare tempore distulerat / prius nuncium ad eos collacionem iterum / presumpta sit temere
non sine nostre consciencie vel consensus in voluntate quod omnino non credimus manifeste
dabit intelligi perforvari / Huius sane doloris multiplex causa / nos afflat
movemur utique super nuribus nostris in genere sic impetu monemur / quod nunc illos videmus
in arma consurgere qui prodicare debent [illegible] dei monemur in genere ipso
intemisse oppentes / quos quanto familiaris eis tractavimus / cauto sunt
a hostes pestiferos gravi in benignus monemur presumendus et terre sancte necessitatibus preci-
pue condolemus / quod eo ad sui recuperacionem nobis dudum fimo proposito armat et
studio viriliter assumentibus et potenter galliarum recepto sub studio unius
sale expirarem sebsidium expectare quoniam suffragio funeste / [illegible] remanet
et nunc nobis in partibus transmarinis morantibus / a quibus modico fuerit dis-
trabat apulia / separarum victum victualium opulentiam subtrahet oportere /
Dum enim anno quo tito de carista victualium regni nostri / cum accidens temporale
indixerat / prout dilatam nostrum habere non credimus nostris terris bis fractionibus
amicabiliter et utiliter providere / at ecce in antea tanto fecundius provide pati
quanto nunc ubi tempora fecundiora successerunt / que possit sunt debeat
nobis in antea regni fertilitas successive prebendo Si regni oporteat

operis nostri perfectione, quod divinum plusquam civilia tela texuit. Regalis industria vi=
deat et discutiat diligenter. Nec tamen ipse in toto sit vobis credatis non subsidia
velle sub tali que vobis a quibus negociorum et temporum qualitas patitur ad opus publice
bono fidei vestre quam tota mente affectione zelamus. Cum enim et os amicicie fecerit quod ad
progenitores vestros nos habuisse sciamus venientem, illorum tamen illi quod civiles
generis paribus liberalitatibus nostre curie sufficientia promptis affectibus offerimus. Nam
itaque nostrum in libertate vestre conservacionis appendite, et cum non res agitur in proximis,
que fides semper sit danda singulis corporis actibus colligitur exemplum, si sub pace
palis ipsum nostre benignitatis ingrati circa nos fuerant, sub religionis sub velo sign=
antur habitu, prodere per populos aliena demandes plerumque quia possint, negocia aliorum
tempore se immisceant, semper tamen honori meo si expediat provide attendat
rebellionis nostre fervoribus affectus, si sint hec arma pontificum sancti Petri succumbentibus quod de=
mergentibus olim pietatis insinuat, si Christi vicarius Christi vices adimpleat, dum
illis dispendiis in cantate se implicant ex quibus homicidia sanguinolenta proveniunt
et maxime multiplicia detrimenta nascuntur. Nos enim qui pondus mundi pacem
et debite subimus nolentes quod paciam nostram ledi devoti pati ac regiminis
gubernacionem nostram defendendo vindicare mali queque affectum assumamus.

xviii Fredericus capitaneo regni ut procedat contra religiosos portantes litteras papales in regnum 19

Pungit nos tangit intimis res nova, quam scribimus, dum maxime nos alie=
conatur ad ... nostri vigor, ubi quietis et pacis sollicita studiosius pro=
curavimus, semper enim sit ad indicacionem nostram non sine causa ... proveniunt
quod ipse romanus sedis antistes, cui non satis est in hiis litteris predictis perisse nos
hactenus, nisi regni nostri pomerio, in quo velut in oculorum nostrorum pupilla pungi=
tur spinas interserat, et nostra corda fidelium que nativitatis fidelitatis vita consolidat
circumdederit subvertat, semper enim in regnum ipsum presbiteros minores ac religiosos
alios litteras suas impavide dirigit et occultas suggestiones innectit, quibus
excommunicatos et maledictos fideles nostros, et regnicolas quos velud imperator devocionis firmatos
semper facilis sit levis fieri nec flecti posse non credimus, faciat observari contra rebellionem
et maledictum subiciens quicumque more solito nobis venerunt obediunt, et nostris mini=
steriis obsequendant. Cum igitur quia aliter super hiis non videamus expediens provi=
dere ... fidelium oppressione aliorum, forma tamen de regni nostri statu ponti=
fices, inter alios conspiratores nostros, papae nos enim pungit velud qui in eius
gremio quiescimus conspirans parabit intempore fraudem, voluntatis nostre quam
desimus terribiliter compescimus tenore presencium denotamus, ut quod personas quaslibet que
litteras continentes cuiuslibet abipso papa praelatis, et semper forte pauce mandatis
seu qualitercumque facere presumpserit, ut pena debite percipiant quibus eorum excessus
nostri magestatis abhorreat, cum quibus earum conditionis sint et status clerici et presbiteri in eandem
volumus passione multari ad hoc et insolencias subtilius inquirendas addi=
cimus, ut quicumque de fidelibus nostris regnicolis devocionis integritate carentes
publicos proditores expressim pastores in ipso tunc flagitio reperit, et ardens
fidei sue fervor tantam moram nunc paciatur quod ad regionem iusticiarios valeat
deferri, eos impunes esse volumus, si de transgressoribus ipsis sumpserint ul=
cionem, ut obsidi sue meritis facere nostre serenitatis placeant ... vetbriens
condigne meriti persolvent. F. t. ... districte precipimus quatenus presentium beneplaciti nostri
formam prout iussimus tua providentia et sollicitudine publice et expressius efficaciter
publicatam publicari.

Fredericus regibus baronibus regni Francie na=
rrans processum in tempore ...

xx Ut iniuriam et innocenciam nostram tam vos quam alii reges orbis et
principes agnoscatis, ecce processu toto super discordia, inter nos et summum xx 2o

summum pontificem et predecessores suos testes in presentibus revocamus, nec tamen in hoc sinceri-
tatis fidei nostre volumus, sed quod ex tenore presentis scripture in serium patet sumus sufficiente
ad documentum nostre. Primum quidem nos fac credimus, qualiter in noverca alius
predecessor istius pro beneficio pallio et tutela nos in etate pueris nostre assumens imperatorem
ne dum impuberem sed in fonte nostre in dimicabat contra nos in ipso prelio aliis principes
nos in regem eligerent et in etate pueris nostre in imperatorem assumpsit de Saxonia inimicum
veterem, adversarium nostrum et domus nostre, imperatorem nostrum in preiudicium consecravit; qualiter
comitem G. de Brenna qui in terris nostris nostrum et singularem ... sibi defensorem
ipse misit in regnum; qualiter et G. nonus predecessor istius subrepta occasione qua nos in
tunc nobis data infirmitate gravati transire nequivimus ultra mare quam iusticiam primitus
excommunicationis publicavit dein; demum presentes ipsi Christi peregrinantibus nobis regnum
hostiliter usurpando; qualiter Lombardis rebellibus ... videntes, recuperata terra nostra, qua
recepat pacem cum ipso firmavimus quod nullo credimus tempore violandum, qualiter ipse nobis
in parte sua negavit requisitus cum civitate Castelle ... Tiracinis tempore
occupatam, ... nobis vellet ... dum multis aliis nostrum ausus est offendere
maiestatem; nos tamen ne diu illatas dissolvabamus in iura ... vix et ... sibi
sub infinitis laboribus nostris sumptibus ... nos opponendo Romanis ... preocup-
patione ... quae Romanorum predicti nequiter occupaverant cum quibus ... modo
ipsa prefatis pacem composuit nobis insciis et contemptis; et nec illud vos ignorare
patimur qualiter nos de predicto Innocencio suo diebus ... videntes in victoriam
... primogenitum nostrum ... latenter
... ad principes destinavit, per mandavit eisdem ut nullum de filiis nostris ut degene-
rem in regem sibi assumerent, prout idem princeps nobis ... retulerit; ipse quod
... publice ... latenter in ... in inimicum
qualiter patris nobis in Italia defendere ... nominis Ecclesie quod imperii ...
ultramarino negocio ... et ordinando statum pacificum regionis apud ... nobis obviam ... penestrinum ... contentum qui ... velud in
inimicum, sed Anthiochie patriarcham velud amicum in transmarino negocio requisierat
... ... temptavit ad Verone
et Placentinam, in qua velud originarius eius ... potuit evidenter ad ...
contra nos ne ... possemus; quam quam hoc ... temptavit, Lombardorum exercitu
... obtenta demum cum ... ... de Mediolanum ... victoria
dum Lombardi contra nos et imperium ... resistencia desperarent, ad eundem summum
pontificem qui eos ... palliato ... publica ... assentes ...
... a nobis ... et ... publica defensione defenderunt eorum
et imperii dominium ... cogentur

Fredericus ... conqueritur ... de summo pontifice

XXI. Levate in circuitu oculos vestros, arrigite filii hominum aures vestras; orbis scandalum, XI
dissidia gencium, generale iustitie doleatis excidium, exeunte nequicia a senioribus
Babilonis, qui populum hactenus regere videbantur, dum iudicium in amaritudinem
et fructum iustitie in absinthium converterunt. Sedete principes et intelligite populi
causam nostram; de vultu Dei iudicium prodeat et oculi vestri videant equitatem. Scimus et
enim et in summi iudicis confidimus, cum apud vos pondus et pondus
et mensuram et mensuram natura non sit, prefatas innocenciam et modestiam nostram
in iudicii libra ponderare ... calumpniosis detractionibus ... generosis
adversacionibus ... sed nunc ... credimus nostram iustitiam et respondentes in
tunc dum ... ad publicum ... notitiam deveniet quam pro angustie
fame ploramus, que frequenter in maxis ... auditum
nos ... ... rumor obduxat ... per medium nostre penitentis
affectibus ... qualiter nonus ... ... auspiciis factus pontifex
generalis amicus noster ... dum in minoribus esset ordinibus constitutus ...

omnium quibus imperii et regni sceptrum dimittit terrarum, oblitus scilicet post assumptionem suam
eo tempore vacans, et mores cum dignitate commutans, licet ipsius quondam de publico
probatae puritatis in nos suspirium et unicum ecclesiae filium sue magistris aulicos asseruisset
eo etiam supra dimittit eorum, quod propter imminens scandalum excitandum, praemissis prop-
to et late contra nos excitatis sua nos ad certi temporis spatium obligavimus tamquam ad
ipsam valitudinem corporis competenti abiectis capitulis aliis de quibus contra nos iniqua
fabricaverunt commoniti compararemus nostris contra deum et iustitiam non receptis, contra
sua nos denunciavit astutus, cum velud in nos permittit eum propter voluntate et
potentia equalitate parvimus absolvamus beneficium nobis pristina in columnitate re-
stitui postulantes, dum nos ad instantiam parvimus instanter quo petitis et in superiore ne-
gatis, tunc fere subsequendo sublimia voti comprehendere tumuimus, estimantes victum
Ihesu Christi ad eius negotium, potius quod ad concepte malivolentie quam nos adversus
assumere. Et eis quod comparavimus ea solo non que sinistro sed sepe et super celesti complacere
mente credimus in celestibus futurae, subito in ventis et homo qui propter quantitatis opera
non solo ancxietate sepositus, sed equalibus quantitatis dispositis, dum propter impedimenta
que nobis comparavit in superiori provincias et legatus qui soldanum terris suis, quas
nos captas ex tractibus in publicam testimonium retinemus, ne nobis tunc domino cultui
debitum redderent, ad regni confinia mittebat, minuerit vestram iurisdictionem et Italie
violenter intrant. Et sumpta occasione, quod ipse filius olim ducis Spoleti propter conscientiam
et voluntatem nostram, propterea nos per ipsius penam compressimus, cum et comparabat mitte-
re non poterat sub presidium veniunt. Et regnum sed per invidiam et per iniuriam perdiderunt
vindicte, vel si quem ad primum predicatione solo non provocari non poterant provoca-
verunt, quod dum ipsi predicti apostolicis excitatus quo tamen facilius obtinerent nos captos
in superiori manifestissime comparabant. Et reddentibus tamen nobis de partibus transmarinis
et intrantibus in Apuliam, compulsantibus solo non ut inspirata magistrali more imperii perdentibus
ad benedictionem, per concordiae medio verbo pacis liberet ad misimus. Et Romanam matrem
ecclesiam ex agnitione catholicae fidei benignam recepisse cognoscimus, sed postremo in terminis
simulatis, dum in revelationis diem viam nostram comminationis excogitantes
nobis redeunti in Italiam subministravit et domestica comitiva timoris nobis
instantissime persuasit occasionem fingens ne velud comportari et armata per se
timoris, tamen multis fidelibus comparavit asserens nobis, quod omnia plenissime faciebat
eius quoniam provincias et litteras suas manifestissime perveniunt, prout constat testi-
monio plurium nostrorum fidelium qui tunc temporis erant cum ipso velud excetis quidam
patriarcha et alii principes fratris ipsius cum nostro filio et principibus nostris de Germania ad
nos venientibus, quod rebelles nostros itineribus publicas impedivit ac eum de eodem
filio nostro apud Aquilegiam navali presidio, cum summa difficultate recepto et
mediantibus abinde destinato in Regnum. Denique redimus, ut pote quos ad
coartandam rebellium nostrorum nequitiam patris consilio sic amplexatus comminans
misit imperterritos, ubi quodam respuentibus et capientibus requiem post laborem,
quietis nostre sufficiens per eum in medius applicatis sibi propria assumpsit in sanc-
tissime persuadens, ut contra Romanos excellentie nostre devotos, et alios rebelles
nostros de iustitia qui iura ecclesie et imperii detinebant, procedimus ambasiatores de suo
favore sequimur, quod nobiscum nostri et imperii iura et pondera patriarche volebat, et sic
ad multos eius in superiore Romanos qui tunc temporis Viterbium expugnabat in favorem
ecclesie nos non oportuit diffidare, eodem mittente litteras latentes ad Urbem, quod
hoc propter suam conscientiam et mandatum faceremus, in odium Romanorum. Et cum interim
quadam seditione suborta oportuisset nos necessario cum Frederico consilium ut Fresonis et scismatice
principis obsistere cum solo non occasione potentia, quod tamen nobilibus nostris Italie in
Italiam nolimus amicitie, nobis inrequisitis et eius oculatis contra omnem opinionem
Ianuensium Venetum, quos belli socios et principes statuit, non relinquit, federis arte
iniit tamen Romanorum, per quos ad mandatum eius ut diximus diffidatis non attendens quod

dubia vite et honoris nostri fortuna nec rebelles et devotos ipsos remanentes in finibus
copioso et strenua militia armatorum in eorum subsidium misimus, qui cum personaliter
nequiremus interesse adhuc nostre et ecclesie nostre fidelis integritas et purum devocionis quam ad
matrem nostram sanctissimam Romanam ecclesiam habebamus non talia debuimus pati nos
agnoscere non sinebat, quia quod ecclesie iusticie, tamen reputabiles satisfactionis nostre omnium
in nominatis partis arbitrio ponenimus, qui tantum nobis vite qualibet illudebat
actibus, quando consortium ulteriorem spem arbitrii permittebat, Hec non itaque tempore diu
in negotio ytalie propter pacem adhuc nostri imperii componendo cum prioribus precibus nulla
spes remansisset nobis in posterum vel civilis ad presentem eandem optimum tempus re
defensacionum expectantibus nostris posterius eidemque illuxisse fortuna, verberata contra
discordia inter ecclesiam et Romanos in qua sit magnifice thesauros nostros effundimus
et personam, quod contra consuetudinem propriam rebellionem de malignacionum cordibus credimus evinisse
tempus omnibus et non consenti, debemus propriis indubitatam securitatis ecclesie perfectam
et cum ipsum zelo sincere devocionis accensi et nostrorum fidelium civitatis reducti
adiuncti, per predictum personaliter minimum et non vocati, ducentes nobiscum carum
filium nostrum, tunc Romanorum regem electum de Jerosolimitanum regem heredem quem nobis
tunc temporis sors fuit .c. manifesta successio filium unicum in patrie dulcedinis
affectione relinquerunt et eundem per oblatum ecclesie persona nostrorum intentum obsidem
summo pontifici nos offerre non prodimus timore et ordinem inter nos et ecclesiam
sub attestacione domini militum postulabatur, qua dum ante cum ipse prelatus ecclesie generalis
dum esset et temporis hostem nobis sinaserint experstantur, ipse quia contra dum scientiam
nobis tunc ecclesie curie facieret, affectione nostra sancta ostendet, quod curialium omni offendebat
voluntate, cum eis contra proprie se assentes sub intencionis nostre sancto proposito et minimus
subsequentem nostrum fiducia discussionis dissencionis, tunc inter nos, et Lambardos
in sinum corrupti, medias traheris sufficientem, et dissentiones discordie inter nos et cives
et nobiles Rome devotione prudentissima duximus componendas, sicque negocia
nostra omni presidio confirmatione servivi in obsequium ecclesie personaliter ac voluntate
possumus, ac exercitu copioso, quod sub magnis expensis nostris stipendiis, congregati
tam de Germanie quam de Ytalie partibus fecimus, et prius a incepti proposito permanere
destitimus quam libertate ecclesie conculcatum in urbe et terram eius occupatam instan
tum presentium et debitum nostri potencia reforavimus indubitanter extimantes, ut ex sublimes
prius favor iusticie nostre non poterat devotionis obsequia meminere, Sed audite
retribucionem mirabilem quam pro tanta devotione, pro tot beneficiis pietatis indubitabile
fidei firmamento sancti memorius pastor ecclesie nostre catholice fidei prorumpit nobis
in singulis reddere prorumpit. Imprimis super ultramarino negocio quicquid per P. archiepiscopum
Ravennatem tunc apostolice sedis legatum sub forma ex presentiam ab curia sibi datam, videlicet de recuperanda
Corona filio nostro in possessionem plenam, et presentium omni nobis minimum rebellibus in regno
fuerat rite ordinatum, statim adveniente Sabinensi episcopo et legato predicto ut incepitis
suis ad curiam beneficiis expectantis, ut nulla maior mora procuretur, misit quod
delatos dissentos potuit in maiori in ordinate sunt ex toto extincti negocium ytalie
et ne dum quod adhuc nostrum pacem permisit ordinari immo petentibus et insimulibus
nobis attrenociare hostium nostrorum, qui in Lambardia et Thuscia fideles nostros et
tunc dimissis sunt exercitibus copiosis devastabat, ut non cum militibus nostris gentes
tunc in partibus ipsis ut duximus pro ecclesie servicio habebamus nostre promisit et non alios
incaros seu sinas alias destinaret, ex quibus bella crepescerent sunt et quod plurimum
stringes hec in concordia sub securitate, Ad hunc et in tantum supradictorum nequicia non
contentus Civitatem castelle pridem retractis temporibus occupatam quam reddi prius
et sibi omnem consulta sinabat receptis Civitas libus illius monete quam ad destringendos
motorem nostri non abscendent nobis cum eo permanentibus in Reate nostra maiorum
milia correspondentibus reddere recusavit, Sicut generalis sit nostri suffismus nos amabat
demum super sunt nostris omnibus et super pacificanda ytalia nobis de qualibet prius nec
victi nec per benivolum dispositive coacti apprehendimus arma et scutum vires de thesauro
sanctio

de Alemannie partibus ad quas diebus illis prevaricatio filii nostri nos denuo vocaverat
per medium Italie congregatis militibus strenuis milliarum numero armatum quia
excessive poteramus. Et cum ad noticiam summi pontificis pervenisset. Cum per septem
treugarum pro terre sancte subsidio fidelibus nostris tunc principibus indicavit armatum in-
gressum Italie per apostolicas interdixit, oblitus quod ab ipso celorum deo, quos predictus treugis
indixit nos tamquam ad honorem et defensionem ecclesie recessimus, quod Romanos quos sibi
nunc ecclesie subtraxisse dicebat potenter revocare debemus imperium in nobis reputans
quod domum nostram et possessionem nostram [illegible] quia nobis rebellium nostrorum rebellio
furiosa perduxerat. Voluit in hoc dei nitebatur quod magis credidit in Romanis qui
pro nec anno suo sex partibus suis in nullo exstiterant obligati. Adiecit preterea in-
super quod de negocio Lombardie in ipsum compromittere et sine adiectione temporis
vel conditione aliqua nullo iure et honore imperii reservato permittere debemus pro-
nos vel imperium amicis nostris contra [illegible] suspenderet vel ius et honores imperii
liberaliter sufficeret. Et nobis et nostris contra predictos nec [illegible] superdemandarum
menda suadet adultas artes per modum se gerit [illegible] nobis obviam
in vestimentis ovium lupum rapacem. Cum [illegible] quod nobis in terris apostolicas
debitum [illegible] commendatio placentia nobis subditum et nostris [illegible] ad
[illegible] per nuntia revocavit [illegible] fuit estimavimus sic [illegible] et [illegible]
fideles nostros [illegible] ut processus nostros in Italie enervaret. Sed [illegible] faciente
divina clementia que semper [illegible] imperium [illegible] clamantibus apud
[illegible] rebellium nostrorum in [illegible] et [illegible] quod ipsum dedatur
eis rebellionis [illegible] fiducia, nec non de fide [illegible] eo quod nos [illegible]
[illegible] promisisset, publicis vocibus arguebat, quod [illegible] petitiones eorum occasione
predicta nos [illegible] non potuit, impedimenta clandestina [illegible] nostris
processibus undique [illegible] legatos per imperium et ubique [illegible], ut [illegible]
a fide et devotione nostri sedere destinando non potuit cum nostris fidelibus fides et
amicorum nostrorum fiducia [illegible] valeat. Volentes ad hoc vinci
in malo, malo [illegible] in bono malum vincere cupientes, sollempnes nuncios nostros pa-
[illegible] archiepiscopum [illegible] et [illegible] magne curie
nostre iudicem et [illegible] capellanum dilectos fideles nostros ad sedem apostolicam
[illegible] destinandos quibus oblata est sibi per eos ex parte nostra devotione [illegible] et
[illegible] contra [illegible] et [illegible] ac [illegible] ecclesie
et imperii [illegible] inter nos et ecclesiam [illegible]. Summus pontifex [illegible]
suorum [illegible] legatione nostra in [illegible] suis [illegible] et [illegible]
archiepiscopum [illegible] quod ad nos [illegible] sua [illegible] destinavit, et excellencie nostre [illegible]
[illegible], quod [illegible] mandavit [illegible] ab impedimentis omnibus quibus se nostris processibus
obiecisse [illegible] suis nuntiis nostris, et sic [illegible] videntibus. Post
quod [illegible] dictus [illegible] recessisset eius [illegible] et in confusione [illegible]. G. de
Monte longo, quem [illegible] ad eos [illegible] et contra nos [illegible] et
aliorum nostrorum fidelium [illegible] in Lombardia cum legatione plene misit. [illegible]
quod [illegible] tanto maiora nobis et nostris impedimenta
paravit. Preterea principibus nostris prelatis Ytalicis et Germanicis nobiscum in curia
nostra [illegible], [illegible] destinavit [illegible] nostre [illegible] non [illegible]. [illegible]
[illegible], [illegible] que [illegible] regni nostri ut dicebat
[illegible], [illegible] mandavit nos per eosdem principes [illegible] nostrorum [illegible]
et [illegible] nostrorum ad singula [illegible] nobis sub [illegible] observandum
[illegible] coram principibus et prelatis ac religiosis [illegible] quibus [illegible] ordinate [illegible]
[illegible], [illegible] in stabilitate [illegible], [illegible] ac de ve-
[illegible] Nicholaus [illegible] predictos [illegible]
[illegible] archiepiscopum magnum [illegible] et alios excellencie nostre legatos, cum
nuntiis nostris [illegible] fidelium ad sedem apostolicam [illegible], [illegible]
de satisfactione [illegible] et [illegible] se [illegible] obtulimus nos paratos

Sed nec in omnibus hiis aversus est furor eius quin dictus evangelizans pacem, Christi vicarius
sed auctor scismatis et errorum amicus, ut dicam sicut patrum auribus nostris nostre
nostre devocionis prorumpens exsecrandum predictum urbi Romanos et incolas ne super
beneficiis ipsius, valla iusticie sine publico scandalo forte procedere non valeret, ex
festinancia nimia concepta edidit abortivum, vos summum christianorum principem, die
dominica palmarum contra solempnem morem sancte matris ecclesie et in cena domini per modum
suum predicando pena sacre prefana audivimus, licet hoc credere minime deberemus, contra
dicente seniori parte fratrum suorum, eo quod causa Lombardorum quasi excitatis venerabilis et
strinxisse appetit, nos inclitos fautores et satellites suos et primario pampilonensis
solidatos, qui iam applicuit nec ad allegandum innocenciam et iusticiam nostram et demum
ad satisfaciendum citandum offendam et ad cautelam ad presenciam suam publicos aspectus
prenitent pervenerint, licet nos singulari quadam et publica unctione propter nostram
iusticiam et famam procedentes male sic mitti deberemus, concitat apperuit et mordi
nate processit, cum veritatem dolemus in cunctis operibus, nisi forsan exterius sua nominis
editus forsan interius comprimisset. Dolemus tamen et ex corde propter venerandam universalis
ecclesie matris nostre quam dominus Ihesus Christus sibi per sanguinis gloriosi in passionis testimonio
comendavit, aliud nobis prius, eque super omnia nam non tenemus inducem et ideo nullam
posse in iniuriam sibi reputamus ut potest causa se prius nimium capitales nunc indicare
nam et operare sunt professus et velle rebelles et hostes imperii publice confitendo et fovendo
in dignum, preterea tamen cohortem principis et qualitas pontificalis officii dignitate seu
auctoritate reddit. Sic mediolani civitate quam per maxima parte prestiora religiosorum
et plurimorum fidedignorum asseritur instituitur hereticos quibus quod nos et imperium manifesto
favore tuetur ecclesie de civitatis eiusdem potentem, sic delator est episcopus florentinus
laudabilis et fame probate, impleta capitulis super hereticorum potentem quitamen
obedienciam nostram et medietatem gracias ad mitte non obmisit, illum tamen preterea Christi vicarium
et Petri successorem, maiorum fidelium indignum fatemur, non obdignitatibus iniuriaz, sed
ob proprie defensionis et de dispensacionis causis cum suis deliberacione maxima faciendis
in eam: sua inconsultis fratribus cuius consilii institucione meruit episcopus ipse bullator et scriptor
et forsan eorum inventor: de quibusdam dispensacionibus in perpetuis, quas prorsus plen-
cio non valemus, per quas scilicet nullum quodam: conestabilis regni apud ...
separacionis suam super ... episcopum ... decimo ... post ... inventis
balthasar de .. et .. fratrem Io. de Casaria Iacobum de .., qui prius fratrem sua desspo
sancat, potentibus nostris sibi quorum ... attingentibus in ... concessit uxores, precepto
non nulla perierunt ... eorum quantitatem et prima desunt ... qualitatem
compescuit, defensionis ... et inveniencium ipsius, in ullo dolemus, per qua nobiles et potentes
Romanos sibi satellites, et fautores agunt confessiones permitte non contentum ipsi
cum ... et possessiones suis prioribus fidelium devocione donatas Romana ecclesia dudum
prescripcio vel processu annectatum dilapidando largitur, itaque non privetur universali
ecclesia, nec reges aut principes et ipsi Romani, sic nos cum suam iudicas nos
venimus non in concepta ... et apostolice officii et apostolice dignitatis, cum omnes ortho-
doxe fidei professores et nos spiritualis ... fatemur, sed propter prevaricacione arguimus
que solo tamen regimus ... indignam et ut omnes principes nostri Romani
senatum intencionis nostre proposito ... devocionis zelo in nobis agnoscant
quod non ... sed et ... Romani principis quod Romanum an-
tistem demeruit, quod greges dominicos ... pastore prodigua debaccet, ecclesie quod sacro
sancte Romane ecclesie ... Christi et ... dominum ...
cum ... et ... absconditis et generale ... prelatorum et aliorum Christi fide-
lium debeant evocare, vere nec minus alia probabili ... ecclesiam, ... ipse rector ecclesie
qui debet esse ... quarumlibet et constancie maxime vas electum quod ... personem
suam ... defensionis ... nobis fact, per quas in ... imperii

quibus non deesse nobis sed adesse promisit tamquam [illegible] et favore pro persona nostra blasphemias
per apostolicam prosequitur, tamen illud sollicite revocamus in lucem nullam nobis occasionem invenie-
dat cum propter quam ipse in[illegible] honore debuisset quod nos tum actus commoveri, nisi
quod cum ipso comitisse de nepte sua desponsanda H. naturali filio nostro regi Turrium
et Gallurum magistratu[m] nostri magnum edidit, et reputavit in dignum. Vos igitur reges
et principes orbis terre non solum nobis sed ecclesie que est congregatio fidelium omnium
condolete, cuius caput languidum, princeps eius quasi leo rugiens in medio, propheta
eius vir infidelis, sacerdos eius polluit sanctum, iniuste faciens contra legem. Nobis
precipue inter principibus talibus defectus summi pontificis est multum deplorandus, qui
veluti vicinioribus et propinquioribus affectione propria honores gerimus [illegible]
onera presentimus. Sed nec illud obmittimus, quod in senectute virum affectione regenerans
ut gratiam nostram ad [illegible] in iniuriam reputatis, ad domum nostram ab aqua
et [illegible] ignis interdicitur in vicinis. Certum motus pontificalis attendite
et ad hoc in favore nostrorum rebellium pervenit quod tandem ad plus expressa non
fiat cum Paleolugo [illegible] vobis et [illegible] minime [illegible] timeatis similibus
cum aliorum regum et principum [illegible] credit sed Cesaris Roma potentia que
propria [illegible] sustinet contempnit. Hec et unde est cum [illegible] Lombardie,
que cor ipse pergebat [illegible] legatos foras [illegible] propter nunc et [illegible]
[illegible] non audet propria nobis personaliter [illegible] sum fide dignum, cuius ob hoc
testimonium in [illegible] et quod presse promisit, et si negotium Lombardorum in eius
manibus poneremus ne deo quod maligno magistratu nostrum offenderet, virum eorum
[illegible] orbis decimas terre sancte nostris deputatas nostris [illegible] applicabat. Nec
est mirum instantibus Lombardorum [illegible] pergebat, quibus [illegible] aliquorum prelatorum
confessione recepimus de assistendo eis contra nos et imperium ecclesie [illegible]
quod eos per [illegible] nobis [illegible] [illegible] Ihesu Christi transmisit in [illegible]
Sed ad turpis fuit [illegible] promisso fidem [illegible] potuit et [illegible] varie
[illegible] horribilem et [illegible] qualiter ac [illegible]
[illegible] minime [illegible] [illegible] Cumanum episcopos et
alios prelatos nos fecit amoneri, et ut satisfactionem Lombardorum [illegible] deberemus
accipere, vel treugas pro terre sancte subsidio prebeamus ut [illegible] mittus ab
[illegible] Lombardis, cum ob dictarum treugarum tempore [illegible] compesset nobis
quod [illegible] ad deliberationem nostrorum fidelium medio temporis spatio [illegible]
[illegible] ipsis ad [illegible] legati predicti G. de [illegible] qui apud
Mediolanum intimus morabatur [illegible] [illegible] prout hec [illegible]
prelatorum testimonio comprobatur medio tempore, nec voluntate nostra [illegible] fidelium
nostrorum [illegible] concepti virus evomuit, contra nos prout aliquorum rela-
tio continet ad depositionis sententiam procedendo. [illegible] [illegible] clementissime pater et
pontifex qui ut [illegible] redimeres filium tradidisti, propter quod vivum et omnium potentum
[illegible] vobis [illegible] [illegible] quod ad [illegible] talis in [illegible] nobis
non non sufficiant munimenta. Sed ut totus mundus agnoscat quod honor omnium
tangitur [illegible] [illegible] offendatur ‖ in [illegible] sub [illegible]
Fridericus Viterbiensibus ut inducat eos ad fidem suam commemorans et quod [illegible] eis nolint

viii Fredericus dei gratia Romanorum imperator et semper augustus Viterbiensibus fidelibus
suis gratiam suam et bonam voluntatem. Dum [illegible] nostre volumina volvimus, dum
civitates nobis subiectas imperio in nostre consideracionis speculo speculamur, in
quibus [illegible] [illegible] sinceram fidem et devocionem debitam cognovimus temporibus
reperiri, occurrit nobis specialiter Viterbiensium civitas [illegible] [illegible] reputans
et indeficientis devocionis [illegible] [illegible] semper [illegible] imperio [illegible] et [illegible]
semper [illegible] [illegible] et fidei sue testimonia probabilibus argumentis [illegible]
[illegible] indiciis demonstravit [illegible] acies mentis nostre [illegible] alias [illegible]

de vobis non indigne specialem consideracionem receptimus. Nam cum dudum vires hostes vestros inimicas et pessimus quod durum tunc per sevitates vestre proposito, quod ad invasionem vestram promptis desideriis intendebat, vos ad integritatem vere fidei quam illibatam semper servastis imperio, digno respectu sentes in auxilium vestrum Cesaree potencie vires armamus, et nobilem militiam Germanie bellis expertam ad tuicionem vestram duximus destinandam. Alia et vice ipse qui dudum gratia defensionis defensoris vestri nullo cum assumpsit. Sed nos qui in vestris regionibus tangebamur et angebamur in turpitudine, defensoris honorem promptum sed voluntate suscepimus, nisi nos ipsius vobis inducti, sed per considerationem vere fidei imperialis excitati vobis ipse persone sudoribus non pepercimus, sed sub estu solis vrentis in pulveribus sub galea laborimus et loricam in angustiis, cum penali et soli esset laboris magnitudinis pro vobis laborabat augustus. Nec laborantem bellum acris intemperies retardabat, sed in ducebat in eo nobis labor sollacium pro quietes vestram et vestrorum fidelium parabat. Tunc eciam vestri non modicam pro defensione vestri censum et eciam meis vestri querebat utilitatis spe nobis assistenti commodi vendebat. Ille nec qui manere nos consuppeditat defensoris hospites pascebat nos vrbis et pastorum comoda subtrahebat, nec voluit vobis in quantis modica tamen mutuo subvenire expectamus pro parandum contra inmediata desperans decaminis contra aliena. Igitur ex hec omnia in me tante considerantes apperamus, incipit de nobis conscie cultus meus animo suspiriosa qualis suadet immo sanna sua pollicetur quod honorem meum et imperium extimatis vestris desideriis, assistatum brachiis patentibus amplexam, nullo animo spem, proposti vestri consummacionem in iminente. Iam atque tempus advenit quo vobis et imperio grati potestis fieri gratiosi. Vos hortamur exurgentes erigite mentes vestras, et ad contemplandum imperium spem et vobiscum erigite vos quod possessione cuiusque agnoscite possessorem. Patet namque vobis vestre vetus fidate seruitutis eius. Tollite sensus pertinacias vestras, sed cesar cum rebellibus turbatis et nobis veniat mansuetus, in cuius adventum spem conquiescat qui nos hactenus fatigabat. Ecce ut et sicut super hiis et aliis vobis vestre maiestati placatum complaciti reseremus plene volentes vestre voluntatis preceptum instructum mittimus ad vos desiderio certi fidelem nostrum, cui ea que vobis ex parte culminis vestri dixit, tamquam ab ore nostro dixerit indubitanter credere et efficaciter adimplere.

Rescribit papa, quod non remittat sibi captivum repetitum pro premissis obsequiis, remittat sed captivum.

Sub simplicis familiaritatis officio integre devocionis affectum, tamquam nomen innuimus ministerium et gaudere vltima spei vobis promissum. Statim vestre recepi litteras prime dulcedinis in placamentes auditum, et missionis divine monita veniens intellexi. Factus repente stupidus et verendo quedamodo verecundus, quod ad vos sum, et statim Roma eciam qua vestre fidei iniuriam et divinam recognosco in iniuriam alterum facior in titulo et offensarum enormium irrogator appellor, de quibus si precor mei claustra discuciam, conscie mee nulla notam redarguunt, nec probabilis similitudinis veritatis impugnat. Nam sic tenaces mecum ubi culpas agnoscam, vbi verum est verse non premit. Si dentibus offensis prime dona non obtuli, si dentibus in iniquis familiaritati spontis clericum non solui, necesse est in privatum estimor nec est de primatum expressum in veritate depingor, nisi ea forsan contra vos et predecessores vestros offensionis et culpe commutiue respargor, quod voluntati vestre super hec dictis sponsacione non prius recaluacionis optime forma quod in amplissime multis modis expectam, sine vestris non potui preveniri, nunc nec preceptis salutaribus monitus et exhortacionibus vestris ex tota diligencia filiorum clemencia patris insinuat proposuisse, gaudeo satis quod exciteris me litteris, et corripe me monitis, proxima dignatur affectu. Ex quibus spei satis iudicia colligo, et fiducie facile argumentum suppono propono, vt cum illo per aprire osculandum sit filius, secundum in medio castigacione premendum iam me veluti in filio deceas nisi asserit omnia sollacium. Agere communione non ab

ab diuit / et asinamitatis matre omnino no excludit. Sed dat intus pr pessime p
nistre suspicionis occasio ut in vitus et querulus desinentis quoddam uo prius
affectione diffidam et demuis teneam quietate desperem / sicut in vulgaris noto p
dicunt tussuse vbiorum ordine successionis / instream hostilis ad regnum me perambit
hostem / et illo in regno in excepte contra me forte in dignacionis meo depressum
exposuis / de quo sicut alia emolimenta quam plurima que possunt euenire
de grauaminibus hiis omnibus maior quod de me precium si benitate dicere liceat utilitatis ex
spectat / Sic quod dicit verba prius quod domestica quod cura de filii coniunccione tytulat
licitumque assidue / spare commonear / desperare compellor / in cuius despacionis ex
cessu / et vehemens dolor maximum / ea maxima uune / quod licet vir dns .G. .. sancti
martini presbyter cardi. apostolice sedis legatus in marchia / pluras lune tenerrimum
pacione me perdicat / et persecutorem perdignum / et Sathane filium / licentia labiis velapali
dimulgat / qui hoc verba in sola si r aliqui vime no placetis lesionis offendicula ten-
dent / Sed ad vniuersale gentis dispendium / quia no minus pectdolor hac occasione suspiciat
dicit fideles xpicolas / quorum festina subsidia terre sancte successerunt / a nobis olim promisit
nunc dudum longis desideriis exspirabat / nono bellandi genere tunc parmant in filios
et adiomi regni solis crucis signat / Conspicet ergo si placet vre serenitati in tegras
equalitatis si fui cruce dimit / prodo / proda debeat intride pabs / in tot generibus lacessitus
iniuriis superioris debeat obsecundare precepto / hac ergo varietate perplexus eligo salum
me totum beneplacitis vris exponere / si totus ad michi / et vris obtemperare mandatis
Si tamen in precacione cum ~~benito~~ ~~exorp~~ benitati no ex aspet mandatum / no sit cum ipse
voluntas in tenere sub lenor aut spualitatis mandatus dissoluere ipse plene dispol-
uens uter dexterum et sinistrum apte videa et euidenter agnoscam / quod personas debeat
acceptio / quod rationis iudicio debeat / ut quod vniuersa que sibi debite meditacione
compensans mandatoris vestro quorumque uel primicias / primitias publicacione prudi tiui
G. de verona extra / ad cuius vite laudabilis fame preconia clara sufficiat testimonia
laudatoris / licentia accepio et eo libentius ad effectum debite presentacionis adducam /
qui de maioris assiduis utilitate puenimus / et fructus maioris gratie et euidenti-
oris emolimentum compendium sibendi tamen sicut iudicans debeant / de cuius operis
euentu / dicit dicunt et etiam quam de gratia offendisse me dicatis minus digne si dici
liceat / semia michi fructus aspetuit / et perhibitionis suprime vesinguiani acapr /
cum quod sit et cum lex ille pacificus / qui iustus cone legatus / pacis operibus euan-
gelizare commisit ex suo ore prophetico / tangi prohibeat / et in eis malignitatis molestia
exarari / Sed tamen ipsis medio no evangelizantibus verba pacis sed pruritibus machi-
nantibus discordiis quod quem inter contingebat in prime non minus id passis imputari
debet ad iudicium quod fractibus ad delictum / cum ergo ad partes marchie dicunt in amicorum
subsidium / qui ob deuotionis et fidei zelo / quam circa dominum augustum felices me-
dium prouenit meo teneant habuere in me quod noue dilectis singuinatum vobis volebat
quosdam quantitates militum / in fauoris suffragium destinassem diffidentibus intra parbus
prout moris est pocium uel carius / prout inter eos malicie indicant antiquitatis /
Hic clericus no parasse in ventus / sed belliger / no altaris leuita / sed equo leuit
eleuatus / non decet iniustitiam / sed excidium instituar / inter agmina militum / crispatur in
actu / ad ipsius natiuum honestimque custodiam / ipsum bellitus encarces obduxit / de cuius
liberacione festina si ad pius dnacumque vre voto no parco / molesto pro pessime
no gerentis / cum absque amicorum meorum quondam marchionis / et comitum et aliorum mag-
natum italie essentia quorum in hoc propriis inter esse uoscat / consilio id no honeste
sit posse no video / Sed quam cito ad inpsennam meorum meorum / super corpore nobilium /
in presencia patesierit / cum iustis quam in aliis que sibi sint vre sint placita et affectum
blandiantur / perideat tamen quod pena prime auctoritatis affectu placita velatur
agnoscant in signa pinguissime deuotionis eundem sulium obvencionem sedis
apostolice et vrm / no ea cum cupitis ex hostium quantitate debent / Sed quam ad prius

Prosequitur eidem ...

similitudo gubernat et equipolleat libertati honeste custodia fiat socialis ut que
ad penas in toto condi non poterunt vita salti insuat parte de bono cognoscant

Constitutiones edite per imperatorem contra hereticos

Commissi nobis celitus cura regis et imperialis dyadema cui dante domino
presidemus fastigium dignitatis nile quo diversum asserdo singium gladio
adversus hostes fidei in exterminium heretice pravitatis exercendum ut
impios perfidie filios contra deum et ecclesiam insultantes tamquam materni uteri corrosores
in iudicio et iusticia persequamur maleficos vivere non passuri per quorum scientiam
seductricem mundus inficitur et gregi fidelium per oves morbidas infectio gravior cor-
ruptela stultitiam sentientes itaque ut heretici quocumque nomine censeantur ubi
cumque per imperium dampnandi fuerint deprehensi tanti metu mortis redire se noluit
ad fidei unitatem iuxta canonicas sanctiones ad agendum penitentiam imperpetuum
carcerem detrudantur. Postea quicumque heretici reperti fuerint in civitatibus opidis seu locis
imperii per inquisitores ab apostolica sede datos et alios catholice fidei zelatores hii
qui iurisdictionem liberam habuerit ad inquisitorum et aliorum catholicorum virorum
insinuacionem eos capere teneantur et eos captos arcius custodire donec per cen-
suram ecclesiasticam dampnandos dampnabili morte perimant qui fidei sacramenta
et gloriam eterne vite dampnabant sibi quod pene genus omnis quos ad fomenta
hereticorum perfidia callidus hostis suscitat ad receptos ut pat illiatos defensores
maxime cum adhuc fidem confirmat eum ac nisi monitione premissa desistant et
eorum vite dispexerint consulendum eos postea qui conuicti in uno loco de heresi ad
alia loca se transferunt ut cautius possint effundere virus heretice pravitatis
debitam cenpenam subire vindictam ut simplices priores accedem cum quisque
ad fidem nisi non et per alios qui eos de aliis convicerunt quod insuper cum conandum
habere fuerint cuiusdem testimonium heretici in mortis sentencia dicimus abiciendos Si
quos hereticorum ad iudicium tractos in extreme vite periculo heresim abiurantes per metum
de falso sacramento constituit et de fide in tali convicti ac eos contigerit eiusdem morbi
spontanea morte recidivam ut sibi dampnabilibus insuper sit nocivitatis ad penam
debitam medicinam non evadat contra insuper proclamacionis et appellacionis officium
et beneficium ab hereticis receptatoribus et fautoribus eorundem penitus amovemus
volentes ut de finibus imperii quibus decet esse firma fides se heretice labi s
tenus motus omnibus deleri et cetera que quanto maiora divine misericordie inspiracione
accepimus et altiorem locum aspiciens hominum obtinemus tanto devocionem debemus
ob premia gratitudinis gerenti si quis in nostri nominis contemptores mi culmine ex
cendisset auctoritatis si eos lese maiestatis in personas eorum et liberorum suorum
condidit nominis et the
extrema dampnamus multo fortius contra dei blasphematores nominis et ca-
tholice fidei detractores prouerimus eorum receptatorum et advocatorum suorum at
eorum heredes et posteros usque ad secundam progeniem cunctis beneficiis temporalibus et
publicis officiis et honoribus imperiali auctoritate privatos et imperatorum memoria
eternus generis more habeant ne sciens quod deus zelotes peccata patrum in filios
potenter ulciscitur non quidem nec finibus duplicis excludendum ut si qui pravitate
hereses non sequaces latentem patrum suorum perfidiam revelaverit quocumque relatu
illorum inclinacione pleatimus providetur penitencia non subiacet innocencia filiorum ad
hoc notum sit volumus fores moos et predicatores que fidei negocium in partibus imperii
nostri contra hereticos deputatos ceteros quoque qui ad hereticos iudicandos accesserint
nisi aliqui eorum ab imperio fuerit excepti eundo morando stando et redeundo sub
nostri et imperii defensione susceptos ac per omnes subope et reconmedare fide-
lium imperii esse volumus inoffensas unde mandantes quatenus eos quandocumque ad vos
quemcumque preces mandato nostro pertinguit benigne recipiat eosdem ad personas

corpora abiectis hereticorum eis insidiantium conspirantes in dampnum ecclesie / omneque consilium auxilium
et auxilium impendatis / propriam ad negocia expeditis / hereticos quos ipsi vobis
ostenderint in iurisdictione vestra singulos capiatis / et diligenti custodia teneatis / eosdem
ut post ecclesie dampnaciones in dictam penam subeant quam merentur. Scituri quod in ipsis ex
pedicione negocii deo gratum et laudabile obsequium confertis. Si ad explendum inimicum nostrum
bona et in palatio heretice pravitatis in familia / spe et opera / una cum eiusdem fideli prosi
terentur / et si quis exinde negligens forte fuerit vel remissus / ac in vilis animum deo et
nobis post culpabilis merito apparere

Item alia super eodem Gra[tia] here[ticorum] ihesu Christe sis nobis

Inconsutilem tunicam dei nostri dissuere conantur heretici / et vocabuli vitio sectatores / divisionem
demonstrant demoniant et in ipsius indivisibili unitate fidei nituntur in dubium separari
onem et oves a petri custodia / cui pascende a pastore bono fuit commisse / segregare.
Hii sunt lupi rapaces / mansuetos / quomodo simile possint intrare donec mansuetudinem
mansuetudinem pretendentes quousque post apertum intellectum desiderant demoliri / Hii sunt angeli
pessimi / Hii pravitatis sunt filii / a patre nequicie et fraudis auctore ad simplices
animas decipiendas / Hii colubri qui columbas decipiunt / Hii serpentes qui latenter videntur
irrepere et sub mellis dulcedine virus evomere / ut dum vite cibum se prestant mi
nistrare cauda feriunt et mortis poculum velud quoddam dirissimum venenum
inmisceant Hoc secte vocabulo ut nec impulsio perdant non sunt nomine notantur /
vel quod est forte reprehendendius non contente / ut vel ab arrio arriani / anestorio nesto
riani / aliisque consimiles nuncupentur / Sed in exemplum martirum qui pro fide katholica marti
rium subierunt patinos se nominat velud expositos passioni Hii vero miseri
patarenorum a quibus abest sancta credulitas divinitatis eterne sub nono contextu nequicie
in simul tres offendunt / deum videlicet proximos et se ipsos / Deum offendunt dum dei fidem
et filium non agnoscunt / Decipiunt proximos dum a pueris sub specie spiritualis alimonie
heretice pravitatis alimenta ministrant / Crudelius et seviunt in se ipsos dum post
vitam dispendium corpora demum seve mortis illecebris / quam per agnicionem veram
et verbe fidei pravitatem firmitatem possent evadere vite prodigi et necis in provide
sectatores non volunt et quod est ipso dum diutissimi superstites corpore non tenent exemplo
terrent tales deo probi et horribiles sicut in fastos continere non possumus motus nostros / quin
debite ulcionis in eos gladium exerceamus tanto ipsos instancius persequentes quanto
in evidenciorem delusionem fidei christiane ipse romana ecclesiam / que caput
est omnium ecclesiarum indicent superstitionis sue sacrilegia latius exercere noscuntur.
adeo quod ab ytalie finibus presertim a partibus lombardie in quibus pro certo comperimus
ipsorum nequiciam latius habundare / iam usque in regnum nostrum sicilie sue pe
fidie rivulos derivant / quod acerbissime reputantes statuimus in primis ut crimen
hereseos / et dampnate secte cuiuslibet quocumque nomine censeantur / sicut crimen
maiestatis nostre sed ab omnibus horribiliter indicam quod in divine maiestatis in
iuriam noscitur attemptatum / quamvis in iudicii potestate alterum alterum non excellat
Nam sicut perduellionis crimen personas adimit dampnatorum et bona condempnant
post obitum defunctorum / Sic in predicto crimine quo patrem notant patrem
notant per omnia volumus observari / ut et ipsorum nequicia in gratia domini non
sequitur / Sed in tenebris ambulat / detegantur noverit et desentire in vestigium
nostrum diligenter / Hii sectores pastores et officiales nostros sicut et alios
maleficos inquirendos inquiri et inquisitione notatos vinculis detineri et
si levis suspicionis argumento tegantur / ab viris ecclesiasticis et prelatis exami
nari mandamus / per quos si inventi fuerint ad fidem katholicam palam in articulo
devinaverint at per ipsos pastori more suis commoniti / ceterum si dua velut
insidiis / nolunt agnoscere deum lucis / si errore in statuta persenient / penitus

vive legis edicto dampnatos morte pati patarenos aliosque hereticos quocumque nomine censeantur decernimus, qui afflatu ut vivi in conspectu hominum comburantur flammarum commissi iudicio et [illegible] pacantur nec dolemus, quod in hoc eorum satisfaciamus voto, ex quo pena solummodo non fructus alius consequitur erroris. Apud nos pro talibus nemo intervenire presumat, quod qui fecerit in ipsum indignationis aculeos non immerito convertemus.

Item super eodem xxvii

[illegible] patarenorum complices et receptatores seu quomodolibet eorum fautores qui a pena alios passim eximere presumunt, publicatis omnibus bonis eorum in exilium relegatos perpetuum esse censemus et ipsorum filii ad quos honores nullatenus admittantur. Si tamen aliquis fautorum eius aliquem prodiderit paternum, de cuius prodicta manifeste probatur extunc fidei, famam pristinam de imperiali clementia et restitutionis beneficium integram consequatur. Incipiunt capitula constitutionis contra patarenos quocumque nomine censeantur, Speronistas, Leonistas, Arrianistas, Circumcisos, Passaginos, Josephinos, Garatenses, Albanenses, Franciscos, Bagnarolos, Commixtos, Valdenses, Roncarolos et omnes hereticos utriusque sexus quocumque nomine censeantur perpetua dampnamus infamia, diffidamus atque bannimus, censentes ut bona talium confiscentur nec ad eos ulterius revertantur, ita quod filii ad eorum successionem pervenire non possint, cum longe sit gravius eternam quam temporalem offendere maiestatem. Qui autem inventi fuerint sola suspicione notabiles, si ad mandatum ecclesie iuxta considerationem suspicionis qualitatem et persone propriam innocentiam congrua purgatione non ostenderint, tamquam infames et banniti ab omnibus habeantur. Ita quod si sunt banniti per annum, extunc eos sicut hereticos condempnamus. Statuimus etiam hoc edicto in perpetuum valituro ut potestates et consules seu rectores quibuscumque fungantur officiis pro defensione fidei prestent publice iuramentum, quod de terris sue iurisdictioni subiectis universos hereticos ab ecclesia denotatos bona fide pro viribus exterminare studebunt. Ita quod amodo quandocumque quis fuerit in perpetuam potestatem assumptus vel temporalem, hoc teneatur firmare capitulum iuramento, alioquin neque pro potestatibus neque pro consulibus habeantur et eorum sententias extunc decernimus inutiles et inanes. Si vero dominus temporalis requisitus et monitus ab ecclesia terram suam purgare neglexerit ab heretica pravitate, post annum a tempore monitionis elapsum terram suam exponimus catholicis occupandam, qui eam exterminatis hereticis absque ulla contradictione possideant et in fidei puritate conservent, salvo iure domini principalis, dummodo super hiis nullum prestet obstaculum neque aliquod impedimentum apponant. Eadem nichilominus lege servata contra eos qui non habent dominos principales. Credentes preterea receptatores defensores et fautores hereticorum bannimus, firmiter statuentes ut si quis talium postquam fuerit excommunicatione notatus satisfacere contempserit infra annum, extunc ipso iure sit factus infamis et ad publica officia seu consilia seu ad eligendos aliquos ad huiusmodi nec ad testimonium admittatur. Sit etiam intestabilis nec ad testamenti liberam habeat facultatem nec ad hereditatis alicuius successionem accedat. Nullus preterea sibi super quocumque negotio, sed ipse aliis respondere cogatur. Quod si forte iudex extiterit, eius nulla obtineat roboris firmitatem nec cause alique ad eum referantur. Si fuerit advocatus, eius patrocinium nullatenus admittatur. Si fuerit tabellio, instrumenta confecta per manus ipsius nullius penitus sint momenti. Adicientes insuper quod hereticus vel hereticum non possit convinci et

et quod de eius patenter receptatores defensores et fautores sine [illegible] docuit fore ubi aliis
manum imposuit destinatur nullo tempore reparanda etc.

Fredericus universis mundi principibus de sinistris rumoribus terre sancte xxviii

xxviii Et si statum nostri quem vehementer causa doloris et motus fuit in nobis
cum ad presentiam nostram frater G. [illegible] pre archiepiscopo dicto amicus noster
presenti famulus hinc accessit ipsum tam miserie unde regnum nostrum / quam
nichilominus affectione quadam singulari diligimus / verum tamen ad ipse ordinis nostri
pertinget rumor infestus et statu miserie partis qui Chorosmos minorum positum
ab originalibus sedibus cum thetica fide depulsum velud molem ingentem
in sanctam civitatem irruisse credit nunciavit / que forte desolacionis sue
tempore habitatorum continuo solo defensori orbatam undique accurrentibus
videbatur dedicatam tantique [illegible] famosi loci longis temporibus a [illegible] magne
despecata servitute / et sinistris auspiciis diebus illis obtenta / quarumdam
occasione treugarum quas soldanus Damasci et N. soldanus [illegible] // Soldanus Babilonie debet [illegible] toto
hostes et adversarii fuerant quod totum regnum Ierosolimitanum quod christiani possidebant [illegible]
cis Iordanem retentis sibi villis et molendinis aliquibus restituerunt christianis / Sol- [illegible]
danus attinctus predictam gentem barbaram Chorosmorum per deserta vagantem
et velud feram insultibus cum venabula fugientem / ad suum auxilium evocavit
qui sibi respondentes oblatum presidio potius quam petitum / ad designata loca
statim non minus tracti quam alacres pervenerunt / ad universos hostes pervenisse
multis nostrorum negligentia noverit quam ventos / sicque factum est ut [illegible]
cum Saladinus predictus ingruente soldani Babilonie aut Gazam commorante
[illegible] Ierosolimitanum [illegible] transmarinis ad partes illas [illegible] acce-
pisset / quo superveniente [illegible] gentis [illegible] de civitate Ierosolimitana una cum magistro
hospitalis milicie templi / et universis habitatoribus eiusdem civitatis / [illegible]
[illegible] presidio [illegible] noctis silencio [illegible] universis [illegible]
[illegible] medietatis itineris spacio [illegible] seu potius [illegible]
[illegible] noctis [illegible] nacione [illegible] et
civitatibus [illegible] hostes regionis deducti in [illegible] affectione
[illegible] ad victimam [illegible] ad [illegible] / non [illegible] septem
domorum [illegible] / et itineris imp-
[illegible] deponentes [illegible] gentis hostilis quam [illegible] nemo poterat
universe [illegible] occupas [illegible] imprimis [illegible] in pugna-
torum agminibus [illegible] civitatem / ut [illegible] in defensione presidium nec in
fuga consilium obsessis fidei [illegible] pugilibus [illegible] / [illegible] eis
cum omni genere mortis [illegible] salute / et si nulla via [illegible] salutis
una et [illegible] / ut per fugam [illegible] aliquos [illegible]
mortis in [illegible] / et [illegible] accidentium
[illegible] evaderent / ut [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] tot [illegible] hostium [illegible] indigena
qui [illegible] velud [illegible] angustias [illegible]
[illegible] loca disponunt ut quorum manus [illegible] fugientes [illegible]
[illegible] fugientes / [illegible] dolor [illegible] miseranda [illegible]
[illegible] in gladium caderent
[illegible] omnes [illegible]
ut testantibus sanguinis [illegible] valles [illegible]
nulla [illegible] pugna [illegible] virgines in urbe beati
[illegible] / senes infirmos et debiles ac mo-
niales ad fuge labores inabiles in urbe relictos [illegible]

dei vivi contempto despectu sepulchro dominico violato quod summe partis fidei christiane instinctu in-
habilitat occidentem. Propter hec ad recuperationem tanti dispendii et dissidii et
totius rei publice adversus christiane vindictam armavit ut per orientales
prelatos scriptas, ut premissis sicut premissa religio Soldanorum Damasci et
Cayri consortio, quo ad nostri timore non careat actu, de ignarus eventu be-
atissimi patris cum tanto quod parentis fama principes sub preceptis rei possibilitate
iniuncte sunt tamen nunc propter preteritorum casuum et futurorum eventuum necnon in terra ultramarine
posita boni nunc vobis dictum longinquum fuerit expressit. Eo quo magis
cruciatur animum nostrum, quo nostri doloris torquemur in mente, verum qui scis
hec per contingisse culpa cum sero dudum cum viro spectabili comite Cornu-
bie dilecto socero nostro cum honorabili comitiva nobilium Cisalpina in ultra-
marinis partibus vices agentem nostras, de templo magistrorum hospitalis et
sancte Marie theotonicorum et totius christianorum exercitus pro parte nostra qui
nunc dilecti filii nostri C. in Romanorum regem electi semper augusti et Iherusalem regni
heredis regis et regni moderamine fulgebat, cum soldano Babi-
lonie supradicto et treugas fideliter fideliter et prudenter inivit, quas magister
domus militie templi cum aliis terre nobilibus indigenis emulis nostris
tribus ad specialem nostre celsitudinis odium, non ad commune bonum terre recipere
attemptare nullatenus voluit, cum postmodum dissipatum animas in divinis
... occasione defendendo belli ... per eventus rei etiam in
partem veteres et sarracinas deduxerunt, hec vos latere non possumus sumpsisse
principia primo solam originem morbi pestis et cum quo soldanum Babilonie
continuis in nostris lacessitum ad querenda remota suffragia et despicienda cogit
sic quod cismarinorum nobilium ... ... qui diutius impotenti
adversariorum ipsius terre sancte perditionem votis ardentibus aspirabant, qui cum cum
res et personas exponerent pro predictis, prestito cum iniurias sibi alias in
... estimant et reputarunt in decorum, dum ipsorum conventiones et treuge de-
bere reputarent, propter quod istud cum primum ad sollicitudinem nostram gentem ex-
tra negotium cismarinum pervenit per vigili semper et continua meditatione pensarimus
qualiter cum terre prelatis hiis nobis et nostre sibi semper parte custodiam, seu
discordia placare nuntium amicitie federe Thesaurum et potissime cum solda-
no Babilonie, qui terre sancte dissidio postea maior et plus totam hostilitate
inimicum habebat, ad hec nullius familiaritatis nos intuitu provocavit
affectu sed tanto premisso ne desperate parte nostra cogeremus et ne ... me-
diante dissidias suas complacere potestas nostra cogerent in unum periculum tempore
opportunitate captata. Vacans interea partibus inter nos et cetere unionem secundo
indicare quod teste supremo semper humanius cum cum hostis humani generis ... dispendia ...
publice hactenus impedivit manibus nostris et votivis processibus processu bravie
possemus. Igitur cum circumspecto non mirere dei Romani propter imperium Iherosolimitanum
regem admiranda vehementer cum sinistri casus infestis ... rei quidam
indeprehensibile commonuit nobis et aliis orbis terre principibus ...
cismarinis ... ... Lombardorum ... fidelis nostri dissimulaverit
... ... hostium infidelium relique ... et personarum in nuns
presentis templi domini ... illo presidium nostra ... ...
tibi plenam palmam victorie et ... coronam martirum ... exponat
vobis ... bella ... ... triumphos, ideoque ...
... ... S. ... ipsius patriarche quod ... cismarini ...
tenus ... et ... non ... et quod velud prelatorum ... nulla labes
... ... quia ... nostris

et sacri imperii iuribus, que innovare sacrilegium credimus, non celerius(?) possemus quod et licet volue-
rimus ipsius ecclesie commodo universalis negotii vix amodo tempestivum accipiet vale-
re et intus forte forsitan reportabat

non potest eis obviare.

Citacio(?) p. de adventu thartarorum et conquestus ei de domino papa per cuius impedimentum XXIX

Honor imperii qui per turbationes temporum valde fuit in Ytalia diminutus per nun-
cios et exultationem(?) principum perierunt et dum nos de filio nostro ceterisque principibus ad
sui reformationem tenuit in eisdem partibus extirpatos quibuslibet rebelles et
regiis optimatibus [illegible] ponere [illegible] fidelium continuatis laboribus
per quos plures annos estivis et hyemalis temporibus nunc preteritis regnum [illegible]
vim nostre manus anguste obnoxios(?) et commoda undique pervenerunt post mores
regnatorum(?) actorum qui bona hereditaria commodis spiritualibus et privatis acceperunt pro
re publica et augmento imperii tam in urbibus quam in dominiis et personis incessabiliter
exponentes ita quod auctore domino cuius prima dexteram fidelium in omnibus triumphamus
ad id laboris nostri tristi tempore restat labor, in quo speramus ad presentium victoriam
omnium et spem totam operis Ytalici complementum, et triumpho proprio et cum honore
principum perveniemus(?), quod ubi primus audivimus rumoribus barbarie thartarorum
que regnum Ungarie subitis aggressibus invaserunt, cogitavimus proximo ardente
pariete urbibus nostris consulentes succurrendum, ad quam propter expositam voluntatem
velanti(?) qui tam ipso [illegible] negocio, tamen potens propriam(?) subsidio et tuitione
katholice fidei resistente ad quam tuendam ex commissa nobis principali officii
dignitate tenemur, et debemus inimicis fidei parte totis viribus obviare, de
summa necessitate necnon tamen indiguit dilationis ut cum tam ardua imperii nos
principaliter et specialiter principes contingentem bellicis tot armorum laboribus et effusi-
one Germanici sanguinis acquisitum, ad finem proximum Germanie [illegible] iam debi-
tum non debemus obmittere [illegible] mora temporis [illegible]
dictus et facile contigisset Ytalicis gentibus in absencia dominorum suorum utentibus
more suo tantus labor et effusi dominice per regressum nostrum in vacuum recidissent
et residua negociorum commorata(?), nobilibus et imperio [illegible] pericula remanerent
aliud et urgens et evidens impedimentum accedit quod cessante inter nos et Romanum
pontificem ab olim orto dissidio, experiencia preteriti temporis suggerit venturi [illegible]
ut minus timor qui tunc vacat in constanti vere maneat inde, ne nobis
venientibus ad confusionem Lombardorum familiaritas et domesticatus hostes velud quondam
nobis partes ultramarinas adeuntibus pro fide Jhesu Christi tractantis(?), quibusdam reb-
ellibus nostris maximis prodonibus, qui libertatem ecclesie absencie nostre ceperunt
invadere regnum nostrum familiaris pestis, sicut bene dinoscitis, propter quod de te et
ceteris principibus non absque admiratione publica totius [illegible] perhorrendi(?)
et cognito in sancta adventu infidelium thartarorum quod exterminium ecclesie et imperii
ac totius [illegible] aspirant, premissa deliberatione principum ad sedem apostolicam
nuncios transmiserimus speciales, supplicantes summo pontifici ut tot impedimenta
que verbis et opere nobis exponit et opponere non desistit, inspecta necessitate [illegible]
talis provincie revocaret, et nos ad publicam fidei christianorum [illegible]
permittat et in offensos, ut mora [illegible] tamen ut princeps
[illegible] non possumus, si peremptorius [illegible], ac [illegible] rebellium [illegible]
thesauris nostris et suis, tot annorum laboribus fatigari tamen [illegible]
[illegible] hominis [illegible] compellam
anno nostro et tranquillitate serenitate disposita, [illegible] operibus ac [illegible]
ad [illegible] potenciam [illegible], omnibus premissis feliciter [illegible]
nos direximus [illegible] urbem, ita quod Romani [illegible] generis et honoris tam
imperii quod ipse [illegible] possederunt, quibus tamen dominum [illegible] per te et alios princi-
pes obviari

mito potius ad pacem verum si per assertum in strictu operam adhibemus / que nos finxit et
olim et sepius per tractatum inter fratres nostros petitam amicos et cum pertinaces hostes in
duxerit / et inde incurrit discordia vero et concordia postulaciones sperantes at pro
prodicionem cessimus non modo deserere bonum pacis et totius ytalie provincie resignare
et regno nostro in dei servitute dimisso / tum hominis dimicans quod generaliter ultime
constipati / cum ex spiritu benedicto sacrosancte romane ecclesie matris decreverimus sed quod due
excitatum nos / quos due que primo inimicus nobis de celo victoria quod de cunctis
inimicis nostris consecuimus triumphaliter tyrannorum multitudinem devicimus contra quem
industria ex fortium / cetis ad toto [illegible] viam dilecto filio nostro C. i. le
regem electo potest assurgentes ad reprimendos impetus adversariorum quin et
in gressus in eis non liceat campum liberum invenire donec nos cum pompa
maxima ad eorum compressionem nunc veniamus **Super eodem xxx.**

Perfecte sollicitudinis zelus ut sicut pro imperii statu eiusdem diligentius cogitemus
ut tueri propensius nos inducat ut tam manifesta pericula quam suspecta
tueri / nec proponere differre, cautele quoniamque certitudinem per cautelam fidei
testimonium assequamur / sed quanto maiora timentur esse dispendia, tanto propior et
perfectior debet esse cautela / presertim cum nobis constantiam omnibus fama detestanda
[illegible] tempestate finibus imperii iam vicina / per quos vos experientie [illegible] provincias
invenit adversus nos ac et ordinacionis debuerant / nobis tamen [illegible] ne super
tanto discrimine tarditatem videamur adversemus / ne illa [illegible] audita de
Sicilie venit ut credere deberet / ipsa tamen longe modernis temporibus remota pro
[illegible] / tamen propter itineris remotam distanciam tamen propterea quod plura forarum principum
et prelatorum [illegible] Romanum tyrannorum armis aut finibus occurrerint sed
certe debitis inter [illegible] principibus [illegible] obiectis [illegible] / sed ad [illegible] [illegible]
[illegible] partibus [illegible] et inferioribus [illegible] fines imperii [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] nostre matris sacrosancte Romane ecclesie [illegible] urbe regia
imperii nostri caput [illegible] possidens [illegible] fines
eiusdem [illegible] / [illegible] [illegible] ut diximus [illegible] remota [illegible]
ut [illegible] subito tamen eiusdem [illegible] sollicitudo [illegible] providentie
[illegible] principibus [illegible] nos [illegible]
[illegible] fidelibus nostris [illegible] nos [illegible] in vicos [illegible]
eadem [illegible] potenciam et [illegible] dispendia [illegible] Romani
pontificem [illegible] obsequiis [illegible] blandiciis nobis efficax [illegible] unanime
sed quod dolent [illegible] et [illegible] venenosi [illegible] magni presidia
in [illegible] prevaluit quod in [illegible] subiectorum nostrorum fidem [illegible]
[illegible] et nobis [illegible] noverunt [illegible] etiam
in toto [illegible] vite nostre [illegible] quos regni nostri Sicilie nobis [illegible]
[illegible] maris et [illegible] Germania [illegible] et ad [illegible] ibidem
[illegible] nostri [illegible] in [illegible] post [illegible] et [illegible] primogeniti
nostri [illegible] quem [illegible] nos [illegible] assumpserat aquilonis ac fertiles ytalie
partes direximus [illegible] nostros [illegible] et [illegible] pacatis [illegible]
[illegible] partibus et rebellibus nostris omnibus mandata nostri [illegible] tanto velocius
tantoque [illegible] ad [illegible] tempestatis [illegible] imperialis [illegible]
quanto potencia et [illegible] imperare [illegible] / [illegible] venenosa dolorosa [illegible]
[illegible] / quod [illegible] nobis [illegible] subsidium et [illegible]
[illegible] / quam non minus [illegible] quod [illegible] karissimo
[illegible] voluntate [illegible] regem Sicilie
violenter [illegible] / et quod [illegible] est auditu / nobis [illegible] omnibus
[illegible] fidelibus ne nobis in ipso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

non est enim levitatis hic timor quia per eadem instante velud perditi temporis ad futurum et
ex toto pectoribus conceptis assumptis consimilia [illegible] quod in ipse principi [illegible] et fide firmi-
ssimi [illegible] manu possemus postquam semel [illegible] ad extremum [illegible]
propositis omnibus festinare. Ecce [illegible] opinionem quam fama disseminavit [illegible]
non modicum [illegible] possunt audacia et in propriis domini fidei nostre [illegible] facilius
dissolvet. Audito itaque [illegible] legato ad nos regis Anglie [illegible]
magis et de [illegible] temperante, quod vires et magis [illegible]
[illegible] romanum duxerit [illegible] nos in devocione non minus [illegible] debitoris [illegible]
Si apud summum pontificem quem sit pius in [illegible] filius et apud apostolicam sedem [illegible]
fidei nutritus, cuius et tocius potestatis sue vires [illegible]. Nos denique [illegible]
[illegible] fama clarior quam tamen vicinior nos [illegible] imperii [illegible]
[illegible] quod dum [illegible] et avita regna repetimus [illegible] in iniuriam usurpamus
vias inveniat et nos [illegible] vobis et aliis orbis principibus ad
destructionem omnium [illegible] valeat. [illegible] divina potencia nec [illegible]
velit [illegible] imperii [illegible] rex Anglie regnum suum nostre dicioni
subiciat [illegible] defensionis nostre clipeo protegatur.

Universis prelatis ut compescant papam a suis illicitis motibus XXXI

In exordio nascentis mundi provida et ineffabilis dei providencia, cui consilia non com-
municant aliena, in firmamento celi duo statuit luminaria maius et minus, maius
ut preesset diei, minus ut preesset nocti, que sic ad propria officia in regimine zodiaci conce-
duntur et si se multociens obliquis respiciant unum tamen alterum non offendit, immo quod est
superius inferiori communicat suam claritatem. Similiter eadem provisio eterna in firmamento
terre duo voluit esse regimina, sacerdotium scilicet et imperium, unum ad cautelam, reliquum
ad tutelam, ut homo qui erat in duobus componentibus diutius dissolutus duobus
retinaculis frenaretur et sic fieret pax orbi terre omnibus excessibus limitatis. Sed sedens
in kathedra perversi dogmatis phariseus unctus oleo nequicie pre participibus suis Ro-
manus pontifex quod de celestis ordinis emulacione descendit evacuare nititur
et credens [illegible] superioribus [illegible] cum non voluntate ducatur nostre voluntatis
iubar [illegible] in eclipsim tamen veritate in fabulam commutata papales plena
mendaciis ad diversas mundi partes [illegible] mittit epistolas de perplexione nostre de-
[illegible], accusantes nostre fidei puritatem. Scripsit enim nos solo nomine christianos nos be-
stiam ascendentem plenam nominibus blasphemie pardi varietate conspersam. Et nos
ipsum beluam asserimus de qua legitur: Et exivit alius equus rufus de mari et
qui sedebat super eum sumebat pacem de terra ut viventes invicem se interficiant.
Nam a sue promocionis tempore pater non misericordiarum sed discordiarum, desolationis
et non consolationis sollicitus, per universum totum mundum ad scandala concitavit, et ut verba
sua in recto sensu interpretemur, ipse draco magnus qui seduxit universum orbem antichristus
est cuius nos dixit esse preambulum, et alter Balaam qui conductus fuit precio ut male-
diceret nobis, princeps inter principes tenebrarum qui abusi sunt prophetiis. Hic est angelus
prosiliens de abysso habens phialas plenas amaritudine ut mari et terre noceat. [illegible]
[illegible] Christi [illegible] fabulis suis nos christiane fidei religione recte non colere
et non dixisse se barratoribus mundi esse deceptum, quod absit de nostris labiis processi-
sse. Cum manifeste fateamur unicum dei filium coeternum et coequalem patri et spiritui sancto
per omnia deum nostrum ab inicio et ante secula genitum, processu temporis missum in terris
in [illegible] non de potencia ordinata sed de potencia ordinante quod est
de gloriosa virgine natum, passum et postmodum et mortuum secundum carnem et [illegible]
[illegible] quam assumpsit in utero matris et deitatis virtute [illegible] tercia die resurrexit.
Machometi vero corpus in aere pendere [illegible] obsessum demonibus [illegible] infernalibus cruci-
atibus deditum, cuius opera tenebrosa fuerunt et contra legem altissimi. Moysen vero
amicum dei et familiarem sacra dicente pagina fuisse tenemus in monte Synai
cum ipso tenentem colloquia, cui dominus ostendit in rubo, per quem signa et mirabilia
fecit in Egipto et [illegible] legis tradita declaravit, ipsum postmodum vocatum
ad gloriam cum electis [illegible] et aliis [illegible] et eminencius [illegible] ponens ad

vsus filii matris ecclesie scandalum cotidie nos inducere et sentencias nostras irritas esse nisi
sit. Set si rectitudo predicta apostolica non fuisset intrinsecus impedita et non imposuisset impetu
vim quam deuitat in ipso, talia non fecisset nec ad suggestionem illorum qui tenent
lucem tenebras et dicunt bonum malum, crimen suspirat mel esse fel. Consequenter
ab opinione qui est debilis et infirmus cum viri et fortis esse et non esse conatur et
opido sit indifferens ad utrumque, immo quod de distans a fide in quem ipse conspire hostium
infringi minime debuisset. Super quibus omnibus vehementer cogimur admirari, cum
metus quiete nostri vexat ecclesia. Et vos qui estis fundamenta ecclesie columpne
rectitudinis, assessores Petri, urbis senatores et orbis cardines, non flexistis
motu mediante fulminantis, quod motum superiores perfecte faciunt quod aduentu ruinam
magis cordis nebulositate cuius motibus opponitur, tenera imperialis felicitas ipsi
semper impugnatur in bibulia symoniacis intrigantur et inbutos non habet tradit
quod nichil feliciter gessit et quod prospera nos Deo benedicto succedunt, propter quod Lom-
bardos inimicos nostros ad mortem presciui quos ipse predestinauit ad vitam. Hec est
causa quare prouocatus per apostolicis ingemuit et ut non de superbia vestra filiationis
vite misisset obuiare vim de potestate ligandi et soluendi forte ipse dominus constituat et
pangit. Si ubi actus deficit potestas sed sibi sumit abusus sit in eo intelligitur
quod de regie potestatis princeps extremum imperatorum vestitu quod possidebat spiritus princi-
palis, quod pollicetur officium dignitatis sed suum quod indissolubilia non soluunt sed et
alligabilia non ligantur. Enim ecco maiestate probat quia ea consecrat scripturam insti-
tuit mortificant animas, et quod non moriuntur viuificant que non viuunt. Cuius ergo
digne potest quam et Christo, nam cum de qua possit est tum aliud quod non est. Sanctus Petrus
est pontifex in noctis impollutis sacrificiis apostolicis habundant non maiores
victime sed hostias pacificas pacificus immolator et ponet incessu odoris et non
doloris nec pontificum in maleficium communicet. Si verus est pontifex officium
predicationis non habet in sinctu dissensionis nec esset ex causabilibus hostis ecclesie
matris nostre que sit est in gratia suo, quam cum reuerencia colimus et amplectimur cum
honore diuinis sacramentis ornatum personas tamen singulares et corrumpat subiectas
animo recedentes penitus reprobamus, et quod in matre non sit turpitudine quam nostre mai-
estati ingestu inferunt, nec super hiis venire non possumus nec debemus, et vndique
nostram potenciam relaxare cogimur ad vindictam. Hoc vero qui estis viri ad saniora
consilia deputati, prouidi et rectis ex excellencia obtinentes vrgentem aduersarium
nostrum ex causa cuius detestabile sunt in ictum penitus reuocetis, quias ex aliis
procedentibus attendentes, ab hoc scilicet utrumque tunc senciat, qualiter in presentem ac co-
mites principes et fautores perdat iniustus consilit fieri cesareas inferat ultiones.

Fridericus fidelibus suis de finibus collatis ecclesie penitus et de gratia summi ponti(ficis)

xxxii Quod ad publice noticie fores quod post finabile et ultima inclusionibus auspiciis
opere inter nos et ecclesiam contigerunt in summatam nichil hic prorupit causam sunt
tractatibus de pacis consummacione ac firma fiducia de summi consummanda
sacerdotis sed nec minus calamum nostrum retardauit eciam, diu sanus et debamus sensa-
bilitatis spe sua votum suspendere, quam conceptum de pace letanciam amaritudinis in-
cius compleuit, enim etiam ulterius obumbrare non possumus prouenientibus omnibus
ipsam verum euidencia loquitur et dissimulari emmaus fama pernicula non admittit
ecclesie quod litteris stilo describimus quod teste testium omni premio si tunc tacitum pertinent
valde liberam theremus. Potest enim nobis omnis auditibus certus si esse nostre iusticiam
prescripti temporis spacii non sinamus. Prescripti ad eo si non porrigat nostre voluntatis
intenti nec scripture quod de virginem eius quod consumere nec vivi pro detractionis obloquium
intendamus si presentibus litteris innocenciam nostram purgare sufficiat ut in nullo per
aspris inficiat alienam, quam cum equaliter ad preces genere distincte tanquam
omnis adoptionem directi et agnum ad victimam certissime in verbi, de locacionem
tuam nostre mansuetudinis fuerit doceant saepe sepius sed ad plenitudinem nostri

propositum subsequentes voluntatis arbitrium declarabat dum sublato de medio quondam G.
pontifice summo qui velud parens dilectus ignarus in filium inclinans tanti discriminis
origo fuit et causa quod competentes nostras obliti nec dum summus filiali compassione viduate
ecclesie presentiti viri et ad restituendum sibi novi sponsi solacium operam operam dedimus
efficacem simpliciter cum sibi omni mediantes itaque desiderium nostrum in tractatu novi
pontificis admodum inurebant. Angebat nos tum universalis mali compassio et sua
fiducia de substituendo pastore pacifico delectabat eamque jam de pace tum labe nos
tenemus, nunc respirantes cartas quos in nostro exitium temere navigantem capta
repleverat prelatorum exercitus sola quibus urbem caput ... tempus campi potuissent
loca dispositos nostrum virum redditum patri nostras reuniti cum Samuelis, ut ecclesie de pastore
libera nobis evidentius depone salubrius et fidelius providerit, quorum vota cum jam
sumus gaudio magno valde probabiliter estimantes orthodoxa et universalem
ecclesiam videns novi lumine illustrissimi Romani imperii nova instaret gaudere
letaturque quod dexter filium genuit qui per verbis et fidei sancte vitio contraria sapit tamquam
nobis tam ob personae dominum morbus quam in novicie vivere inspiciat prosperis indubitabiles presentes de pace Christo ad ipsam possimus consentientes, tamquam primitus quam considerantem
oblatum domini, continebit nunc solo numquam sermone sic expectata, proh dolor, personarum
et temporum partis inequalitate suscepta, ut naturaliter nimium longe ... tamen unus
tunc quod ocius et fastidirent eiusdem ecclesie processu et jurium altius pagine duximus
committendum ut valde mutare faciliter possimus lectum post nova nondum perceptum
delectari et denunciari audivimus **nuncios et legatos**

F. domino pape de promotione sua significat se parentibus mandatum ipsius per XXXIII.

Audita summus consistorii considerantes et ardentibus desideriis expectata nova substitutione pontificis in vestri fratrum patrum dominorum cardinalium voluntate concordi et unica
gratiarum... nostri postulatione pontificis, deo auctore promoti tanto maior accepit
exercitum promotione conditus quanto se cum dulce filii notione quod vidimus nobis
absolutum mediante nobis nova novi sub vigilantie pontificis noster in mente gaudemus
possimus restitutum, ut primo nove pie prosperitatis omne ob dupliciter, quod ceperat
tanti filio et nondum quondam nunc dudum in primum tamquam ... dicat urbe mater
ecclesia filii ecclesie per tamquam in cuius assumptione filius aspirabat et ad pacem filius
eius utinam videat per ecclesie filius, que materna ubera lactavimus in cuius obsequiis
pia matutinis requiescat, datum est etiam nove dextro nobis pronoscens ...
natum forte vocabulum quod per nos innocentiam eius consulens innuat et pie se videat
in innocentiam observari earum quam jam adveniendo patrem Innocentium apostolice sedis antistitem prosperum G. venerabilem magistrum domus sancte Marie Theotonicorum virum ... nostri
imperii ... ammiratum, magistros P. de Vineis et Thadeum de Suessa magne
curie nostre iudices et magistrum Johannem ... decanum ... capellanum
fideles nostros quos de latere nostro ad presentiam vestram destinamus nostre sinceritatis nuncios
et legatos ... devotionis assumpsimus et attendimus in eorum affatibus tamquam
debite quod ... nos verbo ... ... in tanto ...
voluntatis nostre devotionis ad pacem ... tamen nos quamvis
personam nostram imperium et regna nostra quidquid in bonis nostris consistit ...
... ad honorem et ... ecclesie libertatis ... ...
et honorem imperii ac regnorum nostrorum possimus ob ... ... ad
nos veniendi pro benivolentia ... ... debitum pro venerationem ad
omnem honorificentiam filialem ... ... plus quam ... alme
devotionis filius ostendemus. **nuncios et legatos**

F. domino pape super depositione sua significat se parentum mandatum ipsius scilicet per XXXIIII.

Ineffabilis ... teste ... ... obtestatione ... apud vos et alios
reges et principes illum ... cuius ... ... filialis
venerationem debito ... ... ut adiunget alii ...
... ... tam ... ... publice ...

Incipit Secundus

maxime secularium dignitatum verum communiter tractatum late iactitant Romanam et dissimulatione vin-
nerum, latam ut excepti pernicie careamus que sepe tabe audi privatibus et viris
capita dignitate conspicuus aspirantes, etiam qui senatorum et per eandem compungere, debes
ablactatus oculis sermone, et iste nostri temporis pontifex generalis ecclesie archipre-
et katholice fidei protector, verbis hereticorum nequitie finem non desinit, immo et
in ipsorum favore continuo pro amplius aliis perstat obstinatus ut nec ipsum ab hoc et zelus
divine civitatis amoneat ut privata carere prospiciat, nec infamia sedis generalis ab-
ducat. Sic est in obstinationis sue solito firmatus, ut resipiscendi transgressionis
admonitionem et penitentiam respuit et voluntate, carnaliter enim ad instantiam instantia Lombar-
dorum qui nos in consultu colloquii passus sit, vos publica fama perdocuit qualiter enim quem
quem nos religionis debito et pontificalis dignitatis deposito hospitalis animo capiens
seductionem et principe nostro rebellum stabilivit, cum nos universale conplura et spirituales minorum
nostrorum predam penitenti servitute regia dominus nolebat. Demum notum vero
non latuit qualiter ad quosdam ex fidelibus eius in instantia qui pro reparatione discipline
pacis quam cogitabat per omni requirenti pro nostri magnificentia condescendit
ut Lombardis prorsus exclusis committeremus eidem ab iniunctis infestationibus sed
dolo, pro temporalis treuge sub fidem respuit, ut potius qui pro seductione scandali finalis
nostre sub fide reparando reperit, nos et vias petebamus ad pacem. Sed Romani
sedis antistes, ut pote pacis emulus et magis in perfidia fidem, quod perfidiam
in fide conservans, Lombardos eosdem quibus confederatus fuit, a treugarum ipsarum federe non
est passus excludi tamquam orbis discidio tedio heresum ut ipsorum sequatur
suffragia preparando, cui cum inpetrationi tanti facinoris assentire nollemus ut lese
maiestatis nostre reos sub premissarum treugarum in iure patenti involui, sed
ipsos nostros ipse proditio communivit. Tandem cum vidit eosdem rebelles nostros per
virtute deficere, nec ipsis posse remedio temporis salutem quietis afferre, ad alias
alias per modum se convertit. Saltem ages nos per G. Reg. Brixien episcopum ad nostram
accedentem premissam renunciatione ut cum pro reformatione pacis inter nos et ecclesiam nostram,
et per plurimos regni nostri ac non nullos de occidentalibus partibus principes et prelatos
ad synodum mandavit convenire Lombardos proditores excellentie nostre bannitos
in treugas cum ipso usque in proximum festum resurrectionis dominice comprehendere
deberemus, tamen fingens ut ex universalibus treugis ad synodum securius largior
prebeatur, audite mirabilem calliditatis astutiam, considerate signum aliquod prorsus de-
vitate remota de pace dicit nobiscum se sentire et Lombardos ad tempus treu-
garum subsidio respirantes ut contra nos per modum securius in rebellione confirmet
ut contra nos ad discordiam nostro tempore pervenientem ad recreandam presidia prelatorum
libenter spem prospicit nobis concordie palliavit. Et ut evidentius ad oculum videatis quod
per discordia potius quam ad dictum quod pro pace forma reformationis actenditur in
qua nichil eius de finitione pacis tractatum describitur tempus in sperate de negatione
nobis ante cetera, post quod nos assensus hostiliter ante adiectione conside-
prosperitas de proprius magnificentie nostre in eius proceres sibi tractatu pacis firma-
obtulisset nunc.. presentie comitis fratris Bonifacii et Alberti de Rom(?) cum quibus
viva voce nostram dato sibi pecunia prius cum per publica ante notorium con-
vinvit, vocat expressis verbis ad synodum supradictam vires quamquam fuit eadem
calliditatis in dicta quibus iste Romanus antistes et pontifex vestram contra
nostre maiestate ac potentie excedit, eam ab vincentiam suam Regis sit
ipso notate duximus quod cum nos scilicet Rom. ecclesie discordia aliqua
non gerimus sed aliis Rom. pontifex imperatori nostri defendimus et sperantes
pontificamus et ritu pacem cum ipso semper hac optamus propter quod generale mundi
dispendium evitemus ut statum pacis cui nostra gratie intendit, eum
et alios bonos viros insistere nostre ipsos quis concordie zelatores, ac pro his
tractatu pacis ut mala de medio cuius auferantur obtulimus nos pacis
treugas et hec nobis velit agere presidia nunc in istis indicibus con
similiter et eadem pro nobis pro vel pro salutificam, scilicet posse ad alia pa-
cificata pacis ostendi Lombardorum eadem in gressit treugarum excellentie

nostre rebelles parati semper exclusimus set et in perpetuum excludemus, nec minus cum et nos
durante quondam discordia ... pendeat ut primo anno ... imperii principii, presti-
ti nobis et imperio ac vestre principibus indecentissime videatur ... scandalum pote-
state ecclesie fore subiectos vel iudicio sinodali, set omnibus ... qualium ... vocantur pre-
terimus nec inuisolam ... constitutis concilii denegavimus ... regni
pacibus exoravimus ... prelatos ... regni nostri ... vestri ... per ...
te divulgetur ut nullus securitatis nostre fiducia ad synodum ipsam accedat. Nos enim et
quod regni nostri fidelibus ... papam, que contra nos ... dissidentes
presumptuosa temeritate eorum ... nostre ... presumptores, ... inimi-
cum vocatorem accedunt, nos non decet ultimum ... tollerare.

De conflictu et bello Mediolani et captione carrucii ac potestatis eorundem

Exultet iam Romani imperii culmen et pro tanti victoria principis induis
gaudeat universus, erubescat illicita Lombardorum societas, confundatur reb-
ellis insania et pro tante stragis exercitu inimici populi contremiscant. Pomposa
tu infelix Mediolanum ingemiscas et doleas et amare prorumpas in lacrimas pro
tantis occisorum civitatis militibus et civium captivorum et tuo obedientie naturali domino
assurgas. Vera emanant hostilis sanguinis flumina cesareos cruent gladios
qualiter muros contra imperatoris potentiam expugnaverunt invincibiles, prout inviabilis
machina motus clarimencia cum ... et instrumentis aliis tormentavit et
prout insuperabilis virtutemque regionis ... Mediolanum placentinis ac eorum
fautoribus qui ad eorum auxilium venerant cesar processerit ferens ob suo exerci-
tu obviat. Cum vero ad pontem Padi veniret potencia imperator magnanimus castra
metatus est iuxta. Potencia inimici sicut quod utrisque partis propriam exercitus ...
aqua ... dividebat ubi ... cesare ... ubi admi-
scenda potencia cesar ... imperator set cum rebelles ... agredi
hostes ... pugne formidans ... se ... imperia ...
se ... astruente ... se positus ordine belli non potuit ... cum
... principes ... ubi ... hostibus in ... pontibus
cum veloci ... partis fluvius ... militia
sui exercitus ... in ponte ... signa ... victrias, ut hostium in
... eos in ... septem acies dimisso exerci-
tu inimicos qui ... imperii ... pugna ...
... imperatoris militia ... expedite ... leones
quos fames ... ad stabula ... armentorum, nec ultima mora pro-
tractus die ... mensis novembris ... partis ... per-
cussione campos ... impetuose ... mox ...
in ... tubas milites ... bellum terribile ...
... turris undique ... altitudinem ... tunc inde foret ...
... militia Mediolani ... cesareis ... et ... ad ...
... hospicia ... cepit ... multiplici ...
... cedis ... imperialis exercitus ... flagellando pro-
... per campum sanguineum ... populum cumulabat. Set quis posset
illius diei ... quis valet hostium ... cadaverum ... quis
captivorum ... Tandem deus iudex iustus ... respexit imperii
et ... subito ... Lombardorum, ... die
... Mediolanum cum suis fautoribus florem militie ... cum ... vi-
lissime amiserunt et ... obstinaverunt. Tandem ... armis
... mortem terribilem ... fugiebat ... maior corpus ...
se ... cesar ... militibus ... virtutis potencia ...
... inimicos tantos manu propria feriebat ... suos gladios
... sanguine inebriaverunt ... fideles ... regni ...
mirabiliter pugnaverunt ... bello ...
... et nisi nox festine venisset ... hostium ...

... militia ... de Mediolano militibus vindicaverunt, et fideles
Cremonenses ... sanguine ...

Cremonen reliquias illius corporis de manibus ceterorum eruissent / Sed miraculose quod in tanti belli conflictu
terribili imperialis exercitus exstitit sine dampno, sicut de victis hostibus et fugatis
cum triumpho / ~~comitatu~~ venit melius imperator inde infortunatum carrocium mediolan-
filius.. duas venetiarum alias quam captivus Cremona adduceret fecit die ad
maturitatem currus sui vexilli precio nisi ad eius superficie turpiter inclinata probe
de decens ad [illegible] ligata supremus [illegible] generum magnis applausibus premitte [illegible]
qui castellum lignetum et tubicinas cum vexillis imperii gerebat [illegible] per Cremonam
ad laudem et gloriam principis trahebant / Vere de hoste dei sententia perijt / assistens mirari
[illegible] nec corpus sufficiente sepulture nec Cremonensis pallacia multitudinem
capit captivorum [illegible] imperiale festum victorie / solempni gaudio fideles populi
celebrantes / deinceps trophei [illegible] ingenti letitia gaudeatis Bicensis

4 Regi Francie et aliis principibus et nobilibus super obsidione civitatis Viter[bii]

Sub misterio nobis nonnorum emergencium varietate materia tam nova quam [illegible]
scribere cogimur / ut ad vos plena noticia nostrorum eventuum [illegible] [illegible] presentibus
[illegible] si quod nobis Viterbii / civitate ad expugnacionem cuius [illegible]
ta nulla maiestatis [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] via / que [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nos et imperium [illegible] [illegible] per omnem [illegible] [illegible]
et corpus [illegible] ad [illegible] nobilis [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] omnes Romane
Cardinalis [illegible] amicus [illegible] ad talia [illegible] [illegible] videlicet sancti [illegible] in carcere
tulliano dyaconus Cardinalis qui sue fidei [illegible] diffidencia nostram [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cordis [illegible] / ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] emolliret / cum [illegible] [illegible] ex fide premissa decrevit ut preces
[illegible] [illegible] ab audire / Suppliciavit itaque nobis iste olim amicus noster
propter [illegible] [illegible] et [illegible] ut ab obsidione Viterbii recedentes inpugnatores civitatis
eiusdem Romanos in [illegible] nostris et diversis machinis laxaremus cum magna
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amicus noster stipendiariis [illegible] et balistariis
congregatis / quibus [illegible] [illegible] [illegible] sanguine et vita [illegible] [illegible] defendebat
[illegible] [illegible] defensorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] qui de manibus [illegible] [illegible] [illegible] sagittas mortiferas [illegible]
[illegible] ad vindictam remissionem [illegible] peccatorum quos [illegible] ad [illegible]
nostros [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] nostre [illegible] preces [illegible] [illegible]
[illegible] debemus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] familiaris amicus noster [illegible]
[illegible] [illegible] minas nobis propter summi pontificis et Cardinalis omnium [illegible]
et [illegible] [illegible] pacis inter nos et ecclesiam [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobiscum solempniter [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
et latinos nec non Viterbienses omnes quos [illegible] [illegible] [illegible] nostram [illegible]
religiosa [illegible] [illegible] [illegible] nobis restitui debebat [illegible] Viterbienses [illegible]
[illegible] morantibus et ad nos [illegible] volentibus [illegible] cum aliis civibus civitatis
eiusdem qui [illegible] civium suorum [illegible] [illegible] penitus [illegible] / ad nos [illegible]
[illegible] nulla [illegible] et [illegible] iniuria aut molestia inferatur / Nunc audite
qualiter omnia [illegible] sunt nobis ex fide premissa [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] predicti milites et alii de regno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Romanis et Viterbiensibus manibus [illegible] [illegible] [illegible] potuit de castris
[illegible] [illegible] et [illegible] manibus ipso Cardinali presente et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ipse Cardinalis [illegible] [illegible] sanguine maculatum [illegible] sibi
in [illegible] vite [illegible] formidabat / Viterbienses nostri fideles [illegible] bonis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ipsorum et domibus diversis [illegible] [illegible] non sunt contra fidem
premissa [illegible] [illegible] Sed [illegible] [illegible] [illegible] mancipati Romanorum [illegible]
[illegible] ea quibus ad defensionem Viterbii [illegible] nobis et imperio nepharia [illegible]

ditione subtracti terminus ad liberationem sepulcri dominica navigantibus fuit indulta remis-
sio peccatorum propter quod nec nos ab obsidione urbium supplices eorum pro partibus quam
cives Romanos debiti destitimus, alii ex fidelibus castris nostris fidelium que
tenebant ad aliter seu aliquorum instantia quorum adhuc recens nova filacia quondam
vigore unum per dissolutum exercitum nobis abeo longe montibus conveniunt
sed nec per hoc est nota Romani pusillanimitatis offensa, nec circa cum pondere aliquo
roborare cum ausi sunt in Apulia quedam quorumdam nostrorum fidelium igne comburere
et rusticos quosdam imbelles et pauperes supellectilibus spoliare non sic sunt hoc
animo magnanimes quia non maiori militum sed minori peditum quantitate urbem
propterea agebamus nisi forte de indulta remissione peccaminum tacite de paradiso
securi se vellent audacius exponere et mortis indubitate se offerre periculis pro
imperiis, hec sunt que nobis nomine contigerunt horum tamen omnium nullus apud nos
desideramus auctores enormitate commissi facinoris nos ad penas sua pro fide sufficiat
quin et pro magnum Christi calicem cum scit omne culpa sua tenere violati promissio
tamen deo propter qua fidelibus duximus constituere et simpliciter destruendum probabilit excogitantes
quod si sibi commissa per vos offensa displiceat offensores correctionis debite medicina
puniat et nos ex premisso pro beneficio cuius placabit offensos

p. de v. principibus Alamanie super captione curtis Mediolani missi ad urbem iii.

Quia nostre res gestae postulat et effectus integerrime fidei repetit ut de prosperis
auspiciis Romani principis felici domino relatione veridica novellavi
ea que sunt eius votis aliquibus temporibus diebus debet in Ytalia affluere evi-
denti ordinis veritate, verum tamen imperialis maiestatis sui diadematis iura preripi-
ret et propriis sui vectigalia vendicaret rebellorum perpetue meditari nephanda
temeritas et audacia detestanda, una cum suis confederatoribus anno sit corru-
ptae contra solem filii Belial secta sibi perdicionis resurgunt discipulos sibi
receperunt, non tamen catapulta configunt exurientes ut mures vitiati de cavernis
molientes insidias ponere in leonem, inebriati sunt sanguine ab ubertate domus be-
nerunt ebrii, non tamen sunt adipe pinguium saturati et cum castrametati sunt inso-
lentiam predicantes filii, ut venus segetem perderent et zizaniam que avulgis solum
deseruit, o quanta erat multitudo militum, quanta in terrestris et vociferationis bellatorum
ibi superbia pulsavit tympanum volentibus tuba cecinit, resonat cithara pla-
udit lira sic volentis esse cepit in nomine domini gladium, sed quod facilior est deus celi
volentis in paucos concludere principis cum prudenti decoris in pugnis pullulavit
sed deus glaria gloriat in membris et magnus pro electi principis fortissimus dominus Fredericus
divisis acie quos habebat in expeditione comitatibus Lombardie arma ipse rex
Salomon pacificus habens pacis, quod sicut erat pacifice exigebat, et cum sit vir
sanguinum, non pareat os in calice sanguinis expansive sed quia leviathan
filii excecavit contrahat verbo dei voluit acquiescere sed invalescebat in eos voces
et vociferando dicebant persequamur eos quod spolia pereunt pereant sic ergo dominus
cui de celo victoria insistit assumpsit secum scutum et belli gladium et armis sui comite

cum eis ex atrum sanctus scuto, loricam induit, sic gigas plenus iniit secum theutonic re-
gum milites et paucos thenanicos, atque quosdam Lombardos, quos imperatorie
duas milicia contigerat remansisse et dum viri fortes cum principe fortiter intravit
bello exclamaverunt tubis et audita est vox tonitrui et super eos erige erige

ad mediolanensem pugnam, cum volo sancte carne audito Mediolanum pertinens, sunt statim
perterrita compage pravant cum kala in fecerunt arma et cum terre vehementi tremore
angustiis depressa retinere vix potuit gladius qualiter nunc in suo pectore vertat questus
heu heu ac me quod sic torques nos acer atropos et minuscularis sic clamorem
fidem ne ne tibi in misera Lombardia quod plura matrem senex puer duxit
iuvenis ut vitulus immolat campi in madefecit sanguine et infectorum exhiberant
ubertate eorum male pingua iacent quos biberunt certe sua gladius cedem
siciens hauriret sanguinem vorat carnem, et cum in tanta contractione perfugatam

et sit princeps audacie premiens in Lombardos / probavit vires tuum et inebriatus est gladius sanguine eorum / quorum dum rebellis terra deprimitur / alios mors glutiat per gladium / et immensa altitudine civitatis surgit et resurgit / mox collo / civium quidem acerbus excellentie miserabiliter capitur / et tandem cum a filio ducis Venetiarum acer potestate spiritus captivatur / cum autem superatus esset multa milicia fluctuante visus est pre modum unda ante quam sit princeps victor ad laudem tytulum / quem illa alme urbis populus designavit / revertit nunc rebellionis filium nequissimi olim gaudentes confusionem mutavit corpus gladium in pulverem vituli manducant sicut et paleam / et qui nitebantur in turribus ymma plusquam aranearum / et amplectentes stercora / expectat simul dampnatorum et nunc ad medium rebelles ligurie nota perussi et insuper rebus super omnes gentes stigmate proferunt et perfecti cursus quidem omnes pedibus applicant et se firmissimas dentes muros diruunt fossas replent / et ad suspectum manum et ad invenienda modum graciam / clabunt sed quod nullus semel est receptus / patitur sanguine mansuetudinis fauces imperator magnanimus corpus stringens magis gestiens / quorum salute populi providere reputavit / bello non ... post una unitate contractibus capere et ut nullus respondi sumat audacia / tantulecumque rebus sufragari contradicta / cum eo terra ista cum omni reverentia tamquam gloriosi principis aliquibus magnaliter fidelis potentiam et magnificentie honorem ut per plurimos honorum operum gesta in eam consequi beneficia primorum

.xiii. Exultatio super Civitatis Faventiae

Licet per suos diffusa mittis gesta communi quas in nos generat experientiam distulit actenus maiestatis nostre simplicem Faventiam / non tamen obsidionis laboribus causa est aliquandum restaurasse / per tyrannis intemperiem que sua difficultatem confovebat / nam cum omni tempore ad hiemale tempore que civitatis eiusdem muros ac machinis diruentes ac fossis nostris intima penetrantibus subterraneis civitatis eiusdem in bellum tamen extrinsecus contra nostros quassaverunt et cives ipsos opportet corpora primius exponere / et aggressorum nostrorum insultibus expetebantur cominus gladiis bellatorum ut victoriis exitum non relationem diffidentes eam omnem adimplendam nostre mansuetudinis clementiam velud quod tercium etiam marcheus extremum formidabant / tota se ... ipsa contendit ut quibus impugnatio proxima mortis periculum minabatur / minus vite indulgentia non tenebat / et una que super expaltant iudicium possidebat / ut manifestis eorum excessibus locum venie reperiret ad clamorem supplicum et supplicationes que quidem notitia sic factis equitas videt ad expandicionem indigne reciperet et in inimicorum crudelius cum clementia nostra vincat et cum victis misericorditer agere nos induxit die .. venientibus ad pedes nostre clementie Faventiam ad nostrum beneplacitum et mandatum in mea ... bonis fidelibus et personas fidelitatis debite prestitis promittentes et illicitis quibuslibet que fecerant obmittentes eos ad nostram gratiam benigne recepimus omnibus eorum offensis nostrum iram componentes. Tu gloria vindicie eorum pertinens ignoscere noxiis potuimus vindicasse et fidelibus victoriam nostre tytulis ascripsisse saluti restitue subditos et vincendi beneficio condempnatos ut nil humanis nil iusticie aliquid benignius ascripto imperii decretum valeat excipi / nec est quod amicus aridis nos ad effusionem sanguinis aspirat semper sed cum illustra divina potentia solum nostra et virtus sine pax et iusticia complectuntur in robore mansuetudinis nostre et patulis amplexibus pietatis in mense possimus cum sponsorum fidelium acceptimus rad rebellium pertinacia domandam instant et pertinaciter insistentes ut qui potencie nostre manus sequi noluerunt et necem pertinacia perdiderunt murorum altitudinem

et vallorum profunditate obmissa laude nostrum evadere non confidant nec diffidat quod
contulit fama apud augustale sedis gloriam [illegible] invenire. Tibi vero qui in time
zelus fidei nostre facit labores et honores non expecte qui prius priores rebellium
confusione et iniusticie et reparande pacis augmento nobis pondus diei et estus
multis supportasti et [illegible] per experimentis conponere [illegible] ad universale gaudium
intimamus qui per indefessas vires et virtutis tue constanciam nostras victorie
titulum vendicasti. Principibus et universis fidelibus quod sunt debellati [illegible]

v. Ne fama preambula sub metu discurrens animi nostri concepto eventu relacione
varia valeat perturbare facti veritate per ordinem principaliter serie duximus declaran-
dum. Cum per structum et destructum pontem per [illegible] et firmarum infideles
nostros apud [illegible] multo labore et studio fabricatum [illegible] et firmarum
infideles nostri [illegible] padum [illegible] [illegible] destruentes premem [illegible]
nostris quos [illegible] eis [illegible] ponte navali sub studio [illegible] non
modica rerum nostrarum indigencia victualia et alia [illegible] copiosius in-
ferret et [illegible] quod non reparato et [illegible] munito ponte [illegible] per padum omnibus nostris
manibus claudendum nec obmissione [illegible] in utilibus [illegible]
et quadam [illegible] padi captis [illegible] super padum [illegible]
fideles nostros [illegible] hostium navibus [illegible] cum hominibus [illegible]
nec sine magnis laboribus et expensis [illegible] fabricavi pontem [illegible]
et [illegible] ac strenuus defensoribus [illegible] omnibus [illegible]
quod nullo potuit hostium ingenio vel viribus occupari [illegible] videntes [illegible]
pletum pontem optime munitum [illegible] eis navalis subsidii copia
quo defendabat maxime [illegible] quedam de vita [illegible] vel [illegible]
[illegible] elegerunt per [illegible] pugna [illegible] vel facientes eis [illegible]
[illegible] manibus liberam [illegible] quorumdam [illegible] qui nobiscum
victorie [illegible] fidelium [illegible] morabantur [illegible] dictum milites
[illegible] victoriam [illegible] cum [illegible] fuit
aggressi et [illegible] nobis et nostris fidelibus [illegible] ad
[illegible] videndi [illegible] ignes undique occupant
quibusdam [illegible] et [illegible] nostris [illegible] hostium [illegible] et [illegible]
[illegible] redemptoris nostri cum multis fidelibus nostris [illegible]
[illegible] et [illegible] quas [illegible]
non potuit in [illegible] et per manus hostium [illegible]. P. de

vineis. Imperatori super [illegible] eiusdem Civitatis

vi. Gaudium quod super omne gaudium maximum reputavi quod [illegible] gaudium
[illegible] concepi [illegible] spes [illegible]
[illegible] sola remansit cum [illegible] non [illegible] ut [illegible] acceperim
[illegible] qui [illegible] metuerunt cum quadam [illegible]
[illegible] tante dulcedinis fore [illegible]
et [illegible] fidelibus aliis [illegible] dispensator [illegible]
[illegible] in acceptione [illegible]
et forsan [illegible] est ut [illegible] gratulandi quod [illegible] de [illegible] feli-
citate successum [illegible] in modum [illegible] tante gratu-
lacionis [illegible] que ad tanta [illegible]
sufficeret [illegible] magnum [illegible]
[illegible] non [illegible] cum tante [illegible] acceptionis dulcedine et in
aliorum [illegible] felicior quanto beatius est dare [illegible] honoris

oracula proclamate non tamen est recondita ista sed aspirauit ut gladium meum
malignitas probe diminuat uel precedere me faciat quoniam ab omnibus desperatis in-
terim iocunde recreabilibus uelut puer unus qui ad noua que diuitat auditu
et recreationem ore dependentibus ut quod ueri preuie carum transactis agnoscam
non pudet me de mea ista cantabilibus ut esse innuerabilis cum ea solacia ista
ponam ora decurrunt per omnia gesta sic presumunt etiam in non aliter quam presumimus
prius etiam innotescant. Utinam et uobis ista meis innotescunt heu ergo quam
uolui heu quam edidi heu quod dilexi et ea legentium foris sum tam desperabile
possessionis possessor in exilio reputo sed de titulo quam sit tale uictorie
factus auditor secte ea precato ut eam quam in regnum huiusmodi seruitus nostre
impedimit adherendo diuina gratia prosperante ea cessit ad retinendum corda
fidelium magis aspirans penam seruitutis me facere quam unusquisque desideat fratribus
conspirationis contractus Senatori et populo romano mittendo eis currus mmas

vii Preterite nostre celse gloriam quam sub pace hactenus regalitate deduximus factionem
minus facere extrema cum tollerantia pati ultimus non ualemus et instinctu motus
animos restringimus ut audacie refrenemus instinctum ne possit ultra culpam
extendere et aquilo tunc preter ora rapere in insidias limites detraheret eorum quam
et eum seruituti uestre quam diuina potentia senatus non cessat subiciat et quod uolumus
nunc tenuia ualentius primum de uobis forte collegimus et de uestrum puero quam
subito et cum per sub teste mittens non celatur dum uixit aquila nostra posset
prima in romani presidiis signa uictoria pandebat dum aspirat stabilitate
incitem anglos nostre perfidie agebamus dum nostre uictorie gladius preuti ne-
sciunt per intimitas instanciam nobis acerrime cuspide minabat dum nostre
potentie firmitati tibi et strepitus sic consilius uestros precipitat sed pusillanimi-
tatis affatus aspiceat sicut expresse liberi legi preteriuit quod cordis palpitat
non exigeat intrinsecus ne dum in modum audacie primo in specie ut longa sit
presens cesarea in cythareis uictoria adulationis mitte fimum sicut in
uide nomine attemptastis uos attendentes quod haec nunc non sit ubique corporalis
presentia nostre tamen ad longinquas orbis terminos laxantur habene potenti dextre
Babilonis et tam posse uirtutum quam nam potentiam non posse putatur fecistis in
partibus Tiburtinis diua uirpentes assiduum exquirendis ea prodijt regulus telas
aranneas texuistis cum omnibus utique ueris innuens non sine quodam quasi conflictu
contingit audacis et tamen temeritatis euentibus potentie nostre preposito imitate indiarum
nunc dissoluntur Babilonem Damascus deficit sufficientiam consumuntur in igne
sedibus abagllone populi corruet et libauit nunc autem limites appositum
omnes praefecit faciet nostre seruitutis monstra quam diuis in terminus non desinit
illustrare atque sinodum cunctis tenebrosus seruitus meditat cuncteque sic fiet orbis in
climate facie diuina clementia placuit agere urbem sibi senatu emolliri
aquae Romam primum metuunt uocari nec uobis Roma subiacat cui terre
sunt inter fremet et dominium omnia desiderantur succederunt Eidem

Comiti ut paret se ad procedendum cum ipso contra inimicos

viii Plenam dant nobis prestita desertus fiduciam ut sicut bene deceret exspe-
ctat papam et monstra pacem semper inuenimus ad supplicandum nunc potuimus
sed natiua tue deuotionis ex tunc expectante constantia quod etiam nunc
et nostri honorem respiciant fideliter et solliciti principes assidue expugnare
cum presentia negotiorum et tempus conditio exigat fideles quosque in nostris
seruicijs multo uiribus sollicite uires et nos exponere deuotionem tuam

requirimus et ortamur devote mandantes quatenus sicut virgini te dudum obsequiosum nobis et utilem praebuisti fructuosiorem deinceps ex opere capientes ut fides tua per fructum efficacia sufficiente contra universitatem nostrae dextram liberalius extendamus inter alias siquidem cogitationes nostrae propositi stabili tenacitate firmavimus ad partes in manu forti et brachio extenso personaliter nos conferre ut fidelium nostrorum qui perfidi nostri nomine et felici statui semper persenserunt pericula et variam dispendia non intuent amplius priorum rebellionibus compensemus et afferentiam superbia nostrorum rebellium qui nunc forsan demum ab pena evitanda potentiae nostrae malleo conterimus nunc et advertentias in melius vires nostras. Imperator carissimus dilectus gener noster nobis quantitatem auxiliatorum et gentes alterius destinavit cum quibus et aliis magnificentiae nostrae praesidiis quae paravit instanter et adgressionem nostrorum rebellium proponimus victoriose procedere quod potentiae nostrae vicinitati patiti vix adicant ut resurgant.

Regibus et principibus de proditoribus suis et parmensium conflictu. ix. c.

De fama praeambula quae multorum variata relatibus diu varias in ventis ponit volubilitates in re diu enormitate dubietate discedit auditum vestrum forsan offendit amicorum corda perturbavit animos et aures hostium demulcavit. Ecce igitur puram et nudam veritatem eorum que nobis noviter contigerunt vestrae dilectioni praesentibus seriatim et brevitatis devotione conspirantibus itaque in necem nostram aliquibus ex curiae nostrae fidelibus, immo domesticis potius et alumnis, videlicet Theobaldo Francisco Pandolfo de Fasanella et Guillelmo de sancto Severino et eorum complicibus nobis et pelignos et imminentibus fratris ipsius nepharia venenatam ex ipsorum manibus vitam nostram in noxiam dantes miserunt. Respiravit contra nos tam scelus sit inauditum sit incredibile penitus tremens prius ad ultionis vindictam indagationem nostra sentientes praemeret Pandulfus de Fasanella et Jacobus de Mora proditione excogitate malitiae principes quos semper gratia simulabat una cum aliis sociis suis et participibus perpetrandi facinoris in curia nostra praesentibus se per fugae subsidium absentarunt. Theobaldus et Guillelmus praedicti morantes in regno ibidem mortem nostram vinciam tamquam indubitabilem et inexspectatam audientes metu terribili velud de caelo fulminis ictu percussi ad duo ex castris nostris Capaciam videlicet et Salam sub silentio ambitu furtive subtraxerunt proditione confugerunt ubi prius possent se receptare et horum defensione muniri fuerunt propter fidem recolendorum praecepti fidelium et collectis undique viribus concepti nos et ad devotam tunc temporis existentes pro quorum parte nostra pericula cuncta pendimus inde hereditario regno nostro Siciliae velud in pupillas oculorum nostrorum offendi velatenus praedictos extimatis laboribus et dictis in regem cum omni celeritate providimus procedendo. Post feliciter cum ingressum nostrae maiestatis in regnum quam plures fideles nostri regnicolae quod ad proditorum nostrorum falsae suggestionis instinctu praecedente mortis nostrae spem frivolam congratulantes fiducialiter adhaeserunt post quam in adventum nostrae spem ubi esse credentibus veritatis indaginem ipsis liquide constituit proditores cursus tamquam ipsorum volentes evitare consortia in illis spei fistulis imaginem relinquerunt et cum non impetrata in praedictis duobus castris tam Salae scilicet et Capaciae se tenuerunt receptisset postmodum se per sinum unum ex castris ipsis scilicet praedictus Thomasius de sancto Severino et filio eius proditoribus nostris ibidem nostri carceris custodiae mancipatis fidelium nostrorum regni propter debitum praeliorum et instantem expugnationem ipsius ad maiestatem nostrae domini revocavit et sic reliquo tum ex castris ipsius Capaciae scilicet adulationis eiusdem proximo diffusus diffugerunt et contingi nostrorum fidelium clara devotione mandavimus proditores praedicti quibus ultra per praesumptionem subterfugiendi remedia velud ex praedictis duobus castris tum alia munitione recesserunt primo et secundo praedicto manus nostras effugere non valebunt et sic tam iusto iudicio.

quam bella de proditoribus novitatis et eorum sequacibus ultione recepta sic in bono quodammodo
de perpetua regni nostri securitate disponere ut nobis et successoribus nostris in regno
vel extra regnum agentibus nulla pressus imposterum dubietas relinquatur. Pro tamen pre-
sentia personarum nostrarum rebellium ac missisque fore [illegible] nunc proposuimus vel aliquibus
intermissum cum per filios dilectos fideles nostros Conradum illustrem regem Jerusalem et Sicilie in ytalicis
partibus legatum generalem et Fredericum de Antiochia iusticie partibus presidentem quo-
usque nos regni nostri statum cum salubritate dispositum ad partes ipsas personaliter
accedamus deputavimus ytalia gubernanda. Ut sciant proditorum nostrorum et rebellium
reliquias in adventu nostro continuo potentie nostre malleo conteramus, quorum potius nostrum
quam ut petere comprimus oculis et longius in finibus offendere poterunt funditus
fore non senciant quam per depressa non doleat, quodque in absencia gloriantur
ut potentie cum in nichil expressus que nominis censent magnificencia nostra decernit et
in nullo penitus sicut nunc arrumit dimittit sed tanto magis et aucta non potius
viribus tanto fere sint divitie longiores quanto ipse enormitate commissi facinoris
qui per pacem gustaret dulcedinem scelerum enormia machinabantur. Tali nos
nostrorum quod fidelium complacuimus magnitudine et attissima devocio/ fideque firmata [illegible]
dictione que quorum reditum de quibus proditorum nostrorum iniustis eos possessionis spolia
desistunt et quibus eorum liberalitas nostra longe lateque diffusa detineat ob
venationem nostram abstractus est cumulus quodque ipsum accidit nobis venientibus
et in ultimis exemplo potest manifeste comprehendi sed magna [illegible] et largitionum
promissio per [illegible] ad dominium nostrum facta proditoribus audiret ad mictenda [illegible]
[illegible] manus provocarent cum adversarium nomine et titulo libenti fine [illegible]
nisi quod vox publica et evidencia facti accusat quam nos credulitate non
vellemus [illegible] seu [illegible] malivolencias excusare. Prefati namque facinoris
patratores tamquam fugitivi [illegible] qui obsessi sunt maiorum [illegible] [illegible] ab
eis ante nos [illegible] recepto auctoritate summi pontificis per apostolice sedis [illegible]
[illegible] negocium [illegible] Romane ecclesie nostre [illegible] et mortis
[illegible] exheredationis nostre summum pontificem asserunt intendere. Hoc ipsum capti-
vi prefati quos [illegible] [illegible] devote propter fidelium
[illegible] [illegible] spontanea nec et extrema confessione sua cum mentiri
[illegible] est estimavit morientes cum omnibus [illegible] confessi Baren(sis)
et archiepiscopum [illegible] per venalem [illegible] sua [illegible] a curia Romana
[illegible] fidelibus in custodia [illegible] [illegible] infallibiliter [illegible]
quod nos [illegible] per familiares nostros et domesticos [illegible] morte [illegible]
[illegible] debemus. Hoc nos teste summo iudice cum [illegible] velud qui
[illegible] diebus nostris [illegible] [illegible] nec [illegible] quod [illegible] et po-
tifices [illegible] morte nos [illegible] voluissent [illegible] anno
semper cum [illegible] nomine altissimi [illegible] quod et per voluntarium
et in [illegible] ipsius pape [illegible] quod nos in longitudine [illegible] in
voce sua vel [illegible] vellemus [illegible] nos fecerimus pro non
nullos fidei nostre zelatores [illegible] [illegible] in
iniurias nostras [illegible] nos [illegible] defendere non [illegible] sufficiens
reputantes. [illegible] probans evidentissime deus quod [illegible]
nostras de manibus iniuriantium [illegible] [illegible] [illegible]
tendit in manus nostras [illegible] Tran(i) [illegible] nostris et honoris emulo
instigante Jacobo de Mora proditore nostro cum [illegible] et assimilibus rebellibus
nostris [illegible]. Die ultima proxime preteriti mensis ad dampnificacionem nostram

fidelium prodite magnus de Ebulo fidelis noster iusticiarius Spoletanus vicarius ge-
neralis quorumdam theutonicorum qui sic instituunt sicut potuit inimicas amplius
in virtute nostri nominis excellentie nec non felici fortuna hostes ipsos viriliter potenter
aggrediens fide plus quam militie predictis armatorum devincit exercitum ita quod preter eos qui
fidelium nostrorum gladio sunt perempti ultra decem milia de rebellibus ipsis perfidis
nostros captos arcet ut includit ut tam hiis ... nostrum et nostrum ...
clandi proprie fortune sceleratis nostre iustitie debitum presumpserunt exitumque nagis ...
die mense aprilis tunc Capuam cum ipsis tunc inimicis erat cingebatur obsidebant
et viriliter expugnat perfidos nostros regnicolas ob infidelium ...
ob indicandum non magis nostrum quam ipsorum native regionis in miram urbe quando
... accepta quam ... ut sic proprie sit intus non posset ... obsessos quam
per ... detinent ut sola se valeat sponte ... gladii morte subduci
vel ... impiis ... maritime ... liberari magnifice promittere

Militibus suis quod de stipendiis non missis non murmurent et promittendo eis X.

Et si stipendiariorum defectus quos pati nos hactenus infinities nostris operatur
... vobis ... et infestis ... cum si diligenter advertitis, ac
duplex alternat, ... quam nobis et familie nostre ... suffi-
ciens ut hactenus more solito non porrectus ... multa tempore vos sub-
ditos ... non impari ... similes ... nos facere debuit
egestate ... quam ... laborum ... vobis ...
... adminiculum augeat commodis nostre liberalitatis ... quam
... nos ... obligamus, ... defectus ... est quod
nobis ... in mine contingerit ... minus ...
nos ... cum negotiis nostris ... hactenus ...
ordinatos ... feliciter et infallibiliter ... nostros ...
et ... de stipendiis quam de aliis beneficiis ... magnifice faciamus
quod vos in nostris ... mente ...

Ezelino de sarracenis rebellantibus admonendis capitulum XI

Quavalit post obtentum imperii ... nostrorum infamia nephanda, victoriam
fortuna ... nominis nostri ... divina sub clementia ...
... tue fidelitatis auditum ... letifica ... sicut cum
... et ... quibus ... nostre ... cogitamus ... sine-
dubio ... nostrorum ... in ... hactenus medite-
... nostris ... et statum nostrum in regno Sicilie ... alia
... non minus ... sarracenorum ... vel ...
... nobis ... sunt ... et ... dicti
... montana Sicilie ... et ibidem ... potuit ... pars
potuit nostre maiestatis ... repugnant ... ut ... nobis ...
... in vias ... sarracenos ... timore nostre potentie
... ne fortune ... valentes ... non valentes
... nominis ... augustalis ... imp-
... fideles nostros ... ut ...
post ... dubitamus ...
impedimentum ... rebellium
... finaliter ... liberatores ... gladium ...

Pisanis ut procedant viriliter contra lucanos capitulum XII.

Lucanorum superbia et ... sicut ... contra ...
et ... super ... per singula ...

quam ita latenter divulgatam vos etiam non latere sed vos quosdam excessus eorum
nolumus [illegible] plenarie [illegible] et celsitudinis nostre zelatori honorem et abhominari
verius in testitute ipsorum ad iniuriam et imperii ob vindicanda iniurias et illorum
insolencia ob domanda exsurgentes viriliter et potenter prout etiam [illegible] ad lucrum
ad conquirenda iura imperii etc. .. receperunt et iterant plurimos eos monuimus
in spiritu lenitatis ne tantis nobis irrogarent iniuriam molirentur ac et
iacturam sed illis monitis nostris blandis superbe contemptis in testitute contra
contra [illegible] pacientes potenciam tuam hostiliter insurgerent et in ea multa enormia
committerent unde ne diutius in periculo nostre rei publice relinquere materialem
gladium exercimus in eosdem ipsos tamquam inimicos imperii compescendo mandantes
ipsos quos [illegible] ab omnibus [illegible] et [illegible] quos [illegible] dolerent et [illegible]
nostram unde imploraverunt ac alii malleum velud stipulam reputantes
ad penitenciam malentes noluerunt reverti sed indomabili corde tumentes excessus
excessibus cumularent proximis prout verba superbie blasfemando contra nos illorum
superbia semper ascendit donec eos exurgens iusticia indictos puniret et
subverteret in cremone duplici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quos eosdem lucrum servitute debitam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debitam gratia [illegible] alias [illegible] [illegible] ipsos [illegible] viderent melius ex-
pedire

xiiii Tyburtinis confortans eos ut firmi sint in fide promittens eis multa bona

Quanta sit fidei vestre sinceritas qua erga nos et imperium [illegible] [illegible]
alacritate [illegible] aliena [illegible] [illegible] argumenta nos [illegible] tamen
[illegible] [illegible] [illegible] respondeans [illegible] nobis [illegible] [illegible] et [illegible]
nostre [illegible] testis [illegible] depositione solempnior [illegible] [illegible] et [illegible]
etiam [illegible] [illegible] probavimus qualiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
se nostris ob [illegible] [illegible] se venerit [illegible] et in fidei nostre [illegible]
[illegible] penitentiam [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] nostre [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in eo semper [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passionis [illegible] nostra remedia sen [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] examen libenter admictimus [illegible] [illegible] [illegible] que tam [illegible]
[illegible] [illegible] suscepit [illegible] devote [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et aliis [illegible] [illegible] ob [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] magnificentia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quos [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] plenior nobis [illegible] facta sit fides [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] honori [illegible] [illegible] et fidei nostre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in fidei nostre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nostre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adiciamus quod negotiis [illegible] [illegible] [illegible] alias [illegible] [illegible]
[illegible] ordinatis in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible]
clemencia plene gaudentes in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regnamus [illegible]
et singula nobis ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disponimus
ad [illegible] [illegible] in proximis felicibus auspiciis [illegible] Vos igitur ad [illegible] nostram more
solito [illegible] [illegible] sicut ad ea omnia que honore nostrum respiciunt tenaciter
[illegible] [illegible] [illegible] in nostre [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut fidei vestre [illegible] dignis laudibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valeamus
et labores vestros amplius [illegible] premiis [illegible] valeamus

Hic defecit [illegible] [illegible] [illegible] Mediolanensibus ut cessent ab hostili impugnatione xv

P[illegible] [illegible] sunt mala ut salubriter bona [illegible] [illegible] [illegible]

de medio sublato heres occurrit et filiacionis additus adoptiue … zelator
salutis ecclesie non nesciverit que sit honoris exaltacio dei imperii et status ipsi lombardie
ne … que solet in talibus afferre … … … premissa
absit … difficultatem opponat bona fide consulimus affatim … rogamus …
expedire uidemus … nobis … … …
hostili … non solo … et …
nos ac … contra adversarios nostros pervenimus … pacis … …
zizanias … filii … clemencie superseminare potuit … optate quietis

Eiusdem principi de promissione expensarum narrando facta xvi

Post quam … et uotum quam plurimum … amplexantis regni nostri sicilie …
… pervenimus subiecti sit auspiciis nostris undique noua felicia
quibus … calamus … quam placeat et … amicis quam delectat
… cum … maiestatis nostre ad … malicia temporis longe sit nobis
ab … expensis … Civitates et loca regni …
… modicum rebellionis error … visa …
quam plures … nostrorum … fragor … et … error … aliquis
spontanea … reduximus ad fidei nostre … … plene
… … … nobis … pervenimus …
nostris auspiciis … ne possit tam tam et aliorum fidelium nostrorum …
… subditis quam … regni nostri …
… Italie intendamus ad quorum … plenariam tanto
… et liberius … disponimus … … nostre …
et facultas nobis ad hoc … liberior suffragatur … te volumus
quod si … regni … partes studiose discussis … in maiori quanti-
tate quam possumus … ut … tibi … expeditione negociorum ipsorum
… tuum … quam … succurrimus

Regi ezelino qui machometum adorat xvii

Sublimari in regibus et principibus terre in nostre maiestatis excellencia …
… in … adversarios … reddere … ierosolimitanum …
para aliorum … nostri … uasset Responsiua ad precedentem xviii

Hylarem datorem diligit deus, et si beatius est dare quam accipere …
… tuos ne … meos aliquin me
inuenies tibi minatorem Alphonso primogenito regi castelle dilecto nepoti suo

xix Detestabile idem et … Thebaldi … De proditore
… … … ja. de mora et capite
aliorum suorum … nostrorum … apices …
se iam … nos … …
maliciam … nullo tempore … …
… desideramus … ut … nostros … augusta clemencia
… … modestia … …
… … trucidauerunt et … occidimus …
… velut filios … patria …
… angustias … … ut …
… … … filios
… … … in memores et …
… debite fidelitatis obliti nobis regni nostri sicilie … filii
… et … infallibiliter offenderunt … culpe …

nec debite pene sufficiens videtur. Ad horum quoque punicionem indignacionis nostre pungeret
aculeus divina clemencia que sic apostatas infatuavit aptare consilium per proditores [illegible]
firmacisar G. de sancto Genesino et .. et .. eorum compliciby complices inferioris [illegible]
generis et ceteris nephandissimi generis patratores etiam nos divine potencie contemptores
[illegible] pagina consilia et sufficienciam pacis subsidia non permisit qui cum
potuisset munitiones quaslibet regni nostri [illegible] prope [illegible] ex familiaritate
papina qua ad ipsos complicum nostrorum principes et omni negociorum auctores te-
mporibus habemus tamen prelibus ex predicti andree de Cycala in regno Sicilie
nostri capitanei generalis nephandi consorte qui per quem castra nostra sive iurisdictioni
commissa ponere poterit et deponere castellanos castri Capadacii noverit quod capi
de facili non in merito poterit formidare sic subito sic temerarie consenderunt
sic exilit minuerunt et ne dicam quod hominum principe qui pectora cautissima non
cum poterit inclinat sed nec ante potencioris vicini potenciam tueri se longe
eternite potuisset licet enim non defuisset adiumentum ad defensionis longe fiduciam
rupis excelse munimentum murorum fortium ambitus et copia bellatorum affuit
uniter necessariorum rerum itaque Papine non promissa penuria quod ex fontibus rupes
saxose negabat et aquatile ex pluviis cisternarum edificata [illegible]
copia non habebant quod anni mensis quo nunc se ceperant proditores [illegible]
proxima futurum estate sufficit pugnatibus ex [illegible] pugne [illegible] et
copiose bibentibus sufficere potuisset cum copia estiva aeris violencia sub-
trahebat quod et construxit ante sue perfidie meritum habuisset in tantum [illegible]
et muros omnes machine nostre confregerant ad cisternas [illegible]
inmoda regnet quod [illegible] ut expugnari perfidiam regnicolarum victoria [illegible]
sam quod ad vindicandum eorum [illegible] perfidiam in expugnatione infidelium
proditorum nostrorum et castri per pugnatores [illegible] voluit die xxii Iulii
factionis tam principes quam sequaces se pene debite [illegible] quod nunc [illegible]
omnibus [illegible] ad bonum a divina
prime impedimentum sustulerit longis et callidis studiis nostrorum [illegible]
alia iam liberi redditum et resumpta victoria [illegible] ad nostrorum rebellium
[illegible] venerabiles fine laudabili reliquias [illegible] cum Capitulum

Civitatibus amans eos in fide manentes eis ut contra rebelles procedat

xx. Etsi ingenuitate quam cunctos fideles nostros affectione complectimur vos affectuose pre-
cipui teneamus speciales et intimis cogitacionibus nostris se offerunt que [illegible]
civitatis vestre commoda inter alias civitates Italie [illegible] quadam speciali
nos in [illegible] inducunt si quid ex antiqua fidei zelo quam nec vetustas temporis
antiqua debilitat nec inimicorum sparsa fastidia confringunt sed quanto plus
temporis labitur tanto semper in fide nostra ferventior inveniri inducant et [illegible]
causa potissime quod in [illegible] nostra recepit [illegible] civitate
vestram [illegible] nostre recolimus erga vos [illegible] modum ex
cedimus et nulla quadam [illegible] subditi ad vestrum salubre regimine famili-
ariter obligamur. Sit igitur [illegible] vestre [illegible] quod fidei vestre
sinceritas de bono in melius semper crescat [illegible] potest
quod [illegible] sic vos affectuose diligimus [illegible] suspicari [illegible]
[illegible] vestre constanciam de qua stabili mente confidimus a
fide nostra valeat revocare licet ante vos [illegible] ex hortacionibus non

credimus quod sint vestigiatorie et de aliquo capitaneo ipsorum pro generalis dil
fidelis nostri quod ad vos tamquam ymaginem persone nostre transmictimus et extimamus
vobiscum votivus concurrere contra rebelles nostros vos potenter et viriliter oppo-
natis quod fine laudabili principium commictatur nostre fidelitatis dextram ad
utra generalitatis et specialitatis argumenta quod per debitum obligetis vos sicut
alta mente et amplius retribucionibus fidem vestram disponimus compensare ut
in vestris serviciis perstitisse fideliter merito gaudeatis. Cuidam nobili ut
reducat ad fidem villam regni sibi commissam que a fide devianerat. rubrica

Quanto zelo puritatis devotionis et fidei quam ad nos et imperium semper habetis flagrasse XXI.
te novimus de tua industria et legalitate confisi custodiam ville tibi
fiducialiter commisisse ut sicut certis inter alios in fide nostra preponimus sic esses
in eiusdem loci custodia specialis. Cum igitur villa ipsa sicut nuper accepimus a fide
nostri culminis declinaverit tanto te promptius expedit circa ipsius ville modos
exquirere quanto confidencius de retencione ipsius studio tue circumspectionis speravimus
et quanto per hec nostri et tua utilitas procuratur, et nos circa discretionem tuam requi-
rimus et rogamus attente mandantes certis sicut si quis honorem nostrum diligitis
et a nobis amplas premiorum retribuciones exspectatis modos et vias quos circa
negocium convenientes cognoveris occupare excogites ingenium acuas et sollicitudine
divina qua potes elabores qualiter locus ipse ad fidelitatem nostre fidei reducatur
nos premissores omnia pacta et conventiones que ad honorem nostrum propterea duxeris
faciendas ratas habemus et faciemus inviolabiliter observari temporis qualitate
captata. Ceterum nos in manu forti et copia thezauri sic ad ultimum extimum
repetemus quod rebellium nostrorum tenuitas qui decum forsan absencia guerram
divina nobis assistente clemencia que tuerit inquietus nos confirmavit in adventu nostro
culmine evanescant. Capitaneo suo in Siculia ut procedat studiose super custodia in

Sine licteris nostris in dictis vel expressionibus nostris tue devotionis indu- XXII.
striam scire confidimus quod ex castro et villa sibi in fide nostra preservata nobis
possit negocijs afferre compendium contra quos pro semper contrariam
reddet et dispendium timetur. Si vel in circumstante a nobis illiquidariam ad
nos abinde pertinentes seu singulariter quidam postmodum transitum remanente tamquam
deficientibus aliis maris passagiis inde sic unica clamis ad iannua et
nobis utriusque reserare possit et claudere transitum et ingressum. Cum ergo ut sicut
sicut nuper accepimus a fide nostre fidelitatis declinaverit castrum predictum in vestra de-
votione fideliter perseveret fidelitatem tuam requirimus mandantes expresse certis
eiusdem mandati negocia continuans diligenter attendens statum dispositionem nostrorum
fidelium consistere quos magis expedire videris viis et modis quibus
cogites qualiter ad recuperationem ville ipsius et efficacem defensionem et observa-
tionem castri prefati conserventur auxiliis fiducialiter in ductum ad hoc efficacem
gratiam regionis ipsius et que cuiuslibet preponere ut sicut vestri desiderant
impressionis et vecturis et supplicacionibus suis nobis fiducie et generaliter
invenire statim circa receptionem eiusdem ville tuam castri et pacificationem
studere at provinciae potenter et viriliter intendentes fidem qua ad nos et imperium
in hoc tenetur ex debito et eos semper promptiorem concurrentibus munimus habuisse et
perfectam operis faciant. Cuidam capitaneo suo quod tanto triumpho de laboribus notabiliter
certaverit

23 xxiii Lectis gratanter litteris tuis et diligenter auditis singulis que mittens tuus
proposuit coram nobis firmiter tenemus te voluisse quod prudentia tua que fructuo-
sam nobis claram per demonstrationem probavimus libenter facti nostri proxima videremus
ut nos tuus quem generalis sit nobis ubique prudentibus utentium obsequiis et animus
noster quos familiares tibi quamvis nos absenti promictimus placidis aspectibus
letabilis velud qui sollicitudinibus curis et laboribus bellicis fatigamur nunc
videretur prudentia reputantes ad tuum et letum inspice facie assidebis adquiescere
negotiis non quam laudabile te in partibus illis maneret fuit principium nostris
exasperare et tuis desideriis repugnare voluimus quod ad ... tue consu-
lenti ad presens non facimus donec in meliorem statum reformata provincia glo-
riosior inde sequatur exitus ut noviter susceptorum sui successione processus
prompta dudum deletione dispositis alienis oneretur falsis victorie et assument
aliquis in corpus marchie Trivisine evente triumphum et ad plenam nobis provin-
ciam ... de regione ipsius reformanda fiducia certi plenitudine gratie de rebellibus
nostris sumpta victoria ad presentiam nostram evocare curabimus et hilariter ad
nostre quietis participium admictemus

Ezelino scribit ei quod prospere vivit et fatigatus laboribus requiescat in regno

28 xxiiii Etiam et longi temporis experimento didicimus quod adsuetudines que in vite
nostre vim optinet super longi temporis spacio tue mentis nativitas
devotionis recepta potioris declinare non possit Scimus quod vigentis in seminum
tue devotionis antiquitas quamlibet tibi generosa senescat in corde vetiosa vim
tamen evanescat in mente Scimus quod ardor tue fidei amoris vetustate non
decipit nec amoris spacia fastidita constringunt sed quanto plus tempore labitur
tanto fructus placidiores adiungat Scimus quod licet a nobis medio locorum situ
te corde dividat cordis tamen et ad maiestatis nostre presentiam intuens dum
statum nostrum prosperum noveris plenius experiris et prosperitatis nostre successus ex
animis exaltare Ideo consona votis tuis nova describimus quod feliciter divina clemen-
tia nobis prospere vivimus et corpus nostrum multa bellicis hactenus fatigatum
laboribus delectosa regni nostri dulcedine restaurantur solo nichilominus non
missis qui ad pacificandum statum fidelium et rebellium reliquias reprimendas
ex curis nostris quas ex alto sollicitudo prosequitur vigilias continuas opponimus

Cremonensibus confortans eos in fide asserit se ...

29 xxv Et si utilium exigente qualitate impetendis causis quibus consulentis
aliter fieri posse non credimus crescentibus regni Sicilie potentia nostra dimittit
nobis spe ardue remansimus et si prosperitate non sicut potuissemus maiorem curis
nostri partem providissemus vobiscum personaliter remansuri Considerantes vero
quod terminis superstitiosa rebellium olim delicaverunt tante quietis nos debitos
comparatur impune sibi plenam ... gloriam ex absentia nostre maiestatis
forsan usurpat Pensantes etiam quod nostra et aliorum bonorum fidelium diu presentiam
nostram anhelant consurvunt de facili posset assumere per longam spei pro-
rogationem tam mihi nos imperium sollicitis residendos eligimus et in manibus
regni nostri delicias personam nostram providimus subtrahenda sit secundum nomine
et honori detinenda magnanimes ut nullus que pretiti fatigati inire ad ex-
tendenda dispendia et premia largienda promeruit satis consuete secundis

nre ptes ytalie potnt attingim[us] thezauros undiq[ue] de regni sollicite congerim[us]
et potencie nre brachi[um] sic confirmatis eciam q[ua]m[que] presidijs roboram[us] ut i[n] proximo
et victorioso nro ad venta spe diuina resp[ir]are gaudeant medullitus corda re-
bellium que nobis absentibus forsitan malis [con]tiant[ur] Vos aut[em] viri fideles quos
velud insidi[us] polit[ice] fruatos vedit c[ir]ca vos negocior[um] et tempor[um] qualitas in
nra devocione [per]seuerantes spem firmaz fiduciaq[ue] concipite q[uod] in summa pro[m]ptitudine
nros rebellium ad ptes ipas in proximo potent[er] et magnifice veniemus
presencia aut[em] sic in firmat[is] nre [pro]sp[er]itate sic ad confusionem hostium sic ad vos deci-
mdusare vires vras et vos excitetis q[uod] int[er] alios fideles nros nos di-
gnis ex talle laudibus et spalibus p[re]rogatiuis [pre]mijs merito valeamus

Fidelem narrans suos eventus etc.

26 D eclectat nos vobis de nra fidei eventibus noua describere que multe multeque
devocionis [pe]rclaritas sicut semper comunis amicos nre p[ro]sp[er]itat[is] efficat
xxvi audientes Dum et in [con]tinuatores sinceros in memores quos dudum clare me-
morie dno Genitori nro cap[it]ibus constant[er] infilium tristulisti diligent[er]
advertim[us] Dum volubilitate rerum quarum et almupna fidelitas sp[eci]al[iter] hactenus
fruant illesam mecori meditacione pensam[us] liben[ter] vobis ac familiaria
scrib[imus] nra vota [con]firm[amus] et convlistul vndiq[ue] rebellionis obstaculis q[ui] dudum
in exicio po[pu]l[i] nre brachio [pro]p[ri]o p[er]sp[ici]unt [con]uinci videbant[ur] de regno nre Sici-
lie potent[er] et viriliter [de]p[u]gnaue opus forte de celo magnificata nra iam
credit dum fidelibus nris regnicolis exoptata pace gaudentibus solo vobis eccia dis-
ponim[us] et solus intus impat et git affectum gaudiorum i[n] rebellium tam non
sit eis necandio fore cernentes cuj potencias nram terre mari q[ue] viribus
[con]tinue i[n]vigilam[us] ut p[er]ficer et acq[ui]sita possimus in brachio po[pu]li nre defen-
de[re] et contra ptes ytalie de[m] nr[is] negociis nos diliges cura sollicitat habilius inten-
de valeamus **Civitati nobili ut p[ro]sequatur i[n] op[er]ibus que i[n]cepit etc.**

27 I ncessato nup q[uod] tu promptum gentis abest celeritate nram fidem devocionis
xxvii affecum s[er]uicia quelibet que honorem nrum respiciunt habent suscepis et in
[pro]sequendis eisdem laudabil[ite]r te exhibens labores quoslibet no emitis. Deuocionem
tuam gloriosi laude [pro]sequim[ur] et cu s[er]uicia tua digna s[er]uicior[um] retribucione respi-
cere disponam[us] felicitate tua requirim[us] et hortam[ur] attente mandantes q[ua]t[enus]
laudabiliori fine [con]tinuas que laudabil[ite]r incepisti ad requisicionem s[upe]r omnibus
que honoris nri augmenta nobis [con]tingunt sic te exhibeas opposicione utiq[ue] de co-
modis tuis firma iam merito cepim[us] i[n] actu dediuine tuis exigentibus merit-
mito valeam[us] **Capitaneo regni ut faciat portari frum[en]tum ad Siciliam etc.**

28 V estra considerat curiosa sollicitat qualit[er] in victoriosa exercitu nro q[ui] bellatores
[con]s[er]uis amplificat vers[us] victualium copia p[ro]curem[us] Cum itaq[ue] minabe
xxviii iam temporis hyemalis i[n]stancia de locis sollicitis de quibus [pro]uidere hactenus facilis
videbat[ur] accessi[bilis] distincta et maris asp[er]itas facere [con]fluencia mediant consulte de
liberacione [pro]uidim[us] ut si quis et ex [pro]ficer defensu possit emerger transmissionis
marine suffragio suppleat[ur] Curo eta de notam tue q[uod] ex nunc q[ua]t[enus] sptilatiz
et galabam et vallegras in locis maritime publice facias intimari ut q[ui]c[um]q[ue]
cuiq[ue] de q[ui]b[us] partibus mercator vel alius frumentu vel ordeu seu et res alias
victui oportunas ad felice exercitum nrum differe voluerit debita [pro]uidencia
curie solito securius accedat et in eos spontaneos in Sicilie non potis

delatores tue prouincie Curie solito securius accedat Si vero spontaneos tui conspectus
industria que se gesserit in nostris finibus sic attente mercatores ipsos prouincie
tue moneas et diligenter inducas in terris regionis maritime victualia ipsi emere
debebant et ea per terram ad mare translata per solucionem debitam victualium ad
eundem exercitum sine quolibet impedimento transportarent ex honoratis victualia ipsa
que sub testimonialibus litteris tuis eos differre contigerit coram viris ad hoc per nuncios ex
collegiatis ordinatis ad exercitum nostrum si potuerint vel ad Castrum maris aut Amalfiam
vel per maliciam temporis vel naufragio venire non possent Et ut super hoc de
creditibus suis omnis vincatur materia per dati finem eos ex parte nostra prouincie volumus
quod victualia ipsa expeditionalibus usibus potuerint sine contradictione distrahi concedere
plus efficacibus liberam inveniet facultatem Excelso de captione cuiusdam ciuitatis

Gaudere te volumus quod nunc pridem misericordie manus altissimi cum nostris
xxix 29 continuis prouenit meritis letari te volumus petimus quod suspensis
desideriis nostri longos motus intenciones nostre summa attingit ex ultra te
cupimus quod labores nostros gerentes animorum fidelium non exemptum sudoribus
quietis iam nobis emolumentum prouenit Dominum Ciuitatis que dudum agere fidelium
velud patria omnis cruminat ex fidelibus fingunctis rebellium restituisse spem
et regni nostri cor flebile et in iniuriosum modum mutabat per oppressiones
innumeras varia genera impugnandi quibus mencio multiplex pena triumphatis
exercitus nostri deprecatur eiulatum exclamat die x. penultima mense octobris
sub cum deuocionis spe que peruenit presente simulus unanimi voce
deuocionis emissa nostre mie clemencie humiliter implorarunt Et hec Ciuitatis
eiusdem in castris sic magnificis viget ardet ex eius ut exercitus importuna
continue fames iniquis laboraret et destituti spe qualiter exactionis amplius ad
solucionem intestini debiti et diuinis conuicia penuria sua penitus imponentes
nostre potencie leuibus ultra resistere non valent nos hiis que ad ultionis inductiones
in eorum tanta temeritas meruerit potentum in misisse pullorum vindicte genus
estimantes ignoscere sibi limatis furore gladii excluso eo principibus firmus
ex regni limites latorum quam qui possessores hactenus ... maximum
curre debuissent in singulis ducatus rebellionis ipsis congruantibus innueram
cum his solo cedentibus de beneficio in naturali nobis proprio que fabent exercemus in
subditos nostre gracie ianuam decreuimus reseruandum quod quasi alienigene
fame plocopis admonicione tua fore prouenit ex effectu tue deuocionis intempe-
cta credimus inlecticia resoluta inclitis nostris id tibi significamus sano prouidi
nunciandi ut per te exercitum ipse rebellium nostrorum determinatum sit peractum sit tue
deuocionis prompcius laudes et animi erigens summas decaute persoluit hinc
festo congaudendo cum vigilias vniuersalis turba fidelium gerant

Insinuacio regni super captione perimere ... Ihesus Xpus Maria

Cum magne deuocionis indicia et multiplicari sinceros omnes fauore
xxx 30 ssime fidelibus nostris tue conspectum in cunctis intimos ipsos considera-
cione debita pensamus eos benigne compassis affectibus compatimur et in uti
... nostris oneribus ipsorum colla submittimus quos sub pacis de ...
et optate quietis gaudia subalarum nostrorum velamine cupimus delectari exma
cum in victorioso exercitu nostro firmato diutius in obsidione .. de quo nobis et
fidelibus nostris triumphum prestitit diuina clemencia per labores tamen ...

fidelitas servorum qui in stipendiis bellatorum et aliis que circa expeditionem exercitus
expugnationis qualitas exquisivit, sic erarium nostrum temporis vix gloriosus ef-
fectus exhausit ut ad solutionem multiplicium debitorum que propterea camera nostra con-
traxit sine fidelium nostrorum suffragia fisci nostri non suppetunt facultates quan-
titatem pecunie mediocrem partibus [illegible] compulsam ab hominibus mediocri-
bus tue propterea iurisdictionis exigentia fidelitatis tue sic [illegible] diligenti
meditatione [illegible] quandam summam [illegible] proximo in mediocrem ipsa
imposita [illegible] excessit quantitatem eam sicut summarie inveneris ~~moder~~
moderatam sic inter universas iurisdictionis tue civitates et loca [illegible]
[illegible] dispertias et sic probabiliter [illegible] ut nulla propterea [illegible] dist-
[illegible] temporis nulla exceptionis [illegible] pecuniam [illegible] pro te taliter imponen-
dum [illegible] exigi et festinanter recolligi facias ad cameram nostram ea qua
potes celeritate transmittas. Comiti civitatis ut sub [illegible] ad aliquos
ad solutionem debitorum. Ihesus christus maria

xxxi

Quot sint opera et devotionis indicia quot [illegible] sinceris probis
[illegible] tot sint [illegible] servitudines et honoris [illegible] quas in
nobis semper [illegible] in devenimus quod [illegible] plene [illegible] quod vobis
et aliis fidelibus nostris utiliter [illegible] disponimus [illegible] nos ipsos assidua
meditatione pensamus in [illegible] deo teste novas [illegible]
[illegible] casus et causas [illegible] cogitamus [illegible] et quas [illegible]
[illegible] de quibus vobis deo teste tota mentis affectione [illegible]
utiliter [illegible] possemus [illegible] sit [illegible] maiestatis [illegible] ut
videmus [illegible] eventum finem laboribus nostris imponere et [illegible]
rebellionis obstaculis [illegible] ut [illegible] quod nobis et vobis [illegible]
in quietis [illegible] actiones [illegible] ad complementum [illegible] libenter [illegible]
[illegible] supportastis devotionis vestre [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in victorioso exercitu nostro [illegible] in obsidione [illegible] nobis
et fidelibus nostris [illegible] clementia [illegible]
in armatis [illegible] et in aliis que circa expeditionem exercitus expugnationis
qualitas requisivit sic erarium nostrum temporis [illegible] exhausit
ut ad solutionem multiplicium debitorum que propterea camera nostra contraxit sine
vestro subsidio fisci nostri non suppetunt facultates fidelitatem vestram qua semper
in [illegible] ad beneplacitum nostrum [illegible] requirimus et rogamus [illegible]
[illegible] fiducia quod [illegible] nostrorum [illegible]
et [illegible] negotii qualitas [illegible] ad requisitionem [illegible]
[illegible] temporis [illegible] sub [illegible] nobis [illegible]
et devote [illegible] voluntates vestras [illegible] et [illegible]
[illegible] laudandis [illegible] ut [illegible]
nobis [illegible] sub [illegible] possessione gaudebitis et nos [illegible]
vota vestra [illegible] debitores [illegible] et favoris ac laudis titulos
in conspectu [illegible] acquiritis. Capitaneus marchie confortans dicit quod
intendit cum venerit ad [illegible] qui [illegible] habebit victoriam in commisso sibi officio

xxxii

Et si fortuna [illegible] vobis dictis [illegible] claro vultu non debetis si
sapientes estis in aliquo [illegible] [illegible] tollit [illegible]
[illegible] nam sepe videtur in principio fortuna prospera [illegible] me-
dium et finem replet [illegible] [illegible] est [illegible]
Bonis [illegible] superbiam [illegible] victoriam [illegible] suis [illegible]
[illegible] liberet cum [illegible] rubea [illegible]

nre quam invicta nobis data facultas arma ferrea cum quibus totum orbem cetibus
ventilare et elevati in superbia magna valde lombardis fulcibus vris nrugmac
mutua transmisistis cum eis solempnitates et magna gaudia celebrantes et
nisi alto clamori terram ad mansuetudinem convertat arma ferea que fecistis subito
impetu confringent visus nec dolore miscebitur et gaudium vrm in tristiciam
convertetur. Consideratis igitur prudenter et attendite diligenter quod sumpsimus nos spiritus quibus
nos passa videat aliquas tempestates tamen digno dei iudicio iustas de illis
qui rebelles contra nre potestatis presumpserunt iusticia mediante ad penam ad
mortem condixerimus ex quibus aliis hostibus seculi modo distribuuntur rto cum sicut pu-
tare videmini septem Roma semper fortitudo i la sit vigilans et attenta po-
tius dormitat. Interrogate patres vestros et dicent vobis quod avus noster felicis me-
morie victoriosissimus Fredericus cum voluit bonos pares vestros expulit de
propriis laboribus et eicit de civitate apam triptimi in burgis cum et ex
Alemaniam metuendo ad pedes suos obedientes humiliter presiterunt quod ad
eum explanaverunt muros ipsius civitatis in cuius testimonium veteres ruina mu-
rorum ipsorum timoris memoria nobis ostendit nec latere patent fidelibus arcus vestre
suggestionibus et adulationibus lombardorum qui vos dampnatam sine consolatione
super te in dracones vos in foveam de qua nullo modo poteris auxilio liberari circa
presentia sub pena nre gratie vobis precipimus et mandamus cives dilectos filios nros
H. regem Sardinie et Galluri cum aliis fidelibus nris Cremonenses et mulieres et
aliis quos cepistis vestris pontibus de cautibus relaxetis quod si feceritis vos
et nos alios omnes lombardie vrm ex altissimo omnibus si nos po. nre ma-
iestatis neglecta obediens triumphaleum et inmutabilem statum nrm expectetis
perdendum cognoscentes quod ad nos cum morte persona pro vobis peremptam venientes et civitatem
ipsam obsidebimus nec de manibus nris liberare vos poterit ligare predictas
et eritis fabula et opprobrium nationum ac nobis imperatoris ineterni

Capitulum magistro Conrado cum erat ... venator ad ... super ...

Quem videre te fuimus et tenere te volumus quod si absque periculo nostrorum negociorum fi-
eri posse commode videretur presentiam tuam quam sinceritate nobis cara sit de leo
cione presenti libenter modo latere proxima videmus ut nos tuis qui congra-
tulabit nobis utilibet pontibus victoriis et sequimur et tu vniis quos familiares-
gratulamus tibi absenti premittimus placidis aspectibus letaciis veluti qui sol-
licitudinibus curis et laboribus bellicis fatigatus in nostro videre presentiam
tibi reputaret ad ocium et letum vide faciem astiteris ad quietem sed negociorum
nostrorum nunc quod laudabile sunt hactenus te in partibus illis cum certe principium nris
cinxerunt et tuis desideriis repugnante mente quodam voluntati nre ...
faciamus et donec gloriosus noster perveniat exitus in votivis super optima sur-
sum peraccione presens te de partibus ipsis ad presens non videmus revocandum revolvemus
et cum ut de laboribus et sudoribus tuis precipue ... devocione ...
aliena ... facta victoria et assumet alius te in campo ... ...
strenue triumphum sed cum plena se nobis et proxima de regionis ipsius refor-
macione fiducia ... vincit et spes prudentem te faciat quod tu cum plenitudine
gratie de rebellibus nris assumpta victoria libenter ad nos presentiam te revocare
... curabimus et hylarem ad gratie quietis percipiendam admittemus

Fredericus scribit domino pape et cardinalibus victoriam habitam de Mediolan. etc.

Ad commune omnium principum tue leticiam et nostris actus prosperitatis diutius latere
ulterius noticiam non valentes, quod ut fructus optimum in summacione
nostre eciam celerior litteris fama preripiat nichilominus ad nos imperiali potencia victo-
riosos processus nostri temporibus stilo deducimus eorum. Cum quante audacie quante
que temeritatis sint Lumbardorum compellere nostre rebellium factiones ad proximos
experiencia detulit et loci vicinitas ac inmutate fame frequencia pertulit
ad remotos. Licet latere vos credimus si modis ignorat tam longe dissimulacionis
nostre in statuta contra eos neque tollerancia nostra uti pacis nomine amici-
ciet et vicesse pusillanimitas nota inscribet proditore ubi sentiens mad-
dens per modum quod fuit scindenda sed vulnera que fomentis non senant medi-
cinam licet expectare volentes quod insistam totiens contra eos obducta turpet
necessarios nos attamen continuimus manum ad feream misimus et nostrum vibr-
animus gladium dormientis imperii semper excitantes. Et cum anno preterito vo-
lenti eiusdem profundius ipsos vires et animi temptassemus expugnacio civium
proponitur firmavimus cum diem dei consideracione nobis quod succursus aspiciens bona
promittet et leticie vespertine fiducia successit fletus matutinus. Etenim Cremone
rebelles quod perdidit, que primarius parte furiosus ille incenus. Hic quedam duos
austrie nostros pocessus. Dum tam non in prima paravit contra sua suis contra
ytaliam duxerit repetendum. Cum usque ad fines Tuscie paulatim iam nostra
victoria continuata pertinget que nostros fidelium sepius undique circumsepta
cum in medio presidio velud quidam securamen respirabat et expugnantibus
nobis viriliter moltem clarum et illud quod plures Brixiensi consilio ... inconsultis
captivatis tanta dolor eorum intrinsecus. Brixia est terra urgiens
dum dilacionem coram se filios respirat quos tueri non potest ad defensionem sui
credidit eorum amicos et complices in spe sui subsidii sed demum impotentes se eran-
cuaverunt per expugnacionem demum castri predicti nostri rebellium cum viribus
congregatis dum nobiscum ad campestre belli discrimine aliquotiens attingi non valent
nolentes ipsos ulterius in velli mora continere ad remociora loca duximus
expatiantes nostris et bellorum aggressibus optima et cum ipsi fugam dissimilem
nostrum assiebant timori cautelarum potest quod audacie eorum inia assumentes nos
semper alacrem persequebantur interea in vastissime difficultate locorum tandem ipsos ad
flumen Lolii ante de duximus ubi parte nostros transitum ponamus ipsi se ad
similitudinem suorum per quos Lolium transiuerunt venientes longi itineris spaciis in
ipsa ripam fluminis castra mirum dessixerunt estimantes eos in audacia considere
ut ad tunc extreme gaudio concesso medio flumine nobis ad transitum per ripas in
festo nobiscum pugnacionem transissent et ad proteris aliquorum spacium quibus
imperialis clemencia meciores ubi parte primo magnum domus sancte marie
Cremonam et alios bonos religiosos pacietur audivimus interpositum ipsos
nostros belli et facultate gressa, procuratio ad nos securi transierunt ut transire nos
promictent ad easdem cum ad vera ad ventum et promicte elige noluit nichil-
ominus eam cum flumine Lolii supradicti Cremonam nostrum et cum impedimenta
tiaverit amane usque ad vesperas agmine non digesto pacies plurimarum po-
nitus quos audire potuit de intus ad bellum ipsos sine rebellium in festa-
cione transiectu pluribus eminentis et maiore parte militum ad ipsa videntibus quos

insperate more vendito et emptoribus temporis vetitis Mediolanenses qui fugiebant
cum expedita milicia iuxta ripas Olii fluminis festini direximus gressus nostros
ad pontes per quos ipsi redeuntes aquam transire debebant et sic cum Cremonensibus tunc
dimas ultra flumine vestigiis ipsorum adventum premunita non valerent Mediolanenses et socii
per Brixiam qui deinde redierunt contra legem pacti exposuit per pontes et vadum
fluminis dicti transire non possent arcta dura per strictum seu tamen nemoribus convincentes
evadentes se nobis per occulte fuge subsidium subripere, dum nos adeo ipse forsitan
consistere non poterunt contra cum de adventu nostro eis tunc et firmitatibus tamquam de
celo tonitruis ipsis intonuit ad premissa nove celsitudinis acies prius quam
aquilarum victricia signa prospicerent in fugam se iam se fortes converterunt ut usque
ad eorum carrocium quod apud Curtemnovam cum omni celeritate transmiserant nostris
fugientium nostrorum agminum robore consiliis festinatis in sequentium facie spectare
notebat et diu auxiliares acies et post eos nos cum nostrorum agminum robore
consiliis festinatis nunc qui in levi manu possunt necnon eciam fractis credebamus
et quod adversariorum pugnantium viribus credebant audaci equorum absque pessundatis
constantium viribusque Papiensium militum et ceterorum fidelibus secum in veniens
prestitimus cessit tandem et legatus nostri iacentibus qui vincebat Parmigenses
militum qui suos dies sequebantur et carrocium quod intus inmure munitum capiunt
eciam nove fossatorum vel circumvallacionum et in mensa militum copia plurimum
impeditum omni mira defensione pugnantium mutuum in veniencium appli-
cantes adeo expugnacionis et capcionis ipsius nostrorum memorabilium strenuitate
propriis adeo quod simplici fossati superato superato usque ad Curtemnovam ferre carrocium
exercitus aliquos vidimus premisse supervenientem cum noctis tenebrosa ca-
ligine quod nostrorum nota longissima suspendebat tempestatem agressum tamquam
obmisimus mane sequenti distinctis cum gladiis ad quietem sub tunicis ferreis
non exutis admendubitantium victoria carrocium vedia quod ad deserere locum in
et alias militum carrocium turmas dispersi sine qualibet defensione repperimus
sunt vitare parte vel tractus signum exstat destructum quod carrocium videtur ad
signandum fugacem fugientibus genuosa et medio exstitit derelicta captivus in terris nove
cum munimine ipsius imperatis nostris evadere credebamus custodes et incola
reliquerunt ut portus eorum.. Duas vero carrocium filias quoque duci lugubria
signa tulerunt manus nostris evasit et ut nostri sine compendio concludamus
cum capti cum mortui nec quos nostrorum Mediolanum sicarionis conmates et principa-
cipes convenerunt decem milia fere minus computamus non tum ab antiquis
dominis ipsa discordie manus non desistit quod tamen diu caput eius ac superius
lapidum allidamus quod diu candam eius passim videbimus exquo possit
eam discordia possessionis ad et ceteris scandalum exorivi super quibus omnibus
sanctissime et dignas grates nos et fideles nostros probis exsolvere domino Ihesu
Christo filiali devocione cogimur et sumpto prosequendo negocium feliciter imperium et
victoriose publicat Magistrus portulanus de armatura faciendum quod sam
Cum urbe nostrorum fidelium cum indempnitate cum cautela possibili nunc paciat
et quantitas armatarum nunc queritur et instruerint et qualiter iamque et
aliorum provinciarum rebellium nostrorum sepe ledunt in terris et aliis in
urbibus dampna quod plurima ac impositis publicis cognitur iniurias quibus
debent rebus armatas ordinare procedentibus continuas vrogare iactatis

fideles quam nostros sic reddere volentes indempnes et dampnificent et offendant
infideles benigna quadam compassione providimus ut in terris maritime que
pro pectore corpus rebellium laborat in finitimis partibus videlicet quorum magis
agitur interest si forte possent se eorum in quorum fauce hoc tam utile vendicaret
per negotium [illegible] commixtis auxiliis aliquos ipsos [illegible] volumus inducimus
et si suasionibus forte non possit expedire videri ad illud paravimus compellendos
ut sine nostris expensis armari vasella competentia faciant quam ut pirata ipsa
commodius exsequi valeat eis de vasellis nostris volumus exhiberi ad
predictos rebellium temerarios amplius infestandos et dum marinis vacantes
in quibus fideles nostros offendere satagunt in forte sibi compendia captasse
crediderint inde sibi dispendium sentiat imminere. Verum si pace eos diligen-
ti meditatione pensata in terris nostre iurisdictionis vicinis maritime ex mer-
catores videlicet quorum magis videritis interesse ex hoc importabile pondus
ingerat duas aut tres galeas et tot barbotas prout tibi cum fidelibus nostris
diligenti consilio videritis expedire quas et de vasellis nostris decent re-
aleatis et armatas eas assignare nos nolumus sine nostris expensis faci-
atis [illegible] et decent armari ad quem [illegible] ipsos competentibus adhibere studeatis
et si forte inductum desistent exhortatione debita compulsi personas eorum eos
ad id compelli volumus ex quo eorum indempnitas requirit sic expedit quia
si campestribus eorum finis nostris contra noxiis subtrahant nos sine nostri notis
aliquo ymaginario defectu de promptitudine fortuna nec per prosperum negotium
ad quod pervenandum efficiat intendere diligenter ac studiose nos volumus ex
aliquorum necessitate defectum inopia fore forte hoc primitive maiorum dilationis
dispendia incurrant et devotis nostre curie que sit ad manum nostris reorum
fidelium subsidio ad id videritis optinnas de munificentie nostre quam prius pro
capi aliquo tenuendo cautela ad debitum adhibere vos volumus super hiis
ut nos ad eos [illegible] super hoc statuentes [illegible] pace [illegible] amore aut ex timoris aliis
forte flectentibus in hoc magis collaterales [illegible] minus exhibeant ut ad ferendum
moris ponderis seu maiori importabili et debito venabiliter possit gu-
bernari quod fit clamor [illegible] aliquos ad audientiam nostram [illegible] destinare ideo
quod in caput nostrum [illegible] nostra serenitas [illegible] cum hiis necnon quos
super vasellis ipsis duxeritis statuendos ordinare curetis ut si aliquos
de infidelibus ipsis capitum vasellorum eisdem fortuna favente contigit ipsos
ad opus nostre curie debeant conservare ordinatione [illegible] ut vasella
quod ipse [illegible] si armata fuit ut [illegible] nullam moram aut residentiam
in portubus faciant sed ad securitatem nostrorum fidelium et rebellium [illegible] off-
ensam frequenter continue discurrant. Capuanis de captione [illegible]

Dum super pelago navigando feliciter longeva nostri regni fidelitatem
ad utrumque ad scopula magis [illegible] et aliorum eiusdem regni [illegible]
templanti [illegible] quiete pacis nostre delicias quas in hereditario regno nostro
Sicilie [illegible] labore consumimus et adhuc in ipsis conservatione [illegible] debi-
tum vobis quodammodo [illegible] de felicitate nostri auribus intimamus. Post di-
scessum vestris denique obsidione [illegible] partes nostri auribus [illegible] debella-
tum et captum ipsorum in non modica [illegible] per alia [illegible] et loca plurima
[illegible] per dilectum filium nostrum H. illustrem regem Sardinie et Gallure [illegible] super
in Ytalia generalem legatum et Ezelinum de Romagna dilectum fidelem nostrum

qui predicta in nomine nostro prospere gesserunt debellata virtute et eversa locus Vercelli
qui est in ripa fluminis Padi venimus ad primum eorundem rebelles nostros per matri-
monium et Florentinos cum maioribus quibus prospere ubi nos ipsi presentes muniri
fecimus et aliis nostris mandavimus per menses predictis ibidem positos ad cautelam
que velut dispendiosum hostibus diu inde non minus quam ibidem usque ad ple-
num in audire munitionis ... nominatis card. Octaviani cum Legato
et aliorum rebellium ... fuit per aplicam ... transalpinis partibus promissa
transducto et ... per a comite Sabaudie dilecto consanguineo et fideli
nostro in manu forti de mandato nostre celsitudinis denegatur ... quosdam
in fine ... et modica comitiva pervenit ad ... de mo-
te longe legati apostolici ... Papiam in tempore eodem de successu primum
... et ... Mediolanum ... militiam et ...
et aliorum nostrorum rebellium populi coadunato presidio venit ... Mediolanum
... et Albertus de Romano ... nostris ... illuc continuatis
ad aliam locum videlicet ubi per predictum flumen derivatur ... per primum et ...
... impositum ... predictis filio nostro Ezelino cum electa
militia et peditum multitudine opposita ... vobis
... ...
per impossibiles ... predictis ... obsessionis
... et munitionis ... salis et victualium
ipsos ... de ... ...
per plures eos ad card. et Mediolanum predictos ... acceptimus
qui ... successus quod ... mandatis nostris ... ut ... -
sationis ... quod promissis itaque ... spem ... capitulo ...
quod de primum predictis ... spatium brevis temporis ... indubitata victoria
que ... nostris ... victoria ... nostris ... et quibus ... -
... ad ... indubitate ... affectibus ... vos
in ... nostra ... ...

Magistris iusticiariis super collectione collecte narrando ... Sicilie ...

Infrascriptam formam fidelibus nostris de regno scribimus pro collacione ad expensas ...
... vel ... venabilia ... universitas vestra ...
que ... fidei ... devotionis ...
... nobis ... ipsi ...
... regni ... laboribus dispendiis ...
... quas ... nobis et vobis ... ... / ...
... navigationis ... ... temporis
ad ... ... / ... ... defensione ...
urbium et locorum ad nos que ... ...
victoria per quam ... ... plurimorum ipsorum ... ...
... magnificentia ... gladio
... rebellium ... ad ...
... ...
nec ... pontificalis ... contra
nos ... et ... ... que
... ... nostris ... ... pars

potuit se nequit opponendo continue et morbo imprime repisse credimus
mediante deo ad intimas expulsus finis multarum instancia urbis pacis eius in
simulacione recepimus et per treugas amarestas nostra premissas easdem
adversitate Campanie dimittentes versus ytaliam non tamen ad expugnan-
das sed ad recipiendum ad graciam excellencie nostre rebelles recto tramite diver-
ximus gressus nostros sed adversus sui veneni nequicia operata nostra non
valuit ut medicina proficeret quin post discessum nostrum securitate concepta
contra pacis ablatus ad discordiam se converterunt quod nos peiora peioribus
machinati et in rebellionem nostram Fanensem nequiciam quam de captando
Fanense nostro nobiscum tenebatur ut caperent per anglos suos malos et filios
iniquos et proditores sequibus presidiis potuit confovendo ad destinaciones
maritime et regni nostri Venenosius armando complices ut nos abusti
victoria venociet nos ac ad expugnandum Fanense Civitatem tamquam sedi-
solvendis terram obligavimus nostrum et virtuti obstinacio removendi pro quo
tocius victorie nostre gratitudini et velocitatis procedit instantissime vidimus fina-
liter missuros cum Fanense deo auxiliante tempus oportunitas reddidit
indubitabiliter expugnatam Cum de obtentum honorem post modum relatemus
dubitetur. Sed ad extimum nostrum rebellium extimiatis excellencie nostre viribus
valent propter residuo ducatus marchie nostre tytulus accendute ma-
nus possibilis capiti ut primo de parte gloriose victorie nec parca nostre
persone non egeat et effusionem tantorum operum ac labores tot hominum non
requirunt ad complementum gratia de tam memorabili triumphali pugna
que tamen ad vesperam declinavit declaramus sive subsidia securi recipimus
quod sit procurata nobis efficacia credimus ut provincie desperate teneat vos
non acciminatos operibus nec laboribus fatigatos sed vacantes ad subvenciones
nostre subsidia recipere credimus nec tamen valemus intra admirationem pru-
tinudine fidei nostre respicere quin velimus cautius providencie nostre modestie
moderari ac presens nobis operis inrupte deficiet et nacionales implicatus fuisti
nec quoniam omnis vos quod fructi gravamus ponderis pugnacie ut potestis quod
ad ipsius eam exigendum teste altissimo procurimur ymbri et aque li-
bentissime non penitus abstinet Si sine periculo confusione nostri nominis
et honoris quia fidei nostre presencialiter nullo modo patet abstinere possemus Cum
igitur inter eos providenciam et modestiam nostram quoniam plexum conpilatum
taxacione compensarum actionis meis favorabiliter studeatis et cum omni di-
ligencia publicare non multo maiorem quantitate sub venerabili alumnisso
exigi mandemus ad presens iusticiarum et clericorum non mercatorum et de camerariis
feodatariorum in ipsa collecta subsidiis comprehendi prout cedula continet
interclusa quod ad eandem nostris tam non servientes exigi convenit oppositi-
us ipsis inplicemus nostri nostrum quod extor modicam libenter admiplimus
veniemus Si post obtentum victoriam nostrarum negociorum expedicio patet
in tuscacione predicta determinati subsidium quod invictissimi tue discrete
mandavimus imponendum quod solitum impositorum et collectorum nequi-
ciam sic distincte sicut unquam gravamen nostrum diligis cum dignaci-
onem impetrans desideras obtinere nullius personam ex amore vel odio pro

spectius ut negocium istud quod eminencie tue cum summa fiducia committi decrevimus
ad honorem culminis nostri et allemanniam prudenciam nostrorum fidelium tu fideliter
quam celerius compleatur. Instruccio et qualiter rex lator presencium suo [illegible] collat

Excitat vos nostre magnitudinis zelus et ad vos nostre devocionis [illegible]
communis magis loqui quam scribere et viva libencius exprimimus quam dictare ex-
plicat. Verum tamen utilitate proposita et pro voluntate violenta in hac parte
nobis ipsis induximus quod ea que per alios mente designaverit [illegible] prob-
bantur de rebellibus nostris et imperii mirabiliter et inmirabiliter fecit [illegible]
ipsorum que fecit et in campestri disceptacione victoriis et post nostras presubiugatas
inexpugnabilium civitatum que ad nos belli discrimine deferebant in [illegible] murorum
ambitu et munimenta locorum [illegible] compulit quod primum in capitali primi veris
nobis ipsis [illegible] se ingessit quibus patuit nobis per prospectum solis
ad clipeos aureos refulgentem [illegible] aquilarum signis explicatis terra do-
morum potius eximimus castra nostra que ex undique copiose milicie munive-
rat copia nostra. Verum tamen Apulia velud aurea in [illegible] suis sponsa
in [illegible] et florida [illegible] nostrorum rebellium reliquias depulsione
deprimimus duas denuo rebellibus fortes et fortissimas civitates Brixia
et Alexandriam diversis eodem tempore exercitum [illegible] sic instanter obsedimus
sic [illegible] vastavimus [illegible] ut obsidencium castris ad muros quindena-
rius pubes et octogenarius senes [illegible] in cervices [illegible] lapidem [illegible]
simul [illegible] et difficile [illegible] ad [illegible] quorum [illegible] castrorum
nostrorum [illegible] campos [illegible] ut pubescante eorum segetem ad [illegible]
[illegible] in tam palmites [illegible] gladius illa temporis angusti
messores [illegible] de nasceret ut [illegible] nostrorum hostium vastitate tam
nobis de reliquo tempore laxaret [illegible] ad [illegible] diebus
aliquibus [illegible] probabili [illegible] quod ad [illegible] motum nostrum
nobiscum totum [illegible] et [illegible] habemus [illegible] nos cum
nostris [illegible] et regnorum [illegible] semper succedente
negociis sic [illegible] ut [illegible] detinuit ut non tantum
nobis esset de tempore reliquum quibus [illegible] imperiali dicta parte et
ibidem [illegible] mora [illegible] et ad plenitudinem nostrorum rebellium reliquias
redire possimus [illegible] cum absencia nostra ipso quod nobis longissimum creditur
salutis [illegible] longi temporis exigit ut dampna [illegible]
Sed nec utile nobis erat tam grande negocium imperfectum relinquere quod [illegible]
iam ad [illegible] nostre sollicitudinis labor et [illegible]
[illegible] hostibus instancia cotidiana gloriose induxerat imperfectum consummacionem
deferre sed personam nostram salubris vidimus partibus exponere [illegible] et
ut [illegible] nobiscum imposuit et honorificacius [illegible] produxerat
et cum [illegible] scimus quod et si persone nostre presenciam ex fide diligitis
[illegible] zelum [illegible] et [illegible] nostre potissime desideratis
honorem proprio nec [illegible] nostra [illegible] nec [illegible] stipendiis actionum
[illegible] nostre fuit [illegible] omnia Germania
[illegible] et illa potissime que [illegible] expedicione [illegible] Ytalie [illegible]
[illegible] subvencione nostri
[illegible] cognovimus ad [illegible] tanto [illegible]
[illegible] quod [illegible] premisse libencius et [illegible]
compleatur. Datum [illegible] sinceritati nostre mandamus quatenus [illegible] et [illegible]

singulorum exclamore mandamus tintinari alemanis [civitatibus] ductibus generali set papies
obmissis commatibus in fine compulsi ad talia set plebei quod in ipsis tollerare ardoribus
manifeste presentis quos passionales nos ipsorum parcium mandamus nostro cul
mi penitus spacium nobis et hec spatium et fidelitatis ipsi quod et nostri contumacia
nos sustinuisse non debeat / Sed ad penitus sub venacionem nimium exaqua faciende ma
gestorum versus regni consumacionem negociorum nostrorum meritis consolatum nostri debeat
lata consurgit in hoc perseverancie nostre fide potissimum perpendentes quod sicut
ad peccati corporis subsidium placens assurgit ut que pro nobis pertinet in me-
mores ipsorum nobis in totum meritum relinquat.

Fidelibus suis de victoria habita contra rebelles suos in Lombardia et Tuscia etc.

Generacionem nostram in simulacione successivum quam expectacionibus suis nostra
benignitas satisfecit liquido patuit nostri [illegible] atque [illegible] volens misi
ardoris [illegible] egit dextram regis regni et ut videre [illegible] quod ad hostium nostrorum
versutia calliditatis divinis potenciis tractatus ex acceptionibus collidatur. Ante mi-
rabile divine potencie preciosus aventu [illegible] cum exercitu moti fuimus quod
gentem et mancipium basilicorum nostrorum collatos et cessante assiduitate nostre Tuscanum
quam contra fidelitatis nostre constringit obsequium nobis debet efficax tenentibus
mercatibus apertas fundentes potenciam Romanam Mediolanensium proditoribus nostris
revocacione cunctis ipsorum [illegible] proditores nostros muniti auxiliis
Civitatis nostre [illegible] fide publicata predicare occupassent resi
stentibus cum palacio civitatis ipsius nostris munito [illegible] et quibusdam
nobilibus civitatis ipsius F. [illegible] nepos noster quod ad superiores partes Lombardie
[illegible] pervenit maiestatis nostre preveniat Papiensium Cremone Astensium
et Alexandrini quas sibi se inopinatis casus exhibuit conmitatus civitatis
eiusdem tamquam repente [illegible] impulit et in nostro nomine fugitis
proditoribus [illegible] proditoribus inimicis et se [illegible] nostro
[illegible] mancipatis civitatis eiusdem nostro domino venerunt [illegible]
[illegible] de proditis et cum Florencium fideles nostri apud [illegible] de mandato nostro
hactenus commoranti construendo ponte in flumine Padi quod proditoribus
nostris per [illegible] vias quas [illegible] et spes munitionis obstruit demum
[illegible] nostro adventu [illegible] quam [illegible] rebelles nostri cum Florencia in
simul ad impediendum eorundem fidelium nostrorum Florencium transitum Palavicinum
in Venetum pervenissent H. illustri regi Sardinie filio nostro contra
in ripa Padi ad eos [illegible] cum multitudine armatorum missis securibus
eadem Palavicini [illegible] flumine Padi cum eorum navigiis [illegible]
proditoribus nostris [illegible] qui flumine Padi penitus occupabat termini
bello [illegible] quinquaginta de eorum navibus ceperunt et pre [illegible]
in flumine et gladio [illegible] preemptos ducentos de [illegible] predicto filio nostro assignaverunt
quos [illegible] nostros [illegible] ab utraque parte fluminis Padi mandavimus suspen
dendi ad eundem filium nostrum [illegible] maiestatis nostre mandato cum
Florencium fidelibus cum dictis [illegible] et [illegible] quos per eorundem negocia per
[illegible] nostri [illegible] et Cremone et [illegible] fidelibus nostris qui [illegible]
[illegible] ponte eundem cum [illegible] [illegible] omnis sublata difficultatis
obstaculo et plane pactis singulis ad id faciendis oportunis [illegible]
nos maiestatis edicto [illegible] nobis ad gaudium [illegible]
[illegible] si nostri [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] dei et nostre

felicitate fortune potiti. Turris fors florencie cui dudum maiestas precepit cum inste
ad extremum ipsius pro eo dicti potuisse qui veteris familiaris et pestilens cuius octo
nianus tirannidibus exposita honorem nostris proditoribus ad vocatis civitate
florencie per intestinum bellum nobis publice mandabat fidelium nostrorum assisten-
tibus sibi suffragiis debellavit et non nullis captis de civitate ipsa quosdam
violenter eiecit ex quo totus provincie status in melius sine dubitacione
dirigitur et fidelium cum infidelitatibus nimium forcius roborantur. Hec igitur scribimus
vestre sinceritati ut circa fidelitatis vestre constanciam accipiat indubitanter affectus
quod que nobis debet hactenus felicitatem tue prosperitate victor spacium in proximo bona
vim largietur. Officialibus suis quod ex prosperis fuit ante Parmam in morte [illegible] sigillo bulle

Etsi volatilis fame preconia quequesque in partes vel loquacitatis angustias
minime et mendaciis latitudine suppletis unde eundo fictilibus preter
veritatis mediocritatem fine perdacionis finibus dilatare impudenter necessibus
divisis forsitan dispersa volatibus ad aures vestras aliqua pervenerint et ea aliter
verum ordo se habeat de successu nostro adultis falsa mendaciis prius casus
quid quod vel enorme de nobis perveniens advocat. Ecce nunc veritatem
victoris intuitu eorum que nobis nuper contigerunt tenorem presentium vobis
annotabiliter exprimamus. Pridem siquidem Parmensem nostrorum rebellium perfida temeritas
vitas quam ob famis obsidionis exercitum nostra feritas abstinentia deduxerat
tenuit per vigentis suffragio laborantes in ultimis volens in fortune
dubie manibus extremis ponere causam suam que desperacione ultimus necessitas cogebat
tractatu cum aliquibus ex nobilibus civitatis ipsius ex diu fraudulenter machinatis
in voluntatem cum respirandi sibi fiducia vel respirandi modo non subest ipsius
civitatem Victoriam capitulum quo preterea gentis nostre ad suscionem ponti [illegible]
impactu per que aqueque nobis [illegible] dum vigilanti die ... prius mensis
februarii [illegible] quosdam ad eorum provocationem gentium nostrarum [illegible]
callide presumpserunt [illegible] nostros quos magis intimus [illegible]
accedit et insultibus exceptes [illegible] fortune placidus ad [illegible]
rebellium pusillanimitatis audacia in cives et maximos [illegible]
nostros castrorum limites casus tam subito convenisset accidit quod [illegible]
suspicionem commodi civitatis victorie quod [illegible] fit non firmaverat fideles
nostri resistendi potuisse rebellium eorum [illegible] presumpcio qui exulti ut
diximus [illegible] predicto [illegible] castra nostra cum rebus ibidem [illegible] ignis
in cendio concremavit et nos ad quos eventus huius repulsacione convenit
ut [illegible] nobis alinde liberior ad eorum rebellium [illegible] concurrit qui
continuato suffragio tuncque proprio salubrius cum tota gente nostra eodem die Cremo-
niam advenimus ubi perdurantur tam Cremon[ensium] quam Papien[sium] aliorumque nostrorum
fidelium robore concurrente ordinato statim castra nostra cum rebus ibidem [illegible]
in obsidione ponimus ex alia parte duximus impetendam de rebellibus predictis
in proximo vota nostra salubriter et infallibiliter attingemus. Unum [illegible]
noticia tua non lateat ex si nos dominicus fortuna non valuit [illegible]
exceptis qui per eundem dierum quos se [illegible] casus non miserint proxime
preterito die [illegible] nos [illegible] maior [illegible] dimulacet. Cum [illegible] illustris
rex Sardinie sacri imperii in Italia legatus dilectus filius noster padi [illegible] quod
victoria nobis [illegible] prestima [illegible] promovet naves omnes [illegible]
rebellium quas in [illegible] per [illegible] sub [illegible] potentie nostre

virtute insultus potuit aggredi eos viriliter expugnarunt. Itaque ccc de navibus inter
magnas et parvas interscellatas et ccc dedicti rebellibus quos in navibus spes
fallax intruserat preter peremptos gladio et aqua submersos quorum non est numerus maior
comitis patria vero qui declinare fugam non potuerunt maduit et per eos navali
presidio sublato de medio integre pacem dicti dominii obtinemus. Verum quia intestatorum nostrorum
conbustione contra accepimus cameram nostram manere bulle cipparis et regni nostri
sigillo prodita fuerunt, propter quod ad ipsorum nostrorum percussam tam novandi confirmandi supplicia
que cum nuntium hactenus verbis propter varietate caveatis vitas effugiant eandem
cipparis copiam et sigilli nostri sic fuerint exdinguimus in honore nostri discedant false
machinare confingant de novo enim unum requirimus et in ea certis si predictorum
bulle aureae et sigilli munite fingerentur ad vos aliquis littere subinde vestris titulis
prevenient fidem eis sensibus vestre mentis constanciam eo fidei robore careat ad
hibere cum quod vos suggestio non seducat

Fidelibus suis de victoria habita contra Parmenses per expugnacionem sub ...

Qualis vindicte genus seu per victoriam nostre principii per sinistrum castrorum nostrorum
conbustionis eventum nobis divina potentia solitum nostris adesse suffragiis de navali
Mantuanorum rebellium depressione conculcat, procedit ad nos huc nostre stilo committimus
ut coram vobis tam nostri series veritatis preteritis deserviant cum fama diversis re
latibus potuerat variasse rerum. At quod pugnas gravibus manus altissimi titulis
nostris victoriam generare presentis accedat. Sane vobis tenore presencium intimamus Parmensium dicti collatis
vindicte viribus nostrorum fidelium quorum celico fulti presidio civitatem Parmensem pertinam
progressiones quas multo tiremus solito victoriose perstringimus die quodam expu-
gnacionem duorum castrorum Parmensium quod rebellium in campo tenentibus ad sinistram sive ad
ditum pertendentes per veracissimum nostrum de castris victorie occupet potuit non pe-
nitus processisset, accidit quod magna parte Parmensium militie in sinodo castrorum ipsorum
subsidium destinata acies una nostrorum fidelium abiugata non divisa ipsis invenit
et potuit aggredi eos in ira nostra virtute viriliter expugnarunt singulis eos et
ultimo gladio victoriose peremptis et de melioribus eorum ille sit subitus in car-
cere aggressit per eius et excidiis exitio quod nobis inmitas ad gaudium illud famosum
et antiquum proditorum nostrorum Sancti Rolandi tractus ipse ... corpus ... partis ad usque cap
ranenda ... tam ... ytalie per ... vindicte ... noverit ~~...~~
exquo vobis fiducia ... prima principii quod requirere patiarium sublato de medio
imbuisque presidia per palpitabant spes quibus resistere deceret perdiant

Fidelibus suis publice de victoria Sancti Germani

Nuper dum inter Sancti Germani terre dudum monti Casini et Rocchiolage propter
montaneis occupatis quod maiestatis nostre potentia rebellionis calcaneum dirigere
presumpserunt ad cuius expugnacionem victoria signa nostra rebelli dirigimus et cum
portu ipsius suscepimus castrum nostrum quod dudum sic videt feliciter exercitus nostri viribus potuit
obsessa, quod de omni offensionis suffragio desperabat volentes manum petere percans
qua iudicium exspectare ad pedes nostre maiestatis intra se prestant inimicantibus ipsius
et rebus eorum omnibus in nostris manibus resignatis nos autem qui nisi parcere
volumus cum placata ad multa eorum devocionis et humilitatis indicia clementer
eisdem duximus et supplices recepimus in gracie nostre sinu parcentes deinde cum
victorioso exercitu nostro et aliorum nostrorum rebellium reliquias tollendas eandem
devocionem vestre significamus ad gaudium ut de prosperis successibus prospitate nobis firmam
spem fiduciamque assumentes quod divina dudum manus letande vos ipso prospices faciemus

Imperator dux ... de morte Iohannis ... Regno XXXIIII

Exultet iam universa turba fidelium exultet totum collegium dilectorum exultet in
certis animus ... et ... victoria ... gaudeat ... cum

inductus nec est demum notitiam pervenit quanta supplicationis instantia quantis sollicitationibus
venerandum patrem nostrum summum pontificem et dominum serenissimum patrem nostrum qui contra
nos alia occasione post quam de morte fratris de Romanone [?] nos non culpabiles sumus
nec conscii nominis [?] ad indignationem digne si dici liceat motus erat ut contra
nobis benignus se gereret et in notitiam nostram sua gratia non pervenit [?] apud quem
cum nulla possemus penitus gratiam et mutuam [?] invenire velud qui ex parte nostra cum
solum non monebat seu dudum [?] libris regni dominum suscitabat suspicione et regni
et cunctis totum progeniei [?] patris nostri dextra malivolentia penitus dubi-
tantes ab eo recessimus et collocato apud Lucoviam [?] exercitu in ponte ubi legatus
et populus exercitus apud Fugam [?] et Curviam [?] comites conati sunt nos nitentes im-
pugnare dudum die Martii [?] in quo dierum [?] cum quadam parte gentis nostre et nos
cum toto nostro posse [?] nos contingeret equitibus comitum [?] suorum exercitus quibus
qui ipse Curviam [?] cum insidias latitabat ut certa mora fiat [?] ad notitiam
predictorum hostium devoluta est sicut domino placuit eventu fortuito vel potius de
nutu eius qui superbis resistit humilibus dat gratiam qui deponit potentes
de sede et exaltat humiles in sublimi prospiciens [?] inimice gentis acies milites nostri
vident et stati [?] de gaudio [?] festinantes ad bellum sic leones ad predam adversarios
terga dantes usque fugam sequebantur nos nec tenentes nostrum exercitum post eos
quos reliquie volentes nolebamus cum nostris festinanter nostra posse [?] reperimus in
primis ictibus cepit [?] et dum in campum perfecto [?] conflictu duo dumeta [?] ultima virorum cum
armis hostium disponerent et exterminarent lanceae lanceas et gladii gladios
sic ex parte applicantibus nobis virum tamen stati [?] diffinitiva sententia lata fuit ita
quod qui fuerunt hostibus gladius perempti in mortibus et pluribus captivatis fuerunt usque
in civitate fugata et in intimum [?] violenter ubi fuerunt terribilis strages
hominum et cedes rebellium capta sunt carrocium [?] quorum omnium fuit capitaneus
de Raymundo [?] totus noster exercitus corpora spoliis et divitiis secuti nec mane
cum ad tendas [?] reliquias hostium qui apud Curviam [?] remanserant cum lege [?] cum mag-
no posse procedere petivimus [?] rumor nobis innotuit quod idem legatus et alii
posse [?] et fuge subsidium absentiunt [?]
relictis omnibus bonis suis tempore abierunt [?]
[?] honorem et gloriam et non nobis liberamus [?] iustitiam [?] et vincula
solvimus in vestrorum [?] nos debitis inside regna confortari [?] et vobis
solummodo in velocitate [?] regni tranquillitate
vestre fiunt [?] regimini [?] ad felicem statum prosperum et tranquillitatem

Fidelibus suis de victoria habita quam volentes imitari principes et de oratione petit

XXXIIII Et si vobiscum hactenus post quam a regno discessimus eventu vario fortuna
certavit certamus viriliter nos semper in eam felicitatis nostre con-
sistunt ut iam non vinci posse sed vincere [?] quam fidelium consueta [?]
inimicis nostris qui nobiscum pugnatores [?] ad viscera [?] pro meis [?] civitates
laborantem in ultimis viribus volentes in tantum excessimus ut nec vires
nec consilia tamen [?] ut mox [?] rapacia opprimi [?] nulla est medicina [?] amputant
utrum solum non nos ad festinam et ad plenariam victoriam deficiat tamen ad
subsistentiam [?] expeditiorum aliorumque fidelium de remotis imperii finibus adepti
capimus victorie nostre fortissimus fidei zelus imperatores [?] et subditos evocavit
sufficientem potius [?] non hanc [?] adhuc tamen expectare [?] subsidio quod nunc vobis desunt
hactenus confideles cum quibus etiam omnie [?] nostre presentibus colligendis et ad
nos cum summa festinantia destinanda nec minus ut et vos de nostris successibus
summa prosperitate letificet in primis [?] episcopum dilectum filium nostrum clericum [?] nuntium [?]
destinamus ad eius adventum ut mittentis imperium et affectus quod ad vos nostro
animo [?] perpetuum [?] actum [?] nos qualitas moneat velud [?] obsequiis
nostris pro vestre animi [?] affectibus speramus in viti [?] quod eo usque nos vocatis

~~Capitulum XXXIIII [?] Exultet iam Romana [?]~~

nostra perdurat ut corpus nostri pectus si fieri posset salubre et naturam prouideret nec ministraremus ad offendendum itaque nobis in hac parte subsidium nostrum deuocio uestra minime
per tercias et maxime enim nobis ylariter cum palma desiderate victorie videre possemus

Manfredus eisdem super eisdem significans de morte Jo. proditoris regis — xxxv.

Ad demonstrandam prestare festiuitatis solempnia que ad populacionem hostium perdere
vobis nostre littere potuerunt prius ad nos accedit epistola per quas nouum
gaudium relatum ex quibus quidam qui anno domini regis domini nostri karissimi et ne
potius naufragium nostro pater liberata prouincia de fimatibus in vasorum vniuerse ci-
uitates et castra quas ad se falsis suggestionibus traxerant ad fidem regni
redierunt et cum flagitio deuocionem suam domini de regno sunt veniam postu-
lantes et emendare diuina potestas viuens homini qui ad exheredacionem regis nequiter
aspirabat cum ille malignus proditor Johannes morus qui filium illius
intendebat opprimere qui eum destruere substituit matres in lagum que tendebant
sine ausu intrare castra et castra rebellia tenentes stratis feliciter et amisis ca-
mmis expensibus in castris ad regnum et nostrum dominium deuenerunt accessit preterea
nostris tripudiis noua materia gaudiorum videlicet quod nobis deus victorie festinanter
dominum nostrum regis diuinis conspectibus faciens nobis regias presentauit in quibus
leti cognouimus exultacionem et prosperum statum eius pro ut nos per eosdem nuncios et litteras
speciales assumpsimus quales leticias assimulatis in illis quod fide obseruantes
solita fideles omnes nostros prestant ad eius gratiam conferentes prudentes nostros libe-
ris in subsidiis optimis qui primos ictus ab hostibus sustinentes supplices exhortamur

F. cuidam nobili significat se itum in ytalia ad confusionem rebellium propter mandat cum eis equis — ce patium — xxxvi.

Et si post nostre presenciam ad ytalie rebellium aspirant tantum per aduersarium nostrum
latentes ad conuertendum de regno nostro perdiciones causis spem per dudum
volatilis fame loquacitas et litteras nostras frequentes tamen ad tua deduxit
noticiam tu non latuit quam vtiles enascisset que timuimus quibusdam proditoribus
nostris in regno morantibus sicut tradidimus per nos suppressimus debito supplicio
tradidit et regni negocijs premunito salubriter ordinatis liberaciones summus ad
gaudium et magis ad conterendas rebellium nostrorum reliquias expediti et
ne deterius ipsis ex absencia nostra confundi materia vel videatur et mora nostra possit
tepruisse cum post ipsa tamen spes friuola velud impulsum sufflamen
auelletur confusionis ipsorum ipse bellicis actibus fortissime conflictibus anticipare
possemus sic in disponimus vt ex eo conuenimus commisisse se doleat que nostre potencie
males premaculis vo fiunt cum iam post nostra vero parando laboribus intitulo
ipsi fuit mense februarij magnificus intimus mouentes de regno confubeat proponi
tenuitate firmauit eos ytalie partes ad actionem nostrorum rebellium et
aquillarum victricibus signis ex plurato et nostrorum fidelium viribus aggregatis potenti
et magnifica possessionis fit tamen capimus per puluis sit pugnare prosi-
dentes decreuimus diuinitate prouidentia diligenter attendentes robur et animi quos
in te sine requisicione paratos in beneficio confidimus fuerint assumas et
equorum cum omnibus fidelibus nostris inuitamus tue sis in continuo apparatu quod
magnificencia nostra te et fideles eosdem partes inueniat nostro parando condigne
nunc quo rebelles eosdem ab desertis apparatus aliud consequitur aliquatenus retardauit

Significat cuidam nobili fideli suo prosperos rumores de exercitu — xxxvii.

Ut victoriosi exercitus nostri processus fidelitatem tuam non lateat veritatem
que frequenter ut assolet loquacitate referendum variatur prius te videtur

pagina docebat quod dum in castris cum depopulatione nostrorum rebellium tam potenter quam
feliciter moraremur dampnis locorum celeri occupatione sectis machinis palacium fidelem
nostri qui construxerunt nunquam aliquando non fallet acceptis lucris contractis ex mediolanum
rebelles nostros cum placentinis eorum sequacibus persecuti per menia predictorum nostrorum
quorum desiderabilia ut vastabat ignis et gladius potenter venerant florentinos
manu se vocare iactitantes quod nobiscum ad congressum venire nolebant gladiorum nostrorum
potius quam in necem eorum sepius experti fuerant in fenestram quondam superbia preterita
obliti cunctis assistentibus nobis potentie viribus imperii et cesaris nostris quod predicti
rebelles nostri nos presument aggredi securius nostri donatum in dextera ut
si belli casus maledixit per eorum aggressum attingeremus vilitate voti nostri deo
mittente deo qui nostrum tuetur imperium infallibiliter sperantes aleam ducti consilio de
fessis castris nostris sublatis signa nostra direximus ac tempore die lune in mense
Junij pridie menses cum flore sola ubi ad presentiam ipsorum eos quamvis diciam
fugientes sublato castro nostro quoniam eis distenti ignis nostri et et gladius imperii
male consumit ex cum ipsis in revocavit signa nostra vespere non audientes locum
ipsum de nocte non sine timore magna dimiserunt esse in fugam quippe evanescat
potius quam fugere videbantur hoc nostri ad gaudium tibi signare curavimus cum meo
illud universis fidelibus nostris per te cum studeas publicare

Capitulum regni Sicilie quod intendebat ire Lugdunum ad purgationem domini pape

xxxix viij. Respectibus nobis imperio Italia per statum regis nostri salubriter ordinati addiscessionis tue
Lugdunum nostra quam nuper nos et ecclesiam litteris finaliter decrevimus admonuisse et fidelium nostrorum quibus
prudentia habitis compatimur labores et sumptus tolerabiliter finiendos ad tollendam denique
morbi nascentis originem vel prius incurrere infinitas recidiva altissimi nobis
plenius consilio sicut infallibiliter opinantur accedit ex nunc ut hactenus per Lumbardiam et
demum non per inutiles circumstantias circuit quosdam inventa set per ipsos inventalia rego-
cij fine tanti discrimina attingentes Lugdunum ultra via per dextera debemus nostre instanciam
preparavit et patuit in adversarium nostri facie contra transalpinis gentibus possit ac
deinde confestim repetita Germania devotis eius in fidelium provocavit iniquitatis
salubriter contra eam opponendos hoc autem tamen salubre proposito debito desine tante
distantie positorum et transalpinorum enim cum eius quod concedebat quam gloriosum nostre
maiestatis accessum continuis missionibus et prece compositionibus evocantes de
fidelitatum medio pace procurationem vel insurrectiones imperium scandali
sedantes et pugna nationum infallibiliter asserebant contra ipsa precor de te sancte
pessime dolor luctuosa desolatione non carnis qui per omni sanguinis effusionem dispersa
cum filios deplorat extinctos in istarum deliciosis exigit ultionem degenerata fidei
nostre cultus demans et doctrina processit ad infidelium nostrorum consensus auxilia qui
capiunt hostes mittit et ea universam per Lumbardiam contra eos nostre eius opprimet
infecerit copiosam ultramontanorum militum cunctinam desperatam quod sibi iter ad
tales usus de fidelium manum porrigi prosimus stipendiis solidatum subtali
lig maliciose exemplo in consorte mediolanum mittere cumulabat quorum prouincia vel
per terram nobis in Italia tenet vel processu nostri cultus per Lugdunum Germaniam
Germaniam impediret spe finitus eius decantatus sive irreparabiliter expedit
et tempore predicti quod expendit comes cum Flandrie dilectus fidelis et affinis
noster ac fideles alij presumere imperij nostri victoriam magnanimiter prosequentibus
tibus militibus ipsis per angustias et angustiam monasterii transire patrus tamen
presens auditu impetum obstruxit exivimus itaque quod postquam cunctis rebus
procedentibus nobis ad votum cum ad iter accincti ex predictis comes veniente

dit consanguineus et fidelis noster alii ad pedes nostros simul de Bononie potestati per terras
suas nobis propositum pararent et necessariis omnibus efficerent copiosus. Cum ecce
repente fortuna cesarea constituit prosperasse que inter dum nobiscum gloriosa preve-
nit / cum nobiscum primo de speciali condicione contendunt se prospicere at vindices ad
prim in ipso burgundio retinens abierit ingressum minoris offensam infidelium
repetimus in eius mediatibus fundos intestine suffragiis occupavit. Preter-
ea quod necessariis finalis hac nostra possumus modici temporis intervallo in obsidi-
one prime victricia signa nostra contiguimus cetus inter bellum languere quod latius
actenus inferebat prenotos fidelium potentissime pateri ... et cum habilis
resisteret locus quod munitionibus non muniunt ambitus aut ... fossatorum / et
quod necessariorum habilitatis copiosa non replet / tamen propter fructus primarium nichil illuc
expositum fuit nec portatum extra ... fugitivorum manus timorosa / sed vires
prima munitiones nescivit assumere qui ipse vite spem actenus in solio fuge
refugiunt possunt. Tamen quod ex desperatione prorum laborum nostrorum sine cum lu-
guum belli reliquias finaliter et spaciis extendas imponere intendimus. Preterim-
us de Cinamia temi filii nostri cum bona rege electi et regni ... felicitatem
heredem sed sopite menciarie ... nullus cum dubitationis assumpsit spiritum
confortationis assumpto firmius nostris in desinunt attendere at fidelium nostrorum presen-
cie te de ... absencie nostre consistunt ... presentis letaminis nostro
letificatum ut nos dicte et ipsis obsequiosa feliciter et fructuosa de loco red-
dat suscepturis more solito lectores Ianuensibus ... marsiny

Fidelibus suis de bello habito inter ipsum et Mediolanenses. Capitulum XXXIX

Quante audacie quiteque temeritatis sint signum excellencie nostre rebellium
conspiratores ad proximos experiencia detulit et loci vicinitas ac si veteratam
famam malicie protulit ad remotos nec latere vos credimus nec mundus
ignorat tam longe nostre dissimulationis constancia ac eos nec tollerancia no-
stra inimi pace nomine amicitie et more nostri pusillanimitatis mererent et
procedere doluit advertentes per modum quod sive scandenda sed rebellica confinctus
tuo sentiunt medicina inter nos ad arma contrivimus semper dormientis pupilli
expectantes cum in anno preterito nec preteriti possemus rebelles nostros ad pretiis
pugne discrimina sorbere ut desunt simul et semel optatam victoriam honorificam
vi e 3 casualiter tamen feliciter contingit ut Mediolanensium cum ipsorum sequacibus ad Brixiensem per
sidium cunctis ac intermedio inter nos et eos congressu fluminis obstaculo / qui re-
cedendo minime cingebant ultra flumine loly castra nostra dedignamus ad
serenda partis et militibus comitum fidelibus nostris ad partes redentibus quas in
spacio more tedium et imptunitas temporis retinere suavis non sinebat et cum
expedita malicia tenens ripas ex alia parte fluminis festinum suscepimus effusus
nostros ad pontes per quos ipsi redentes ad propria cum tristicia debent et sic cum
in omnis movem ... ultra flumen ... ipsos eventu penuria non
valent Mediolanensium et fortiorem eorum per pontes et vada fluminis fugientes inaperta
primarie exierunt / credentes sed nobis ... fuge subsidium sibi ipse et
cum nos adversus ipsi consistere non putarent / cum de adventu tuo terror et strepitus
tamquam de celo tonitruo ipsis intonuit ad primas nostre aciei mediis acies
omnes et quod aquilarum victricia signa perspicientes proprie concussa in fugam / sed facies
nostrorum agminum robore consilibus festinare / nisi quod cum inclemenciam possent
nec sumptu sustinere debemus ipsorum ad ... sancti Laurentij ut noster aliqui
vidimus per venisse. Superveniente ante noctis umbra caligine / quam
nostrorum vota longissima suspendebat temptatio aggressum tantis personis ...

usque mane distincti signatis sequenti die tercio gladiis acquiescere set tantas
feris non expertis ad indubitatam victoriam clarum velud sup rite nos lea
ipsum in alias milicie turmam turmas dextri qualibet defensione reprimus sumentem
prebe ubi crux exstabit decimante crux ex eo videre ad fugam fugientibus
honorifica in medio exstabit devicta castrum et turris nove cuius innumere
ipsos in fultus nostris evade et debarum custodes et moole relinquere. precibus
eorum ducis Venetiarum filius quo duce lugubria signa cultum manus
nostras evasit et alii multi et sub pendio obtendarum tam capti quam mortui
quos multi exspectant fuimus premates et capti decem milia fuerunt nunc computantur
que cum universitati vestre significamus ad gaudium ut prevenienti noverit
ad angustiam quam ex tenore presencium legitur accessisse tytulis principalibus ad gaudium
et triumphum

L. Regi Sardinie narrans ei triumphum suum

Cum si pervenerant nobis in partibus istis ad vota successum linea fuceps
ad te celsitudinis celsitudinis nostre erit relatum prevenit ut tue tam
ad exspectacionis affectus nova prospera status nostri continuata letificant
presentibus tibi tenore destinamus quod tuis ante nostros rebellium urgentissima
supplacione vastant castrum eorum quam potencie nostre partibus indicant obsesse fere
flamma quam sciamus et certa nobis te ut habent alloqui in partibus istis hoc
placidum desiderabili successione respondent hoc reputamus te sicut valemus pretius
leonis super pape ut non solum in te tam iocunditate exhibeat ex re inter
perpetui fortuna letitie fortuna fiducia repetunt et ea tuis auribus insinuendis
prenarissimos offerimus ex quibus materie procedere potius laboribus nostris in proximo
fineni laudabiliter imponendum

LI. Signat cuidam de regno suo processus prosperos et felices

Super eo quod de fortunatis auspiciis et felicibus successibus nostris previas re-
lacionis literas suppliciter postulasti volentes eorundem votis tuis annuere
clarius fieri tue tenore presencium intimamus quod divinum dextram nostras
elevavit fieri tue tenore magnifice triumphum et
expeditisse partibus maximum fecit in unum et magnifice triumphum et
non nullis ex proditoribus nostris qui sit fame plagiis et relacione veri
diri ordinum ad tua fore noticiam deductum in fisco proposito in near
vitam cuius teneant exspirabat pene supplicia tantis ignominiosi
morte damnatus relinquit qui de sub defensionis quam post offensionis eorum
in magna metu terribili velud de celo fulminis etiam passi sunt in castro nostro
Capaciis receptarunt sic fidelium nostrorum regni clarum de Lecone sit vindice
Caiscopti sic continuo machinacione ictibus in cessant afflicti cisternis et domibus
diructis et propugnaculis omnibus nostrorum et turrium debellatis ut tamen exacerbati
manus nostras effugere non valentes absorpcionis instantis et indubitate justicie
sola se valeant spontanei gladii morte subducere ut ex castro ... in-
pis excepte maritime Pepricis libere est regni nostri negociis sic p
nova dispositis ad rebellium nostrorum impiorum reliquias intendas ...
partes in proximo victoriose repetere fecit et instanter actingimus eo ad
... et nobilitas nostre munitis nos in animo et ... finis ... scismaticis
rebellibus nostris inde obtenta victoria reddat liber exspectatos ...
qui tamen vas ... et ... alia Papia ... tua uni-
versis ... quod ... ... variavit ut labores qui

suum commonet in mestitiis ut dum largam promissio potuit cum passi nobis
in qua natura solidavit antiquitas in mentis singulorum victus solatus et
tum nunc festivitatibus ferias ac in vigilias una ac actis nostris fidelibus impar
pari islarit sollempniza castrum pro subsidio suo cap. l. ii.

Comes Symon obsessus in castro Viterbien. consiliariis comitis

A d rescribendum nobis istius obsessionis seriem et naturam et impugnationis
hostilis instantiam fluunt et stillant penne nostre multiplicitate quas pa
timur passi sumus miserias et pressuras scribere non tamen dimittimus laboravit quod id
pergamenum et atramentum deficiat deficit et intima pertimenta instantia pressuris
sic totiens pessundati venerunt in cassum spes fine licet destinate quia nec
dum castrum nec vos adjuvarent nobis cum solliciti ut videmus sed
comedentes panem inquietudine et super ollas carnium residentes solaciis in
conditis et conviviis ut vel pleno stomacho de nobis sermones pensantes
expensatis ac nos procinctu adventu propter expectatis ut nobis habundan
tius et tunc secundum fuerit vestris viribus vestris satis sed tamen nec illius
virtutis probis locus advenit et ut non super sit vobis gloria exercitus quod movit
et vobis singulis tamen misit leporis exhibit dolemus et deputato domino comite
sed nobis non minus qui ad consilium eius estis quod ea que ad imperii spectant
honorem sibi non suggessistis ut debitis deletis adhuc quo venistis non fuerit
provincie literas nobis mapulia quod in custodia ducatus placet dies nostros
sola cum an ad ventu vestri viterbien. civitatis fuit ab imperiali fide precisa
sed postquam venistis versa est per magnam regionis dolorem cum honore debito
successu spem et fiduciam habent steterunt in fide sed postquam viderunt vos desidie
descendentes et parentes ac fides vestre ad eorum auxilium non extendere eos
labens a fide pertimens recesserunt contra vobis et nobis dolendum est quod provisi
flammis fuerunt tantas vires vestras sive plus sit clamat sive honor
imperiali et et estis vero nobis minuenda quare cum vix ducentis militibus
quales sit cardinalis vos cum mille quingentorum militum comitiva non resistitis
provincia non est cura de nobis occupatis nec nobis adproperare conspicuum
in tendit succursu festinatis et si vobis de provincia non est cura de nobis ac
tuere debetis quia cum de carne vestri et os de ossibus vestris sumus et neque
satis quod per vias subterraneas quas fecerunt rebelles maior pars castri
viterbii de foris in forum initium perfecte pervenit et nos ex hoc suspicimus
loci posse accidere captione et neque nunc penuria ignorantis cuctis
rei comestibilibus ita consumptis muli et equi clamas sentiunt per escam
et neque non sepissime quod aqua fontium sunt derivata meatibus et nobis non
penitus remanserunt in castro prebentes aqua herbis et iumentis unus equus
prefixus ab conditus invenibilis infectus est et neque notum non fecimus
vobis quod non solum vivi sed et dum castrum semper diebus et noctibus non quiescunt
impugnationibus hostium lacessiti veniunt quod in vocando vestrum auxilium
et succursum multas vacuas preces fundebamus et fundimus ad vestrum tamen ex
cusationem vos adeunte vice ista ex imperiali parte instantissime requirimus
sub fidei sacramento quod imperiali corone tenemini et visis literis vestram dominum
comitem adeatis cito in dictis eundem ut nullam moram protinus nec
alio consilio postulato ad nostrum succursum vestris et aliis ac suis viribus festinet
et ut ad vestram dispositionem preterea status per intellectum tenorem pre
cum signa mortis adgente facit et consequentes ut videt ante castrum perfecte
in plurima videamus Saltem quod si vos comes et nos deputatis fallentibus
nobis dei et hominum testimonio invocamus quod cum in nobis non est culpa

sed ex odium neglecta imperialis dignitas honor petit quam vos velitis tuo posse nomi- nomen dens

Comiti casertano super eisdem

lxiij Simili de multis aliquis fuit missimus ad vos litteris prevenerunt vos admonentis et e plena quam gratias per gratiam imperiali diximus honore ad nos accedit cum ipso quod scitis quam expectatio non venistis nec non solum tunc fuit suspicionis diximus vim et rumor et fama pro ea potuit esse quam rebelles nos super
vide motibus hostium et naves barbarie semicte in statu die diebus et noctibus nos impugnant balistis et trabuchis fundis nec machinis quas in similitudinibus apparatus cum crescunt cum quibus non tamen lapides iaciunt vim et fulgurant sepe ignes eorum impugnationibus potuit resistere de die potenciarum et de nocte resistere nos oportet quod vix personarum sompnum capere possumus nec quiete. Sciti pro sono principis principis spirantis et strepitum vestri adventus nota et suspicati sunt contra rebellium et fidelium cum foedus roborati licet devulgaverunt facerant proditores quod non venietis et si venietis non dubitatis tantam gentem quod possitis resistere nec sunt vicinis contra eos exinde cum nobilitatem vestram et dilectionem instantissime deprecamur ex omnibus in duobis et more qualis abditatis cum ipso quod scitis expectare stati si placet per litteras prenuntiam et intellectum nobis et aliis fidelibus sinceriter festinetis. Scitur pro firmo quod si aliquis mora aliquo pretextu duplicitatis facietur horrendum quod absit periculum et dampnum inestimabile sine spe reme- dii reperim potest. Ceterum ne colligatis gentis quam certe non cum in veniendo aliquas gentes nobis vel vobis forsitan optimas vos preire erit vel personarum vestrarum per propositum transmissa nobis de nullo nichil rescribentes vos cum ea quam scitis gente tamen ad succurrendum accedit actingatis talia non in ea faciat quod non sit supplere vel mox committenda. Precamus licet super dictis diebus quod in rebelles contra nos in- pugnant illud eum universaliter non noctis esse non dicit mora et civitatis per quem sic sunt perpetue proditores qui cum suis fratribus consanguineis et amicis reduxe- cum quibusdam dictis rebellium fonctis prope sit vivantur contra vel potius deinna-

Thymeosius miles vestri bieniter imperatori super eisdem regi tale

nota bene
lxiiij Temporalis maiestas suo suis dignitati et sacris litteris distinxit et laudibus extollere fama eius defluente ferventiorem facit firmas imposita in finalem accedens meius et extimus ita adesse sed quod litteris in hoc ipso non est pueri quanta operata sit et operatur mihi fides mea quod passus sum et patrum suum pati efferis operum demonstra- bit et suis fama quam per hoc vero orbem pendebit in indigne corporis et mari universa que sibi personis diadematis vestri exposui liber et expono cum omnia que meus possideo cum magnificatio in donatum prestare salute et vite per dominum perpetue recognosca hoc quod debent facere proditores quorum oculos dignitas excecavit in tantum ut magis in tenebris quam in luce et per in timore mortis qui in secunda vite desiderent et elegerunt ambulare enim per dem prius de carceribus eruti de exilio revocati ymo de finalibus mortis erepti consti- tuti et familiis restituti sunt et dum bonis omnibus habundavent omni beneficiorum vestrorum obliti sive iniustam cum recalcitrunt dicti et vos patrem et dominum et re- demptorem eorum negarunt commitantes civitatem vestram laudabilem subver- terunt nono septembris preteritis rectis officialibus vestris cum armis attrociter fugatis vocaverunt de longinquo cardinali francisco et comite et quibus pro- ditoribus vestris et imperialis nominis in inimicos ad odium et deditus vestrum in rebellium proditorum vestrum civitatem in miserunt et apposite dicte Comitem in castro vestro vestris diebus et noctibus impugnaverunt hospiciis et impugnaverunt lapidibus trabuchis balistis et machinis quas in similitudinem civium crescunt ut

cances ad manus et vituperium quibuscumque papiensibus inferens / tandem maiestati vestre flexis genibus instantibus inclinis et mandatis flebiliter genibus supplicamus et instantissima prece rogamus quibus ad deliberandum oppressos et ad confortandum eos qui adhuc in fide vestri nominis ac firmitate persistant et ad conculcandum rebelles properare dignemini ad has partes nominibus celeriter quam poterit et non contra exforte vestra promisso est facere virum prima petiti et nostris aspectibus ondulatis firmam. cum speremus nobis libere quod in adventu vestro felici erit plurima reducere et in vobis plurimas aspera convertent et aspectus vester omne vlterius in bilem penabit

Vniversi de castro biterbien domino imperatori super eisdem. —— l v.

Vtiquam pridie christi adventum non expectamus ardenter quam nos virum vt desideratam facies maiestatis vestre gratiam mala finiet dolores tollet et oppressis iustitiam tribulacionem acerbas reuocabit. Cum desiderantibus et pauribus partibus pluribus desiderio ardenti petimus. Veni ad deliberandum et letificandum nos compaceptos de vestra vnde facia tua et salui erimus. hoc est cum quod ingemiscimus hoc est quod suspira nostra exigunt ut vnde clarius virum adhuc tempore quiescere et coram vobis deponit aspectibus comparere Caput mandat congregare inter imdatum imperatoris de sanis

Cum ad expugnandam desinat tempore semper rebellionis et petitione firmiter et infidelium reliquias conterendas nos bellum indicat et exercitum congregamus de mirandiane nostra misit imperatoria celsitudo vt ad sedem eius mandati nobis in breui imposito tempore facientibus rebelles suos cum victorioso exercitu ad edomitorum imperialibus viribus opera nostra velit et potenter, nos dictis et mandati feliciter conuenire ut nos nuos patres tamen in veniat missionis etiam quam ad tamen opus laudabile fidelium sollicitum et quiete nos sine maiestatis vestre defecto animi etiam vitet vestri fides nos quod etiam quod nobis commissum est posat officium imperialis confirmans mandat ardentius in veniri valentes in aliquo diffides sicut venimus virum istam virum afforcesse vexilliuum imperiali contra sinegium instat parte auctor nobis finiunt et discrete parte mandates / quibus in equis armis et tentoriis et boattiis et aliis necessariis sicut nos potenter celeriter et decenter petis vlterius inicas per litteras suis requisitis de nos principalibus fieri fuerimus necessarium inexplicarum in fidelium manu litteris sicut imperiale mandatum vsque ad exterminium disponimus expugnare Bicarij vindex imperatori l. vi.

de pro facta congregacione exercitus et petit pecuniam pro stipendiariis quod eos carina obliga nant pro defectu stipendiorum

Cum complacentia tamen et que mecum vestra misit excellencia et super argenti congregandum ex istis partibus quibus possum studiis quanto melius potero tibi providendo et virum non lateat maiestatem quod theotonica et latini stipendiarios quos ad vrbem posuimus in vercella quorum custodia et hoc sine dubia et terra saute gratia ab inimicis tota erat regio et specialiter propter illa item quod depraecationis inis fortune dispendium illatum formidabat. Dic dominus.. eorum constabilis pro magnum cum nomine sua stipendia non habentes detenti partibus in expensis vilibus nostris quibus prudendis eorum equis et armis obligatis pro transacto tempore sub vsuris ardentibus mictenda pro partibus stipendia polliceabar. Tu non repulset in meis promissionibus vero veritate quibus ex eis adeptus tempore tristegnum quibus eidem post dupplicata possunt stipedia confugiunt tamen quod serenitatis vestra procedat promisso prout videbitur expedire Item super eodem —— l vii.

Quercunda nostra velud semper fidelium devotorum de vestris nominis constringentibus vetari volentes de summo cum civitatis pro meis quam in dicto accidit eorum malicia insurgente vt vna nobiscum pro nostra veritati ad consolationem serenissimi principis nostri ad pro meis ipsorum malicia resistendum quam vias vestrum vestre fideliter obliti in sinistrum partem eorum compnos meos quaerebant assumptis viribus meis

et aliorum imperii fidelium inuisitacionis nostre in manu forti vbilibet procedentes intendamus
sicut nouerit sinceritas vestra et commendanda fidelitas nos a magistro Bernardo clerico
illustris regis Castelle recepisse litteras in quibus fuit continentie et voluntatis nostre vt vobis
ingenue ut peteret cum celeritate qua conuenit exequi potest de cetero vos propterea serenissimi
principis nostri instanter requirimus et exhortamur rogantes attencius et affectantes
quatenus receptis presentibus fidelitatis ac debite ac imperialia obsequia
curis nostris cum vestris ac libentes armis et equis apparatu laudabilium faciatis quemadmodum magis et tam grande negocium exposcat ad presens
ita quod ad aliam requisicionem nostram tam fideliter quam laudabiliter vna nobiscum
in opus sancti expeditis et quamcicius veniatis et sic est finis secundi libri incipit capitulum
Solempnem curiam
principibus Almanie qui venient aput Permam celebraturus ibidem

p^m c.

Cum debitorum nostrorum chirographa legimus diu attendimus nunc nos
dilectissimi principes et nos debitores aliquibus evidenter agnoscimus
et aliorum vos esse principes creditores hinc est igitur quod pulsante
admonicione nos iustitie tangit instancia ne fenore pergrauemur
hinc ad peticionem debitorum nostrorum precula prinitates negociorum mora
nos prouocat ut ipse petant actiones ab illo ratque prefamilias plenius et sanctius
requirunt debitum qui peregre proficiscens peculium suum nostre sollicitudini suppo-
suit cum talentum quod tradidit reddere cogimur duplicatum et et ... nos
expectant Caesaree fortune fastigium ut a vobis in quos Romane dicionis et
imperii subiectionis et obedientie debitum requirimus mirabile tamen utriusque libertatis
condicione est debitum quod subtilius intuentur cum soluat debitores emolumentum
minime augent potius immo magis solutum extat in commodum qua suscipi-
enti proficiat in augmento et tamen si in eo possit teneri satisfacimus
et prompti diligentius officium impendimus et tam talis honoris stipendia ponderi
cum clarissimum in fama et retribucionis eterne fidem cupimus cum proficimus
in salute in missa dicto esse quod dei deo et que sunt cesaris cesari persoluendo
emolumentum cum soluens in quantum scit retinetur soluenti tamen recipienti magis
commodi et honoris a... cum recepcionis et honor accessit ... Et namque sic
semper omnia si viri respicimus rectorum est tenemur eius et principalibus
in hoc et cum gracia regis extulit et firmat si in equitate pacis plenius
diligit et in iusticie rigore confirmet aquarum ... non sine regnancium salute
et vite discrimine liberatur Legimus namque plures preuincte ... peccatorum
labores estimos assumpsisse nec ex toto ... iusticie Reges et princi-
pes inuestit cum deo inferiores indiciant ipsi superiori iudicia reseruant
et quamquam talis sollicitudo iustitie quibusque tue principibus debeatur debet
tamen imperii veneranda sublimitas que in omni presencie oculis velud in spe-
culo collocatur tanto prefatus zelari pacem quo pollet summa tenetur in se ...
nacione iusticie et creditorum ut quod totius orbis ambitus debita deuotione
deposcat quod omnibus partibus obtinet cum nec ... veluti fi-
delis et prudens sponsi viuit imperii in eo languente languescunt et ipso
prosperante letatur nec solum in temporalibus solacijs ... ipsi tenebris Roma-
num stetit fulgor illuminat sed et christi catholice fidei fundamenta non leuia sit
instituit cum ecclesia matrem cetarum omnium ... fidem nostram totius
imperii visceribus collocatam aqua certe urbium singularum et totarum ...
... insignia attestatur exemplis ... et aliorum in inuis
genti non permittat ... que gratissimum offerre deo vino ... obsequium

et si zelo laudabili et constanti proposito ad totius imperii statum prosperitatis titulo liberan-
cius aspiraremus spiritu prelacionis perspicue hoc de celesti intelligimus nobilitate et etiam in
obstaculum cedimus quod providencia salvatoris sic magnifice immo mirifice dignata fuerit
nudos nisi quod voluntati divini dispositi in nobis ex predicte gerimus per nos sponse
Christi erudientes zizaniis salubriter subiret. Sicque dum a convenientibus zona
regni Ierosolimitani ex karissimi nati nostri materna successio ac demum regnum Sicilie
preclara matris nostre successionis hereditas et prepotens Germanie principatus
sic manu celestis auxiliatrici nobis assistente pacatis undique populis sub devo-
cione nostri nominis perseverant sic illud Italie medium nostris undique viribus
circumdatum ad nostre semiterit obsequia et imperii rediret unitatem et nichil
nobis restet vel modicum peragendum ut in hoc premissis [illegible] tractatibus nostris
intendimus. Ecce in hiis circa negotium diligentissime persistunt dum rebellibus
nostris certe partes Italie in gravamen nostre glorie renovantes discordias multorum
rebellium nobilium dissidentes precedimus qui vota sua in absentia huius suspenderunt
nec eas signaculo perstringere Romani criminis effusio [illegible] iuste ob debitum et honorem
imperii et regni Sicilie maculaverunt et nos eadem [illegible] potissimum circa
prior postulant personarum sive tractatu salubri redarguere multorum rebellia
in tam nobili regione imperii nostri corpore [illegible] dissipatum veteris rebellione
rebellium assumere tam negotiis non passet desinit eadem [illegible] Italie supradicta
discordia ad honorem dei et imperii laudabili fine sedanda [illegible] providere [illegible]
mus [illegible] tue sancte [illegible] ut malis [illegible] vicina [illegible] [illegible]
quod [illegible] fructifera et [illegible] omnibus [illegible] nimium [illegible] habebit ad hec
igitur [illegible] salubriter gubernanda nostris non indulgemus laboribus nec parcemus sumptibus
dispendiis estate [illegible] cum nostris principibus [illegible] disponimus Lom-
bardia ad hoc considerantes nostros assiduos cogitatus [illegible] diligentes ut
[illegible] in Ytalia [illegible] [illegible] imperii reformemus ibidem et ut
pacem discordiam [illegible] et [illegible] passis in [illegible] sine acceptione
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testimonium quod
nichil [illegible] [illegible] [illegible] dum iusticie [illegible] [illegible] [illegible]
in inimicos fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] votis omnibus unanimiter aspiremus [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] utilitatis [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
soldano [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apud [illegible]
solempne curiam [illegible] in [illegible] [illegible] ad [illegible] omnes urbium
Ytalie [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principes nostros [illegible]
in [illegible] comitiva [illegible] et [illegible] regnum [illegible] [illegible] quos sunt
omnes affinitatis vinculum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] nos
[illegible] [illegible] ut [illegible] nostre salutis [illegible] quod [illegible] [illegible] et
reformacionem [illegible] imperiale et ecclesie [illegible] Ytalie [illegible] [illegible] respectum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gladius [illegible] [illegible] appel-
lacionis remedio suspenderet [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut in omnibus [illegible] et [illegible] nos [illegible] honor
imperii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principibus nostris [illegible] [illegible]
cum plenaria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et personas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imperii [illegible] [illegible]
nostre [illegible] [illegible] honori nostro et imperii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] ab [illegible]
omnibus et singulis imperii fidelibus et principibus faciemus quod [illegible] reformacione

nostre gratie eciam quibuslibet universitatibus et personis propriis constitutis ordinatum ut tam
honori et voluntati nostre satisfactum fuerit hactenus. Denotamus dicto principe
mediante firmum nostrum debitum de Roane depositum non componere cum habitat
quam sit utrobis ipsum nobis partibus obtineret. Cum nos velint fideles et prudentes
te ipsum veniendi ad curiam superbiam [illegible] honorifice potestatibus et
consulibus consiliis et communibus Cremon. Mediolan. Placen. Vercell. Alex. et Laudan.
civitatum excepta nunc Papiensi ut ambaxiatores suos civitatum ipsarum
[illegible] nunciis productum curia adventum studeant principaliter destinare
et excepta universitatem ipsorum tunc super terre sue negotio quam ut super reformatione
propria ac nostre et pacifico statu terre nostre et propriis [illegible] exponere
non obmictant. Depositis siquidem utique prioribus universitatibus civitatum iniquo
omne impositum consilium principium credebit ut de nonnullis ipsorum imperialem capiat
septima provenit ut non prospecto ipsorum motu potius gratiam nostram cum aliquam
exponere qui ea assequi non mittunt. Et nos cum ipsius auspiciis in festo
beati Jo. Bapt. proximo futuro aquillarum victricia signa movemus apud Augustam
sed sequentis in festo beati Jacobi dicto regno curiam disponentes illo nobis
non fecerit ordinatum quod nostri propriis ut [illegible] et felici quod quis volet

Ch. P. de V. excusat se contra imperatorem super eo imputatum fuerat a quibusdam emulis et maliuolis

2. Vobis non alium pre ceteris cedit ad gloriam et honorem quod me tociens reddi-
distis per vestris bonis gloriosum quod in dignius sum quod de gratia vestra gratificet
et depressus successibus vestris exultem, cupiens nichil michi sit optabile possum
vestre [illegible] sicut in columnis status felix processus et in signis triumphum eius
aquo sum et sine cuius iudicio nichil sit [illegible] vino magnificari
et honorari. Hec [illegible] cum me contingit nichil exime remaneret quod beneplaci-
tis vestris non obliget et mandatis liberaliter non exponatur. Et novit altissimus
quod in hiis vivere et in hiis senescere cupio et cum mori placeat [illegible] ad
hec clementissime principum ne credet in me quod de data bona times
loquar et in vestris bonis quondam me favor terruit vel ubi de hortamine
oris esset prima nunc et maxime vestrum [illegible] genus more solito sollicitum
et attentum cum licet super hiis et seriis admisit penitus nunc ubi tamen non sat-
in hec fateor domine quod verbis istis favor [illegible] resultat nisi quoniam
in veniant et pigrum se arguant et feriant negligentem. Adeo si delatorem
aliquam vos libenter in vocamus et si locus ut angelus est qui sibi super hiis
placuit eciam si nomine fuerit tam michi [illegible] et plures veritatem. Sed
certus sum quantumcumque sit delator qui contra me mittat pro lesionem si nobis
meis altissimus faveat impeditus vestris assistentis [illegible] ad [illegible] me copi-
labit os suum dicet cum domino et [illegible] maliloquis istis finem ut visus non
doceat et velatus mora [illegible] pro meis ad finem et [illegible] benefactorem et dominum ad

III. regnum Panormitanensis felicem statum suum significat et de Lombardia redit fideles

Tandem nobis placet dilectis affectu quo nunc littere series plena [illegible]
.. et .. et [illegible] nostre voluntati [illegible] et nobis [illegible]
expresserunt favorabiliter [illegible] fidelitatis [illegible] illa nobis alliciat quam
[illegible] in [illegible] et [illegible]
ac [illegible] non [illegible] nostre [illegible] nolle [illegible] ut
[illegible] que [illegible] et [illegible] rectitudo [illegible] et firmum quod nostri

actulimt affectibus reputat eo carius libentius ad vniuersitatis vestre commoditatem inducimur
quo zelo pie deuotionis accensi mandatis vestris semper amicitiis et semper deprecibus vestre sunt
sibi exequiuntur vetari Adhuc recolimus ne dum vos nunc timere dum sic que insudit
vbi eximia vestra affectuosius honoracione propria nostrum probatur exprimi / scilicet ad
nostri vos redditis prospicuos preque nos alios tamquam predictum ad comoda nostri
beniuoles in Tuscia / Ecce itaque petitionibus vestris congrua votis vestris desiderata modo
nona deffinimus quod firmiter gerit Regis regni celi gaudemus tuncque sospitatis
et corporis nostri melius ducendo in ytalicis partibus bellicis laboribus fatigati nostri
regni quiete deliciosa desistimus et a dominis detinentur rebellium fatigante fidelium
perveniendo proficere continua cum peroramus studiosa deliberacione pensamus

Omnibus ciuitatibus et fidelibus suis de regno Sycilie quod faciant ei subsidium quod plus cum exercitu suo intrare voluit lombardiam. iiij.

Tametsi videam omnium nationum quibus orbis regibus et terre principibus sit subiecte non solum
debite fidei sed innate cuiusdam affectionis zelo fideles regni Sycilie circa dominos
fuerint / Sed propria ad regni nomine terre tam nobilis ambitus circa meste
priores occupauit in metas Romanorum et Grecorum imperia placidis
finibus diuidebant victoriosa maiorum nostrorum et prima consideratione peruenit
in tantum regis dignitatis nomine et soli titulo regnicole ut cuius ante
temporibus nostris abeas in reges et dominos adoptatis et fideliter acquisita
defendent et victoriose contra plures barbaros conuenerunt et licet ex memo-
rate virtutis in vitas progenitorum fecundati nostrorum satis extitit gloriosa plu-
ralitate / hanc tamen subcreacionis nostre propagine que nascentibus in reg-
gnabant nec in fortiori in iusticia cedimus nec strenuitate minore sancti
ac etate nostre diuina potestas tante felicitate ditauit ut ad regem vix bene
dulcedinis lacte mutuo et vestris vberibus ablactatum Romani culmine im-
perio premisset vos strenue bellantes cum ipso subiugenda sibi perfidie
rebellionis audacia vices et onus assumpsistis contra cultus multorum
potentum viribus qui non nobis primo dominio mitior nostri iusticiam dignitati
temeraria resistebant ad optinendam romani imperii monarchiam ytalie
quadam forme callo que red in glutinario solum et putrido remanserat
in sentina in tantum nos ad eius expugnationem onerosa gratia nostris
exposita se manibus satis vilis et potius attingit. Exparte nos tante
victorie non sinimus nec indicamus indignos magne ut credamus quod mite
comes imperii nostri perfidiam hereditatem regni nostri nobis affectus tradere debeat
appetere nec successionem gloriosis antecessorum votum siue degenerem ut ad vendi-
cam perfidie rebellorum nos penitus nostrorum vestigia subsequi non diuine
fortune volumus ut asserunt aut alias expertis nationes predecessorum nostrorum
mors dicam nostre subiecte qui non dum fortune tenere discrimina sed maxime
nauigationis ambigua temptauit In illo vrittime porro nostrorum vias
et semitis subsequi debitamus qui in onerosa militie saepissime regem
hominibus preparabat verum non contenti subsidiis / sed fideliter corpora remotis pro
bellicis fortune dispendiis exponentes vniuersam vestrorum manum apud nos
ex consilio non careat nobis hoc non est necessarium sicut necessarium erat eis militis
cum nobis pars gratiarum germinat pro se nobis prout possimus exequendis vti
debemus in talibus non ignotis tamen unde hoc sine onere pondere non possimus
quoniam alios quos nobis diuide diuine potestatis dextra subiungunt pars

viris nobiscum libratis habemus ut potestis qui debere conspirationis industria et
fide probata fiduciam gerimus pleniorem de esse tamen pro nobis in hac parte
liberius eligimus indubitanter estimantes quod qui grosse nobiscum unius pa-
rendo corporibus agimus in liberali sincopacione rerum nostrarum gerere vite primus
hylariter reputetis Demumque cum in hac via cognitus undique viribus ac
tanto excitati in hostilium magnificentia disponamus ut humiliatum sit et semel
pertinacia nostrorum rebellium quiete nobis et vobis de possessionibus preveniens et
tam magnum negocium sine magnis expensis negari expediri Bononie (?)
vite et preter finit intuamus quibus ad magnificentiis vestre gerimus quorum ins-
tinctione verum et ponderatis dispendiis premictimus ut nos ad magne tante
rei in qua se totus amoris vestri cumulus aggregat Gaudio respondentes cordialiter
amus et requisitam dilectionem I. filiorum nostrorum sub venatione peroranda per hanc
visite et magnifice provide curetis ut nostrorum predecessorum vestigiis inherentes
qui nos et predecessores nostros tenerrime dilexerunt laudabili opus ex
principio prebentum nosque perspiciamus videamus nos honorum nostrorum sollicitos
et ardentes et ut nobis presentibus affectionis vestre zelo valeamus cognoscere quod
quod nobis absentibus persone vestre venerandam affectum

Regi bohemie principi suo super diversis excessibus per ducem austrie

Tu ad vestri (?) tantum ad tua et aliorum notitiam principum adversus H. ducem austrie
nostra precedentis relationis affectione cuius levitas ducta motibus in consultis adeo processit
in presentia ut eius temeritas contra honorem nostrum et imperii dignitatem velut rope
attemptata nos tamen gerimus provocavit quod tamen non possimus ulterius
incorreptos sine levitatis excessum veneranda quod dileximus prius finem
meritis primi sinceri cordi nobis etc et etiam dux filius eius sinceritate
precipue dilectionis estimandum et aspectum nostrum erga sum amodo et honorem oste-
ndere cum esset ibi quod ad venerandam curiam distinximus celebrandam vocam-
inus ipsum sicut ceteros principes ut veniret proponentes eum amore precipuo
recipere cum sinceritate et maiori parte principum in multis laboribus et expensis
venientibus curiam nostram ipse qui oportunius poterit suum deceperunt accessum
deinde nobis transeuntibus Aquileiam cum eo iterum videre vellemus vocatus
venire penitus recusavit et et nos habentes respectum ad priorem sinceram
dissimulare volumus excessus sive motibus assistentes ipsi parum ut eo non
videremus in visum contulimus nos personaliter ad terram suam tunc nove quam
habebat in foro Iulii et ibi morantes habentes misimus pro eodem ut si mole-
stum sibi fuerit in civitatibus vestre imperii nos vidisse ad terram suam
pro nobis accederet non veniret etiam veniente venerabili affectione recepi-
mus satisfacientes ei verbo et opere complacere Cumque sibi insuper gerens fila
entes quod perspicienda liberter cum ex donatione dotis sive filii nostri C. mu-
tuo (?) ac virtuti contra eum actus attemptabat certo vestra nostrorum principum
apprehendenda non obmictentes ei satisfacere deputatis equis et aliis
donativis ac liberalissime prevenire patiti quod suis dextera cent affatibus et
accepta ut eum redderemus nostris aspectibus gratiorem et nunc dicit in alle
maniam veniretis ex de ipso fiduciam habemus non dubitamus personaliter
nostram in terram suam sibi committere ut ei ducere maior devenit gerere
personis adipisce admodum beneplacita se magis obsequiosum et benivolum

exhibet sedem nec dum essemus in eadem terra sua sed eiciunt 200 mar. a nobis
exigere proiciunt tibi et illustri regi Ungarie faciendi esse quod sibi non dedimus
dixit se nobis nisi in umbra humana ut quasi violencia non agnosceret dominum
coram quo tamen in mundo loqueretur. Ideo tamen propter hec moti nos sumus sed placere
cupientes invenimus eius dissimulamus lenitate hactenus nichilominus in proposito
sua commoda promovere in nostra et magna curia generali vocavimus, cui ad eandem
curiam termino constituto presentes generaliter et specialiter singuli principes fuerant
evocati qui cum proprio termino venissent iidem dux non dum venire contraxit
recusavit, qui postea cum campestri exercitu absque nostra licencia ut asseritur terminos
regis Ungarie hostiliter et violenter ingressus adeo tamen principes providerunt
quod expedicione facta imperii fines intravit non sine iniuria nostra et imperii
lesione huiusmodi eum ad sine beneplacito et mandato nostro et nostris co-
tentus hiis in continuum sibi regem Ottakarum et principes imperii videlicet te
regem Boemie et bona Magdeburgensis, Pataviensis, Ratisponensis, Ienensis? Frisingensis
episcopos et Bavarie ducem et Moravie marchionem non dubitavit offendere
asserens eis minus et redditus que manserunt et Stirie ducatibus possidebant
ad eiusdem debitum vlaviam tamen moles principum remissis nisi quod pacem imperii
tantam recuperantes, nos et imperio detulimus sepe coram nobis plures ... inimicos
non leves criminosos deponentes delate sunt et querele multiplices coram nobis
propter hominem tue sive quod iudicium et iniuriam dictum sua perpetrasse, tamen ... igitur
federis ... prorsus abiecit equitatem vidue et orphanis quos protegere
debebat molestius opprimens divites opprimens pauperes conculcans, humilians
nobiles et destruens plebes diversis flagiciis afficiens subditos necnon
adversus eos alias eciam hiis nisi quod proprium esse sibi credit et licitum quidquid
libet ministeriales et alios fideles quos ab imperio tenent tanto graviori perpetuo
voluntate contra in oculum nostrum et imperii afflictos in humiliavit perpetuo et
contra dispendis cogitabat subitaneo. Dolum quoque per eos effrenem licencia sui
et miles ipsius in omnes viam malicie ... inclinatum deflorat vir-
gines et filiam ... complicibus deflorant matronas venerabiles dehonestant
asserens filias prorsus et bonis per violenciam compulsus et ut hiis cerciores non
excogitaret in proprium mans et virorum inquorum necem diversas species mortis
excogitat quibus cruciabat in effabilibus in moribus ... inestimabili
malorum cumulo mota sunt sepe nostra permanencia viscera, sed nos propriis
humanis memores, voluimus eum lenitate procedere pretendentes dura mala
vicem propriam revocare, et raro propter monuimus eum et benigne rogavimus
ut ad colloquium proximum nobiscum tempore hyemis instantis angustie veniret nisi
de restitucione status sui et ipso comparando cum predictis principibus atque et ad
defendendo in fulmina super dictum eum alloqui et cum eo disponere valeamus propter
ei inpositum responsionem et pelle sua servitute adductus depressus est et quod
voluit excogitasse illam eidem graciam exhibentes quod non dubitabat persequi
criminis sui inciderat ... promisimus ei per nuncios nostros quod quam moram redditum
et ad sua permitteremus suae voluntatis eciam eum super obiectis ad instanciam
illatorum agemus et si deberemus offensis principum satisfacere nostros ipsos
.... quod apud Augustam ad curiam venire noluit supplicantibus nobis pietatis
attencione sua dilecto principe nostro .. venerabili Salzburgensi episcopo et aliis nostris
suis acceptacionibus ut quasi pagina nostra per nuncios aliunde? adipiscimus
sibi eundem locum et terminum competentem in quo ipse agmina ad nostram presenciam se transferet

ibidem de bono statu et integritate fame disponere cupientes proponentes cum non possemus
velud volubilitate opere nephanda congeste et sic sepius exposuit se venturum
super nos allegavit et persona nostra in suppliciis et absolutione contemptus dabitur
in ipsum regnum penitus effectus ignorans cepit contra personam nostram ubi rope
machinari sine pro insidias in capcione dudum filii nostri H. intime
manifeste paciat cum mediolanum et aliis nostras huius contra honorem
nostrum et imperii moliebatur Sed neque contra dictum nostrum exagitans misit
nuncios suos ad seniorem montanum qui dicitur assizinus promictens et pecuniam
infinitam ut nostram lederet maiestatem Alio enim ipsum sine fatuitate induci
quod nobis est valde molestum non est vitiis attemptare in ipso prius nostrum
summum pontificatum ut sibi esset favorabilis inducere sathagendo Postea nuncios
nostros in conservitute et condicione receptos spoliari mandavit Enormia
quoque pertuliri dudum hoste nobis tristissima nuncius cum in contumeliam
et in iniuriam nostrum fecit auferri castra que inasspone ad vocatus imperii
nos cum ... in sua morte legavit nec est vitiis occupare non obmisit
contra personam quod nos et imperio vocatur eum cum deum non timeat
potest dicat non ... velit deum vereri veneraciones non observans
nobiles dudum ... sua suis bonis omnibus spoliatis dudum sua capit
confugerunt et si manus in eo micte potuisset ubicumque in filiis homo
pater minabatur et si ad te dilati principem nostrum affines confugerunt
habuisset cum consilio tuo ... ad presenciam nostram accedens non habet ubi
capud tante nobilitati dicta declinaret que lacrimis apud deum et nos cla-
mare cotidie consulta non cessat instanter sibi adversus tam impium filium
implorare non possumus silencio preterire qualiter marchionem sibi sororem suam
nuptui tradituri et inter sua nuptiis celebrantis cum prima thori gaudia
concupissent aggressus est eos in lecto nudos et surgere non permisit donec
eos in manibus eius omnem dotem et ius predium quod tenebat eis et pro
matrimonio nudi operaret nec vennisse contra fementibus sibi permissis
quod ullam debet eis peticionem facere vel remissionem aliquam postulare metu
et insuper mansso insatiabilis sunt quod nullus evadet nisi quod periculum impleret ut
sibi et aliis venenis persecutor et tyrannus omnibus in quem opinio nimia ad
fuerit eiusdem omnibus lacessiti cum tamen sit ipsius iniquitas quod non possit be-
niam pro meriti ad tot querimonias propriis in nostra presencia replicans ad
querelas et lacrimas nostris sine petentis demum scilicet iudicium ad lacrimosas
voces nobilium et popularium orphanorum et viduarum et omnium inhabitantium
terram sua coram deo et nobis clamatum quam cum actendentes insuper offensas nostras
et imperii penitus neque attemptans ad condignam retribucionem eiusdem quo...
inmeritis dudum in surgendum responsurus stulto sunt stulticia sua ne sibi sapiens
videatur Sed discant per se ipsum qualiter deum timere debeat et nos et imperium
teneatur modis omnibus venerari Quod tibi et aliis principibus nostris duximus
exponendum ut veritatis certitudo ad extremum pateat universis

Capitulum ut permittat comites iudicem suum redire ad propria

vi I ntellecto nuper quod magister magister ... de ... qui tecum moratus est hactenus
valido nunc in firmitate depremitur volentes periculosum statui sine quam ... declinavit in
inputibus alamanie dudum habuit benignius provide cum ad lares proprios redeundi seniius
licenciam primiserimus concedendo ut salubri nabilitati soli dulcedine recreatus
in sine salutis commodis intendat habilius et ... devocius obsequiam
causa cum ... papae ... quos cum ... in licencia terminis ad propria redeundi

Magister p. de b. eundem de redditu suo ad curiam commonemus

Preteriti laboris angustie quas preactibus hactenus in urbe Roma sustinuimus tam ve- vii
rie voluntates populi sic varient et hactenus sit urbem nequiam suis
gente periculo et labore de alpibus lombardie denuo constituimus cuius
domina clementia que sepius dat requiem hiis qui post laborem respirant tan-
dem refrigerium super eos ad eam ipse redditus nos redempt in columnis
ubi de nobis referam successibus consistimus. Veniret

Ezelino rudens super hiis que sibi scripserat ut ad eum maturet viii.

Scripsi et cancellarie tue consiliorum discentimus satis admirari possumus intentio qua
et nos de novo scripta credimus ut asseris nove victorie iocunditate congaudens
eciam cum merito gaudere tibi debere conspicimus si in mensa gaudii decani sibi leo
novissime reclamatus contentis et in proximo te sedulus in vitiatur complacens
describendas sedulo collocavit. Sed dum amplexa merita per consortione pau-
dunt et lucidius tuis notis allundimus et quod cordia quodammodo redolentibus
alata iocosi sibi serie lucidamus obstinata signantes anime pensus quum despatia
nobis dedicatione filiacie ubi letus enecitus constituta non letificatet letitie
nove primicias desideriis tuis providimus defendas ut quod tenuit vino penitus
in tuis sancti et celebris constitutione parvum participe fuerit felicis auspicii
suscepcione iocundo encenia quia tu plures tempestive tumulimus tue mani
quod divisis inanos et alteris extra succedens humanitatis deficit altius ape-
ruerit et ut sic potuisses effici latis non divinis et nobiscum corporaliter sicut
paranymphus commercis concelasses vel licet ipsius bajulus premisisset
vel pennas accingi volubiles et ut sic relacionis afferens conspiraz velatibus
protulisset. Sed si consueta est forsitan mortificatus et tenerius vel amica non
succedere propria navigans expeditus debes salti in salina violencius
urgentur in sinister et pariter de metis temporibus quod valet in mutis velocitate
dampnare necnon mitte modificatione volumus in temperacione stimulati non tue victus
consummationi adhoc et maiorem suscepturos tuendimus ipse quod magnum amplexus in hac
parte. Ubi nullam cum asseris manus artificiosas cum dedit necnon ipse hoc id ad
precedentem notare te expedit quod scripsisse suppressisse te et superna tum au-
divimus. Cum enim non in comprehensus internatio precedit in mira et illatio
tibi contumelia sinistra eiciens quod conmunit in tenacione non probit et in spe-
cialem andicam non provenit. Sed si sumpta depossidet huius nove confundis
occasione iocundi plausus tuos quos inste credimus comunde titulo pos-
sidere nec prospera mite titulo redigit bona fides tamen ut scias te admis-
isse in menibus potuisti pro destina prosperitate velatur contritio quique
inseruit condicionis consiliis et mors nominis continue completi desideri necnon ad
venturi tuo adaptes ipsas nullis vocibus amidius et nocivus exequimus
nil tibi ad presens extra destinamus. Cum . . et . . fideles nostros quos eidem
ad presenciam nostram pro pecunia missuros te asseris contemptibus per ipsos tibi
super hoc beneplacito nunc quo prime disponamus. Cum vero de adventu tuo
te facias cerciorem nunc quod pallius maiestatis nostre linis te meminimus duxisse

Florentinis ut obediant filio suo quem mittit eis in potestatem ix.

Specialis quamvis inter tot et tanta negocia quibus pectori nostro
continue inmolata cogitacionis in fundunt solitam meditacione pensamus consilii
propriis quibus inter nos partite dissensionis enoatibus pax et unitas
in vobis nova quodammodo plantacione succedat et quamvis et voluntas nostra
iam prompta devocionis quod quidam sibi litigii sinistre studio cum suspitionis ad
duxerat iudicio nostre provisionis composuit et inclitis concordie diffinicionis
appendit in hoc nostre summo peculia favoris in veniat et familiaris conspectus

nostri singulari privilegio pociatur. Ecce quod dilectum filium nostrum fratrem de Anthiochia ad
Civitatis vestre regimine, cuius inter omnes Civitates Ytalie actenus nos cura solli-
citavit, cetera nostre plenitudinis sibi specialiter acquisivit diligenti consideracione perspecta
providimus destinandum, ex quo maioris profectus premissis indiciis et probabilibus argumentis
convicte vos imperialis auctoritatis dilectionis singularibus prosequatur et quos sinceriori
specialiter favoris sceptri vestri pacifico amplectamur dum tranquillitatis vestre cle-
menciam periculosa signa videntibus condi non posse lucidius videamus
filium nostrum ad vos tamquam imaginarium nostre presencie destinamus sint igitur secundum
tantam salutis principio ut dum os depositis et cum declarare mea transmictit
pa nostre per eum inter nos familiaritatis specialis sic omnibus vestre regimini possit ut
possit vos et bono statu protegit a malo conservet ac in hoc copia quod singulis
primum proprium petentibus sit iustus et fideles mei devote floreatis tamquam
concivi rectoris tamquam clari reflorat nominate que non solum proprie quod certis offi-
cialibus imperialibus imperialis auctoritatis volumus esse contentus sed in facinorosos et re-
ingratos seu contumaces resurgentes liberam auctoritate valeat sibi condignas
vices nostre vos igitur prime fidei et sincere petimus confidimus protinus in solo prorsus
signantes ipsum quod familiaris dilectionis pignus exigimus libenter devote susci-
pite et sibi velud in nostre tranquillitatis plenitudine potentis et in omnibus tamquam persone nostre
promptis affectibus existatis obedire ut devocionis vestre constanciam liberalitatis aug-
guste principio quod sincera romani imperii fidelium dignus prinde amendacionis
laudibus prosequatur presentis statim quod obedire super quod sibi devocius vestri minime
eius favore quod proseqtur ac si persone nostre proponentur conmittentis secundum si forte quod deo
non credimus quod eum quamvis quod in devocionis collumen elevaret transgressores declinarent
inditas proprie quam quod si et imposuerit nostram talis alio aliorum ut aliorum temeritatis
(attemptaverit

Magistro P. de Vinea pro studio Neopolitano —

x. Post instantem quod in subditorum nostrorum spem emolumenti dignimus sollicitavit affectus quod hec
terre fertilitate pecora possessio sicut rerum ubertate victualium ad dispensacionem
divini nobis natura prefecte tribuat et nostre provisionis eorum vivorum persone
sacratissima fortuna felicitate valeat fecundari, ad hoc si progenitorum nostrorum nos incaminda
preclus in universis exemplo dum diversarum sciencias doctores solo dudum in regno comprimus ut
inscitos atrium bonos sacros liberalium nuncientis prouectos ad ardua quos in natura in-
ditas honoris et glorie reddidisset indignos sic nos super hiis et prosperis tempora re-
ministi volumus ut quod prouincialia graciabilia quassata vivent ita passa
dispersa sub inunctitis nostre primordiis servilis innovescat ac dum fideles
nostri regnicole patriis sibi necessarie prosperitatis in spem nostro non solum super vacuum
sibi reputent aliena provide flagitare suffragia sed gloriosum estimet quam eos
alios adoptiorum sicut vendicare unde civitatis neopolitane antiquitatis utique
matrem et domum studij ac marine vicinitatis familiaris quod terrena fertilitate
locuplectans reddat uberius tamen negocio exigente generale studium in civitate
ipsa mandavimus reformari ut quam localis amenitatis plenitudines rerum conspiciant
docentibus et addiscentibus undique allatam commoditatibus efficiat gloriosam. Tamen gratis
quod antiquam fidei prospectu sinceritatis et proficiat dudum se mea dum prius nostri
et tui nunc efficiat recommendant decus et expertam scientiam probitate gestam doctrina
probatam in quam sepcim nostro iam pluries multorum estimio testimonio claruerunt et ab undo
omnes studij festina solempnia existant providimus in muneribus sit tibi ex pape dic-
mantes ex eius defensoriis et ceterum nostro se proruens ad Civitate ipsa obmediatariis
maneffestat nostre prosequatur recitus attractus et ut eorum desiderio tuo liberalitate
fiducia firmiter teneat te volumus quod mandamus tuo in signum fecundiori se
auspicij denaloe 12 uncias auri tibi faciat nostra munificencia providerj

Invitat scolares ad studium Neopolitanum —

Deo propicio per quem vivimus et regnamus cui omnes actus nostros offerimus xi
cui omne quod agimus imputamus in regno nostro desideramus multos
prudentes et providos fieri per sciencias haustum et seminarium doctrinarum qui
facti diserti per studium per observanciam iuris iusti deo serviant cui serviunt
omnia et nobis placeant per cultum iusticie cuius preceptis omnes precipimus
obedire. Disponimus autem apud Neapolim amenissimam civitatem doceri
artes cuiuscumque professionis vigere studia ut ieiuni et famelici doctrinarum
in ipso regno inveniant unde ipsorum aviditatibus satisfaciat neque compellantur
ad investigandas sciencias peregrinas naciones expetere nec in alienis regi-
onibus mendicare. Bonum autem hoc ~~regni~~ rei publice profuturum intendimus cum
subditorum comoda speciali quadam affectionis gracia providemus / et nos
sicut convenit eruditos pulcherrima poterit spes fovere et bona p-
lurima promptis animis expectare. Cum sterilis esse non potest accessio quam
sequitur nobilitas cum tribunalia parantur sequuntur lucra diviciarum favor
et gracia comparatur. Insuper eciam studiosos viros ad servicia nostra non sine
magnis meritis et laudibus quoscumque secure illis qui discrete fuerint
pro instancia studii iuris et iusticie regimina committes. Placeat igitur ac
prompti satis ad professiones quas scolares desiderant animentur quibus ad
inhabitandum eundem locum concedimus ubi rerum copia ubi ample domus
et spaciose satis et ubi mores omnium sunt benigni ubi eciam necessaria
hominum per terras maritimas transferuntur faciliter quibus per nos ipsos utili-
tates querimus condiciones disponimus magistros investigamus bona pro-
mittimus ut de hiis quos dignos viderimus donaria conferimus. Illos
siquidem in conspectu parentum suorum ponimus a multis laboribus liberamus
a longis itineribus et quasi peregrinis absolvimus. Illos tutos facimus
ab insidiis predatorum et qui spoliabantur fortunis suis et rebus longa
terrarum spacia peragentes scolas suas leccioribus sumptibus et brevioribus
itineribus a liberalitate nostra se gaudeat assecutos. Secundo autem pla-
ce quos ibi duximus destinados mittimus magistrum Petrum de Hibernia
iudicem et a Agrim p de Hibernia fideles nostros scie civilis professores
viros magne scie note virtutis et fidelis experiencie qua necessarium
exhibuit maiestati de quibus sicut de aliis regni fidelibus fiduciam
tenemus plenariam et teneremus quoque. Precipimus igitur et
mandamus vobis omnibus qui provincias regitis quique administracioni
bus aquibus presidetis ut hec omnia passim et publice proponatis et in-
iungatis sub pena personarum et rerum ut nullus scolaris legendi causa
exire audeat extra regnum nec in regno aliquis audeat addiscere
alibi vel docere et qui de regno sunt extra regnum in scolis sub pena
predicta eorum parentibus iniungatis ut usque ad festum Sancti Michaelis
lis nunc proximo revertantur. Condiciones autem quas concedimus scolari-
bus erunt iste. Inprimis quod in Civitate predicta doctores et magistri
erunt in qualibet facultate. Scolares autem undecumque venerint secure
veniant morando stando et recedendo tam in personis quam rebus

Nullam senciat in aliquo lesione hospicium melius quod in Ciuitate
fuit scolaribus locabitur pro duabus vnciis auri anua pensione nec
ultra extimacio eius ascendet. Infra aut predictam sumaz et usque
ad illa omnia hospicia sub extimacione duorum Ciuium et duorum
scolarium locabunt. Mutuum fiet scolaribus ab illis qui ad hoc
fuint ordinati secundum quod eis note fuit datis libris in pignore
et pcario restitutis receptis a scolaribus fideiussoribus Ipsi eodem
scolares uero qui mutuum recipient terra aquat non recedunt do
nec pcaria restituet ul mutuum ab eis fuit exsolutum ul aliaz
satisfactum fuit creditori predicta aut pecunia pcaria a creditoribus
non reuocabitur quamdiu scolares in studio voluint permanere. Item ob
scolares in Ciuilibus sub eisdem doctoribus et magistris debeant
queriri. Omnes igitur anno qui studere voluint in aqua fatul
tate vadant neapolim ad studendum et nullus sit ausus pro scol
extra Regnum exire ul infra Regnum in aliis scolis addiscere ul
docere et qui sunt de regno extremi in scolis usque ad festum sancti
Michaelis proxime ventum sine more dispendio reuertantur. De
frumento aut vino tauernis et pistoribus et aliis que ad victum
pertinet modum ullum statuimus cum in hys omnibus habundet puncia
que venduntur scolaribus secundum quod venduntur ciuibus rium pstitam

xxiij epla de primo libro — Prius quod moneantur clerici quod diuina nocte celebrent tempore interdicti

Inter cetera que solicitudinis nostre cura et diligenti meditacione reuoluit illa
occurrit nobis consideracioni precipuum. Equalis veneracionis orthodoxe fidei
cultus debito a nobis et nostris fidelibus affectu deuota veneracione colatur ut
quo preter mundi principibus diuina dextera nos erigat altius solum eo
passionis excitudine debitum nostra et nostrorum ubilibet deuoto sibi soluat
anima tempore et eo quod tempore pt regnatur fluctuans augeri potissime et
subditorum status firmari prosperitatis. Sic recti cultus isto deuocionis exemplo
placeamus non scandali alicuius subrepcione blasphemabili cultus dei per nos omitti
uel permitti diuinus. Cum quo amplius humana scandala quas clausat
tanto supinus sedator est deuocius exorandus. Quare fi... tu qui dilectis
prelatis et clericis dyocesis tua in aliquo loco fronco conuocatis omnibus
fratribus minoribus et predicatoribus patrique viru sapiente licitum et fa
cundum facias eis diligenter exponi. Quod nos tamquam princeps catholicus
et catholice fidei amplicator ardenti desiderio affectamus ut prelati ecclesie
clerici religiosi et seculares diuina officia publice in ecclesiis locorum nostri
generis ad illius laudem et gloriam celebrent qui Ecclesiam Romanam catholicam
fundauit in immutabilem suppetuam. Exhibe aut puis exhortatoris
oraculo aliquibus celebrandi necessitas non insunt. Exibeant quod celebrare
volentes quod q sui debitum officij exequi neglegunt temporalia bona per
dominos augustos progenitores nostros pia eorum largitione donata fatemus
quam illi mittit ad nostrum dominium reuocare. Ista est epla xviij in primo

p. de v.

Capitaneo Sycilie sup(er) reformac(i)one studij Neapolitani

A[..]rid' et ex[..]oltitudo columna civitatis nostre dirigit (operatat) quali[ter] regnum nostrum xij.
Sicilie vallis et victualium ubertate fecundum plenitur vivorum copia
nostris temporibus iustificanti devocione et fidelibus nostri regimine cum studiis sciis
indesinenter lesiunt ..., nec ... mediante suffragia non ... in regno
nostro prioribus in ... et quos in ... naturam ... ad consilia ...
alia ... scientia ... studiis ... adeptis ... nos
... in ... exemplis dum eorum temporibus sit diuersis ... in
regno studia floruisse ... ut nos ... ad scolas filios ... et ...
et ... ... super hoc ... libenter
sine ... intencione continuimus ... ... honori nostro ...
... ut ... ... regni ... omni ... possim ...
... volentes ... super antiquorum ... temporum ... ut in regno
nostro ... ... nostre ... ...
... in ... nostra Neapolis ... deliberacione ... ...
ut civitas ipsa antiqua mater et domus studij sicut ... fidei et ...
... ... sit renovata ... ... et ... ...
... facultatem doctoribus et ... ...
... ... magistros ... et scolares ... ...
... ... in ... ...
studentes ... ... singulis fiducia ... ... et libertates
omnes quibus olym ... in Neapolitano ... studijs ... et ...
de sunt ... ... et singulis illuc ... volentibus inviolabiliter ...
...

Iusticiario terre laboris ut non impediat magistros ... regentes in ...

C[..]e si ad ... studij generalis ... in ... Neapolis ... xiij.
... ... studia ... ...
intencionis ... sit ... ... doctoribus ... ...
... rudimenta ... ...
... ... nostre ... ...
... ... deposita in facultatibus ... ... petentibus
libros ... possint ... ...
qui ... iurisdiccionis tue ... in ... ...
occasione ... illis molestias ... ... studia ... sine
detrimento quolibet paciaris

Baronibus ... sup(er) ... raciocinij ... ... xiiij.

O[..]d ... sibi litigiosa ... ... dum ... ...
vendiderent et ... ... nobis ... ...
... ... nostre ... ... tractanda ... ...
... ... domestica ... ...
non ... ... deliberacione ... ...
... ... et nomentibus ... ...
... ... officialibus ... ...
... et ... ...
... ...
... ... fidelitati tue ... ... nostre ...

apriabus nos nostri mirabilis et magistri martie Colas Romanj viri neapolis
suatratis morantur ibidem et officialem instituerant tre laboris et ydonei
incomma receptum. Tu Judex Jacobe simbaldi scolam obsic deditis et
tuptimitate et basilice insticiaritibus studeas ordinare tu ergo quidem per
scolam tua tamen deputes et officium suum in insticiaritatibus aperiuntur tre
laboris et participatus tu sollicite cura fideliter exequaris. Volumus enim singulis de:
cetero singulosque voluntaria supra nostra suimus. Cumque multum sit solus ubi multi
consilia volunt et mandamus quod nobis admibite supradictis consiliis quod de:
cetera magis expediens et salubrius videritis cum consilio disponimus ma:
nos habilitas officiali amtentuati primam publicam faciatis amtentuatis
talis amteteriorum vobis ponentes quoscumque perunasserunt sicuti quod si notariorum
singularitate insufficientem forte videbitis quattuor nonorum tres in sufficie:
tia utiliter supplicatis vos preterea nostri mirabilis et magistri vestrisque consules
ceptos spectabiles sic perpimus super pellagio iacobum thome de brundusio et
scriptorum apulie ut gubernatum mitti in vos in cura nostra preiudicium.

Ca^a^ Johanni Imperatori illustri recomendans ei quendam

xv. Tanta est bona fides et devotionis constantia tantaque laudabilium efficacia
meritorum qua imperpetuo viro fratre helya dilecto familiari nostro et fideli
semper et militi in venisse meminus quod ipsum affectibus gessetis personam
sue domestica nostris finibus libenter admittimus et sue circumspectionis conscilijs
cordialiter insistimus. Cum igitur eundem fratrem nuper ad partes transmarinas transfe
rare patri comprobantes excellencie nostre finibus ingnorum coniuncione persona
eius utilem et necessariam fore censuimus attamen ipso pro sue voluntatis prosperi
provideremus retinendum licet ipsum ut in meum gradum moratum affinitatem
tuam requirimus et rogamus attente maiestatis quatenus negocia dicti fratris in partibus
ipsis sue velitis sic efficaciter et utiliter commendata ut dicti idem sub protectione
vestra consistit eiusdem negotia nostra et tota vestra substituant incrementa nos:
tris preces quoniam quidem dicto fratri faciendum super hoc nos assumimus diligentius obli:
gatis ad grates et fratrem eundem qui fame nostre voluntati relator existit
devocionem faciatis ad vestra servitia dedicato

Eidem de nobili de urbe amicans eos in fide

xvi. Plene sciremus nos comprobatis testium pluralitate cognovimus quanta sint erga nostri
nominis regnum tue permissionis intimo quatenus quod sinceritatis reservat
erga culmen nostri fastigia tue devotionis affectus dum semper ipsa res proprie
causa docente colligimus que nostri honoris sint sollicitus exspectus et studiis
quam iam nos de nostri felicitatis pmotione domesticum negocia nostra magnifice
prudentiam vestris placida cordibus et fructuosa operibus attenderet per nos
vestigiat nos fratrem iam tibi et tuis quod publicum incommoda appetenda be:
nivoli .. et .. nuncios tuos viros providos et sollempnes ex parte tua et senatus
publice romanum nostris admixtis prudenter destinatos gratanter ante primum cum dictis
sue legationis officium sollicite ac prudenter diligenter coram nostre serenitatis ap:
tibus implevissent certe super capitulis omnibus que ipsorum relato patefacta
continue expedita per nos gloriose per nos ad ipsa remittitur. Cumque tu intuen
certa que excepte tua ceremoniarum tum ubi successit temporibus offeruntur tuis
cordis negocia que ipsa scimus gratissima semper nostris accedant curam
speciem tua decepta toto corde confidimus actus tuos erga honorem nostrum providentie
accomodes sic ut inde laudabile principium laudabilioribus consummationibus

semper maneat progressibus prosperari ut sollicitudinis opera tanto anctoris
fulta suffragiis ut erga te et tuos amplissime deprimi nostre liberalitatis. Vale

Capitulum regi Ytalie ut firmus sit in fide obiciendo rumore si aliqua friuola fuerint ei intimata xvii.

Mirata satis et moti quodammodo fuimus dum peruenerunt verba illa deformia
ad conspectum tuum lesiua preterite et nunc meritis stabilis sit solito et nunc quiete
quamuis multo magis quam fidei tue probata sinceritas, quasi cum firmata flecti non
potuit quamquam huiusmodi verba semper in anima eo plus in mentis finibus tua firma
stetit et supra constanciam quam fidelitatis in corrupta condemnat prorsus laudabilem opinionem
deprimunt poterunt et ostendit nostre puritatis testis videlicet Christus quod delatores solempnes
mentis in prelatis nam posse aut debet dici de nobis aut in te dubietas aliquibus
tibi per affectionis oculos persuasit que videri non poterunt securus sublato absque
fiducia dum negocia nostra et fiducie committimus et tuam velut pro nostri corporis
fidelitate ostendimus quibus vero que tibi relatorum composita forte remanserunt compellit
reliquias et dubietatis tangit absque ambiguitate deinde immutabilis meritis nostre stabilitate
confidas ut sic erga nos tue fidei immitate constanter te non posse
confidimus sic erga te gratie nostre fauore posse non dubites variare.

Inuectiue scribit Romanis qui receperant proditores suos et compellant eos xviii.

Tenebrosa diuulgante nobis fama que nostre absque verecundie macula verberi
urbem iam inseruit et si non pontificum suorum senatorum maioris magnatum
et virorum illustrium modernorum corda feriret dum tantorum nobilium sinceritas prosperis
obmisceret nunc fuerant primis predecessorum in urbis nobilium multitudinem et
quondam in ipsa pristinis temporibus fideles lactabat filios nutriebat pro-
vidos receptabat honestos consolabat infideos eiciebat impios et impios pre-
mebat et sic tantis lustrata luminibus terminis mundi regnum tributarium erat sibi
illustribus sed non satis quid vel quod dici possit mirandam tam excellentissime
vrbis ciuitatis et tantorum ciuium obscuritas oculorum ut qui tam felicium antecessorum
huiusmodi antiquitatis dignissime vite morum et sapientum fastigia sequentibus vestigiis lau-
dabilium priorum in perfidie deuiantes non nunc nunc verum quam colimus nostri prandium
proditores nostros fauorabiliter receptando honorabiliter confouentis qui adpotum
inultorum debetis totis viribus summo studio anhelare velud hominum abhorrens in-
famia de loco tue assumpti prima dilectione nutriti in signum famosis honoribus
ac liberalitatis nostre dextera multis in imperio nostro et regno ditati muneribus
refulgebat peruersi tela principis tenebrarum quam oculorum stupefecit visum et ani-
auditum quam multos multis scandalizat patris latent vporum et saluum ne gladius
dum nobis cum sibi refecti cibo unanimiter consumerent causa factiosa nequitie
absinthio precepto doloso simul et dolose permanant morte mittere mad-
ventate et ipsi venenum et videte vestri extollatis vestros per nos vobis
quibus semper nostre liberalitatis magnificentia nos dotaui dicimus tanquam
absque inimicum in capite tamen nostrum quod misero imperiali excellentie debet
ut huiusmodi exhibentis nequissimos proditores qui non sine multi parum
clade vestrum sanguine et pace romani tecum catholice fidei defensoris
sic unanimiter sitiebat cuique tam nephandissimi sceleris patratores
multos de uni conceptum gratie negaui vel fauore ad vestrorum opprimeritis et
concertum talis vestri procedit prouidencia quam honoris vestri perpetua cedat
augmentum et nostre magnificentie ad vindictam

Cardinali refert grates de equo misso domino Thome. xix.

Quam nostri hyspanum gratanter accepimus absque pro probam quam tanto

cariore habeamus quanto gratiosa sit nimium sacerdotum

Rex communibus panormitanis de receptione cinguli militaris

geminata

XIX. Geminata videntur in nobis augmenta congaudii si festivos felicitatis nostre
successus ad fidelium nostrorum credimus transfundi et in eorum vultus precipue
speciales accentus letitie nostre confidimus quanta pietate devotos nostros temporibus
diligamus illos intimis affectibus nostris insidente proposito complectimur et quam
nos cupimus nobis cunctis serenitatis nostre festa peragere quam in omnibus et leviz
semper nostris nuntiare ut et vos vestra vicinitas ... affectata referret
et nos in vestris mentibus indubitata placiditas resonet ... presilino tenentes
celebres nostre serenitatis eventus licet distantia ... apud nos
nec ... temporis ... adnotata ... nullo interposito ...
serenitate ... nos ... ...
esse ... dominorum regnorum nos ... ... militaris ...
... nos de ... ... militie ... ...
antiquitas nos ... serenitatis nostre ... die ... ...
sollempnitate ... ... victoriosa ... ...
nostre victoriosa serenitatis ... signa ... strenuitatis ... etatis
et ... nobilitatis ... renovaret nove militie ...
et die ut ... sollempnia dignis militarium studiorum titulis ...
... celebrata militie magnificentie serenitatis in signa ... tanti
... ... persone nostre magnificentia ... victoriosi
... ... ut ... sub fidelitatis ...
... plene fidelibus contra hostes nostros ...

Regi anglorum significat quod vult ire in ytaliam dimittendo filium suum in regnum sicilie generalem

XX. Cum pridem dilectionis zelus cuiusque indissolubili nodo quodam ...
... nostram et ... vestram affinitatis ...
in medio ... ... amicitie ... constituit quam ...
amicabilius ... ... ad vos et vestras
nepote vestro ... nostro Rege Heynrico ... dilectum filium nostrum
... ... nos ... ...
nos ... ... filium ...
... ... nostre ...
... ... magnifice ... ...
... fonte baptismatis ... sollempniter renatum in regno sicilie ...
... ... nostre ... ... consiliariis ...
consilio toti regno ... ... deliberatione ... ...
mittendum ... ... fidelibus
... ... persone nostre ...
... ... tam longa dilatione
... ... nos ... ...
... ... consilio ... dilatum ...
in reformatione pacis inter nos et romanam ecclesiam ... ...
... ... et magnifica signa ... ...
amoris ostenderet ... sollempniter summo pontifici baptizandus
... nos ... serenitati ... ut ... vos magnificentia vestra placeat

dependet virum serenitatis aperte continuat et quamvis inter alios affines et amicos
nostros et parentes vestram tenemus diligencius [illegible] eundem nobis apprehendam

Regi Francorum contra [illegible] ultramarinis ut rescribat ei sui status continenciam xxi

Generali quadam cunctos amplectimur fidei principio caritatis set speci-
ali quadam vestram quamvis diligencius affectione personam inter diversa curarum
genera que cogitationibus nostris indesinenter occurrunt precipua reddimur cordis
nostri anxietate solliciti et affectius instant de nobis audire rumores novi
que placeant et sint plenarie interesse subsidium benedictionis eventu vestre
quem teste summo consciencia semper vestram comune negotii desideramus prosperum
et affectione persone semper votorum conformem felicem [illegible] etiam assecutione ne-
gotii vel quod in terram valide [illegible] et tempore tempestive [illegible] vestra
quippe sollicita plena timoris amore quod ad progenitores nostros et nobis gra-
tiosi fuerunt memoriam [illegible] timidus nos [illegible] et nulla vis
et dubietate corripit nec [illegible] quibus absconi infestus anxietatis conti-
nuetur. Inter tales anxietates et sollicitudines nostras quibus eventus
[illegible] dubietas nostris affectibus ingerebat solatiis fame garrulitas
variis dispersa relatibus super venerunt et que [illegible] ut [illegible]
tones efficiat classis regie [illegible] fidelium dudum [illegible] non sine
magnis laboribus et sumptuum profusionibus cogitatus [illegible] maris
et fluctuum quibus non [illegible] status anxietas impetat colluctatione
ventorum [illegible] cogitacionem [illegible] tante vehementiis tam [illegible] as-
sumpsimus quanto personam vestram preceteris mundi regibus et principibus
sinceriori caritate diligimus et quanto pro [illegible] nobis tota fidelium in-
tentione suspensa terre sancte subsidiis que [illegible] tam [illegible] so-
lidum [illegible] devotis affectibus condolemus ista [illegible] relatione
[illegible] simpliciter loquacitas fame relationi [illegible] simplici-
tas que dubietatibus huiusmodi tenebras abliat nos lucidior pateat
[illegible] lectione [illegible] ad nos redeat vestri processus ut feliciter instructa
ad vestram [illegible] destinandi vellemus [illegible] sic fluc-
tibus [illegible] nos esse [illegible] vestram [illegible]
[illegible] non [illegible] alia subsidia nostre magnificencie
[illegible] destinare [illegible] tam [illegible] negotiorum et temporum qualitas pateretur
non minus libenter nobis offerimus quam nobis [illegible] quam [illegible] (.. [illegible])
genitis filiis [illegible] Dilectionem itaque vestram rogamus attente quatinus
[illegible] et [illegible] vestris processibus anxia nostre [illegible]
[illegible] renovetis.

Eidem significat quod mittit [illegible] et victualia [illegible] et subsidium terre sancte xxii

Semper attentius vel [illegible] adversum [illegible] tenacitate
[illegible] quam vos et vestros quos [illegible] affectione diligimus
operis evidentibus indiciis honorare possemus [illegible] tanto [illegible]
[illegible] vos [illegible]
[illegible] terre sancte [illegible] celeri preceteris orbis terre principibus
precipue nos cura sollicitat tam libenter quam [illegible] assumpsistis videmus
[illegible] persona et [illegible] nobis ad [illegible] teste supremo inspectore

precum nostre utilitatis insinuare ut ubi maiore iure nostra agere tantorum principum so-
cietate tam magnifica comitiva suffulti potenter cogitamus possemus nisi re-
cepta vel antiquata guerra preponens presentis nostre negotia tam in terris quam in aliis
impedit velud iam occasio publicata multis desideriis obviaret vel in re promisset
vellemus mechilos dominum personaliter non possemus ad minima porrigere vobis
et ceteris vestre de suffragiis et opulentia regni nostri magnifice subsidere si
caristia victualium que in regno nostro iam duobus preteritis annis invaluit
et penuriam inclusit voluntati vestre quam simpliciter promptam et paratam offerimus non
obstaret. Verum quia vos et multos ceteros quas dudum nostre sinceritatis
affectus non valuit sicut volunt amicabiliter providere mechilos longius tam nostra dilatio
commoti et tam salubri commodo presenti malumus nobis ipsis et fidelibus nostris
regnicolis in ipsa victualium subtractione deesse quam nobis filiis nostris et aliis
regni nobilibus quam precipuum nostrum tuitionem habuimus in tam utilis consilii proposito
presentiore deficere in quo multis et eorum necessitatibus nostra possit liberalitas publice inve-
niri et condendum prece dilectionis inditia quam ad nos et nostros sic habemus et
heredi illustrem Jo. de .. militis Comitis Tholosani, virum fidelem nostrum consiliarium
salmas de victualibus tunc et s. denarios ferimus liberaliter assignari domino
comiti per rogatus suos competentes nostre celsitudinis presentandos et mechilos concessa
a maiestate nostra licentia quod ad opus eiusdem comitis cursorio in regno nostro
libere emere valeat preciosis et similibus sine oneribus optimarum :.

Regi — Francie — super — eisdem

xxiii Multa sunt que vobis et viris placere nos amonent dum multis nos et natura(?)
nos et vos nos plurimisque tenemur et placatos manet similiter
exhibentes. Sed ceteris dudum tamen inexplicabilis dilectionis assumimus ut agimus
nos amari conspicimus cos amicabiliter diligamus hinc benivolentie adhoc ex-
presse nos excitat et exclamamus nostro nos in virtute que dudum illustre rege Fran-
corum et alios filios vestros quos summa mentis affectione diligimus non sine
providentie vestre consilio salubri regnum Francie tribuitur crucis signo:
cum tam libenter quam utiliter conspicimus assumpsisse ad prosequendum simpliciter mu-
nificentie nostre suffragia tanto libentius in victum quanto pro dictis negotiis bono
fidei pertinere cognoscitur quantoque negotium ipsum nos precipue ceteris terre princi-
pibus quam quadam specialitate sollicitat ac si etiam simpliciter nostrum speci-
aliter esse vestra vellemus et eum teste deo ad presentem tamen sancti proposito
propositi nos hinc inde nos mouere ut quam et quem nos eiusdem negotii curam
pagant tantorum principum comitiva suffulti proponimus possemus sed
recepta iam dudum vel obstinata guerra pacem presentem nostri domini dug(?) summe
sedis antistes cum consilia tot et tanta per nos displicent dum eiusdem volun-
tatibus se in missis pro velis natis publicavit et vestre serenitatis industria
sicut preteritis temporibus non ignorat impedimenta totum nostris passibus obviat
et ex pleno nostra desideria non permittit vellemus mechilos dominum personaliter non pos-
simus negotiata porrigere regni victualium que duobus iam preteritis annis in
regno nostro invaluit et penuriam etiam non obmisit nostre provisionis ordinem
quod se simpliciter liberalitas nostra se exponit prediximus nunc tam prompta parati potuimus
quam vestra et filiorum dilectione commoniti et tam salubris negotii commodo persuasi
vellemus potius nos ipsis et fidelibus nostris regnicolis in ipsorum victualium
evocatione deficere quam predictis filiis vestris et aliis regni nostri fidelibus quam
presertim nominatos suos precipuum nostrum tuitionem habuimus in tam laudabili et felici

pegrinatione d'esse Ump & amore mencentu pstamnum que Wolingn nomi
obandie a comiti paciune filio nro E. & p. mittimus suos cupelle sal
mas frumenti & totidem ordei de ... nris & ... dopnos deli
balitatis nre ... destinandos ... mellilog ... ama
tate nra ... ad opus emptor ... in regno nro libere valeant
emere ... & familie sue ... optima ... pfco que
... que nra & filior nror ... respiciunt ... nror & tpm
qualitatis pati nos manifesta ... pmptos & beninolos
ostendemus:

Pysanis quiescerunt eos q ... offi ... suis pmittendo eis gratiam sua.

Iut alia devotionis insignia quibus ... progenitores nros & nos p
babiliter hactenus claruistis illud tamen ... nris adhesit affectibus & sacius
... moralibus nris ... q sit ... relatoe ...
... fidei ... radicante antiquitas et ...
novitas solidavit ... de morte ... sceptri ... honoris vir
fastigiis ... remanet ... nos ... fame ... nobilia ... ad
... de ... viventibus ... dicto ... vo ... audire ...
... sinceritatis ... i ... operis exhibitoe
... consideracione ... accepto ... id ... q ...
... costaticus ... de fide ... ... nror legalita
te ... & ... violabiliter ... q ... ... magistrata
maiestatis ad ... favoris ... nos ... ...
actis temporibus ... predecessoribus nris benivolencie plenitudinem ...
... apud nos ... semper ... ... decreto
firmiter confidatis: — /eo existendo — Intuita — Sua —

Regi castelle cognato suo conquerit ei de filio suo qui furtive recessit ab

Uellemus ... tante que loquimur ... ... pluries ... de ...
bello ... ... aliene ... dampnatores i fama ... nunc ...
nobile ... & ... plage ... ... dampnatos insignium
... ydemptitus lege qua ... i nob ... ... ipsius
... instantia ... ... filij nri ...
primogeniti filij nri nomine nepotem nob forte ... ...
de gnaritis ... oppone ... ... destitue
... ... instant
... Est et enim q ... ... i ...
et ... ... & mor ... fuisse debuerat ... ...
... ...
quibus ipsum ... debito ... ... & ...
nobiles quas sepe ... sufficiente debuerat ... ... ab
... ... honoris & loci ... i nra curia ... obletus ... nr
... ... nobilium quibus & ... ... nr
familiaritatis que ipsum ... ... sepe ... faciebat dignitate
... ... nros & hostes ... pos obstare debuerunt quibus
... ipsum ... debitum ... receperit pro qua ... ...
... ... suffragante ... ... oppone nri ... ...
... ... pe ... ... & ... ... malitie ... ...
... ...
... ... regia ...
primus ... ista ... filius ... ... ista ...

desinebit responsale attendat regalis industria qualiter euentus qualisque fidei tam
rudis tam enormis in amicitie processus initia prouenit in scriptis qualis et
quante sibi habes tenere tot prius momenta tot cumuli beneficia qualis et
cotidiane fuerit presagia vetustas temporis prefigunt absque quomodo non potuit
mente cognosci qualiter fuit ac precepte voluntatis in eum quod tam vilis finis
complicionis qualiter eius pregnantis prepositi rumor consurgit quod partus tam fetidus
tam dolosus excreuit. Et supersedemus quod meteorum strain esse in aduersis sit
amoribus abiectis adulterinus veritatis stropha inuentis. Et ipse interdum prestitu-
latores primo ad suam presentiam dirigimus destinatos vt quante dilectionis in-
dicia erga eundem filium nostrum magnificentia nostra sibi ostendit quantum et quali-
ter ipsum benigne tractauit quantum per nos et nostros sibi consulit honorauit quod enormiter
et quam latenter ablatis nostris et quam tempore pariter subripuit plenam ydem mu-
nitas ac hactenus in curia nostra continua principes et fideles nostri partes
statum eius regalem animum sufficienter informent.

Senatori et populo romano confortans eos in fide

xxvi. Missos nuper ad presentiam nostram pro modo et benignitatis vestre legatos gratanter
recepimus hylari vultu, et proponentes coram verba plano colleximus intellectu
quorum industria diligens et intercessio studiosa vice vestros tenuit vbi nuntios fa-
tebatur quia ordinantes alta mente vobis et ope dignitate coram nobis sue le-
gationis officium prudenter et fideliter impleuerunt. Ergo tam corporum reuelationis
quam corpora compungentia verba que quorumlibet depositorum fuerant fuerunt serenitas nostra
recepit quod per magnitudinem generis erga nos sinceritatis affectum et honor et totius sp
et fructuosis successibus permanet certos non esse voluimus quod sic nobis de tra-
gilalitatis et singularitatis parte promone conpendia sic stabilis recepimus statu
vestrum vbi ampliare vt nobis ipsis retineri credentes quod quanto in nobis honoris
et commodi accepta vestre liberalitatis effundit voluntate qua erga nos plan-
dum sibi sibi nos nominis istos inquit mentionibus augeant. Vos quod liberi
fortes et nobiles magnos viros et alios que preparatorum gratiositas propagauit
de posse vestre felicitate confidite et honore nostrum quam vbi est clarorum opem affectibus
premonere vt voluntates vestre mutuis gaudete processibus sit in nobis vtrorum actum
talem respondeat quod in vobis de vestre munificentie gratiositate florescunt.

Cuidam capitaneo ut de partibus illis mittet sibi aliqua noua

xxvii. Auditis et intellectis benigne tenore in praesentis premissorum quos ad nos tua can-
tela proponit et sollicitudine tua gratiosam fauoris affectionem propterea
commendamus et quia in his rebus constanter fructus ea in retentione te volumus vt
a nobis digna premitis premia retributionis obsequiosus conspectus devotorum
tua requirimus rogamus attente mandantes quatenus circa indaganda di-
ligentissime noua singula que de partibus ipsis et de aliis ytalice partibus
digna relatu ad noticiam tuam peruenit plene statim singulariter et
districte per tuas interpositi prosequentes et fideles nuntios litteras excellentie nostre
studeas intimare vt certificati per te super ipsis sicut honori nostro conuenit et negotiorum
qualitas exigit super hiis prouide consiliis valeamus fu[illegible] eum et in-
stanter tenere te volumus quod sic fidem et famam tuam digne retributionis
gratie nostre munificentia conspectabit vt inuito nos adhesisse te gaudeas
et labores omnes quos te in nostris seruitiis subire contigit reputes adeptos

xxviii. Karolo Johanni imperatori grecorum illustri recommendabit ei quedam
Sicut per maiestatis vestre serenitatis quod inter nos et nos ingerit dilectionis

affectus vestri honoris augmenta non minus quam propria totis semper desideriis cu-
pientes ad illius virginea simplicitatis monemur instantia nobis scriptis vel
scripta dirigere pro qua forsitan vel fame vestre innocenti promovi vel honoris vestri
fastigio detrahi eadem ut potest quamvis vestris auspiciis adiu vene probabilis repu-
tantes quidquid de vestris eventibus in ecclesia fortune prodeunt credulitas in fidele
mentis vestris cepit nos pro talibus admirari quoniam satis dudum vestris secundum affectum
nacquisse fimaris et virum pervenisse gratiam rogamus ergo attente pro affectione
virium regimini fiduciali et rogamus quatenus eius pericula nostra in ira meo
rogatum non obsistant uxore et filios quos patribus affectibus sit ipsos ad propria
sine impedimento transferre bene fieri faciat vel si forsan id exigente
qualitate negocii voluntati vestre non consonat eorum proprium vestris inserere
ne culpe sine quantitatis adventum precludit veniam et reconciliationis vestri infinita
respondat post tantum precibus nostre exhortationis obtentum et vestri amoris intentu
Dei vestri fauoris gratiam renouetis. :-

P. Cuidam fideli suo ut incontinenti veniat ad eum. XXIX

P**resentium** tua presumptione excellentie nostre sinceris utilem reputantes
fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus receptis presentibus et solutis
ad curiam nostram accedas in vestris sinceris moraturus. :-

adscripta b — **Cuidam magistro animans eum ad servitium suum.** XXX

L**icet** C. qui in nostra curia moratus est hactenus non sinus mentis sit fida
et sincerorum vero interim plene bonitatis affectum nostra maiestatis ondit
et previdencia opem nostri favoris gratiam sed eius simplicitatem mostrare patre
et una tamen idem nunc essem eorum bonitate decepto de curia nostra non
in fortis inconsulte discessit devotionem vestram requirimus et hortamur attente
Rubrica — mandantes quatenus benevolentie nostre favore quam ad vos gerimus sinceris suis
processibus ponentes si quid idem vos est benivolentia nimium temeraria
forsan oblectatione rerum sit de devotionis nostre constantia degna stabili mente
considerans relationem sine relatione eorum cognoscat ex liberalitatis nostre gratiam quam
ad bonum meritos libenter extendimus etiam fiducia volumus nos habere. :-

scripta b — **Camerario Camerario et aliis fidelibus suis ut assistat in omnibus ubicumque in fidelib**

T**u**a nuper ad nos licet presentium tenor lata letitie est fecit agimus sed preteriti
temporis memoriis obumbrata caligine quia erga te silencio de fide vestri XXXI
sinimus actenus constitisse presentium eciam quod si mentis nostre constantiam diligenter
attendens pretes excessisti pagina singulas conformes prius et in non remissa
presentium vestra reddita quenlis. Alii nam quia ad te semper habuimus dilectionis affectum
tamquam in nos teste deo variac possit alteras nec audivimus supplementum
qualitatis mortem quam possem nunc ea sibi erga te regie intercedere dispo-
nimus ut dolois reformates et quia de obitu alterius tamen domini C. concesse re-
misisse tantum honorem quam beneficiis que sub dubiosa tenuerim primo tamen a nobis
merito sublata cognoscas in hoc quod sic nomen tuum mollioris cuntac non
debent sic in totum laboris solites ad quos te naturalis exhibuisse debuisse
hoc magis tamen fastidiosis de nobis pro corde concedas et spe etiam firmaque fi-
ducia mutaris quod nos quam te sit affectum paterno dileximus effectum operis
erga te continuabimus adimplere. :-

H **Comiti thome affini suo confortans eum ut assistat ei fidelis** XXXII

H**abentes** et mito nostre benignitatis firmantis vestri tibi cuique recognitur excessum
vestri favoris multiplicatis gratiam re primittat dum per de tue sublimitatis
actibus vestre maiestatis audita gratificata sit nova presentis dum
sic iam sepe opem est primo probamus etiam honoris augusti fastidium et quod

prima sit amiciciis promoneat et que affinis noster suasionis inductor
dispensatis nec minus si talem circa exhibet nobis te sollicitus tamen dilecto te
et tuis heredibus concedat in dilectionis iudicia quam de te tanquam amoris
intensitate propria hactenus in maculatis habemus et semper credit de seriua
consorte tua recepte nostri intercedente pridem affinitate confoveat. Sit tantus
vdemptus quod primus voluntatis magnitudine sint inuitatus quodammodo neque
ancidarit ut visa iam gratia voluntatis inchoata et velit et debeat maioris
honoris habundancia nostra serenitas laudabilem promoueat ad ut que tue insspe-
tionis industria quam secretis prospicio vobis alloquium nobilitatis ymaginem
nostra negocia laudabilem dictam operatione exprimere studuit ut clara
pia flor... affinitatis nostre presentem fructificet studeat sic sit nos
tuus tempus affine exhibeat quod dominus nos tanquam affinis stabili mente
confidere videatis ubi per nostra plenitudine quo quam fauorabiliter tibi pollicemur
te preciis intimum tenere volumus et colere benivolum desideramus affine

Quia benefactores confortantur cum ut perseueret deuotus in fide mandando multa facia

xxxiii. Presto nobis est cum pre oculis vim tue deuotionis sincere constantiam quam
in semper nostris obsequiosis gestes digne laudis titulis et gratanter vberim
reditambus perseuerauerint quod per illa probitatis insignia quibus te nostri
honoris presentem zelatorem reddit perpetue votis nostris adornandum
inimicos nostros per unitate beneficiet hinc inde transitum fructus ... et
benefactos ac aliis fauorabiliter totis honori et que familiariter erga personam
tua onde ... rata pede predicte nos potes bone voluntatis iudicia
ostendis in prius Cum ... ewangelica doceat quod dominus credit ad gloriam
ymaginem bene gerimus eius ... deuotione tocius fauoris nostri gratiam
tibi inde gratia cordis nostri affectione permittimus et tue sinceritatis obsequia
meritoriis ... magnifice disponimus et munifice compensare
cum quod honore nostri soluta ... maiestate premisse sic studeas fir-
tuas actus tuos continuare prius ut quod nostre fructum quam erga te deposcimus
deuotionem sincerior exhibeas ... possit exhibere semper cum precedamus

Comiti super eodem ——— vel ——— quasi ———.

xxxiiii. Inter cetitudines alias quibus nostris animo potuerunt illam habuit
serenitas nostra perpetua quod ecclesia ... et ... perpetue
trinitas quam emulos nostros ... suggestio ... nostris obseruare
... tue ... ad ... et ... fidei nostre se
... alia tue deuotionis obsequia que te ... in nostre
maiestatis ... te ... clamore efficiunt et nostris ...
... tue deuote virtutis ... sit sti-
mulis ... exhortationis indigeat deuotionem tuam hortamur
attente mandantes quatenus ... actibus ...
laudabilem ad ... gloriam ... peruenias ut sicut
in his que tue industrie commissa ... quemcumque sit in his que ...
sint in posterum ... :·

~ Fidelibus suis de ... super constitutione noue pontis ~

xxxv. Assiduam ... indefessa sinceritas ... et ... nostris ...
... noster ... in ...
... consueta ... tamen ... quanto constanti
sit ... deuotionem ... nostri et deuotionem ... tanto

magis spūalibus nr̄e clemencia si singula cauda dnīorum angorum pla-
citas vigeat in bona cum mitioribus et singulis patitur pstolari Inter
cedinas seqnde curas quibus circa salute nror fidelium inclinamur occurrit
nob Imperiali meditacione perpendimus regnum nrum pomerium omni vallari
prudentie quos adeptus aduenibus hostilibus fideles nri quoniam parte pl-
cludine pacis virtutes vtinere regnum lesione pietati cumulorum ignorancie
tunia non timeat cultum nos constant Imus more fructificet et antiq
functis et punti parant ubertate quibus tenua ea consurgit potissima qua
tinitate curas flagellis ad flagellandum hostium meos sita fundan
pvidimus qui infidelibus tristitia habilior erubat. Vt quoniam strus hos-
tibus et castrum firmaremus et indeterminatum eorum nris fidelibus primus
restringi scientum quitum ad prius innuere monens cura precipit celsi-
tudo fidelitati vre firmiter et districte pcipiendo mandamus quatenus tota
cia vlnere comoda in hiis fidelitate diligentes quoniam curatori et ordinatori
regionis de talibus fidelibus nris quam diem puidencia et fidelitati
consistit sup huiusmodi negociis pvidimus de puidendum sup constitucione
memores nrorum meorum diuotione ac fide soluta. Prelatis in hiis impta
ordinatorum primus subueniendis nrarum constituunt Vt quoniam inde pmdesi-
nent officis et consiliis exhibendis impinii laudabiliois effectum im-
infecte nre gratia gaudeatis dantes de adregimenticom sua consilium
et anolgi et inuame vbicumque sint ei opertum et aliis incit
regiminatam ita quod commissum de curie nre officium celerit et efficiat
comgnat et vos possitis possim opus commendari : ~

~ Elegantissimum dictamen inter magnum p. de v. et alium o. archiepm capitaneum XXXVI.

Absit in domestica vinea quod ita sit stilus meus sicut vlo quasi esset
tollabilis finis non dicam et ipsa uel ipse competeremus tacet quod
ingenii absit remocius ut finis non dicat abunt quoniam nobis quos vna
in tua cernunt vna tua lactarunt et sequentibus menentis non multum
dispar pfectus accipit adhuc absit et tem ut lingua non redolearet
int. ipsos affectus quam amicus notis non amiga sit opus ut sum im-
mo dicant ut fiat hoc magnum inter amores et honores abdicant et na-
pstibit Iuhiis itaque a Jacobum neglia ferat ut maculet culpa p-
specacitas vita immodo iam apte districtat ut qualis prius verba
videat censura distingat Non enim pudet eagin sub ptoe filii eni
pitam reos tum quod me tenet cetero quam cum peptoris quam moriti
subdicat egros et dicem puocat causa dni penalis instancia mora
iactat Cum enim multis maris accompatus maioribus quale me di-
infestis oblivio obdormit Collectis quo pecalculos insimus mit do-
cebat vos inter qualiter non pm inde sua multis in me morb. in medio
fuit et vita tormentum quod itaque vnum si tue non salutam quod diligo dni
in me corporis accessibus pululas sola dispacio vnicam vinct et salutis
Erit quam vos vtpse dni accipe et sermo ss celum insinuam sum et non visi-
tastis me quod vir in vobis senatus superior qual culpa non cognat
alii in neglectum solum admiratus obstupescam. Ha filii oratimus multas
e amicorum silencium quorum loqla dulcescit et pbat in regula quod agnitat
ppria sile et assimit sumacia que tenta amaitant me morbus dni
fremunt ut minus scientis officium ad usus me dni suspendit sermo tu

plurime que presertim in ea tempore breviatur et de culpa vel offensa si constiterit pa-
tre data rogo graciose de triumphalibus auspiciis domini de suspecto statu vestro
presentem petrus frequenter letificet vel mitescens conceptorum sic dicendo ha-
bet pater quod gaudiis distribuit hinc alludit tullius non permittunt futuri quod
temporis humani non premonita sit tollitur Set queris vel cur non aliunde
aliorum desertum concludet ille responsurus Quod caret alterna requie durabile
bile non est totum ergo remittitur et nichil iniusticie imputatur dummodo pro pet-
ris suis Jacobus consoletur ∙:∙

Item eidem super eodem

xxxvii Semper exstat culpa quem dum differunt concedam et mora que inquirunt
donec compungetur morosior indicatur olym credo scripsi ne dimensis ab
hac mora languescetem et in verbis clausi silencii permitens sub reseranda
que michi longo tempore dum hostiarius clausit pater filius amicus ulterius
conflueret enim vel medela non patitur ut penitus vel perscripto silencio mutuis
affectibus iam loquatur. Cum scripsisset alius ut petebat —

Excusat se magister p. de b. si non scripsit eo quod idem archiepiscopus sibi non scripserat

xxxviii Auctor pater quod iuste redarguor sed iniuste condempnor ceterisque verum ta-
men iuste nota polliceatur constituens de efficacia peticionis ostenditur quamquam sub
querelis obiecto dissensionis cludit Set collaudandus est filius si petat
dehinc condempnacionis melle non obtineri consensus appellacionis huius perempcione
latet sub protacione sui remedio veniente omittat Est enim quod infacilitate
filialis obsequii compegesta mediata patre dilectionis obsequium quam tollit
mone semper parvipis filii sed dilecti oblatamenta nobilium sed solamen auctor
dulciamenta subducuntur semptecem presentem nature cogente nondum agno si pater
sompnolentus consilio velime perscrutantes votis instancia conatur Crudelis
tu et impia condicio sequitur si semper prius in dictum filius senciat quam
iusticiones allegatio peragit vel ignorancia paterne voluntatis corrumpit
Videtem natura non hominum tamen imponite conquilentis est pater filium liquat
tionis conceptione se peragit redargutus sed tam aperte non respondet intentum
mentum sufficit nec vero istud ope pater quod tam veram ego ipse quam notor
pietate iustificetur quod in ectionis convenire solius conceptoe defendo quod
condempnacionis pater me suadet filiali supportatione diluto dicet forte pater
non sufficit sed melius conquiescat consilio meliore ut tibi forte culpa fore co-
dicam peccatum pater michi merui et coram te sed ut seculis omne peccatum neglex-
erim me habui cum misericordia tamen non vult sat prime convenire non metuo
possim quamquam obsequiis filiale patre de coronis pene pater optat debu-
issem Dico pater est vinea est digna non velle quam bona dicat adhi-
nec breve palmites seu radicis in corrupcionis misterium perveniet illum
sapore alterius cui vel ut nulla colore alacritatis variante tamen videmus
hetis ex vinea quale plantacionis materia comitis Verum pater quod
vinea vera botros indebita quantitate non affert quod caresta sit vinea veri
est nobis in manum subdentibus cultum et fontis irriguum copia denegatis
tamen semper perpetuum consilio dei tamen in alieno crudo et nos coactis divin-
a alieno subditis et tunc ita in filium crudelitur necessitatis conversionibus viris
et in transitionibus viris manum veram pro se non bonam et debilem conceptum
abdicatis per morbum divina cenepro sic michi fuisse hactenus sompnolenta
nec aliis coopedita Set vidi frequenter et perpendi dormitauit filio
si aliis vigilaverit superius omnibus paternitate pateffis quod excusacione

nulla posita preter statum meum cum tristi serpentem sequuntur prosperitas et principalis principatus initiare dum et impossibile petitur quod me bina videre gratia sit prostratum sic iacentem inveniunt sic relinquunt ut admiranda prius eloquia non assurgam pacem potestatem ubi darem possimus in vite rerum ulteriorem ego michi et cordi meo qui doluit. sed et oculis quod non sperarem dum subrepti michi prius anni videos et tamen ignoro vincula magnitudo stat verbis vel verbo post quod necessitatem eius ad aliam quod dimittunt ubi labionsitas afferunt finaliter insultus denique contingit dolentis intus dolor et dolens in anima sensu mistica sub [illegible] voluntate Impono tamen prius obedientia et epistole quoque post quam tantum [illegible] tenuit tandem ad me remissio missis angusti fatigata pervenit videlicet quod tot verbo labore tamen totumque labore dum metam [illegible] et aliam metam demaltas. sed et liberatorum astrictas namque filii timidis fluctibus fatigatur. Cesencia gesta magestica nos epistola principis sic quam credunt cuius cetum solventis filii manus Medeam et Bacchum clam tetigit et in gemitum virginei deflorauit : ✓ reprehendit

Item scribit eidem sub Cappiano in ista epistola laudat eum et postea mordaciter XXIX

Non dum me salutavit epistola quam misisti cum quaternionibus missis aure non levius quieta persistet tamquam cum metrum versum ut pallida clarita gelidum acta salutavit itaque sed reliquitas post turbatur quam missas ingens domesticam dispensans quam status omnia sit propter vestigia se limina dissident quod modicum opus rigoribus familiaritatis relinquit [illegible] quelibus metrum [illegible] debellent at si michi levis obiectionibus reddidissent tua subito responsalis se obtulit et in dicto silentio [illegible] pacificavit quieti non morari rerum rumpitur facies epistole revellatur vides species quia ubi desinit velorum varietas signabat pictura sed quam primum per aulas diffunditur oculis immutatur legentis studium sed potuit inferiore [illegible] tempori quod tanta colorum paret maiestate volebam fateor etiam quod adesset prosaicis fallens familiaris metrum essem ne tam dulciloqui stilla defluere et que legentis sensibus rapitur cordis ne potius quam tenus dolor vince damni repleverit quam quidem insatie iacobi quam aliqui non dum videant penitus pagina iam legebant / sic omnis lector adlectum oblatum facies inficit auditor et sudant infamia dum sathagunt quomodo ad alta alterna alia sibi credunt tandem ille [illegible] non omnis etiam tetigit ad me tenere sed vivis qui intelliget in tua nascitur inter dum natat iuvenilis inseri et iuvenilis se inseruit epistola vincula per tandem ut talis in tuo compagnetur in vite quam quidem principio medias sermonis familiare loquitur [illegible] tionis [illegible] raterinos / hoc ideo parata sufficient ne silentis gloria penes me videatur neglecta sine quod humiliatur ad verba ubi costiam non degunt culpa sum quod in ubi [illegible] prorum filium sanus [illegible] fortis debile confortavit In sermonibus tam [illegible] [illegible] non sufficiam me epistola forte gestiens calabris [illegible] longius prosequi ne michi quod [illegible] consilia scoria dum ubi sed dum et impossibile iactitas ut admirandum prius eloquia non geminas [illegible] ubi quos sibi omnibus pungitur si quis post [illegible] conclusiones offitur consisti si [illegible] inficeret filius hos [illegible] non reddiuntur [illegible] vel perendum sed tanquam omne [illegible] corripitur Et tunc si fuerint plerumque filios contra scripturam [illegible] si factus [illegible] prius [illegible] oculos in [illegible] non sanavit [illegible] ad se filius et sic [illegible] noscens quod post [illegible] lapsus cum loqui [illegible] hoc enim [illegible] potuit

cordi flebile et oculo lacrimosum ne sub repentina tibi premi vaga caret-
oppinio tanquam mete deditum oneratus se tunc ut plandeum pressis et
pratis Jacobi tui andio dicere potius in amicis et comparatione filij mutui
constancia tunc ingeri sed inique immutabilitatis conspicui non adeo talem ymaginem
genere quod divine sculpsit virtus et si penes te miles in gemmosa colore et adeo
potuit stringens clausula de corde ad non crimpe aut intrigatam domesti-
se vince traslata in alias dicat conquerentibus sit labruscas colligo quod de-
bitis sumpto tunc dico tibi talis nescio quod ipsi collabruscis non sp sit vis
cilius de vinu ligna colorat pallidum et in flore sibi iterum seponere decorem
ventus non intelligo vin locus fuit tam quam quale ubi nil sui consilij quod
inter amicos et proprios in me dederunt affinis qui Jacobum peccare et petium
Jacobi prestiterit que sane professio filius punctum radiatus ita seruit
olym in mente et tamen prelescit in sene valeat quo pro me
mea et conmescat in hoc talis ut inter amicos et proprios vel intimos pocius
capiunt me illi scribat secundus : ~

In hoc magister P. de B. confitetur se culpabilem vnde petit veniam —

xxx Pius magnum tribulis michi magnum vlo scriptis sublimia michi mittitis
quorum nec tantus aculeus credore nec oculi possunt tollere fulgorem
non sunt sonnus oculi simul nec luminum tangere quod sermoni veritatis presumi-
tate missive et sincere vere ponere valeat sentencie vero aliqui post
qui absolis absque ligam vera se michi bene exhibent ex se magis
vera pacificam qui potenciam vlorum proferunt epistola vel tenticiam verb-
dos minuet et quam blandi et efficaces sunt ille primus me culpe de-
lator quam validi testimonij testis et tempore qualis maior qui sic acri-
ter mira filij detulit sic autem torpebant ut indicata infirmo pruri-
cordis offensam onerales filius pectus dolor iam fuisset laboret et si
vidissent oculi vestri totum sed de filio que inter alijs dicatis andivistis
non sit irremediabile versa vestri colligere quam acriter andita tempe decem
affectus que ut manifestius pro nimis terminis et singulis vera et amis
adonna minus tenens de facile verbum incidit et ingressi dignum cras
quia eterna indulgeat ei deus qui prem sic consilium sic tamquam in
filium in nocente nec invenimus quod ignosco tamen committere et mea committere de-
linquenti indulgeat hoc et enim non culpe vel veniam sanitatis si quod cumpli
cupido quo potius nos per libentissime cupiem ut sicut ego defendens
misericors nos delato et ignoscatis ut si forsan quod absit in tanto
offensa eterna cordis vestri ymas radicata tenant ut parcere cum vel remitti
non possit ut quod est sonatis defensionis copia quod nulla de latis ca-
lamitas abstulit de magistris in hoc sale in vestri penitus satis vitia to-
sonat ut suppresso quod lectio nove delacionis cuius aut quorum non sum ergo pe-
nitus ignarus delati crimen qualitas detegit et si de mellis tacenti
quod dictis quid commode postquam sermo misi tum cumulatudinis tergennar
videbo quia vel in verbo virtus vestri laudabo instantiam quamquam forsan
bene alandae non possum vel in falso mala in noticiam tamen calo
cum adhuc aliud quod dicit andiria tamen si sermonis qualitate vel de spacio
debemia vel satisfactionem qualis in precium sensibus non nobis pro se sed in
ipse tonsilacum purgavit citra tetra me tacite dissiderunt vultibus heren
scruteret desinetis amicis postmodum meas oculos vesit comites prolesce
ut voluntatem meam attabilis amplius non placabiles vestri certis duxit

q sive velim sive nolim prem conpositam contine vos habeam dominum
et amicum dilectis q prima sub vigili no dilectus hoc filio q absentia plenius
inconvincibus dictate pr inde unesso et domine qm et quoniam ego qc benigni
volui q beneficium patris consacionem et protritate amici si placet nobis hoc
sibi retinsare ymmo si in regno patri dicenti liceat comite filio prisq et
presentis dum generalem adeo q hoc plenum videor ne me ap nt vos am
anima mea nl minima post detulerit q et me patris affectum contimus gratum
et pritate amici adicibus regnibus atque et clericata in beneu ant
mihi inz blandiar certar data fraudi iocundiori fine presta graviu
incepi verna expecto sic loquendo prefuisses sic scribendo forsan amantis
dolentis filij et innocentis gratia bona deflevit et apte voce clamabo
q vos me hic prem optat veniet expectat et delectat amicum.

In hac epistola concludit dictus capuanus compulat cum laudibus apud dedictam — xxxi.

Licet nos sufficiat iam verbis agi de iacobi petrus sit iacobus petri
ymmo sicut sit utrusque alenit ut pressa dum contingunt quasi plenum extit
tunc expedio in illum et int divini ac religion vetus amor dedat presumpsisse
supplicijs hactenus lusit inbute talamus se bina dulcissona innexis psalle
fecere fecit p q discussit media filij expeta manus tenet qr hoc unt nos
quasi vella cordis presserunt v primer adeultum semper fessit affectus ad secum
ut herba deinceps collestat fiet cum hoc si pcu receptum conficiat
suscipiat forum materia vel ita nos si quibus esurit et sitieta quasi
primum colliget quo finat cum no si hec scriptura qui fermentum
abscondit maledicet i pplis absit quod potius nl iacobus vel summe
tu fenoris et opis cum alti excedit alt obtegat sub aristis que sunt destino
m arulei et medacij pectoris stillent quod motes dulcedine qui tales
nos fecit deus in nostris qr lac et melle colles fluet si quod nos quos cuius
preminat etiam debitus vigor alat salva tu fide vomica nequid volunt
pleat nequid remissi ptalit dicantis qr que si quibus impetit medici et
seugmis neutitudo pellat pdo filij qr deo simes ulla apice qui mens
eos sibat quantos nt prem deditionis induce si quis meit merito defendit
cor supplicijs inquil ve exegantium ad filium debent esse prius. — Dat. p. de v.

Capitulum capuanum regrat mgro p. de v. q aliqua petit ab eis regnum — xxxii.

Vestra in magnis animos sentientis gratiam gratiam in minimis experimenta nobis
benivolentia increatis seniuz quippe incitum e no q fiat se quo amo
fiat attendere et obsequia debitum gratiam repetitae cognita ubi de certa
cognita civitas capuana tene quia no acinitate nl plurima laudem
de civitati et p(rinci)p(al)itate te(n)tum agmisistis ut ia no petrus accapita se
capet capita latius consta felix radice fructifera protulit palmite
felix vinea que benum pretium emanant quos ipsos vesime qui amos
reapientis graviu et q madastis adimpleminis quasi regales se certe
unis me no sitis i merorie cum nos usatis ecclesiastis ubera lactaverunt

Mgro p. de v. extollit nomine imperatoris cum magnis preconijs — xxxiii.

Questionis medie petita visio mgri tendenti premissis enodat quidis
nat presse mitie i sentis tiande laudibus laudis reprimat indicat
de pcele diffusa extremum orne dicens ... pomo summi cesaris hostes cedentis cedit
uentis extortigenalibus obmutat magis sebentis tremescit et stupet quis

em possit amplexe fame preconis tanti principis insignia prime nostre
primo tacent quid qui virtutis sunt qui imbres plurimi nisi et super
in celi desuper rorauerit non plato non tulius non filii tenebrarum qui corpore
sedentis mensa in generatione sua prudentiores lucis filii mirantur sunt
tegunde ponitur adorare et prodeo fuit applausus ut potest qui mundo
beatus imperator animo procul culmine patris armans civitatis prima
miris conditor patrie filius inclitam protectura rationem gubernat sunt de dracone
ezechielis verba proclamat aquila grandis magnarum alarum longo membrorum
ductu plena plumis et varietate sunt est draconis loquitur jeremias et
principis et aeterni inimicus conculcati talemque immensus totius orbis vacabat
in divini talem requirebat iustitiae defensione quo impia strenuus iusti-
imitate preclarus et clarus benignus in benignitate sapiens inspicia pro-
videns et providentia fortis sanctis et cedimus instituta forum boni tamquam
lunare candes clementia ligat et clementia temperat ut sat flammis frigida
mitigantur et aliquando planus assistat aspera et directio sua man-
tenet omnibus namque temporibus deserunt forenta in hac virtus secum
tatis inserit ita quod gladius constanter et clementis separate fidem suffocate timore
et omnes metus constituerit quod liberalitas negligitur et electa et inedicta presunt
hoc dictoris censura castigat omnia data divina clementia sancti tempore
pietatis mundo certa mundo principe tam consulte quam vellet prodesti qui
omni potentibus strenuus in toto celi et bacchus presulator iustissimus sine
eterna ipsa solus esse necesse quod supremi manus artificis formavit ly-
bonus ut tot vero habitas flectet cuncta sub imperio ordine limitavit
et ut divina prius paratus duorum morum minus veritas et resancte ma-
ium fulcimenta vertibus et annos augusti regnantis angeret omnem feli-
citas quanti privilegii prerogativa principe ditasti feliciter concedes alius
quod enim desertit in se ipsa sunt lumen et actionis antistite sunt expugnabat iustitia
defensare qui cogitum suas imbecilliter temptationem conatus emenditatibus in
fringet ut eius modus sub illius resurgeret eum iam vitiis incipiat
et videre nostrum ea vitiis reliquie spe quam non credere semper emulantis destitu-
tionum si in sanctitatis cedere superstitibus imitat caritatis vincat quod vincat
sub fide nostri et psalmo sancti fecit in ipsum sine conditionis absoluto et fidei
initium in ipsa fidelitas in exemplum subditis inflammet :-

Magna laudum preconia de bonitate magistri petri de vineis

xxxiiii Satis preclaras alumpnos longe lateque per orbem diffusos ne pugnantis
perspexit veteris et plurimorum pectoribus prece sue fecunditatis infudit
quem sic gnomi opinionem omni in se inserit subiecto cogente quidque quod contulit
vivimus magnum quod decimas cuius posuit calorem nec sic de multis per ipsum
sua liberalitate dilatavit tamquam virtutum cogere personarum beneficentia sepe confirm-
dant sanctitatis curaret anctas et mira principata solent bonitatis lacteta
doctrinas ordinarium inducere non guerre aptilitatem et omni ut regime quem iret
scriptis felicibus ingenium et in gyro celi et abissi profundo longinque vagabantur
hec inscrit dominum sua fuerit conteria inscrit sunt magis minori limitati in
quos sunt terre vivunt et omni una et eo sunt donec transtulit et sapiens talam
resolvit ut quidque esse breva efficiat in dictione sermone vetitum primo namque
virtutis instinctum iustitia mortificata resurget et revelati imperatoris qualitatis

fere dictionis supplementa indigentia sentiret qui velud novus legifer moyses
de monte synai legum copiam concessam sibi celitus in tabulis reportavit ut quos
morum appetitus plurimorum demum ad indigne fabricam qua imposita eius dignitatem
eius luce firma dignitate hic est quem genuit alter ioseph qui tamquam fidelis in
terpres cuius studio magister ubique cesar decenter patrum sol et luna iuvante
cum terram orbis regna gubernanda permisit qui tamquam Janitor claviger
claudit et nemo aperit aperit et nemo claudit. Cuius eloquentie tuba dulcisonis
orationis vocis melliflue auditum corda demulcet ut posse omnibus quod est sub
pallio solis absconditum pro clausis sub signaculo domus interius revelavit. Ipse
est enim petrus fundatus imperii ut ceteros fidei stabilitate fundaret et
firmitatis soliditate firmatus foret alius fundamentum. Relictis enim retibus
princeps apostolorum petrus ille piscator hominum factus est dominum sed petrus
hic legis aditum sui lateris non discedit comitatus suis domine pastor ille curabat
antiquos. Sed iste nobis athleta imperii lateris firmus principibus adiutoribus insistens
et errores extirpans instanti iustitie pondere quod quod dixit galileus ille deo
domini sua voce negavit. Sed absit quod semel neget tempus quo vinea
que felici tempore tam suavis fructus ubertate respicit tunc laboris univ
dans et in maioris orbis terminos instantia tue firmitatis irradiat non
cessabis cuiusque stirpe plurimos non dissipant tamquam a bono fructus in suo gaudens
prodit. Cum ille quod commendabilis effectus eius laudabilem exhibet eo quod hunc
tam nobilissimum cultorem et que ornavit qualitatis spiritus ipsum amictum
decoris adornat. Nam legis armatus prius digestum dirigit et cotidi
nas strenuositates eminet dum inter magnates sedens imperii se exercet,
tes quasdam casus et causas in libra iudicii gravius pondere et appendit
qui si intus subtilis non latuit que videntibus non celatur iudicium se
se serenum lucidius reportat. Hec fuit itaque vinea quam prosperitate manus melos
lusisse plantavit et coluit ipsam fine virginitatis amenitate fecundans
magna tabernaculum conditionis excepit ut eos metere indocte doctrine
recipient suum et ex eius fructum mellifluo bibent fructibus. Hec est vinea
cuius radicibus grandibus aquila intra nigrum ortum conditionis de libano asportatis fere
de terris aquarum in diligenti providentia transplantavit. Adeoque vinitor gl
minis complicandas in te in lingua tulli laborarit nec forsan ebullientes
impersequendo deficeret et sic displicando placeret velle fructus in pomi quam fru
ctus contempnit nitore laus domum.

Reprehendit amicum qui promissum ensem non dederat

XXXV.

Amico notabili .. amico realis .. salutem et fidem sui operibus non vale
re. Quod illa dilectionis ymago que firmitatis enigmata imperii fractenus
prospectum videbatur in fructu paruit ostendens nobis fructus colligitur
evidenter et ex opere probatur satis efficax argumentum dum in modico polli
citationis promissis impositum facile perdidit et nichil in pluribus reportavit
ut et sic neccesse amicum efficiat in amore vel odio. Sed quia omnes fiducie nostri
tractatus iudicia pervenit et ad dominum in amore recompensat sic credere potest
et enim et sicut debebimus quanta cordis affectu quanto necessitatis instantia derexe
mus ipsos pronos superans constituit sua promissio que ingratitudinem simulatione
dissipans nec deve promisit scilicet nec gladium pretium commendavit unde velo
quela sit vivere de promittentibus desidia sicut prius modo abortivit. Ha
sic tue ornamentum sic illa promissio tua amicum decepit qui promisit

i ense firmavit sic prefinola verba dedimus ut michi cuius esse potui retribuere
michi ad filicem respondentem consideraciones vestre fides et perpensi quid feras ut si
annuer qui fidem ex fide promissa recepit decepta non in te ipsa senciat (re)

Regratiatur comiti Maturan volente decanum regis Sardinie (dereginum)

xxxvi. Oblatione litteras vestras quas consortis serenissimi regis Sardinie dilecti filii
nostri imperatoris innotuit nobis destinastis tanto tenore fidem nominis vestri
quanto ponderanda signa cognominis non minus declarant nobis adinstitute
nos de primi qui desideratissimi prosperitate letati ex hoc sic etiam devotionis
indicia que nostre fidelitatis resultant in subditis et qualiscumque fortune dubie
tas sinceritatem prebeat qualitercumque ipsa promittatur fidelium fore sint
utique vestre constancia proinde laudis tytulis eo geratis magis quo plena
devotionis vestre nostris respondente fiducia vos admira firmata properatis sepe
terminolos in venimus littere que casus apte si casus dicta debent eo quo magis
auri non cadunt fabulosa quibus et vulgaris clamoribus videri nos ipsum
plenum seu minimo reputates altitudinem nostris non precia in nullo desperacionis
nec ulla nec modica ea nos proinde turbacionis afferunt ex ore bellatorum
fea sint dubia et nostre benefactis quamvis habundet copia filiorum capiantur
huiusmodi nona suscipimus cum potencie deceptam tanto prestat fortunis
in rebellium nostrorum ceadum in catenis et captivis ad vindictam quanto per heu
videntur aptius variis talis contra infirmata in resistendi mutias assump
sisse eo casu humoris gladium nostrum potens acuunt in indelemento nos
hostium ardentissime provocarunt de rectorum cura vigilancia attente quibus in
toris cuiuslibet spem ambiguitatis sit more solito tecum firmata laudabili
constatis que spe qui de nobis stabili mente concipimus senciamus nobis in
ope commodosam nobis omni temporis habilitate captata sit velud respon
sione rebellium captivis thesaurum nostris et fidelium nostrorum subsidiis agitatis
vacant dissipemus que ne dum cogitant attemptatis in vitam desistere sed poniteant
mittant incepisse incepisse desiderant

Ut regnicole qui regnum exiverant et in preo commorantur secure redeant

xxxvii. In natura nobis cordi mens benignitatis et fidelium nostrorum compendia continuis
intenta vigiliis tanto maiori cura de eo munimentis quam per angustio
regno nostro Sicilie nobis se solliciatur quanto regnum ipsum preter angustie for
tune sonus stavius experimur inde dicto quod per plures regnicolas de eius prefectos
iam laribus in locis ignotis et peregrinis affligi et fortasse dubitantes
sed dicti de timore eius in vitam quo potuit olim suspecto de recessu nos
prestate pietate communicatur parte serenitatis submonentes omnibus predicte
recedendi ad propriam licentiam indulgeri, illis tamen pertinens in delinquentie nostre qui
cautionis vel quos vel perturbato imperii in persona nostram concepti scelere
vel aliis maiestatis nostre commissa vel tractata predicto cum istis nec dum pena
cum motos terrenum et claudendi sit orbis irremediabilis decepta perfungunt
illis causa tamen pertinens beneficium denegamus quos inpetitum vel pertinens
inter nos et papa discordia pro eorum nobis operum iudicia manifesta
notantur perfidia vel nostre celsitudinis facte suspectos vel qui post
ominis obedire tam ~~[illegible]~~ eorum coniuratione maleficiis aliis forbi
facionis fuerit in exercitu contra ipse filiacioni tue mandamus quatenus omnibus

de regno quos ingruentes hic in ... tue probus in ... recepta
tos fractas indulgentiae me scirem facias publicari. f tibi

Comitati cuidam quiendam ... exhibitis ut reddant in xxxviii

Gratum gerimus et acceptum et hic de coronis studium ... tamen
obtinuimus quod sicut ... f de anthiochia sacri imperii ... et
ab ... usque ... et per totam maritimam ... generalis ...
filii nostri ... imperii ... inde ... re-
bellium ... et castrorum ... et ... regni-
sionem ... ut ... fidelitatis ... per ... bono in
... incessanter de corona ... solitudinem ... imperii ...
dam mandantes ... ad ... et de ... rebellium
et ... ad ... premium ... et ordinationem
... filii nostri ... et ... ad ho-
norem ... et imperii ac ... et
potenter ... commendacione ... laudabilius ... laudabiliter
... fideles ... imperii
... pro bono et salvo statu ... et fidelitate ... robusti
... sub sigillo ... maiestate nostra ... plenius
... quod de ... mandatis ... ea que
... nostri ... nostri ... vobis ... fi-
... ad-
imple ... que semper ... se prompta
... prompta ... merito ... agnitum f . L . P.

Rescribit cuidam nobili fideli ... suo ... super ... petitis xxxix

Benignitate nostra solita recepit ... litteras ... nostro ... desti-
nasti et que continebantur in eis ... diligenter ... significata
devotionis tue ... videremus ... de ... sacras ... maie-
statis litteras tibi ... nostre beneplacitum voluntatis ... ae-
... aliud ... dare ... quod scripsisti mis-
se mandatum ... filia ... marchionem de ... copulatam
tradisse ... complacet maiestati ... agnitum. Nasseriis ... solvendum

Capitulum ut concedat licentiam abbati de vendendis bonis pro debitis ... c.

Pro parte .. abbatis et conventus monasterii ... fideli-
um nostrorum fuit ... supplicatum ut cum ... monasterii plurium debitorum
... collectarum quas ... maiestatis
de mandato ... et officialium ... nostris ad opus
... et aliarum ... et
... monasterii ... solutionis pro eis defendendis et alienandis
... monasterii ... debitorum ... facienda
ipsis ... licentiam specialem ... pro parte ipsorum
abbatis et conventus ... ipsis ... prohibitum
... possessionibus ... distrahendis ... mandato nostro ...
... ipsorum supplicationibus benigna inclinati ... maie-
statis ... debitis ... plena
fides et que ... monasterii ... ipsorum abbatis et conventus ...
tibus ... ad ... debitorum ... abbati et co-
nventui de possessionibus ... vendendi et alienandi
permittas ne ipsius monasterii bona ... ad ...
... utilitate ...

Lx Rescribit quibusdam fidelibus suis et gratias agit eos de preteritis et animans ad futura

Fidelitatis tue litteras benigne recepimus et ipsarum tenore intellecto
diligenter fidelem sollicitudinem et probatam diligentiam quam in nostris
serviciis per easdem litteras tuas accepimus et prius cognoveramus sicut nos semper
non in merito commendavimus. Preterea quod gratum fuit et certa tua que nostre magni
maiestati nostre quietis interessant alta mente recepimus in firmo proponentes
proposito tua nobis digne meritis compensare volumus. Itaque ut in defensione fidelium
et offensione nostrorum rebellium more solito tua fidelitas quam valet intendat
et devoto in posse suo quod sibi ipsa operum efficacia patens et per preteritos certamina
devoto nobis in excellentie nostre oculis commendabilis reputetur et certe quod ad oppressi-
onem et opprimendum nostrorum rebellium et defensionem nostrorum fidelium ipsorum prout H. il-
lustre regem fideliter dilectum fidelium nostrum ad comitatum tuum providimus destinandum.

Lij Rescribit devote cuidam nobili petenti filium captum inter priores pro eius libertate

Fidem solitam et devotam evidentem quam ab eo pro te in serviciis nostris te semper
habet interessant sicut cognovimus merito commendantes cultum nostro quam commenda-
da observamus (?) sicut te volumus et effectu. Sed tam de preteritis quam in serviciis
quam fuerunt tue devotionis studium placetur digniis retributionibus compensemus
super liberatione eius filii tui qui in presidio maiestatis nostre finanda cum quibusdam a-
liis nostris fidelibus captivus detinetur in prima pugna liberando cultum nostro
humiliter supplicasti sicut te volumus quod tu fecimus propositum gerimus eundem filium
tuum et alios fideles nostros per priores potentes nostros detentos pro liberare
et sic vestigio filii tui liberatione firmabit intendimus fecit dato alio
quem carcerem nobis presente acceptamus destinari.

Liij Rescribit cuidam nobili et petit certificari de se hiis diebus

Solita benignitate recepimus serenitatis nostre litteras quas tua devoto nostro cul-
mini destinavit et ipsarum tenore intellecto diligenter super eo non quod in litteris
continetur de facto castrorum ... carmen que dicas per ... ipsius
certe quod per fidelem tuam et in hasse (?) recolimus nostre beneplacitum voluntatis
et quam parte ... volumus qui fecimus illi ... voluntate et licentia
eius ipse opus ipse ... sit ... mandamus quod de predictis
inventis ... posita sunt ... litteris nostram quam certe potius instruas.

Liiij Rescribit captivum et redarguit eum de simplicitate quod detinuit quod ... maiestatem advocatum

Litteras tuas nuper nostre maiestati transmissas benigne recepimus et ipsarum ad inte-
tenorem diligenter attento super eo quod C. de te fideli nostro tam ... custodia
... quam ... curia necessarium detinui.
... te dicas quod ... simplicitate tua dignum
... post ... omnibus dictum C. debeas ad ...
curiam destinare ...

Lv Mandat expresse cuidam nobili quod veniat ad eum sicut mittentes ... scripsit

Satis sit tibi devotio manifeste ... quod nisi ... tua fuerit nostris
institutionibus serviciis plenum ... nostre et ... de
... in ... ... hoc opposuit sit tue ... et ...
te ... mandamus ... sit ... nostros diligis et ...
... habeas ... receptis presentibus ... modo et ... cessantibus
ad presentiam nostram festines ... tuus ...

Lvj Comes Papiensis ut eos conveniant gentes suos et officiales tuos ex curia

Significavit excellencie nostre R. de Papia fidelis noster quod ... ipse ...
in ... specialiter ... priores fidelium nostrorum qui ... sit ... ...

ferrus committat ad partes se cum quosdam alios papie fideles nostros sic dicat
belius nuntios officiales remictat et officio cum deo nos mandac domina qui
dignaremur quod tam ipsum quam predictos additam formam cum ipso morantes
alios earum dantes collatos et aliorum fervorum quibus omnes sic alios cives
papien qui sunt in pluribus regnis quod civitate papie quod tempore morantur
contra inimicos nos itaque supplicationibus inclinati fidelitati vestre per presentes
mandamus quatenus morientem fidelem nostrum et predictos gentes suos quos
secum nuntios retinet ad regnum prohibitum ab exactionibus et piratoribus omnibus
terminis aquibus alii papien tam regie mansuit super dicto de mandato nostro
culmus spiali domos familias vestras nostra ipsorum non conventis nec per eadem alios
causis quibus sunt ipsius prorit tatis indebite molestari : ~

Eidem civitati ut credant nunciis quos mittit pro arduis negotiis.　　lvii

Nobilem nostrum et eadem est negociorum regno legatos et litteras ad nos
Mediolanum. ... Cum quidam ... et dominus ... et nos ... predicto ad nos negotio
specialiter destinemus fidelitati vestre per presentes mandamus quatenus ea
que prefati mittimus nunc nos ex parte nostri ex parte nostri culmini exponent expo-
nenda et si nos ipsi presentialiter diceremus indubitabilem fidem et pleno debitis
effectum mancipare studeatis quod nisi cognitas conditiones adtemus attollatur im-
pendimus obstitisset nos ipsi ad vos pro eodem negotio personaliter venissemus

Item super eisdem ... ut ... ~　　lviii

Quia quam fides et devotio pregrata ... fidelium ... nostri culminis
ope ... ostendant ... in operatione ... huius ... et
sendens ... nunc forma magnifice ... proposse. Cum ... inquirat
et ... fideles nostros pro magnis arduis et notis negotiis ad regie consilium
ponendum et ad vos pro parte devotionis destinatos fidei vestre per presentes mandamus
quatenus ea que prefati nunc nos ex parte nostri culminis exponent exponenda
et si nos presentialiter diceremus indubitabilem fidem et plene debitis effectum
mancipare studeatis quod nullus ... talis se nobis obtulit seu offerre
potuit ... quod ... in isto ... nostre firme ac placere possit

Item eidem super eodem. et reprehendit eam quod negligenter se habuit.　　lix.

Nuper papien ex parte nostri culminis requisitis obtinuissemus alicuis
... si tum parte ac pro nobis super eodem negotio non tepide pro-
cessissetis ... negligentie preterite culpam in ... ad requisitionem
... maiorum ... magne curie nostre ... et nostri fidelem
nostrum quos pro magno ... et arduo negotio ad consilium ... papie
et ad te ... mandamus destinamus ... obtinendum ... auxilio ipso
quod volumus ... prudente diligentiam sollicitam et vigilem apponatis
quod diligentie vestre studium dignus ... gaudiis prosequamur ! ~

De oblata pecunia regratiatur eidem civitati et vult quod credat in collecta eis imposita　　lx

Nuper ad audientiam nostram ... fidelibus nostris ...
pervenit quod nos ... devotionis zelo accensi pro ... nostre
... que pro nobis ... prompta mente ... per la-
... in ... quos ... actione ... solite devotionis ...
quod ... pro ... plene
... prestantiori ... nostre

qui pridem cessus ille nos ut cedimus Conradus repente subripuit de:
bonis viris quantitate nos placanda promptis affectibus nos obtulistis
dampno fidei vestre constantiam et laudibus gloriosis extollimus quo
luntatis vestre promptitudine comperimus. Volentes itaque vobis sup hijs vo:
rationa passim quodammodo participacione sentimus gratiam est supplens
Ecce oblata pro vos perpetuis tenemus que sit in vobis in ytaliam fact specialem
relacione remittimus ut nostris cessisse prestabiis videatur quibus placanda
nostra voluntatis ardore surgente solvistis in quantitate equalis collecte si quidem
imperii impositate si minor vel equalis est oblato vobis competere
quod si oblato equalis forte collecte superet quantitate cum attone oblacionis
tempore vobis solvere vos tenemini. Vos in posterum munificentie nostre gratiam suscipie:
tis ylarite firma spem fiducialiter tempore quo de rebellibus nostris quia
hereticis in manibus nostra nos plenarie victoria nostris vestrisque laboribus
sumptibus et sumptuosis fine laudabili imponemus :-

Eidem quanti commendatio de devotione cum insinuatione prosperi status

lxi. Devotionis tue litteras quas imperio nostro culmini destinasti benignitate re:
cepimus consueta per quas quia nostram constantiam instruxisti de ho:
ribus quos militibus de theutonicis partibus affectum tue et devo:
tam plenum commendamus et quia te assistencia nostra promptis affectibus
obtulisti fide tua digna gratiarum prosequimur actione. Insuper quod de felicitate
maiestatis nostre per eundem cursorem devotionis postulasti licet per longa
tempora prosperitate modo successum et tamquam specialis fidelis nostri dubi:
tamus in residencia tua tam nonne sincera fidelitatis prospicies nos tam de:
felicitate ipsa quam nostrorum proditorum oppressione optata iuxta votum predicta gau
congaudere nunc noveris quod Theobaldum Francisci omnibusque aliis proditoribus qui se
in castro nostro Capuacii temeritate receperunt velud coactos ponere et
nos vere reddidisse quorum pena docebit abilitate cunctis quod quando in:
nate nostram tenuere unius nostri sanctissime commisit pro statu regni
nostri et tam quiete ac tranquillitate disposito iuxta votum sibi reddimur
videlicet quod omnis rebellium contumacia adyma defecta plena pax et tranqui:
la quies nostris fidelibus ministretur. Et quam pridem abagniose ponentur
spe sinistris curitu devenit et dum tam nitam regni regni devoni
utrum et iustia defensabunt per maiestatis nostre potestatem ut effectus ad nostra:
rumis eo primitus complicacioni de tua quod per libacione et de plus excellentie
nostre tuis litteris obtulisti taliter iudemus quod in tantis quousque per manibus
honoremque prestem nostro plenum fructuosius propter liberalis predicta et circa
nostre utilitatem expediret ad presens non stat agere tua devotio si nunc prius
tuas quam predicta duximus suspendendas suspendas etc. : in subiectas

Capitulum ut mittat nomina vicariorum, prelatorum et castellanorum sicut iussit dicto

lxii. Contingit interdum quod in sentencia gratia fidelium primorum rebellionis prescripti
domini tamquam nostro domino subiectis ideo salubre regimine dictacionis
in modo mandamus fidelitati tue quod dum et nobisque enimvero non gaudeant
diu sitam magna primentis ad prima presiat et minus ydoneos ad maiora
plerumque levia. Eorum et quosque regimina prouisionibus fingendi presciencias

promotus sepe consimiles qui digniores dignitatibus debita dignitate
fallunt et aliquando digna dignum alii deputantur. Illud etiam elegantius et pre-
pe contingit quod de cunctis locis regni nostri provisionibus fit per modos varia-
bis in suos et procos in ipsius ignorans procedere tempore simul et semel
diversis vocibus pendere. Sed quod cum nos sine laboribus corporis ad
regnum quod pareas accedit ab ipsa consiliis sed dampno veniunt. Cum locum
ab alio recipit occupatum. Cum quod nos specialia ea sit diligenter adversus huius
morbus in valeant nisi quod fidelium qualitates et morum officialium gesta per
nos in cognita ac locorum conditiones et circumstantias universas habere quoddam
considerationis prudentia in locis quibus metallos seu provisiones speciales et quas salaria
singulorum magistri nominatibus nostre curie debeant annotare ut nos de huius
dubietatibus in volunt fida fides tamquam in curia beneficia mereantur in subditis
et meritis regimina distinguimus modum mandamus quod tu per quibus terras quibus
iurisdictioni tue vitalias seu provisiones speciales salaria singulorum quique et
quales sint et in quibus officiis provinciis et castellanis subquibus salariis
vel compensis officiales quos hactenus a tempore quo capitanea nostra
in illis provisionibus compensis [illegible] nostre pro statuimus eidem provisiones et et officiales
litteras omni iurisdictioni tue que de mandato nostro non sunt que sint salaria
statuta quibus et quibus temporibus eorum recepta renovare districte fideliter
et sigillata sub tuo sigillo nostre curie studeas vel ad exemplar scripti quod nobis
inde duplex mandamus pro tali omnia in quatermoibus curie nostre annotari
volumus et sic in locis que prout supra dictum est vera fidelitatis consistendi
nostre disposuit animo iam spatiale nostre consistendis ceterorum provisiones seu ceteris:
cuius vices nullatenus ordinare presumas unum tum conscientiam maiestatis nostre
mandatum nos fueris consecutus commisso fidelitati tue precipiendo mandamus
quatinus tenorem et formam prescripti nostri mandati diligentius observans tandem
quemadmodum fiat excellentia nostram tuis litteris certiores tamen ne diligentie:
cia si mandati velleas reprehendi etc. ab officialibus corrigendis.

Magistris camerariis suis de expeditione mandatorum et aliis curiis sui officii. lxxj.

Inter accidentium multiplicitas diversa similiter maneat in sequente cum est de magis
participantibus penitus molestia mandatorum vel sine quomodo terminum quem
aliquibus consistunt nostrarum iustitie mandata pluries degat adstrictus nostro
tam melius hominis quo medio in actum velud de post singula prodire libris
eisdem metallis vel cera sigillata mandatis species auctorizat. Continue
similiter ut mandata contra mandata molestia duro accidit perpetue
adesse dominum fideles et diligentius quotiens mandato quibus tuncque colit
minus moderantur reputat quod in partes abstineat quod pro patiam nullis
contentionis corporis vel in debite scribendas consideratio perita veniendi nota tunc
nunc nostre maiestatis merito quia regnitates debeant prospicere quorum sub curia:
tate dispositis processere matrices inter sigillis eorum quid creditam regni
Sicilie partibus nostris sed in quibus aliis tam gratie devotionis observa-
bedimus contra pro cum predictum ab eodem regno nostro successimus unde
utilitatis quam quantitatem remissa officiales omnes et capita provinciis excellen-
tis ordinatos post depositam commisse sui administrationis officium in magna
curia nostra nos sitiat in regno presentibus aut in absentia curia coram eo
qui vices nostras ibidem pro tempore gerent missimus prestandas aut supra

competentibus eorundem mandatorum que ad vos fiscali vel privatorum utilitate
officiis dirigite pronunciant ponent racionem previt complures nostris adhuc dilecti filii postere
nimium et ipsi olim consiliarios destinastis quos ipsos preterquam regimini publice
mandamus ad vos communi premisse clara cum ipsis ac rei publice maiestate publicare
cunctis quibus eciam captari consilia fortune nostre felicitatis prorogata utinam pos
quamvis et signa re partibus nos aliquando modicos instituit ut augusto
post nomen triumphi nostri non deesset et quod predicti filii nostri consiliarius totum quibus
officiales operare precipua debuissent aliquibus alternacione nostrorum honorum
ne nimis perdatis enervatis alios aliis nostris fidelibus dominus prouidentes
ut in fidelibus nostris regimentis soluta excellencie nostre mansuetudine compen-
tes remedii prelibati adquirat inopem ea necessitate sibi moriturus ut dampnosa
sed prelibate nostre maiestatis officia reputaret vobis circa deinceps quod predicta
fide confidimus quorum monstra in aliis compluribus instanciam volumus de predictis
communi auctoritate mandantes ut quem primum officiales transacti temporis proxime elapsi
nostri primitus ordinari positivos racionem digestos per se ipsos officio vel per se vel
ubi nos offerent vel advocatos preveniunt et racionis sacramentis sibi civis corporale
prebent sacramentum quod mandata omnia et litteras quas a maiestate nostra officium
tibi totum comprendo receperant nobis destinent integre parati quibus exhi-
bitis totum vobis continue omni mandatorum et responsalium sic ad quemlibet
singulis mensibus sint directa distinctis temporibus que fiscalia inveniantur continentur
conspectus faciatis officiali premisse in quaterno aliquo memorialiter annotari
sicut instante si honori vel tempore patitur et alia nostra maior utilitas non
repugnat faciatis eciam summa diligencia litteras que officiales speciales pre-
nobis fidelibus sint directe ordine ordine nescimus sic disponimus ordinato
vel officiali premisse dispensatore illorum que videtis per eum compendium debite
de mandatis commodius ostende et locum processu omnibus in speciali quatenus
quod facere nos preparamus regni faciatis nostre continue appellacionem et si
vobis de compendiose yconomica non constiterit regimentis aliquo quamvis potuit
accidisse quem si instancia compensacionis fine tamen pretendit audiatis emende
et similiter immoretis vos non nec instancia aut nullam compensacionem pretendere
potest in predicto negligencia vel culpe sua fine desitus prius vice continue appli-
cetur nisi dampnum cadens fuit per officiales destinatum nostre curie per
nate insuetum quod per officiale eiusdem cum fisco contra fidelibus nostris les
nolumus reservari utrumque distinxi mandatum et responsalibus per que
fiscalis mercede continet nos facere volumus de litteris maiestatis nostre que ad
eum privatis supplicacionibus sint directe in responsalium actor narratione tenore
et verba diligenti premissos prosequatis que multa de nobis comodis nostris aperiunt
prestiti in notificacionibus compreniret et in aliis officialium nostrorum processibus
dignos nos aliter in processu racionem non constiterit quamvis mandati nostri que
specialiter tenore fiscalium concernunt suspectos nobis aliqua instancia pertinent ut
et eorum consanguineos qui maiestate nostri nomine delinquunt inquisicionibus
fidelitatis credulitatem eorum quibus litteris ancillis de nostra quod impetrunt de
ordinacione fundorum determinatis invictis de informacionibus que anno proprio
preterito vel in duracione in vulnere sint a maiestate nostra terris et platis super

de mareschallis generaliter sint soluendi de a super comparationibus abstinendo
de i emendis et renouandis stabilibus et mobilibus predictorum in curie nostre
stipendium occupatis de forma et declarationibus specialiter et armis et attributa
et denique aliis que ante curia emanauit et in specie nostri uel fidelium
nostrorum senioris generaliter ordinatum precepta de aliis que sunt ad officiorum
officialium dirigenda meditis auditis et admissis ipsis et moderatis com-
ponis si quas earum constitutionibus debitis officialibus ad que directa sunt se se-
cesse demittebit ad officiales nostros et porta recepta ut eorum ipse cum sol-
licitudine mittere non tardetis quibus etiam presentis patentes in eiusmodi que a
vobis ea recipient et ipsa tamquam ad eos directa ecclesia recipient et
fideliter exequantur post exposita nobis ratione plene super constitutionibus man-
datorum super residuis in beneficiis que in curie nostre pro utile seruata forma
nobis uno petito premia nostrum data cuiusque ratiocinii ad curie nostre presentem
et fidelium nostrorum expeditionem sicut officium tuum debet studiose discussa te
et discussa ac expeditum finaliter uniuersa soluit modo stipendio nostro cuiuslibet
curie predictis omnibus nostrorum ad aliud mandatum sicut cuiusque duratiuus
Et vobis ancos super sine alio speciali mandato cuius singulis quibus
officiales mutari mandamus officialibus seruatis ne de officiales de que
superius diximus si mandatis nostris uel exspectabilibus aliqua retinere
uel post aculeat non expediendo presumpserint post presentium monimentum
fraude uel eorum malitia tenere se gaudeant in penam officialem que
curie nostre registro quorum scripsistis inspecto decernit que curie nostre
presentibus prudencias litere committimus per ipsum puniendum etc.

Magistris rationalibus suis super ratiociniis exigendis et audiendis. lxiiii.

Ad expeditionem celerem nostrorum fidelium ratiociniorum preuentam tota nobis
et specialiter nostri presentibus in eis salubribus et celeribus procurandis utiliter et
necessarie prouidemus statuendum ut omnes scilicet dispositione temporis non attenta
super recipiendis rationibus instanter et efficaciter intendatis ut sic et
nostri salus ubi nulla consilium nec aliquid expeditum que consistat sed re-
maneat inspectum consulti presentia presentium et inter cum presentibus
actorum de non et si tunc fuerit et discrete preuisum mandamus quod non obstan-
te que astatum et nobis predictum mandatum nostrum ad audiendum ratiocinia tunc et
determinati temporis deputauit similiter anno et quinto iniciandis officialibus
ratiocinia positis in eorum ratiociniis tunc nominibus quam scilicet audiceris per
melius peritis et salubribus intendatis super eorum de custode recte quamquam
potius sollicitudine impensius Ceterum per collationem in talibus taliter
eiusmodi uerum in uno notabile presentes singuli sigillati eadem ratiocinia ple-
ne distinciat ut eo hoc celerius expeditiones proueniatur super qua si dubitatio
nulla emisit ad alentes et quinto consistant sed que intelligit tuenda tunc uero
super aliquo uos omnis dubitatione contingit de curia nostra prouideas literas co-
pulatis receptis deinde sigillati per nos et nos rationibus prouos simili-
ter tenentur quibus nota sunt aeternitas fruenda exigunt.

Magistro massariorum suorum in apulia de ipsorum reformatione. lxv.

De tua fidelitate prudencia et studio confidentes te prouisione mas-
sariorum curie nostre infra scriptorum locorum et ii diximus statuendum

tibi committetis quod recepto computo quaterni qui est in Curia nostra de massariis
ipsis presentibus mutuis recepto etiam precio quo facta sunt in Curia in eisdem et ap-
pretiationibus Curie nostre in Apulia patentibus et Siculis exemplo eorum que
receperunt et recipient de eisdem de quibus et dabunt et annis singulis mensibus
octobris annuatim denuo placuit nobis dimittere presentem commissionem con-
mitte tibi statim instrumentis factis de expressionibus eorundem et inventariis
factis sollempniter de singulis rebus in massariis ipsis a .. tempore liberatis et inven-
tis et quaternus redditus ad nostram curiam destinandis videlicet et consideratis
in quibus eorum curia nostra augmentum seu diminutionem sit de augmento quod
celsitudinem nostre scribi [illegible] dignitatem gaudet Si diminutionem in bonis
in eisdem indagabis quod contingit ut nisi forte peste adveniente accidit
ponentes circa debitum et possibile remedium adhibebis quod si diminutio culpa
seu negligentia massarii qui preest ipsis contigisse inveneris eum inde compel-
lendo alias massariis commitantis inducere loco de massaria sunt si licet vel
inducere virum castri seu loci unde sunt predicti et contra alios bonis hominibus
per te aliis singulis procuratoribus curie nostre in provincia constituto si casus
dicto seu culpe qualitate convicti massariis non poterit impedias videas
et diligenter inquiras de qualitate familiorum quos singuli massariorum
retinent ne insufficientes habeant vel superflua [illegible] et si sint
bone fame fideles et sollicita [illegible] commissa ne forte consanguinei sint
massariorum et ne per [illegible] et ne defraudent curiam nostram
in rebus vel alibus que custodiunt et ne [illegible] possessionum vendant
vel aliis largiantur vel per cambio mala per bonis recipiant in Curie nostre
dampnum videas preterea ne massarii ipsi per possessiones nostre Curie sine
ipse massarie debitas reparari permittant si [illegible] solvat
si possessiones [illegible] tempore [illegible] si eorum fructus bene repo-
nunt et quantas et a singulis eorundem de quantitate seminis et victualium re-
collectorum ut sciatur preterea si laboribus fructus [illegible] ubi vinum in [illegible]
et indictis vasculis reponunt aptus ubi domos ponet et considerent ut
dicet et si reparatione indigent et quibus et si exigit instes apud massarios
quod massarias faciant reparari Ubi massarie ipse invente sunt [illegible] pa-
lea in feno si sint in eas loca [illegible] in eas sufficientia de apibus si-
[illegible] avena milio panico [illegible] aliis leguminibus bobus et
canape de quibus vel placent ut in singulis massariis debeat [illegible]
Ubi de [illegible] gallis columbis anatibus caponibus et paonibus ut in
competente sufficientia habeantur Ubi de [illegible] massarii fecerint
[illegible] et quod per singulos [illegible] de plantandis [illegible] olivis
et aliis arboribus fructiferis in aptis locis massariarum ipsarum quod faciant
fieri custodes [illegible] et [illegible] et bones de [illegible] quos habent faciant
[illegible] ut si [illegible] in regno [illegible] quibus ipsorum curia nostra
[illegible] vel nobis absentibus [illegible] ipsorum curie utilitas poterit [illegible]-
les aut de [illegible] qui supplere [illegible] non valebunt sufficientes [illegible]
[illegible] procuratoribus Curie nostre in Apulia fidelibus nostris quibus
[illegible] supplendis [illegible] mandata [illegible] destinamus

per quas et omnibus adimplendis sit te fidelem et studiosum exhibeas
ut proinde a maiestate nostra digna beneficia merearis. — Ut nomine translatos

mittit magistris et scolaribus Bononiensibus libros ex greco et arabico in latinum. lxvi.

In extollendis regie potentie fastigiis omnibus cogentem officia le-
ges et arma continuam necessaria fore credimus scientie condimenta ne per negli-
gentiam et illecebras servilitatis inhonesta ignorantia torpescentes vires de-
bilitatos unos effrenatos lascivia et iustitia cum debiti regalis dignitate la-
nguescant. Hanc nos ex facto qui divina largitate populis presidemus gratia-
lia omnes homines naturaliter scire desiderant et specialiter quam gaudeat aliquam uti-
litatem prestare cum suscepti regiminis honori se continente nostra quesi-
vimus formam omnibus intentionis animumque et modos universorum suorum se
dispensavimus inde esse priusquam regni nostri curas assumptas quamquam oppo-
site regni negotiorum cura nos distrahat et multos de se vendicat sol-
licitudines nostre partes quicquid tamen temporis de rebus familiaribus occupatione
decerpimus transire non patimur otiosum sed totum in lectionis exercitatione gratuite
libenter expendimus ut anime clarius vigeat instrumentum magni-
tudine scientie sine qua mortalium vita non regitur liberaliter erogamus.
Ex libris quo volumina quorum multiplici multisque modis distincta ex ordine philosophica
nostra armaria diviciarum locupletant scrinia meditatione recolentes
et carmina comparatione promissimus compilatores varie abesse aliisque
philosophis sub grecis arabicisque vocabulis antiquitus edita in sermocinalibus
et mathematicis disciplinis viris electis sensibus ordine que adhuc origi-
nalem dictionem ordinationes servantes et de ministrorum vestium quibus ab
etas prima concessit opinioni veritatis vel hominum desertis rei operis
ad latine lingue notitiam non pervenit volentes igitur ut venerandam tantorum
operum simul auctoritas apud vos non absque commoda vocis originem tenere in
notescat eius per viros electos et in utriusque lingue peritos instanter nostris
verborum fideliter servata virginitate transferri fecimus non scriptura et professio
simplex dispersa non deperit et distributa per partes materiamque distincta
non sentit sed eo diuturniorem perpetua senescit quo publicata se ferventius
diffundit. Huius vero laboris emolumenta nobisque nostri calcem
retinemus iocundum nisi tanti boni nobiscum alios participes faciemus. Con-
siderantes utilitatem quorum cessantibus quorum inditis operum concepti premia
possent detrimentaque de penitali cetere nos potissime nolunt per vos pre-
claris aliquorum dierum pretoribus privatam plena fruuntur libidas
aliquos quos curiosum studiosum studium translatum et lingua non potuit
fideles instrumentum consulte providimus prenunciandos vos sic viri docti
qui clarissimus vocibus aquas novas producunt edocatis qui fluentum
mellifluum sanctitatibus labiis propinatis libidas ipsos tamquam continentio
amici cesseris gratanter accipite et ipsos antiquos philosophorum operibus qui voces
vestre ministris reminiscunt quorumque mittentis scientia. Dum docet vestra scientia
serpunt ut expedit aggregantes vos in auditorio vestro in quo gratia virtutum

sinceritatem cuiuslibet indubio confirmant et latentis scripture valetas aperi-
tam mittentis sensus commodi in clavis tuis operis mittis persuasi ad
communem utilitatem studeamus et audiens fame bone preconium publicum

Reprehendit C. iusticiarium et ad se evocat eum quod nimis se tepide gerit contra offensores vel co- misso

lxvij. Ut contemptorum et delinquentium multa dignam censura iudicium terreat presumptores
ex alto iustitia regis et presidis debet circa actibus humanis proficere
ut iustis retributionis timere respondeat ad gloriam et delinquentibus
quibus vitiis regulas abdicant respondeat ad penam et divine pietatis
debitum dissolutum hactenus autem in regimine digne committis ipsius presumere
fastigium in nobis velud in successione legittimo collocavimus ut transgressorum in-
solencias potestas nobis tradita plecteret et premiet ac subditorum fidelium communium
observantia mandatorum nostrorum observancia digne retributionis munere
compensaret Cumque ad id exequendum non possimus per nos singula ad partes
personaliter intendere licet simus potentialiter ubique presidentes tamen de fidelibus
regni velud in regimine membri determinatis provinciis preside ut quos
universaliter gerimus per eos velud ministros iustitie ducere ad actum Nunc enim quia
clamantium et conquerentium fidelium nostrorum ad audientiam nostram clamore pervenit
quod in edicta tibi provincia nullius ordine non servato et timore maiestatis
nostre reiecto oppressiones perpetrantur illicite et transgressionum insolentie assidue
committuntur status regni pacifica dulcedine lacessita est ne istud de-
laudi premendi presidis quod dicte provincia tum perfectis perdurat in serenitate viola-
tum et pendia homines occiduntur committuntur et furta manent tripe operantur
et singula die noctuque perpetrantur enormia fiunt et tamen ut parte plor-
ant quam transgressores ymo ut a multis invitis in notum tu adire deserunt
fidelium querelationis timore refrenatur et qui personali supplicio sunt plectendi
pecuniaris apud te intervenientis suffragiis a pena per commissis sceleribus
debita liberantur adeoque exemplar aliis elationis sumunt assumentes in suos
iniustos desevunt et pacificos indesinenter offendunt dum impunitos transire
respiciunt quos ad penam personalem iuris sanctio iusta condemnaret Certe si
honorem tuum attenderes et beneplacitum nostrum obstinatos predictos solerti in-
quireres in commisso tibi regimine actuitati vigilantis attendendo ex hoc inde
tibi laudis acquireres quod premium clementie nostre maiestatis expectares
cum te vacillante in mente quam iurisdictionis tue ubi viget felicitas
et victualium copia affluenter convenit per partes alias iurisdictionis omisse
scelera nequitie pervenit sponte nepos mitte tue et quiete studeas
vitam tuam et ut exequendum tibi commissum officium fias agilior postponas
et que vero mittentis ut adimplete in nobis sit quemcumque presidi sub continue
sit agendum et sic te modicum regimine vigilanter et prudenter operas
quod dicta tibi provincia premisse transgressionis et vicia depellantur Mandamus
fidelitati tue sub optentu gratie nostre firmiter et expresse precipiendo mandamus
quatinus per partes provincie iurisdictionis tue sine dispendio more discurras
tam provincialibus et indigenis singulis quam advenis et convenientibus

criminis iusticiam iniustitudo et sic oppressis transgressoribus impunita rempublicam optata
pacis tranquillitate privatis et quamvis tribulos lesionis evellere quod prefati facinorosi et
transgressorum enormitas deleatur transgressores homicidas et fures publicorum
violatores itinerum viarum ac nemorum illicitorum et delatores armorum prohibitorum
quin fures ultionis debite gladio audiatis mori presidens velut premiendo
ut parte fuit eisque commissa in curia prime solercia et committatur et corporis
hinc eisque hanc obiecta sine status solercias prava pervigilantie solertis
consulibus reformetur. Cum autem te gerere studeas studiose sollicitum quod quod debitum
laudabilium operum in custodia nostro commendacio creditur confidimus quod si aliter
inde feceris per indignationem nostri incurreris quam inmeritis sit quod te ad afflictionem
penalem vita precedat auctoritas quod dolemus multo potius nimium te spernisse mandatum
et tante mercedis negligentiam commisisse

Responsiva iusticiarii ad imperatorem et excusat se de obiectis — lxviii

Debita reverentia maiestatis vestre receptis et inspectis apicibus in quibus
continebatur in notitia mea tam pretendi negligentias in curie principis ma-
lis obfuscata statim obstupui et stupore tamen tempus compos factus meatus
indagine abinceptione corporis recedente aliquantulum mens ad se rediens ut
sic quod in conflictu mentis cogitationis obfuscate cumulum perpendens non in cognes-
tionis initium potuit evitare cum vestre maiestatis apices continebant
quod in regnanda iustitia obsequium in celeste de me gesserit et remissum fuisset pro neglig-
entia mea adducte cessit in curie sollicitudo cessit iustitie quam liber esset
consuetudine dominium pretense in universitatis opera tanto invalescente malum meum la-
boris opprimum compot et false accusationis obiectio veritatis iustitiam obfusca-
vit digno si dicere liceat nulla me laboris castigatio possimus nec satia racio
offensio me removet velle itaque quod si celata veritas fulminis quod forte ful-
ceret senorum iuris actulo quia lance iudicii perveniret mente maiestas non quod
de crimine venit supplicium levius est ferendum. Ecce quia teste vel dei medico non
macula neglecte aspersus de neglecta cura dicite michi perinde nulla iusta
causa suadente prevaricator dolere satis admoneor et quod tanta calamitate
doloris attrite michi sine causa desidie compellor omitte spem omnis nisi
forsan hoc tamen dispositio ultimum esse adverse fortune serviciam quam a domino missis cetera
crimine infligitur quod sine causa perceperint maculasse committitur et ratio quamvis quod ipsa
rerum veritate cognita nec minus divine provisionis iniusticio princeps generum sit
statuti quod vite meritis est debitur quibus quamque fortunas sorte statum quibus
beneficio contrariis dixit sine stabiliret quod vel comprovinciali esse non possent ad
esse provinciali credentur preclaro remota sum in regnum officiales idoneos quos
sum quamvis comitatus illustri quam pro se sum corporis destinaret quod quos
promulgaret commissa facinorum contentiosa corporis coarctaret et inique de iure
supplantaret oppressus eorum sanctores aetatis et quibus personarum et nimium
qualitate pensata pena debita dampnarent et traderent morti potissime
publicorum itinerum violatores aggressores cum in ut sit in rei publice fervore quibus
proxima publica committe foverent eum ut delinquentes per qualitate de-
cti forma traditur ne si delinquentibus indulgetur quod indulgentia crimina

sublevent(ur) et est animo p(ro)fide firma t(ene)r(is) atq(ue) divisa(rum) rerum nob(is) data in-
structio ut in quib(us) hominib(us) anim(orum) no(n) desint p(re)sides ut [illegible] quib(us) p(ro)vidi-
letus de singulatibus de lingua. Ex ille fuerit in natis qui venit in nopiis
est mentis ut acq(ui)rer(e)t implens si quis p(ro)bat sese allegatione tenetur
q(uod) p(ro)pinquitate p(re)tendens ut ignoro silet. Quantum excelso iusticie solio me-
diastatum medio actus filior(um) hominum comp(e)nsabit ut boni p(ri)mus uer-
tuerunt simplicit(er) malefactores. Quo eciam q(uod) officiales qui scelera re-
p(er)ta no(n) videant ut cum tam velud criminosa festinant et in eos muto seneri-
operentur gladius vibrans ut ipsa inchoant malicia glari. Sed igi-
tur quisq(ue) bene indicet qui cognoscit de hor(um) modo optime resecat(ur) qui
discussione debita no(n) obmissa sub diligentis examinis lima legittimo
testio comprobat(ur) minor tamen iusticiam medico tal(is) lonit sermonis ad titulum le-
ne delatoni qua de malor(um) libidine de scelor(um) et de funesta petunt p(ro)p-
tone compulse de sic vendit p(re)cio iusticie iustitie assenator et beri-
dicem et unde limites volviget. Sed qui inde hoc in me torire ma [illegible]
arz suam q(uod) ipso q(ui) me testis et iudex q(uod) ipse tam locus testibus oculis
lapuit. Est itaq(ue) regina q(uod) finale ecce q(uod) quis ut fodiat somnia i(n) q(ua)m
videat q(uod) iudex q(ui) se ferret suma et eciam sua discussionem sic [illegible] testiu(m)
indoluit q(uod) idem ipse fecissem si dominus obiecta pateriq(ue) vitalitus so-
mque sonorum(?) distinctas ego si p(ro)lat(um) unica fornicat(ionis) impta q(uod) inter
primus arci inetatis affectus de humi eciam continua discussione de [illegible] multi
p(ro)bitati et capcion(em) malis hominibus q(uod) p(ro)pingam strictius in hem cunis iu-
dici tuedia et intutissima corpus dignitatem et magistri adeo ut [illegible] p(ro)dit(or)es
v(er)te multi p(ro)bare gmetis et patris [illegible] stare concordia cemor [illegible]
sp(iri)tualia [illegible] que in primus officii mei p(ri)mo offerebat. Supplico
in quesso q(uod) delata no(n) placeat utz q(uod) frequentum loca studia stilia no(n) [illegible]
p(ro)cede [illegible] ante coloc no(n) post posui ut esse de [illegible] de gne [illegible]
qua(m) [illegible] sum de tali scola discipulus ut de tali disciplina magistri [illegible]
quibus ita posset esse fidelis opitus q(uod) nullum principium contendet cuius
d(e)sp(er)at posse d(e)finire q(uod) no(n) recipit cum quis assit alto maiestate omniq(ue) fiunt.
Somat indelatores tam implos vera dei et deficientes multi no(n) [illegible]
fuerz [illegible] Et quia [illegible] mee [illegible] prudentie [illegible] desiderat [illegible]
maiestati regie [illegible] supplito [illegible] [illegible] gratis dignatis officium
obiecta discutiat [illegible] me si [illegible] augmenta [illegible] et [illegible]-
dictum [illegible] no(n) fugio mei voluntate spontanea me submitto [illegible] sine
[illegible] q(uod) in [illegible] [illegible] gessat [illegible] comparare [illegible] et q(uod) quod
[illegible] [illegible] attulit [illegible] impio [illegible] q(uod) si [illegible] la-
bia que [illegible] credentis [illegible] [illegible] falsitate vitas [illegible]
monstrabit se [illegible] supplicio dignos efficerent aequalis indignatione fulmine feriantur.

lxix. Commonicio fidelibus suis [illegible] [illegible] d(e) nato [illegible]

C[illegible] optimum virtus notus libuit et sepe successiva [illegible] successivo in s[illegible]-
[illegible] cordium crudele no(n) nunq(ua)m [illegible] intelligamus optimatibus si nos

qui prosperitatis nostre successu respiramus nobis occurrit letitie similitudo in participium
et gaudiorum maiorum vos gratanter assumimus et serenissima consorte nostra nata nobis
nuperrime filium xij kalendas presentis mensis februarii sub felicibus auspiciis sidere viris desi:
deratis intimamus quod congaudentes vobis solempniter intimare voluimus ut ad gaudium
veniatis tanti et digni aggratulatione ad commodum pro vobis salutis premittimus et postmodum
de serenitate tractantes nostri regimine solum apostolice et cum sit regionum
omnium status et dominationibus attendimus per istos vidimus quod statum nostri singulariter firmat
et adornat regie sobolis continua successio per quam proveniunt plus perpetua
tranquillitas et successorum defensio a regna continuantur et in pace devolvuntur letitie
et regni porta totius dilatationis copiose dispendium vivificam prevalere speramus nobis
pulcherrima fovent quod de serenitatis nostre germine gloriose plus serenitatem duco
dispendiosum iam pati permittit de regibus non possetis adnos denique
gratissima veniat presentis in firmato opere que vos in gaudiorum maiorum consortium
evocat et vivum nobis insolitum commodum apportat primo si vivum in spiritus
si subtiliter intuemini presentis nostri filii nobis vidimus commodum et fructum per:
ceptibus ampliorem vobis omnibus et ceteris orbis principibus filii nostri ad gau:
dium et subditis ad salutem sed est tamen et vos et ultra universalis letitie quod dei
sub victoriosis nostre tempore quam de publicis hostibus et alitura discordia glandis
imperialis obtinuit de nostra germine firmata proviso providit germine victori:
osum nobis et nobis regem et filium a regimine vestris et omnibus complacibilem et ce:
teria ut quod nasci prestitit deus omne plebis terrarum tenet contulit consentit vestris

Eisdem de nata filia

lxx.

Communis et debita omnium populorum atque nostri letitia consuetudo nuntiandi vobis
spiritualiter de natalibus nostre imperialem apicem tali descriptione deferimus
quod ad aliorum notitiam fama tamen veritatis aliis nescia intimare desistimus singula:
ris tamen et presentis nostre familiaritatis offensus quod adnos velud ad unum presentium
specialis et precordialis dominus nostram in nobis ceteris tamen in vestre vel administrationis
advenit vos et omnes clarissima predecessorum heditatis successorum in dilatata
patria principum aula regum vos conciliationis nostre fidelis qualitatem quo sub:
levationis precessores congregans principum gratiam meruistis propter sicut devotum
deum continuant nobis bona continuo sic prospera prosperis successive succedunt
sic de fidelia vestri providere nostro recto recolimus serenissima consorte nostra nata nobis
nuperrime filia continuis consolationibus auribus ... amicitatibus ut potest qui
felicitatis nostre nec minus nostre letitia nostrum velut domesticum participare
sorte quod recta magis de quibus domina providentia iustificare nobis constet eadem
beneficio possetis et nobis nullum minus quo noto dignus nullum nobis universis prosperis
efficacius exhibuimus quod tamen nostre serenitatis germinum nunc plus serenitati mul:
tiplicat quod tamen tranquillitatis nostre status serenitatis in solo nostri domini
pacem vobis et postmodum confirmat hoc ipse in regnorum omnium salus hec vita paci:
fica populorum tamen regalis nostri veritatis legitima sobole contribuit hec sunt
affectionis clarissima pignora principum ad subditos tamen et latitudini filiorum ge:
nerose propaginis sancte invicta tenerimas quibus fidem et gratiam prestat sed dua
nunc ad vite ipse tamen nobis semper propagat propagat gaudium in sobole geminam

principatus et quam quod ampliore fecit regnorum nostra liberi et regnatori solita
nos quiescunt ista tamen hec filia debet esse cum masculis que secundo coniuges-
tiua principium per ista sepem cetera ceterissima masculorum et compatris nostre
consorte indubitatum nobis et nobis deus fauente de regibus copiam repromisit

Senatori et populo romano ut mittat consules suos ad eum quos honores et officia vult

lxxi Ardens semper fuit cor nostrum ab etatis nostre principio postquam regalem contigit
indole illustribus nec cesarea dignitate contingere prouenit et eadem continua-
ta voluntas cum dignitate succrescente creuit sicut multi viri ad nostra frequen-
ciam destinati cum quibus de vrbe nostra et consilia non ficta conuiuimus potuerunt
ut intente pietate et animo nostro vrbem romanam in statum pristinum et affirmam
antiquam ac patres et ciues suos cum quibus res publica nostra consueuit
hactenus longe lateque magnificas titulis extollere promisso nostro imperalis
honoris omne decore indigne ad patres sollicitudinis curatorumque consciam
profectos et selectos nostri publicis officiis ante ceteros quosdam ad
presidentes aggregari imperii et regnorum ac prouinciarum administrationes et regimina
studentes aliis per diuersa officia prouinciarum pro nobilitatis exigit et
industria singulorum propensiori studio deputauimus ut quos imperii principem
romam orta officia et fama tristabatur eadem felix roma rursus
participes honorum et laborum condignos accedat ut sit corpus honorum quorum ipse
constituit momenta nostra parietes et concepte voluntatis conceditur animus
prorogari hiis additis et honore solito nobiles romani presidebunt officiis
et dignitatibus illustres. Vniuersitate vestram monemus sollicitamusque
et attencius hortamur quatenus pro consules vestros C. iohannem de polo et F. ac p
dilectos nostros absque difficultate mox ad nostram presenciam transmittatis honores
et honoris fruituros quibus singulorum eos duximus deputandos ut felici nostro
tempore et vrbe romani cominus suscipiunt honorem appellat romanum dyadema
refulgeat antiqua renouentur dignitatis honorum et fiat inoris indisso-
lubilis gratie nostre romanum imperium et romanos qui et cesaream nostram pro quibus
erit romanum statum honorificancia et augmentum teneant promittimus ampliare
vestrorum ea que commodo curie nostre fidelis nostre cepte nostri dispositi.

Significat quod magistri seu capitaneos ad partes eorum et confirmans eos in fide solita

lxxii Quanta sit fidei nostre constancia quam ergal et imperium principatu nostri ala-
critate pretendatis euidentibus operum experimentis agnoscimus et crebra
relacione comitis et ceterorum fidelium nostrorum relacio patefecit cognoscimus sinceritatis vestre
zelum tantis splendoribus titulis laudum extollimus quanto preterita ne-
gociorum et temporum qualitate pensata ceteris vestra nec non et fidelium ob-
sequia reputatis deuocionem vestram serena in mentibus similitudinem fidelis
infidelis nostri cultibus experimur cum in imperatoribus pede motus contra veram nostram.
omnes manifestarum proditores nostri continue addere appellacionem scitis ut sin-
gula nobis id placuit grata successione respondeant expeditis in prouincia
quibusdam ardentibus et magnis facti imperii negociis presentibus ibidem

mora nostro honori sed proximis partes ipsas Victorie repetere sumus dispositi
fidelitatem vestram de qua plenam confidentiam movemus attente mandantes
quatinus de felici adventu nostro que vobis proximum pollicemur firma fidu-
cia obtinentes sic interim nostre fidei vestre firmiter et cives amicitiis quod vobis in
visione presentis devotionem vestram primitus prestitam valeamus affectibus et
affectu bene dignis vestris [illegible] ampliacionis quasi proderunt i[n] letentes

Significat Cremonensibus fidelibus suis processum suum [illegible] et se liberatum [illegible]

Tantus nos amor et circa utilitatem fidelium sollicitat tanto sollicitudo lxxiii.
non omittitur et premit circa status vestros et de fidelibus nostris a presentibus hostium
conculcatis quod nulla nostre regnorum de hac in illa quies nec quies potuit nos
sollicitudinibus de tunc et ruinam exponentibus in regno in iustitia et amicitate magis
majoribus que tanto pro se statim et expeditis magis congruebat ad confirmandum
celsitudinis potestates obmissa quiete motibus nostris infestam est inimicis talibus
bus et aliis castrensi [illegible] nos dantes persone nostre ante fidelium modum prelu-
dio presentes et in planctis suis in modum velle conditas de [illegible]
et reges hostium tradentur agentur nos ad salutem et quietem fidelium diligentibus
de libato consilio quod fiunt vobis accedit et nostri occupatores et omnes per nos
quibus in bitum circa nostri tamquam potuit obstitisse primi nostri in infirmi-
tate temporis incurrisse distractionem quia in virtute sic vicinus ut in preliis quod preste-
tibus nos incaptis duce in nominat Victoriam processimus et felicem victoriam nos
prosequi nutibus inspectione eorum post ante deus qui regibus et principibus
dat salutem postmodum convalescentiam constituti factores sui et timores liberam
temporis contemplationes recepti et adductis urbibus et bonis post nostra congregata
presumptiones et in armamenta parentibus quomodo rebelles [illegible] in primum
pedis sub pedibus nostris obprimi et ut nos omnes et singuli tam de re mutata
convalescentia quam de successibus fiunt confortati letitia plenius et letari
instruat nos significamus ad omnem dubietate de moneda venimus quod [illegible]
regni tamen suo misericordia principe disponente optata salutis et sperata hostium
victoria sub fecimus. [illegible] vicarium multipliciter honoraverunt

Regratiatur civitati quod eligentes familiarem suum in potestatem et suum lxxiiii.

Pura fides et accepta devotio quibus inter alios imperii nostri fideles claruis-
tis in tempore nostre celsitudinis prefulgens regimen nos sine fiducia
presumunt et in omnibus que devotis fidelitate nostre respiciunt de nobis animo
firmius et fiducialiter considimus licet nacti constantiam vestram vel certe in acitate
modice nostre nullatenus accedisse gratis qualiter vos precibus aulatim regi
fidelibus H. de Tramello senescallo nostro et quibus regnum vicario ob honorem
culminis nostri gratum et honorabilius potestatis et optentis nobis a in simul-
tate de votis que nobis gratum constituit et in ipso sinceritate nec nobis presentiam
quod G. de t. multe pari ratione et nobis tamen probabili prospere fidelem
viri cum presenti de viro familia prudenter recepistis ex quibus omnibus
laudabilis inferri quod inseparabilis constitis nobis gratia devotionis et fidei
gratitudine ad conditionem prudentiae nostre vice vestra decimus de presso statu vestro
nec non de salubri regimine propria sollicitudine cogitantes et in nostris curis
sollicitudinibus nostre revolvimus qualiter per nos vos possit in ipso salubris

et rancoris pruriendi. Illud tandem conati meditatione tanquam salvificum
nobis et nostris devotis eligendum quod ad hoc vobis et posteris vestris perpetuis
spiritualiter et temporaliter obligetis atque prout presentium vestra potestas
vero nos monuit innuisse quod cum regiminis civitatis vestre quantum
grata sinceritate fidelis assumere curamus qui sub regis orbis habenas
velle modum sub affectionis nostre zelo nobis singulariter ostendimus et ut
ad consideracionem cum manifestissime devotionis quam vestris generis vestris servitia
regiminis vobis libentius imponimus ergo vos monemus salubriter affectionis ut sine
culminis nostri lesione ledi perpetuo non possetis. Datum. ~

Civitati ut peniteat mittendos Cremonam ubi intendit curiam celebrare

lxxv. Quamvis que nostri prosperitate temporis precedentis tranquillitas quam fuit
consultata vacarunt et depressa temporali olim et sic usque adhuc felicia
nostri tempora que amplie divinis prestitata benivolentia demptis tranquillitatis officium
seditionibus oppressionibus pluribus personarum et rerum dispendiis sensicimus
et senciunt incessanter nec in multo minora amplius paciuntur sine cuius in:
terstitate sicut ab experto cognoscitis nequid nobis compages illesa servari
et vos specialiter ad reformandi admitte sui status nisi remittatis appetitum capiti
agno sibi vivit accipimus firmitate sic enim ex parte patris et ex parte patris de:
ducti imperium sit et nequid bona consueta subditorum ut expediret
permittas illicitas excessus alias nobis videntibus propriis committentibus oculis
perturbare quod non est ignis abluentibus inultis periculis non nequimus
abstinere illicitum velle quod nolumus cogemur. Volentes igitur nostri imperii statum
optimum reformare subditorum oppressionibus seditiones a patrimonio p:
primo die festivitatis resurrectionis dominice nostri instantis de consilio prin:
cipum prelatorum sollempne curiam indiximus celebrandam Cremona propter
nos sub debito fidelitatis quo nobis astricti tenemini firmiter et districte
precipiendo mandamus quatinus vestros milites armis et equis quam convenit
diligentia preparetis ut cum adesse mittatis potestatis imperii nomine nobis scilicet
et nostri in eodem adimandi prouincias tranquillitatis et digna retribucione
servicii propriis vobis et vestris bene meritis curabimus respondere. Foggie

Rex C. significat adventum suum de Alamania in regnum tandem magnatibus et civitatibus regni

lxxvi. Volentes devotionem tuam fidelibus felicibus nostre maiestatis actibus
successibus fidelitati tue devotionis adgaudendum in tandem quod de negocio:
cijs omnibus in partibus Alamanie et subsequenter in Lombardia pro voto dis:
positis et ad honorem culminis nostri salubriter ordinatis die lune in
stantis mensis decembris presentis indictionis feliciter de Verona mouentes apud
Vicentiam die ipso venimus proinde recepti die martis sequentis mouentes ac:
cedentes. et cum velles portus ligationem continuatis processimus dictis die
lune et mense cum dicte felici navigio galearum intravimus in Apuliam regni
nostri Sicilie vestigio accessimus. Ubi applicantes deo dante feliciter
qua iam prosperantes indiximus optimatibus nostre fidelibus infesto natalis
domini proxime venture precelsae apud prouinciam et fidelium nostrorum statum

salus' ap fogiã tenẽ ꝓposing curiã gñalem celebrare . fi . t . hortam'
uetente et mandamg quatin' felicem successum nr̃oꝝ vobis incitante
letatus te maiestatis nr̃e negotia more solito laudabil' stime at de-
uote te geras ut i corpore nr̃o tibimus gloriosius apparas et commendabilis
pntelus ciuos cum alta mente recipiung tum defensoris que dñe me-
morie dño genitori nr̃o et nobis tua inceßiñe fidelitas exhibuit
fidelit' et constant' gm' delicuis que nr̃e te spaciumg celsitudini gloriosig
in tantum solatiu' deuotorum tua dignius extollere primis : - sui

Idem signat se iturum contra rebelles et mandat fideles in fide nauare magnitudine eorum

Fidem et deuotorum fidelium felicissimi patris nr̃i dñe memorie qui pro   lxx vii.
Acinis obitum et violentiam pro mãßisse cognouimus et ad prosperitatem
honoris nr̃i necnon sublimitatis augmentum placidum successionis
ordine ardentius anhelare volentes . eorum bonis operibus mitibus
adstantium magnificum ꝓmone' ut perseuerantia fidelitatis vestre vos
constantem et vtilem cognoscatis vestre quod ad preces imperii prope orbe totalitate hos-
tium ciuiumque rebellium qui maiestatis celsitudini nr̃e nolunt spon-
tanei subiacere et ut assistere nos pro tranquillitate inviolabili cognitione
cum felici . . mirabili operatiue nr̃o festinum dignius constantibus nr̃is quare
dilectionem vestram monemus et hortamur' attentius vos armis et equis et aliis
apparatibus necessariis sint tanti negotiis curia de posse laudabili proficiantis
nos tum necessitate aliqua cogente sed ut propriis manibus et timentibus nr̃is vestrorum
pertinacia contumacibus contumeliatis debita accipere vltionem pendendo co-
gnoscentes quod si quos mandatorum nr̃oꝝ vel veniens contemptores de-
dicentes nr̃o tamen antiferrat vos despiciunt patitis manet ut nos
qui ante ora sanctissimus nr̃e imperium tendent' acceptioribus ignibus
latent distictum desinere ipsum multa re' prnolitiu et fere esse
tamen ipsum cadauer delinquere nisi diuina gratia clemencia aliquo inspirato
casum quod absit vestris successibus opponat' propria de propo nr̃i operatus nos
amplius nomine nr̃ae dignitatis set augustalis nos volentes in rebus tamen
i vobis fidei teneatis quod nr̃oꝝ agminum fortitudo per milia milium
centum quirinque fortius possent obsistere non timent   buccaro ——   lxxviii.

Item signat cremonensibus se regnum pacifice possidere et se iturum in lombardiam ut peant

Regnum nobis desiderabile noluimus altitudine status nr̃i ut in prosperis suc-
cessibus quos diuina nobis largitur' pro vestra deuota fide et fidelis
deuoto pollicet' nobis etiam sunt vestra gaudia gloriosa si nobiscum participatis
eadem quos i parte altitudine nr̃a praedicto nouimus quod alacrius accedit ad
vos et per vestra exaltationes vestris successibus sunt relatum quod . c . comite
casertano dilecto fideli nr̃o vna cum ciuitate capua admiranda om-
nibus ita contra totum regnum habemus pacifice itaque nr̃o dño totali-
ter auctoritate nichil in ea contra mansit nec ei nr̃a maiestati nichil est resistere
decreto vestris omnibus grato collectis ad hoc et viribus vndique congregatis respecto
ipsum fortiori mente proponimus intendere negotiis lumbardie et prouincie

nostram certam dominicas et thezauros exponere pro nostris rebellibus edo-
mandis. Id cum proposita fine notum ut possimus salubrius pro nomine
ad unitatem aliorum salute pretiosa maximeque gloriam et honore illo proditore
nephario marchione Bonifacio Lancea dampnato finaliter et coadiutore pariter
forbannito multis quod in exilium sunt omnibus qui morabantur in regno fi-
delem et sollicitum virum qualis supradicte auctoritate digno ut de nobis
meritis confidimus [illegible] marchionem palatinum dilectum familiarem
nostrum apud supremis sicut nuncius per totam Lombardiam statuimus in
officio vicarie vestre fines in [illegible] eidem tamquam persone no-
stre in eo potius signanter ad honorem et fidelitatem vestram intendere ac
parere curetis prospere autem diebus istis in defensionem [illegible]:
Sed ad receptionem et mandatum nostrum ostendere nos benivolos et paratos
ut civitas ipsa posse defessa fidelium offensas in fidelium non formidet

lxxix. Comitati Ut (?) Exultat civitas Mediolani dolet (?) venit ad eos cum paratus sit aditer
Expectatas (?) [illegible] et desiderio desideravimus actenus ut in manu forti
Ytaliam ingredi persona [illegible] [illegible] [illegible] tam honora-
bili militum [illegible] a longe retroactis temporibus Romani
principes in Ytaliam non [illegible] quod non in [illegible] ut nostri
imperii rebelles [illegible] mandatis
[illegible] opponere se debent qui tam antique [illegible] rebellionis [illegible]
[illegible] moliuntur. Et quia [illegible] campestri belli
nobiscum aggredi non [illegible] [illegible] angustia et fluminum vada [illegible]-
[illegible] [illegible] impedire nituntur [illegible] globos [illegible]
militibus opponere [illegible] ut [illegible] liberum [illegible]
[illegible] pessimum Mediolanensium [illegible] qui [illegible] rebelles [illegible] contra nos
[illegible] fiunt militum [illegible] [illegible]
per singula loca [illegible] debilitati [illegible] contra nos [illegible] de-
[illegible] predictos [illegible] [illegible] quas [illegible] locorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic in
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut honore imperii
[illegible] et salute [illegible] contra Mediolanenses [illegible] alios
qui sic [illegible] ad [illegible] fidelium [illegible]
[illegible] [illegible] ut sic [illegible] qui contra nos et imperium et
infideles [illegible] alios [illegible] ad defensionem [illegible] necessa-
rio [illegible] multitudine [illegible] qui [illegible]
[illegible] in oculis [illegible] nos [illegible] videamus.

Magistro P. de Vineis iniungo (?) R. ut vadat ad Curiam
lxxx Sno magistro R. de [illegible] [illegible] nove relationis gaudium
[illegible] [illegible] ad Curiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] me [illegible]:

nil bene fore expedit vel generos nos remitti decrevimus aliud negocijs lombardie intenditur et in regimen

Mandat fidelibus suis ut parent se armis et equis cum expeditura

Ut vestre devotionis integritas quam in nostris prosperitatibus condicit hoc gaudiumque lxxi
firma defectus nostri fiducia et plena devotione grata disposicione suc-
cessum nostrum iocunditatibus sussurrat admonicionem vestre pro premisimus
quod negotijs superiorum partium lombardie ingruentibus nos hactenus necessaria
et utilibus ita deservimus favente celestis clementia adnotum ad cremonam ad
veniemus et exhinc de roma dilectum fidelem nostrum cum negocio sua h-
ic regis sardinie dilecto filio receptandum et ambassatores civitatis
de papia missimus quas celebrent ad nostrum presentiam bene mandamus
perpetuo negotijs disponendis valeant de die in diem continue
exspectantes ad partes tuscie terminatis in dictis instanter intendimus
digressus nos volentes et ut status imperij pro quas velud arx
et nobile membrum imperij quadam affectione proprie semitas non designat in
feliciter adveniant nos quod nos imperamus pollicemur tam nihil quam primo
reformetur ut in tanta nostra corda rebellium de partibus finalis et desol-
ta victoria nostre potentie gladio resignatur sicut in absentia nostra gratia s-
hactenus sic robur imitatur nostre potentie iterantur fidelitate vestram quam
semper in benignis ad beneplacita nostra paratam hortamur attendimus et mandamus
quatinus ad requisitionem F. de antiochia sacri imperij in tuscia vicarij generalis
dilecti filij nostri sic equorum et armorum apparatu continuo prosperitatibus nostris
adventum nostrum vestre civitatis subsidio magnifice vestris viribus ascripto
ad confusionem ipsorum rebellium intendere valeatis impositurus in

Eisdem ut mittant quattuor de sapientibus suis ad eum super petitis consilium lxxii
Grata satis est in conspectu nostro fidei vestre constantia qua circa maies-
tatem nostram claram semper operum exhibicione procedentis devocionis
alacritate prestitis digna probant licet testimonia evidentia nostra fidelium
relatione suscepimus et nos ipsi in multotiens experimento sine magna certa
tibus didicimus. Hoc ipsis sane digna vos commendacione prosequimur et beni-
volentie nostre gratiam tanto vobis favorabilius pollicemur quanto devotionem
vestram fructuosiorem in nostris semper experimur. Cum igitur pro quibusdam excel-
lencie nostre negotijs que honorem nostrum et comoda vestra et utilitates
vestras respiciunt benignitatis vestre consilium utile reputemus fidelitati
vestre precipimus quatinus pro honore nostro et utilitatibus vestris appetitis statim re-
ceptis presentibus quattuor de sapientibus vestris plena vestra auctoritate
suffultos ad maiestatis nostre presentiam destinetis. Sic protessitur

Capitaneus rescribit et repetit eum quod dat de processu facto per eum et instruit eum lxxiii
Consueta benignitate nostra litteras tuas tibi nuper destinatas et ipsarum
continentiam vidimus diligenter super eo sane quod scripsisti te pro quedam
comoda huiusmodi intellecta de statu terre ... que videbant
obliqua cum magna militum et peditum comitiva persona adtiam
nostram ... cum festinantia ... et ibidem ... diligen-

compositis et talibus que ad cautelam hominum morum commissa pensasti quosdam quos videbant magis esse suspectos opportuno tempore statuens ipsos facias cum diligentia custodiri tamen commendantes studium et industriam circumspectionem que etiam in sollicitudinibus animum in hiis et aliis te opponere plene cognoscimus nostri in multo commendamus. Verum tamen quia post rebellium motus depressionem ad quam efficacius intendam te studuisse fore credimus et attentum quam propter motum fidelium salute defensionem militis tue iurisdictionis [illegible] impositis equis et armis volumus esse munitos ita quod per defectum armorum equorum [illegible] nulli nos remaneat impossibile [illegible] tue perspicacie mandamus quatenus sic instanter premoveas et facias quod omnes tue iurisdictioni subiecti quam equos et arma habeant et arma sicut opus fuerit sine mora [illegible] parati ad nutum [illegible] laudabiliter [illegible] complicibus nos que scripsisti [illegible] nostri [illegible] honori nostro videbimus expedire. [illegible] in hiis et aliis similibus nostris et maiore cum diligentiam custodia. Curet examini taliter [illegible] et studiosius intendas quod capacitatem patens efficatia in presentiarum tuis actibus te nostra maiori sollicitudine commendabilem in recipiet Imperator / domino Nicolao

Vicario ut diffidet iam rebellibus imperii qui inertes sunt fidem quia pro

lxxxiiij· Venientibus ad presentiam nostram pridem multis civ et pro parte totius comunis [illegible] fratribus [illegible] promittentibus et iurantibus fidelitatem nostris et nostris [illegible] beneplacitis et mandatis nos imperialis clementia dignitatis quia gloriosius reputamus misericordie ignoscere subditis et eos in nostra gratiam reformare quam eorum desiderare vindictam [illegible] ipsos et pro parte comunis eorum [illegible] benigne acceptavimus [illegible] benignius [illegible] qui accepto [illegible] fidelitatis [illegible] [illegible] eos [illegible] [illegible] [illegible] fidem eorum quam pro parte comunis ad nos venerant [illegible] promissione [illegible] et voluntates [illegible] quorum [illegible] fidelitate [illegible] obstinatos, ad nos sine [illegible] [illegible] [illegible] in rebellitate [illegible] [illegible] [illegible] ut rebellionis [illegible] mandate [illegible] tamquam infideles cum infidelibus nostris [illegible] aliqua [illegible] ab fidelitate tue mandamus [illegible] iam [illegible] [illegible] [illegible] et diffides eos tamquam inimicos nostros et imperii [illegible] speciales [illegible] et personarum ipsius [illegible] facultas obtulit [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] eorum ipsos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Latores.

Narrat [illegible] rumores et petit ut mittat ad [illegible] omnes [illegible]

Ut ~~desiderabilibus~~ fidelibus excellentie nostre processibus accidentibus materia devota lxxxv.
vestra suscipiat et nobiscum conspectus victorie eius de neophada rebellione
Parmen[sem] indubitata spe gaudiis participare valeat. Ecce nos volumus quod
die martis sexto .. presentis mensis ad obsidionem Parmen[sem] Victorie processimus
assistentibus nobis nostrorum fidelium viribus qui de adiacentibus regionibus partibus
voluntate concurrunt ornatu devotionem tue percipimus gratus sicut benignum
gratiam nostram tantam gratis tantum et amplius consultationem diligentis ad:
requisitionem f. de Anthiochia comitis sacri imperii et in Tuscia vicarii
generalis dilecti filii nostri tam comode sexcentos quingentis potestis multitudinis
bellatorum ad feliciter contrarium mutavit eius ita est presto victoria gaudentes et
exaltat transmittatis de presenti laude titulo letantium in desperatis celi co:
missionem fiducia conficientium voluntate dei vel opera actu quos non in
modica quantitate presentis pro nostre honore devotio indubitabile largitur

Super eodem scribit Mantuensibus fidelibus ——— Suis ——— lxxxvi.

Benigne accepit excellentia nostra litteras quas misistis et earum plene
collegimus intenta gratum gravius admodum quod feliciter audie innotes
depressis annis successibus coniunctis nos ad finem mentis nostre promptos et
amicos ob tristis debitis valores vestra vestra fidelitate vestre te:
nore presentium intimamus quod nos ad presentem proditorum Parmen[sium] presidia eorum
que superbiam retundendam amissa contra congregato in Lombardis nostris
fidelibus qui iuxta mandatum nostrum vobis assistunt venientes et potenter
ad obsidionem Parmen[sem] processimus tandem sic stetimus ceteris quod ipsam
pendentibus voluntarie ut restituta redire in urbem adminimum continuum exp:
ectet volumus et mandamus ut tante victorie participes exinatorum ho:
norificam continuam benignitatem nobis placere cupitis et finem admirationis precium
celeriter transmittere studeatis. Explicit quartus liber. ff. Universis

prelatis ——— et clericis ——— regni Sycilie regis H. filii ——— Suis [illegible] [illegible] liber

Misericordia pii patris severi iudicis sententiam ... mollita H. primo:
genitum filium nostrum fatum lugere compellimur lacrimarum abyssus eden:
tente nostra diluvium quas offense dolor et iustitie rigor intrinsecus
affirmabant continebant. Forsitan dicunt patres inhibitum publicis hos:
tibus resistere dolorem domesticum posse contra subiectum est tamen reg:
principibus animus quamvis rigidus ne dominantis impiis que in vincis
suas operatur inquiens reges et principes non consistant fatemur sepius quod nimium
regis superbia flecti nequivimus fatemur tamen commisso filii nostri casu co:
mmoti fuimus in eorum nec primi nec ultimi qui filiorum de ... transgressio:
nem pertulimus. Et nichilominus post modum eorum funera deploravimus. Lugeat
namque David diu primogenitum Absalonem et Pompeii generis sui omnes
fortuna dicit sorti pascentis magnificus ille Iulius primus Cesar prune
pietatis officium et lacrimas non negavit nec dolor tamen transgressione
filiorum corruptus contra tam efficacis parentibus medicina doloris quod mobitur

filiorum nostrorum pungente non doleamus quod nostra auxiliis carebunt offensi-
nolentes sed et volentes et filii nostri prodi tamen obmitte que sunt patris
rectis fidelibus nostris in nostras ut ad exequias eius et devote clericis
nostris celebratis etiam ad eius decantande missas et aliis carestie solemp-
niter mee recommendent manifestis indiciis ostendentes quod sit in gemi-
dium nostrorum et prudentiis compulsat fidelitatis sic et dolentis cum doloribus nostris
condolere fideliter videantur celebrari

Capitulum de morte imperatricis ut eius exequias per universitatem suam fieri faciat

ij Latentis hostis insidias non potuimus effugere cum per vim infaustas augu-
rentes subito maiestatis nostre devictas serenissima augusta consor-
tis pergeme dicta nobis pater patribus et quiete nunc mortis importu-
nitas subripuit violenter Ideo quod hylaritate vultus possimus absconde-
re consortis obitus amarius vinculum nobis molestet inquit et pungat
cuiusnam nolumus doloris amaritudine sic maiestate unum afficere quod
caritatis obsequendumque clementiam et doloris in moestitias in nobis impediat quod
honoris afferre nostre consorti dignum quod expediat et decent recenter
postmodum quia volumus ut tante nostre principis memoria sit celebris
sepultura et distincte precipimus quatenus omnibus exequias prelati nostri
dicionem tua abundique locorum convenientibus pro tempore acclamatis et ipsius a-
nimam campanis quo decet honore pulsatis vel signatis celebrari
ut quibus in celis sociari augusta cuiam qui aufert spiritum deo summo
specialiter recommendent cunctis ne inde aliud facias sicut nostre indignationem
incurrere volueris contemptus etc.

Cuidam nobili de cuius morte Sororis sui

iij Cum post scelera undique tibimet quas duris in terris nostro subsiste
ccelus repromissum temporis pressa conveniat nostris nunc fortunet affabus
fortune placiditas et multorum oppressum leta committet scilicet unde nostris
Zakamunzan... et nobilis clarissima aure iocunditatis insurgit ipsas nobis insipidas ama-
rissimus proventus meserorum quod diebus laudabilis sororis nostre superiori-
bus dictis impressio et inspicias que inest omnibus quoniam nostrum insolubilem
locatus humanitatis que debitum quod exceptio quibus allegata non
pronuntiat convenientibus lege fatalis tamen compositum temporis tentationes pu-
tet doloris ictus acerbius quanto parvus absencia qui genitoris
in nobis effectum compensabat et solum nostre per magna consilii erga
nobis caritatis prope non impatiens dabat affectus multa nobis deside-
ramus et gaudia commoda cessata sentimus verum quod sic inreparabilis
homines est nostra non pena et morbus iste non est medicabilis ubique si illius
est contulisse deposite initio qui capiunt consolationem et similem nostre amplexi-
bus carnalibus inolevit consulta nobis et tibi sunt omni salutis assumenda
consilia ut non decedentis patris etiam superstitibus completum in filiis in-
genuis nostris affinitatis solide pignoris remanserunt et in ipsis utique
et tamen tum bidi casus in gessit et morbus temporalia sentias detrimenta qui

qui tecum compatimur vivacie qua ingruit quam condilectionis et vinclo
quos dominus innat et tuorum negotia non minus libenter quam propria conti
nuamus semper prestibus dispositionis premone pro dilectione tua intenuas
et attente concordie non compatimus ut consolanda remedia lassitudo
tibi maioris indulgeat. Sane in dolente viri fortis animus fecum
lugubribus doloris[que] et lacrimas quas forte tibi inductis mollities
relinquit ad lacrimas uxorum magis convenitis abhorreas et in gloriosa spe
mor prospitalis abstergas adhuc quantquid C. de t. tibi dispone et fini-
tis annis retulit indubitanter prosequamus etc. ~ victorie ~ iiij

Cuidam fideli consolando eum de morte filii occisi in expugnatione

Lugubre filii tui casu volatis fame fortassis lugubrositate prog-
ti eius doloris amlens penitus domita precordia terrens quam hu-
na fecit in nobis quam latuit et decrevit statim infesto tu stilo desiderium
na fecit in nobis quam in temporem obstupuimus subitione turbavit et te
et licet omnino cernitis nos in temporem ... subitione ... et te
sicut fuit communis in carnis decisione medullitus venabilis quodam
in opinato penetrat. Cum modus tamen et qualitas mortis attenditur
consolationis remedium quod nobis iam comitur probabili ratione compatimur leon
gundem demum fuit opinamur in prelio dum cum idem filius tuus magne
ingenio assiduus et obsequiosus insisteret in combustione castri
me fimosus assiduus ibi cum potuerint ac belli inimicorum manibus fugati sub-
iungi metrice ibi cum potuerint nostrorum manibus fugati sub-
dinis devotionis fame constanciam que super eadem confirmit in minencia
gladii suspante favore tracta maluit morte subcumbere quam de-
missi civile ut fimosus salute ipse per presentationis subsidium gaudere
Consequitur quam dignitas tamen proxima doloribus tuis consolationis virge
ta porrigimus commandantes ut cum animus filii tui defuncti vivat in
ini cordis scripto et eterne defuncte memoria semper sit impendere
bus consolationis remedium pravie lassitudo dolendi modum fin-
gendis lacrimis apponere studeas et maxime in nobis consolationis assumas

Littere consolationis C. comiti casertano lugenti de morte C. eius fratris sui v.

Audito nuper quod mordetis omnia mortis impetus N. vestri olim
... eius fratrem tuum tibi ut ad presentiam nostram venire parato non sit plena
demencto subtexuit passionibus tuis satis affinos compaciendo dolui-
mus et si operis ut operibus in compassione defectum aut alia compassione redi-
mi non permitteret prestita libere approximemus etiam et alia quoque optima
subsidia misissemus tibi quia quod semel subripuit mors debitur amara
non reddit dolori tuo quod multis actum libentissime preberent consolationis
argumenta porrigimus et que ut remedia proponimus devotioni tue
mandantes quatenus astringas lacrimas refrenes suspiria et maxime constantius
viri strenue limites pruide placitumus imponas etc.

Comiti acerrarum consolando eum de morte C. filii sui cadentis in bello vj

Quondam de numinis acto filii tui casu consolationis ut olim ad te tarde
pervenit cum sint ut tibi ad tempus lacrimas capax conspirantes

itaque gementibus et oculis lacrimosis epistolam vestre consolacionis offerre
voluimus que et si lacrimarum stimula quieta perfunderet et denuo copiosa
singultuum plagis prohiberet doloris quamvis perditi tamen minuit quod nati simul
et nostri patris congessit luctus oppressione penitus desiccandum quod nunc
monitis vestris compressis vehemencius ampliasset si foret denuo con-
tinua placacionis remissius tamen quod mitigatis suspiriis et oculorum luctibus
consolatus litteris vestre consolacionis offerimus tractabile animum et bonis
aptum meditacione debite persuasionis asserimus et tamen et parvulorum
luctum satisfaccionis fecerunt per deposicionem singultuum satisfacere gratissime
postulamus et nos quod si luctuose fame relatum quo michi in con-
dacione malorum possit esse oculis prius epistola vestre consolacionis anticipet
que penetrativa doloris bulnera cordis intulerunt in veniat et virgines
oculos addiluuia lacrimarum nec plus impleret te summus deus prohibere
nequimus et nos placare te volumus deus clemencie postulamus Ecce
et cum quod hec qui dura acquirimus et possibilia flagitamus amare
plorat ad necessarium flocci occidimus et taudem [illegible] cum tempore estatis
carentis solis cum meridie et noctis caligine cum diem sic in iuvene
non deus forme puerilem parentis intempestiue mortis subisse in-
dicium quia ad decem annos maturos ductus nulli [illegible] dementisset
tunc beato denique mortalitatis ordine pro filio lacrimas offert quas
pro filius resignabat respectiva tunc [illegible] vestre compassionis
antidotum et consolacionis affectum nobis cum in tam subito filii tamen casu
cognicionis pene conspectu non tremimus et pote quam amicitiam nati
genitum et vix adhuc annis puerilibus ablactatum in ulnas educa-
cionis vestre suscepimus et quia susceptibilem in bonis disciplie vir-
tutis in primis rudimentis congessimus ut et conspiciemus alijs utilis et
nobis existeret fructuosus ut a vi deplantatore cum vidimus tempore
decrepite generacionis gravicie monachi vite velut in thomie qui in deo
perfecte recreacionis intempestiue perdit Ecce affectum consolacionis divine
[illegible] qui velud decem [illegible] pro nobis quam et in illabi condoleret
patres et videtis assimnec quorum [illegible] quem de te dole nominis quod in
nati tamen fine homini debite pomosio non decepit spacio temporis
in maturum consolari te volumus quod illum cum tempus debitum vitem vin-
demiabit accepit maturum [illegible] quem dole te nominis quod non mor-
tem filii clamasti oculos consolari te volumus quod mit molles delicias et
debiles curas non defecit languidus [illegible] obsequiosorum omni-
parentes cernere [illegible] et impleret gloriosus quod plena [illegible] dole te no-
minis quod [illegible] quod [illegible] amisisti filium consolari te precipimus in deo omni-
gratie nepotem et nobis [illegible] vestre [illegible] quod adipiemi abavus pro deo
tantis [illegible] libentius ad nepotes quando vestre [illegible] affectum
et prius et cum [illegible] meruerunt.

vii. Littere consolatorie misse scolaribus de morte magistri Allexandri

Vigentibus adhuc in eius etatis [illegible] discipulis professionis

extra [illegible] ut sc licet quod ab animae nostrae suscepit exordio non dolenda parit su-
am t[er]minacione natalem non [illegible] sed amplectitur quadam singularissi-
ma natiuitate nobis scolaribus qui [illegible] orbe animae usque ad matrem
[illegible] filiis quos [illegible] peperit in consummatum dumtaxat numerus et cond-
[illegible] [illegible] est enim quod non sine doloribus [illegible] dicamusque [illegible]
[illegible] nomine [illegible] [illegible] et desperatis e fonte uirginis singulari consi-
[illegible] magistri bene licet qui non ab infimo positiuo et amplissimo [illegible] digne
meruit uocari in superlatiuo nullum habuit ascendentem ymo sicut aquila
transcendens omnia quae [illegible] natura ubi potentis [illegible] et sermone [illegible]
[illegible] sine pluralitatibus [illegible] meruit singularis. Adeoque [illegible] sicut
sole potente [illegible] tenebrae facte sunt super uniuersam terram [illegible]
[illegible] solibus de tenebris et confusio [illegible] [illegible] tractatibus [illegible]
[illegible] [illegible] temporibus nostris [illegible] et antiquum reformauit [illegible]
[illegible] [illegible] et quasi de culmine montis synai alter moyses legifer
[illegible] et non ab homine sed [illegible] [illegible] hominibus [illegible] [illegible] [illegible]
et tanto artifice non solum [illegible] sed dolore [illegible] [illegible] patuit [illegible] quid faciet
[illegible] si [illegible] fundamentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auditum est [illegible] et [illegible]
ploratus magnus sunt et non est qui consoletur eam ex omnibus [illegible] suis
[illegible] quis [illegible] ut substitueret domusque [illegible] suum per aliquem [illegible]
[illegible] [illegible] nobis [illegible] [illegible] magister ille doctissimus qui dicebat
[illegible] alia [illegible] [illegible] quia omnes morimur et sicut aqua que non
[illegible] dilabimur testante [illegible] [illegible] sunt [illegible] consolatur [illegible]
ore deposito qui tale et tantum [illegible] auctore [illegible] [illegible]
[illegible] orantes [illegible] doctores [illegible] qui [illegible] usque ad [illegible]
clamauit [illegible] et meditatus est ut columba [illegible] [illegible] pro
scolaribus [illegible] desijt et dormiuit [illegible] [illegible]

Eiusdem super eodem facta mencione de quodam alio magistro mortuo xiij

Sedentibus super flumina [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] neapolitani studii doctoribus [illegible] magistri pro consolacione [illegible]
[illegible] et illam que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] namque et ualle miserie ad scolas [illegible] patre ubi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] audit tumultus [illegible] [illegible] de celo [illegible]
et [illegible] omnibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
magister [illegible] nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ymo [illegible]
[illegible] adeoque [illegible] studii [illegible] obscuratus est sol et luna [illegible]
est in eclipsim [illegible] [illegible] [illegible] sine [illegible] designatur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible]
dolori [illegible] [illegible] [illegible] modico [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] do-
loris [illegible] sunt [illegible] et sic [illegible] et tempestatibus adduntur tempestati
dolor doloribus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non modicum [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] magnus discipulus [illegible] [illegible] magistri
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mortis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

frondosa que subito arent cum fructus gignebant ad plenam nam
multitudine filiorum quos genuit indefessus ille uterus inmortalis mini-
muit principaliter et tamquam arduus lybanum semper germinat cum non sit ab-
scisa [illegible] de aduersito [illegible] quidem fuit alius iasophis qui omnibus videbant
parentibus quod sena bestia deuorauit ut maris que principem in tectis aufert
mortalibus caput omnibus dimidit et reddit continuis derisione vos qui
floritis in beatitudinibus tamquam in vestrorum capita plena [illegible] resona-
te et ante diligenter attendite quid terminus est et fragilitas ista florens
que quidem vapor admodum dimanans velud fenum quod mane flore-
t et vespere decidit et arescit [illegible] vel pillam [illegible] quod nullus [illegible]
tis compositus statim et rursum [illegible] in vos [illegible] efficacius plorem
[illegible] nobilibus colligite argumentum [illegible] quod [illegible] in principio cum de
simulibus idem iudicium habeatur etc.

Eidem de morte magistri Jacobi Balbini

ix Inclitis nobilibus professoribus pro salute et attendere ultimum in primum a
matutino [illegible] amarissima et [illegible] dolorisbus [illegible] venit me-
tibus [illegible] nam [illegible] et singulis [illegible] homo magno velud [illegible]
[illegible] leges [illegible] eloquentie tuba et consilii plenitudo se-
debat [illegible] renouatus ad [illegible] renouationis [illegible]
[illegible] ad finem [illegible] orbis [illegible] dolorosa [illegible]
[illegible] professor optimus [illegible] Jacobus de
[illegible] resignauit [illegible] repente
[illegible] non solum lambardia [illegible]
[illegible] maxima [illegible] lacrimis [illegible]
[illegible] legisfer et
[illegible] informes et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] mortis [illegible] specialis [illegible]
[illegible] difficilis [illegible] solutio [illegible] resi-
stentia nulla [illegible] silogismum [illegible]
non recipit [illegible] non admittit [illegible]
regula [illegible] que nunquam fallit [illegible] fallit fallentia [illegible]
que [illegible] non est ipsa quidem est [illegible] nebula [illegible]
diffusio lacrimarum [illegible] destructiua
ideoque [illegible] mortuo [illegible] posset
[illegible] attendite quod [illegible]
[illegible] non resistit Significat mortem filii sui

x Tetigit me domini manus et apprehendit me indignatio ire sue ut
que fueram bonorum solatio destituta, per immaturam mortem filii viduam
[illegible] ideoque [illegible] singulare [illegible] vobis
dolori meo remedium [illegible] vestre [illegible] ad pie-
tatis quod [illegible] plenarie
sanitati ita quod in [illegible] finaliter
sibi fieri [illegible] patria pensione [illegible]

maior domus vestre non porrigo vobis preces semper regno speciali. Et ut quid
quod expediat prudentes filios meos et filias vestris recommendatos in
omnibus sicut pater

Responsiva ad precedentem consolando eam. xi.

Nobili mulieri domine C. P. de Vinea salutem et consolacionem. Qui pie et
debet in premature filii tui morte quo premissa dolas et senectutem tuam
transitus impletus nec debitum set divine correptionis nimium non contempnas
nec tamen usque adeo licet maior coaggregatus est dolor ut cum dei provi-
dentia quodammodo videaris te vindicare velle in lacrimis et unica cum
inducere post quam recepta vitalis perhibent in hanc diebus quod clamanti
videbit habebat consolator quid offert lacrimanti. Nam ille qui sum
quacione reperit iste dilectionis matris consolamine suppetunt concessisset
sufficientem et numerum filiorum ad quorum omni bonum me libenter consola-
tur affectu attencione prima sollicitum causa premissione fidelem impendent
prosequendo quorum bonum si concessit dominus nostra fratrum multi promisit filium
et agnatos reliquos similes affines etc.

Consolatur de morte filii decedentis in servicio camere. xii.

Quod filium tuum angelus de morte dilectum fidelem nostrum ad finem
vite nec vocavimus coprobata fides eius et industria conscripta
quam habent benivolencium nostri attencius indiximus ex ante adproximus
nostri nuper venies in sanitate prementibus ad omnes sicut ei placuit sic
voluntatibus summo suo et persona sua care dolamus et multiplicis condolentes
qui bonum de eo filium amisisti set cum divine voluntati resistere nec possit
et revocari negat quod dolemus et si super obitum eiusdem filii tui prosequere lacrimas
tibi non possimus ut posse quam inmutato ordine ad fata prevenit agno
spabis si ceterus ordo procedet sepeliri moderamen tu tuis infusis nostri:
bus impone defensabilem quam suademus ad te dominum tuam et filios suos:
rum ad eorum gratiam contentes ut modestia in doloris vehementia coherenti
posse in nostra gratia considerans resurrectione in aspice quod ad serviciam nostram tanta-
tis fine in curia nostra laudabilem confirmavit etc. paternis sui

Magister Petrus consolatur matrem fratres et sorores de morte xiii.

Expectabam filiali zelo de domo proxima recipere nova salutis et
gaudii quibus revertere animus consistens negociis variis patris
iucundat quod multi sollicitudo continua a puero de temporalibus meis meo
matrum bonum de regione longinqua quam vitam proprii diceret filio in salute
omnium et natorum patris letificaret affectum. Ecce non expectatum mestus
patris sonus immo adventus veniens vehementius cordium expectata
sustulit gaudia meis tuis dedit fratribus et clamantibus dolabar omni
expectaciam suspensi patrem meis votis adoptatus set insita dolorum
viscera mea detorquebat quod ubi cecidit non maternos dies suos abbreviare
disponit pro non assistentium in ultimus laborantis ministrum patrem
filiali aspectu refugium et qui pene senectutis baculus suam paternam
domine numquam videndo accipiens piam alemutis manibus semper caput me:
in flebili deploracione tenerem ac inde proximo fletus meus primus obstrepis

eius filius obsequiosus adessem. Verum non fuit hoc permissum ut meis
affectibus una cum coniuge ac filiis pariter auditis in cuius pre-
sentia innumeris effusis lacrimis et corde turbato defuncti animam orationibus
piis amplectens et cum largiore dono commendavi variis in terram
lacrimis et merore dolens per vos et amicos meos piis motibus renovatis
vita ac salute mea potissime respicere dum michi fuit vestra
moderatione propositum quod sic ordine et sufficienti non potest utique superstite filio
vestro quod filiis filiorum consurgente maturitate temporis in manibus meis
coniuge mea quam filiis prime pie parentibus manibus mea potuit
imaginari in manibus meis coniuge mea quam filiis per me preciaret die
clausit extremum tamen pariter fame testimonium defunctus et sicut gentibus in
diebus comitibus seniorum testes operum que patent ab infirmitate extrema
quam passus fuerat inmensitudo tamen quia me dicit unde vobiscum sine die
commisi et consolationem adiunxit in domo replete serenitate beati viri in-
tate ac sentina dilectionis digestor et prosector eius cum nunc una cum filiis
tuis nepotibus quorum omne bonum apud diminutionis proceres commendabitur
et salute in domo consolationis ut vos quoque super et prorsus qui tua pius
obitum benedictum forentur medio in deposito qui vere vir defuncto mi-
litavit affixit et nos superstitibus salutis posse impedimenta preparare ac
anxietate renovare extrema alterna in reiteratione consolationis ornamen-
ta suavius ut hinc inde mutuis libus amica confortationis aspiciet
in domo mea cum dolore ac luctu remotis optatum quibus amicitia persistunt

Consolationes littere ad afflictos de morte cognati sui

xiiii Senatus et socium suus dno b et domine a vero p. destinatus te cum
superveniret ad audientiam meam nova de obitu p. filii vestri cognati
mei tractus dolore cordis intristatus dolui et condolui vestre sedibus tem-
pore quo bonum de ipso fratrem amisi et hunc aliorum more aliquibus
vobis amplior in eadem fuisse sublatum fratrem quoque et prodolore nimio
dilecti mei lacrimis madescunt cum uxori et filiabus meis tam dilectum
collateralem decessisse cognovi quod absentia mea una vobiscum supple-
retur ad conspectus mee solatium et multorum estimatus quo in agenda
diebus pluribus affectibus et dolore medio quod suspirando dolebam et quo recor-
dacione non poteram mentem effusione continua lacrimarum et meditationis
pro ipso mentem quia cum ipse sortis humane debitum solvit licet fatali
casu et mutato ordine prolem vestram educavit et dies nequiverit perfice-
re longiores sua memoria quia sors humana permanet omnibus dimisit in
transitionibus admiracionem ut eius vitam nos circa contingit pro tem-
pore vere innata per omnem quam flere debemus enim hoc vobis et michi que
filium vestrum fratris affinitatis erat michi fuerit mors eius potissime
deploranda que pre doloribus animus in tristitia et anxietatibus flere mor-
tem dum prodit corona non desperari diuine obviari non potest et ideo
eius dolorem quo possumus alibi pro quam lacrimis adminiacio in vos nos
dictant in dolore morum concordie perpetuam et ne nomen dominum qui dedit et
abstulit asperam contingit supernationis contabescendo doloribus quam

quam non possum premi et mihi inde cessit tam dilecti filii renomine
doloris quod vere sperabatis dimitte superstite sepulture. Gaudeo tamen vob-
is filiali dilectione devotione suggerere quibus vobis inclusi et vos ac filia-
bus meis que vero sunt pro vero consolantes affectu [illegible] intra sortis humane
debitum et labilem condicionem mortalium morte vestri moderare potestis
me ac vite velitis reminere saluti me quoque qui vestri et consolacionem vestri
plus filio si dici liceat diligo et affecto possitis plenarie consolacionem ac-
cipere presumito quod si modo quodam redimere volueremus non parcemus laboribus
aliquibus vel personis sed ubi annos immemorabiles et acceptus et eorum
vestri ampulla postulat et superstitibus consolacione recepta suspiria et
fletus modus ad eorum subsidia convertite. Illud enim generalia solacium
sentimus quod presto sint gesta commercia pro qua si omnibus constituit diligendi
bona sui recordacione post se reliquit dimisit etc. scilicet imperatorem.

Littere doloris de morte regis Iohannis quia duo filii eius deducantur ad eum — xv.

Gravamus ad modum et molestius incor nobis accidit decessum illustris
regis Iohannis quondam dilecti patris nostri nomine innotuit nunc absque ma-
xima paciencia ac perturbacione turbare quod instantem nuncius presencie con-
tigit infortunium mortis omnis evitat enim nobis propositi sicut tibi cominus
non ignotum sed ulteriore dicere tamen sibi dominus indulsisset vicinius nobiscum
hic presencias ut suo providenciusque statum condecenter eius quoniam ut domino
placuit modo desiderio est sua vita sublata [illegible] adiungimus ho-
norificencius predictus comparicionem affectum quam volumus ad commodum filiorum
eius duos filios eius quos audivimus esse devenerit nobis volumus hic
presentes [illegible] de [illegible] tue quibus circa studeas ordinare quod eosdem
per nos [illegible] et ad presenciam nostram ducas circa quorum conductionem [illegible]
et presentem presenciam nos volumus gerere committere etc.

Consolatorie littere ad quemdam de morte filii sui — xvi.

Casus filii tui qui sublatum de medio quorundam amicorum fidelium relatione
apprehendimus ad compassionem doloris quam [illegible] pectus cibat re-
[illegible] clemencia [illegible] calamitosi tibi et suspiriis doloris
tuis benigne compatimur et doloribus tuis misericorditer condolemus tamquam
qui [illegible] parentibus amore [illegible] circa [illegible] novimus et arbitra-
te [illegible] lacrimas [illegible] ignoramus [illegible]
dilacione doloris et mestitie [illegible] gemitus [illegible]
nisi [illegible] consolacionis remediis lenitur [illegible] tam ad maiora
[illegible] quam [illegible] et post [illegible] lacrimas dolore
deposito ad compassionem [illegible] intendunt aliud potissime at-
tendentes [illegible] non posse nec [illegible] palmis
[illegible] quis ignorat morti mortales [illegible] quis non
novit quod mors omnia tollit omnia morte cadunt que sub [illegible] mor-
talium [illegible] vagitu alii [illegible] quos [illegible] superstit-
tes [illegible] aliquando [illegible] non [illegible] mactat [illegible]
[illegible] oculos [illegible] oblita [illegible] non [illegible]
[illegible] lacrimis [illegible] mandamus [illegible]

Incipit Quintus liber

et aliis que verbo dixeritis ad lumine nostre calamitatis agnoscetis
statum nostre condicionis asperas lacrimas et gemitibus quibus nos vivere
cernetis et molles miseriis cum compassione habebitis nullatenus natura suadente pietatis

Commissio vicarie cum gladii potestate

Ad extollenda iustorum preconia et reprimendas insolentias iniustorum
pressuras excelsa iusticia imperii in sublimis regnantium solio et summe
principum potestates Celsitudo nostra libertatem que radices imperio divini iure libera-
tem ante quam ab ipsa demanavit homines abdicassent iuste et in primitiva
creatione scilicet inobediente primorum parentum reus reddebatur et sic emanavit
quadam oportuit iura sub esse iusticie et summe iusticie libertatem. Ergo nos con-
sistentes cognovimus debitum specialem aliam statuere cum sit reipublice presidium
celestis ymago subiectum. Ergo hoc prelatus est homini ut tempore plantata
efficacie redemptionis specialiter potissimum cum divina sua patefecit ad regimen
prelatorum imperium deo ostensa sub figura numismatis reddere census et potes-
tatibus terrenorum preceptis legibus recusare sententie subditum presignant cum sic
diversimodas subiecte nationes non nobis solum ut ab imperando procedit sed ut
cuilibet pro meritis iusticie copiam ministrando presset. Inter alias quo occu-
patos nos curis quibus fluctuantis pelagi maris pro salute rei publice
statum aut specialiter cotidie sequitur occurrit cogitationibus nostris potissimum re-
gni tuitione potissima ambulatores quod lombardie provincia utique nobilis et
procul divina imperii preciosa domini provisione iusticie causas protegi tam filios
et inducentias cuiusdam provincie qui adversus in provinciis delinquentes in pro-
ponit in iniurias et rebus damnis non modica nominis fuisse processe
et ibidem quia compluries multiplicata domini. Nec tamen talentum nobis tradita neglexit
cunt abscondere videantur ut potest qui villicationis nostre rationem fuisse
in examine districti iudicii reddituri adesse designans actis meritis nostre ut
adversitatem statum pacificum regionis ipsius imperialis provisionis instan-
tia salubriter intendimus/ Clama cum ad provinciis et alias partes imperii necesse
detrimentum ne terra spectat tanti speciei fructum nostre prudentie ducatum cum
hoc nostre potentie nos et prelatis viris proprii provisionem/ Eiusdem
prudentia et legalitate confisi te dilate nostre fidelem generalem vicarium
a papia inferius in lombardia ad eos benevolentie nostre costitui pro firmanda
pacis et concordie destinamus ut vices nostras universaliter geras ibidem
ut circa te sola vicarii potestate nolumus esse contentum sed solo vicarii nomine
censeatur tibi nostre ad aliud mandatum nostrum adinomus officium pro-
sedatis concedentes tibi merum et purum imperium et gladii potestatem et ut in fa-
cinorosos cuiuscumque vite nostre purgando provinciam malefactoribus re-
quirendi et puniendi inquisitos et spoliatores qui strata et itinera publica
ausu temerario violare presumunt criminales etiam causas audias et civiles et
terminos si partes essemus ad nostrum auditum pertinet libaliter et audias et
decidas causas et in penam banna et multas ubi expedierit auctoritate nostra

tibi plenariam iustitiam committimus dictioni nostrique ut ponas que super transitione ali-
enorum alienatores extraneorum vel etiam civitatum meorum, ut iustitia inter compone-
tur. Exactores etiam et curatores dandi quibuslibet tibi quecumque potestatem et
ut maioribus et minoribus quibus dimissa iura fuerint ex cognitione
restitutionis in integrum maleficiis vindicandis insuper ad audientiam tuam quoque
tam in criminalibus quam civilibus causis appellationes deferri volumus quas
a sententiis ordinariorum iudicum et aliorum omnium qui iurisdictionem obtinuerint nac-
ti in provincia ipsa sed a propria nostris in Lombardia prout superius dictum
est interponi ut in aliqua tua audientiam vel etiam nostris tibi providerimus
nisi vel causis qualitatis vel appellationes minus appellationis ampliorem exigent
appellante exinde per se tunc firmiter et districte percipiendo mandamus quatenus
ad statum pacificum regionis ipsius et reparationem nostri et ipsius animum in
eandem fidem tuam et sollicitudinem sicut grandem maiori diligentia proffi-
cienter impendas et diligenter ut inter diligentiae tue testis clarius inter
indicium commendet. Nos tale tanto negotio dignum exponendum quamquam
fide et industria salubritatis tue salubriter proposito nostro destinatione nostri
regionibus eiusdem singulis confirmat.

Capitaneus regi quod protestat ad vindictam cuiusdam proditoris. y.

Nec domino iustitia progenito sub anxii precipiti furiosa de suo incomi-
tabili famosos supplicet auctores contra maiestatis nostre crimine de-
prehensi post multa vehicula tormenta et diversa pena sit novis in eisdem
plurimorum pena fere dominus regnicole quod ut nostre vestre protectus
vindique stipendiis nostrorum maiestate per se et meditationis tua in eius
onerositate suppeditant magistra iustitia de animi maiestate collocata ne
nostro ipsius enormitatis excessibus ad notitiam per se volunt singulorum quocumque
est cum dextera sublimitatis eminens radiantium vel opulentia ad notitiam talem
posuit securitatis eiusdem et moderato lascivies eius qui placere conveniunt
in rebus humanis scandalis iniusti accusatione latentis proditoris deceptio
transgressionis fomite mortis haustu ei studuit propinare agno nostrorum
salus et in columnitatis pervenit volens ex homicidio unus pro ex homicidis
omni illorum quorum vita dependet contra legitime tenentem maiestatis
vestre salubris previsionis consilio nequaquam passibus metiendo in passibus
pietatis quod proditorum dolent gemina et suorum sanguinis consueverit eximit
in consilio pectoris domino perfirmante imperialis excellentie magnitudo ut
idem terras singulas regni nostri in pluribus pagat et tormentis ultioni pro-
ximo supplicium subituros iustitie enim pietatis est in hiis sceleribus cor-
rectio fuisse crudelem eiusdem ne dici venenemia accedat crudelitatis quam
unius pietatis officium non festinis diebus illius legitime maiestatis appe-
tere videntibus que talia molitus est et demum digne patiatur conspirare ita
si festa dicens non cessat per se fine quanto magis detestans pena in pelage hominum
proditori excogitans in tantum eius proposito iudex ut effectum operis elaceat
contra hoc adhuc in terram in mensam scelus pastore non te moveat quod ad effectum

non diruit qui intendit quia non dat vindictam effugere quam tamen dum gesta
sit inest sic attemptari. Ideo ubi cedit habes et penas pati sola peccandi
voluntas ita sit crimen sic ipse scelus qui cogitat illud et si ex(ecutio)n(em) facinus
non attingit pro opinionem

Justiciario ut procedat contra homicidas

De ... iii. tarn. Ne indignationis et culpe non nostri videmus nota tacente de quo C. et
p. qui homicidium ... nostris nobis commisse dum in scelere talem
sequitur te audiuimus processisse ... quam dum malefactores ... horum
iusto presidis vigore non stringitur ... officiales ... remis-
sio materia sit criminum et facinorosorum ... crescat audacia et ...
quodammodo iustitiis violenciae prestatur

Fidelibus suis super inquisitione facienda

iiii. Sepe contingit quod dum processus et gesta nostrorum officialium ignorans bene
meriti se ... et obnoxium ... apparens ... nostrorum
subditorum fideles ... substantie minuuntur et ... pravitate
scelerum augetur malitia delinquendi. Ut igitur ... eorum quos ad oculum videre
non possumus nobis ... videri ... C. et p. fideles nostros super visi-
tandis officialibus nostris ... destinamus ... mandantes
quatenus super omnibus que ad eorundem officialium visitationem spectare noscuntur
... commissionis eorum plenius continetur eisdem fidelibus nostris parere
et intendere debeatis devotius ... etc.

Justiciario C. ut procedat ad subventionem noui militis iuxta priorum consuetudinem

v. Olim ad supplicationem C. dilecti fidelis nostri p. dilecti [illegible] iustitiario ... lra
predecessori tuo pluries nostris ... ut cum a C. dilecto ... 20
a quo ... filium suum ... affec-
tum ... pena non ... ut debuerat ... in recep-
tione ... militaris qui eius debeat ... subsidio ...
pro ... iustitiarius ... C. ...
constitutionem regni sui ... subventionem prefato C. fieri faceret conventum
... tecum ... mandatum nostrum effectum
debitum ... mandamus quatenus ... tenorem litterarum nostrarum ... ma-
gnas ... iustitiarius predecessor tuo ... predictum ma-
datum nostrum utiliter et celeriter ... etc.

Eidem de refectione cuiusdam pontis

vi. Hec enim ... qui ... iuribus
... maxime ...
... artifice ... antiquitas ... deputa-
tis ... compagmata combustus ...
... pontem ... viatoribus pandat ...
... viam que ...
tanto ... debeant ... subditorum ...
utilitatis ... et multa ...
...
... prendat ... ut nullus ...

inde tristes volutibus obstrusis volentes inhabitantibus providere de .. nostri
fidelium sed precipue quorum fides sine meritis liberum commoda quamvis tamen cum
benigne fulcit. Unde fidelitati tue precipiendo mandamus quatinus convocatis talibus
civitatis nostre civibus seu scabinis propriis corporibus efficiat monentes
et inducentes. Et si expedierit auctoritate nostra compellas ut pontes et vias
omnes que circa partes et districtus omnes civitatis ipsius necessario exposcunt reparari
debitam facias reparatione fulciri, super quo tamen diligentiam tuam volumus quod
tanti boni generalitas et mandati nostri complemento studiosa requirit etc.

Item eidem super eodem negotio VII

Cum nomine nostro clausimus fidelitatis impositis in fulgens pi-
etatis operibus et maximis nostris ampliati agimus discretionem nostram fi-
dei suspectis terminus habeat et salubri intentione pro montium ponte corpti
et flumine apud periculosos propter viatoribus et dampnosa plurimus p-
roplecti [illegible] nostro terminus in devote fidelium facultatibus erogavi-
mus. Fidelitati tue firmiter et districte precipiendo mandamus quatinus prout totam iurisdi-
ctionis tue quos inclusa cedula continet quantitate pecunie imponi
facias inclusa ea equaliter et moderatione taxanda ut nullus gravari se
rationabiliter conqueratur. Quam recollectam etc. et per dispensatoribus in opere in pre-
positis facias assignari impositis ipsius complemento utiliter intendat.

Eidem ut diruat domos proditorum ea quia inferunt dampnum fidelibus VIII.

Sicut consuevimus aliquam transgressionem punire nocentium et pene rigiditas cum
relaxatio via delinquentibus aperit et noxiorum modestia compensat misericordi-
am ne incendium malorum pretium anctos impediant et ulterius proclivius etiam
saepe fiant. Et in nostre deliberationis examine iustitia exposcit non nomi-
natim sic peccantium despicamus punire excessus ut fidelium et nocentia
non puniatur. Et ideo rigore respondet et perficiat beneficiis observantiam. Ea
propter tu de .. per ... compulsit directio ab ipsis evidentis excessus
et manifestas offensas divina iustitia nostra mandavit ac comparat direp-
tione dampnorum domos etc. fidelis nostri cum predicti fratres abstinuit sibi fideli
nostre cultum prout nominis expeditum relatione dilexit irreparabile
dampnum propter direptionem meruit ad supplicationem etc. fidelis nostri fi-
delitati precipiendo mandamus quatinus supradictis direptionem domos predicte ad
prius quomodo aliud exemplum tibi a maiestate nostra mandetur quod volumus
prout expugnaverit rigore extremitate iustitie quam temporis obstinatione
lederent innocentem etc. quam et uxorem

Cuidam iustitiario ut puniat militem qui dominum suum corrupit pedissequam IX.

Rem nimis odiosam ex nostro parte auditus percepimus videlicet quod cum miles
fidelis noster dominus suus castri ipsius ultra in familiaris deposuit
in insidiantia cuiusdam pedissequam sine ymo expugnatione propriam et nisi dici
pendeat fomitis non ignorans studiose sed temerarie quandam licet
depositam ibi ipse fide deprivati violatam per suos fratres et furto propriam
que prius ita deposite quia conditione appetit furiose libidinis con-
sortem assignavit. Huiusmodi familiaris proinde pro efficientia exspirans

ad nocendum corporis sic sine dilacionis aculeis opem ac districcionis
faciendum Tunc si mandatis nostris si vel est confessione maleficij quod fe-
cerunt in presentia confessione lecta procedat ad talibus peticionibus quibus licet tamen
maleficium quod tamquam [illegible] asperitatibus [illegible] et [illegible] vestibus ve-
tim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro-
nominatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facias ut [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quibus familiares addiscant [illegible]
[illegible] [illegible] imponere et non tantum in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] fidem et [illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible] etc.

Pulcherrimum exordium super inquisitione facienda

x Solet diligencius et studiosius [illegible] [illegible] plantas [illegible]
[illegible] in utilitate [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] pal-
[illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible]
fiet [illegible] [illegible] et [illegible] ac habundet in fructibus et [illegible] plantatori

Eidem ut puniantur devastantes segetes noctis tempore

xi Ne [illegible] [illegible] convalescat in [illegible] [illegible] si tue mandamus
[illegible] illos qui quosdam segetes [illegible] [illegible] [illegible] in noctis silencio
tempore devastarunt ut eidem debitam satisfactionem impendant [illegible]
ta [illegible] tibi [illegible] [illegible] tales penas infligentes eisdem quod [illegible] [illegible]
sit ad supplicium et ceteris in exemplum Si vero aliqui rebelles [illegible] [illegible]
[illegible] in hac parte [illegible] [illegible] [illegible] corrigas et castiges quod qui se
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit in pena etc.

Eidem ut reformetur pax inter maiores et minores

xii Pati nolentes ut minores a maioribus opprimantur discrecioni tue precipiendo
mandamus quatenus inter milites et populares [illegible] [illegible] pacem
et concordiam reformare

Eidem contra proditorem ut ponantur insidie

xiii Divinis et humanis institutis non absonat qui [illegible] non [illegible] [illegible]
maiestate et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] fidelibus [illegible] et rebus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro quo [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut imperialis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] ma-
datis quatenus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
ut qui imperiali [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] ipse [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] etc.

Responsiva sermonem ad [illegible]

xiiii Imperatorie celsitudinis missionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
imperialis [illegible] pagina fecit [illegible] et [illegible] custodiri ne forte ille
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et rebellis [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut sine premio bonum vel malum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] clemencia qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnitudo quod [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ad bonum beneplacitum perducendis etc. — Pro in re in dat
Eidem ut in contra exactores xv

Generalis subiectorum nostrorum regni Sicilie omnibus nobis [illegible]
(G)ravamina nos sine vehementis admirationis in maiestate nostra sine
querela commovit quod cum de mandato nostro fidelibus nostris collecte imponi con-
tingant impositores earum qui cum summa diligentia et sollempnitate de-
liberata iuxta nostrorum ordinationem officialium eliguntur amore timore vel odio
ducti quamquam a iuramento promittunt et aliqui quibusdam parentes allevando
consanguineos et affines pro eorum arbitrio aggravant reliquos eis onera im-
portabilia imponendo nulla fama conscientia observata nec ad maiestatem
nostram aliquid habendo respectum et nos sic ut nostra summa in posterum tempore
[illegible] et sine magno strepitu [illegible] nos possit ac ut [illegible] et nostrorum
nostrorum [illegible] Collectorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ymo ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absencia quod nos
[illegible] manentibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fideles
alios nostros [illegible] [illegible] prudentia et legalitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mandantes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] subdita te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facias de-
ligentem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] etc.

Iusticiario terre laboris de colligenda pecunia pro maritagio filie sue xvi

Fidelitatis nostre [illegible] quos [illegible] regni nostri Sicilie [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] maioris signa ostendere
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ab [illegible] fastigio nostre maiestatis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obsequiis
[illegible] Et ideo cum pro maritagio filie nostre C. [illegible] filio P. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a fidelibus nostris [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de mandato
nostro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iusticiariatus eiusdem terre
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imponi facias et recollectam [illegible]
[illegible] ad nostram cameram destinandam etc. Secularium.

Abbati et conventui [illegible] ut recludant fenestras pro aspectum xvii

Promptam vos devotione recipere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible]
observancia honestatis et regularibus decorem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mandatis nostris [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
nostris desideriis [illegible] [illegible] [illegible] ad audiam nostram [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] P. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multa [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] se [illegible] oppositas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

dñi sub omnibus qui morum bene regimine prefuit innitimur hinc inde po-
terat a curiali colloquiis iniquitatis cingula tollamus Verum aut tamen idem
fr. nobilitatis dicitur debitum complevisse nec decet ipsum manentem in
hoc seculari conversatione servicia in domibus suis tam pronius
hinc respiceris ac eidem vero conveniat oculos amicitiam assistentibus
sepissime donatam certum regimine et honestam attente mandatis
huius senectutis domorum eius quod liberum nobis facere commissimus sic observari
faciatis quod per hoc completum nostri placeatis assistentibus et per honestatis
vestre sustentandam honorum exemplis ceterum alios informetis etc.

Justiciario ut compellant redire ad civitates terras suas aliquos per civitates collectas fiscalium dulcis

fugerunt ab eisdem xviii. Intellecto nuper quod non nulli civitatores regni ut collectarum et aliorum tunc
bene fiscalium ab aliorum fiscalium civium onere se subtrahant incolatus
propriis domicilii derelictis se ad alia loca iurisdictionis tue in quibus
eorum non sit nota condicio perdolosa suffugia transtulerunt et sic honera que
communes civitates exigebant incumbunt residentibus intollerabiliter subportanda
Eo non etc. fi. t. precise mandamus quatenus quoscumque civitatores terre ipsius
obtentu predicti domicilia propria inveniens reliquisse ipsos ad incola-
tus terre sue incontinenti redire quam vetutis rerum et personarum districtione
compellas hoc fugiendum sua quam talium premedicum scandalorum ingressant
nullum sibi exhibere se sentiant patrocinium etc. recepcerat etc.

Eidem ut manuteneat et defendat illos quos zona bona subimperiali protectione

xix Venientes nuper ad presentiam nostram magistri P. de C. innitentibus propter lite-
rarum fiscalis que potentiam tuam specialiter consueverant domesticitatis et
festinas primitus imperiarum que in magnam vicinitate comendant
mandatis predictis dominis nostri ipsum curie domini sua recordatus sine nove
constantia tamquam erat in suo pectore tum maior de custodis inctos
vel incognitos hospites nollet ad hoc vel post dubitaret admittere
portum sine dextra pectoris confidebat specialiter et fiduciariter commisisse quem
intorum diluem supplere non possit absentia nichilominus tamen absum ne discre-
dat deus magistri nostro culmini supplicavit ut domum et filios suos socius
quos exemplum predicta desinit sub nostra protectione recipi mandissimus eiusque
supplicationibus benignius inclinati fi. tue precise mandamus quatenus domum
eius et filios multis ipsius non permittas ab aliquo molestari sed ipsos in
eorum iuribus auctore nostri culminis manu teneas et defendas etc.

Constituciones contra devastantes ortos et vineas

xx Multum nobis derogat assistentibus sinistre limite cuiusque nos subditis
debitores offerimus transgressorum cupiditatis infirmata transcepit et paucas
quiete temporis aliquorum improvisa temeritas inquietet Et in perpetuum
nobis cedit natis infestius in convenientia quam vilipensa dominum tum precepto
et tamen dimittit maiorum que presumit audacia ut in prudenti imparques
sumat et debeat concedat in invalidis hoc signum in nimitate sic ipse cu-
latorum et parantium pericula propone continuo committitur insolant quidem

comanum laborantibus quos ad defendendum inopia in ortibus et vineas
excolendis continue verba frequenter minisque pedicus et iam personam
maturitatis attingentes arripari vel violenter falce precidunt et laboran-
tibus maribus cum de expensa stipendia perciperunt finiunt cum in ipsos alii
fructibus insultibus aggressi inhumanis quibus non licet dici et deinde
recipiunt proprie velit in collectione fructuum impendium fragilitatis amal-
lant quibus mittentum maturis impio repulsam admittit propter quod
nos volentes super finibus et primis tuere exigit damnum dissolvere
silencio quia verbis seris horribilis impleret in iniurias ars simulare iactus
volentes sicut videlicet volumus hominem ne ad alios compromittitur subrepat ipsius
vel sic promittas violentur abscidat cum venenate me medicina non predest
penitus tractum non vel alia statuta civitatis ipsius inserta tenacius vallantes
sancimus ut quociens masculi seu alias malefactores convincitur eorum
generis vel etatis ipso frequenter malefico sint deprehensi de nostra licencia
captiva assignandus tibi pro tempore in nostre fidelitatis articulo ubilatos liberam:
dans etsi non predisposuit quam aliqua vel remque tradiderit alteri vel utique eorum
malefico deprehenso completur una provisione omnis qui libras ad expressas
hominem laxauit habenas honorificentiam senatum optum contra penam pecunie voluntas
subici fructibus interdictum potestati facior exinde penalitatis aspectus
inde et in eum simili delinquendi in ortis inducat hanc et inviolabili
iussione statuimus ut nulli ortulanorum exportare liceat ob eorum violen-
ciam propter rogatum alia in ortis ipsius firma superest nisi ea que usibus
corporibus humanis ac comoda tellus ortulis fertilitatis producit concernunt

Eidem abbati ut compescat fratres diffamantes contrarium suum in facto conventum XXI

Nuper ad audienciam nostram pervenit quod cum fratrem C. de C. devotum nostrum
quem nos ordinis vestri religio et composita sue probitatis sufficiencia
commendabat pridem in curia nostra compotibus domini suis nostris propriis
non sine consilio presentibus nobis in regno tempore missimus in brachium
aliquorum fratrum ipsius ordinis officiis oblocutus in iniuria et nos mor-
dacitatis liuoris fecerunt latratibus fratrum eiusdem predicta quod per hoc ancie
finisse debuerant imprudenter diffamasse dicuntur Cuius hominem verba nos
cuius honoris nostri iniuria quia fratres eiusdem detractionem contingat devo-
cionem tuam rogamus et hortamur attente quatenus diligenter perpendens tamen p[illegible]
fratres omnes quos super hoc adfuisse eiusdem in sentencia tenere precipi-
as cum debita disciplina castigans eorum lubrica labia silencii munimi-
ne compescas illud etiam in correctione fratres eiusdem premissorum remedium humanis
ut si quis huiusmodi illa tamen de predicta fuisse confessus vestri de predicto satisfactio-
ne digna condolet et cautele provisio muniat de futuro etc.

Eidem abbati de quodam monacho falsario XXII

Nuper in regno nostro quidam conversus in conventus C. monachus qui fal-
sas sigilli nostri formas adulterans eas absque honoris nostri iniuria et
sue honestatis infamia distribuit ne sic de sigillo ipso ulterius flagitiosa
figmenta procedant nostrum tibi eiusdem honoris augmentum de bono sed in melius

[illegible] commonendum sub annuli nostri testimonio transmittimus et [illegible]
mandatum ut culpas suas discretius doleat quas lacrimis [illegible]
tatis nostri temporibus mandatis detineri etc. veritatem litteris.

Justiciario C. ut faciat provideri cuidam in simonia suo contra ius [illegible]

xxiii. Olim ad supplicationem C. qui nobis simoniis per [illegible] totiens et absque
[illegible] vigilat per [illegible] processu suo [illegible] plurimis in-
[illegible] ut [illegible] omnes C. talibus affectionis dilectione [illegible]
[illegible] pluribus [illegible] abusus et hospitalitatis [illegible] lege [illegible]
in bone debiti non [illegible] ut filium in tempore quo fuerat [illegible]
[illegible] [illegible] quia fecit [illegible]
ad [illegible] [illegible] eundem [illegible] ante nostri compelleret
[illegible] ut [illegible] modi non potuit
[illegible] [illegible] affectione con-
[illegible] affectio [illegible] mandatis
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] simoniis [illegible] simplicitate
[illegible] mandamus [illegible]
[illegible] efficaciam [illegible] et [illegible] litteris
[illegible] post [illegible] sollicitus
et studiosius intendas [illegible] precepta [illegible]
[illegible] mandati nostri suffragio sentiat [illegible]

Cuidam quod non faciat responsalias [illegible] si allegeret sub curia imperiali

xxiiii. Lecta nuper in auditorio nostro [illegible] fidelium [illegible] petitio
continebat quod cum [illegible] quendam a [illegible] electi et ibidem
aliquandiu [illegible] quidam [illegible] se dicit principales
se [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] petere
[illegible] sibi [illegible] [illegible]
pte [illegible] sibi postularunt [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] facere
iustitia obtinuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mandavit ut [illegible]
[illegible] [illegible] ablatis [illegible]
redditibus [illegible] custodia [illegible]
[illegible] omnibus quas [illegible]
[illegible] violenter [illegible] forte [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] responsalibus
[illegible] [illegible] nos [illegible] suppli-
cationibus inclinati [illegible] [illegible]
[illegible] mandato responsalias
aliquas facere non [illegible] si quid [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

prius oraculo maiestatis nostre precedat etc.

Ut restituat pecuniam XXV

In nostre maiestatis presentia constitutus .. de .. fidelis noster tota nobis expo-
suit conquerenda quod cum C. et P. de T. de mansa [illegible] quandam summam pecunie
tenerentur astricti cumque tenerentur et deberent sibi solvere contradicunt in eius
in ipsius preiudicium et gravamen [illegible] C. prefato et [illegible] nostro fideli in suo
iure adesse volumus fidelitati tue precise mandamus quatenus vocatis predictis partibus cono-
scatis et que de iure fuerint exequendi viam ipsam audias iustitia mediante
ut premissis deferri nequeant premia iustitia suppressit materia conquerendi etc.

Contra illos qui turbant aliquos vel aliquem in sua possessione

Querelam C. de T. fidelis nostri nostra imperialis serenitas suscepit quod E. et P.
de T. quasdam possessiones et domos suas in T. ad eum de iure spectan-
tes prolixo et [illegible] tempore detinent occupatas et ipsas ut iustum esset sibi
dimittere et restituere recusant in ipsius grave preiudicium et non modicam lesi-
onem unde fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus etc. ut supra in alia proxime

De causa appellationis a sententia condempnatoris super temporalibus XXVI

Causa appellationis a sententia condempnationis lata pro C. de T. per Ci-
vitatis castellis quondam G. vulsen de eadem terra super l. libris expen-
dendis de finanstella [illegible] olim contentia de mandato nostro bene-
volum generalem [illegible] legittime commissa supradicto quod G. vulsens predictus
pro [illegible] coram eadem civitate constitit [illegible] [illegible]
fidelitati tue [illegible] committendam quatenus vocatis partibus et sine lite
tenore diligenter inspecto partibus [illegible] in tua presentia convocatis et quod
de iure fuerit exequendi [illegible] potestate ordine iudiciario et
non obstante tibi super premissis constitit processum ad confirmationem vel infir-
mationem ipsius processus [illegible] prout de iure fuerit pro-
cedas dum faciens quod proinde videris utilius et honestius expedire

Mandat ut promictat sub intellusa petitione XXVII

Petitionem C. de C. fidelis nostri [illegible] tenore transmittimus
presentibus interclusam fidelitati tue mandantes quatenus ipsius petitionis tenore
diligenter inspecto et plenius comprehenso inde facias quod tam iuri et honori
nostro videris utilius et honestius expedire etc. ad illud

Item responsalia XXVIII

Affectione solita recepit excellentia nostra litteras quas misisti et que
continebant mandato pleno collegimus intellecte super eo non quod te
[illegible] fructus [illegible] in [illegible] indus-
trie tue studium plenum commendamus [illegible] plenitudine gratie prosequimur

Item responsalis ad illud commendatione sollicitudinibus XXIX

Solita benignitate recepit nostra serenitas litteras quas nostro culmini destinasti
et que continebant in eis intelleximus diligenter ad id autem quod de-
[illegible] et omnibus fidelibus nostris celsitudini intimasse [illegible]
[illegible] in regimine [illegible] fidelium nostrorum [illegible]
[illegible] in partibus Romagne male [illegible] assentis et ideo simpliciter
[illegible] ipsius et [illegible] in regno de mandato nostro [illegible]
moratur celsitudo nostra mandare dignatur fidelitati tue [illegible]

quod circa p... supplicationis serenitatis nostre beneplaciti voluntatis &c.

Ut rescribat quid expedit super nunciato sibi negotio

xxxi Quum G. et P. fideles nostri per eorum litteras nostre supplicaverint maiestati ut magna et omnibus tamen fideles nostri fuerint ad prius super regimine Florentinorum, Tarentinorum quam in nostre fidelitatis constantia perseverant nec non et similiter nostris partibus Romagnie precipue plenum exercitum dignationem omnino et per eorum nuntios de mandato nostro speciali communitatem relaxare de gratia speciali voluntates utrique in hiis tamen providere prout decet. Sic tue presentium mandamus quatenus tuis litteris de natura premissis quid in hac nostre expediat maiestati &c.

Ut aliquis miles non recipiatur ad stipendium curie

xxxii Ad maiestatis nostre personam attendens G. et T. fideles nostri celsitudini nostre similiter supplicaverunt quod cum in fide nostri firmanda relictis omnibus stabilibus suis de civitate Placentie nostris rebellibus discedendo licentia sumpta recesserunt morati in eius similiter nostris cum dilecto filio nostro H. illustri rege Sardinie sacri imperii in Ytalia generali legato actenus steterunt C. miles et quamvis multis fidelibus et de nostre ad suos sitte fictitudinem cum aliis stipendiariis nostris eum recipi de nostre benignitatis gratia mandaremus. Nos utique eorum supplicationibus benignius inclinati sic tue presentium mandamus quatenus si modicus quod fidelis nostri C. miles et eius lucrte? intus renuit recepte eum inter alios stipendiarios milites qui tecum in nostris similiter commorantur accipe nec non pro ponas premissis eisdem cum stipendiis sicut aliis stipendiariis suppeditas pro tempore prouide sicut de mandato nostre celsitudinis speciali &c.

Ut moneantur Pisani quod resistant a molestiis regnicolarum

xxxiii Processus Pisanorum intollerabiles et enormes quos fideles nostros &c. peregrinos frequentes nostre litteras deferentes innumero quem Pisani faciunt mire plurimis G. de T. iusticiarii in Sicilia quod flumine sum fidelis dati nostro culmini transmissis accepimus quamdiu referendas ut pro te in nostre regione ipsa peramplius consilio suum Pisani nostris fidelibus declarant comparati oportet quod si tue presentium mandamus quatenus molestias nostris litteris compensans illatis nostris fidelibus ut eidem nostro signo predicto propterea comprobate tolerantis per regiones potestatem et consilium suum predicte quod Pisani navigantes pro dicto studeant consulere quod quamvis regnicolas in regno vel alibi aliquis de toto non insurgunt nec ad impositionis et rebus molestias inferre presumant quod cum Pisani predicti quod non eorum alterius molestiis non resisteret maiestate nostre non decet eorum oppressiones ulterius tollerare &c.

Conclusio super processu ad curiam in causis appellationis

xxxiiii Supplicavit excellentie nostre C. de T. fidelis noster &c. nos eius ipsius supplicationibus inclinati sic tue mandamus quatenus si premissis veritas suffragatur et in ipsa iusticiarius de nostre cognitio extitit et finaliter terminata processum et sententiam exceptionis causis subitum sigilli impressione nostre inde sententias discessit eadem parti inchilag propterea nostre celsitudinis pro parte plus ut placet etiam processu exceptionis causis testimo curie in demus curiam

sub suo sigillo destinare procuret ut in eius pro predictas magne cu-
rie nostre depressum predicti creditores persolvat sicut comuni et honori ci-
vium nostrorum idem multum videbitur expedire precepto parte sua eidem
potestati et quam de sub presidio ipsorum ad nostram curiam destinaret per terminum et de
predicto peremptorio termino assignato quo se nostre curie representet in
causa quam contra eum movent prefati creditores iustitia mediante solutionem insuper
et de die citationis et termino statuto tuis literis de eis nostram omnia certificare etc.

De Salariis potestatum in approbata forma XXXV.

Pro parte universitatis castri fidelium nostrorum imperialis celsitudini nostre fuit obla-
ta querela quod cum ipsi antiquitus eorum potestatibus certam et congruam pecunie
quantitatem pro salario et non ultra solverint secundum castri eiusdem statuta consueverint
compellere debitatores ne insistunt per alios potestates maiore compellantur
solvere pecunie quantitate maiestati nostre pro parte ipsorum exstitit humiliter sup-
plicatum ut eisdem fidelibus nostris super hoc adhibere cautelam ipsorum
dignaremur misericordiam providere. Nos itaque ipsorum supplicationibus benig-
nius inclinati fidelitati tue presenti mandato quatenus potestates eorum idem decreto pro tempore
curiam destinatos illa salarii quantitate facias esse contentos quam
potestati eorum ipsos constiterit persolvisse eo anno quo alambardie partibus
recedentibus [illegible] et pandulfum de fasanella capitaneum
nostrum vicarium [illegible] ad [illegible] vel eo anno
quo certam ipsam ad nostram fidelitatem noscitur devenisse etc.

Alia forma super eodem negotio potestati etc. XXXVI

Pro parte hominum castri C. fidelium nostrorum querela fuit nostre exposita
[illegible] nobis quod impositus eiusdem castri non contenti salario quod ipsi
retroactis potestatibus eorum quos pro tempore habuit secundum statuta eorum solvere debebant
et dare debebat compellit eos maius salarium exhibere etc. Si ita est
quatenus dictos fideles nostros ad maius salarium exhibendum contra formam
statutorum ipsorum solvi ne compellas nolens et eos fideles nostros indebitis
gravaminibus affici et impositis molestiis aggravari etc.

De certo conductu sine termino et conditionibus XXXVII

Universis presentes literas inspecturis etc. Cum magister de C. lator presentium nostri
capellanum fidelem nostrum ad [illegible] illustrem regem francorum dilectum a-
micum nostrum pro quibusdam magnis et arduis nostre excellentie nego-
tiis expediendis transmittamus ad preces fidelitati tue mandamus precipientes
quatenus eundem magistrum C. in civitatibus castris et villis suis sine aliquo
pedagii exactione vestrum et ad curiam nostram accedere secure et libere permitta-
tis eidem in itinere conductum in expediendo et ab eo sumptibus vestris fideliter
mandamus obnoxie reverenciam maiestatis etc. Datum. Vale

Ut provideatur cuidam victimo de Caratentibus provenienti XXXVIII.

Ad nostre maiestatis preclaram accidens C. de C. presbiter fidelis noster in no-
stram humiliter supplicavit ut cum ipse inquisita clerici de i. ad honorem
et fidelitatem nostram fideliter commoraretur clericus et intentus noster fructus ex-
cipiendis et alii clerici qui secum in ipsa ecclesia accipiebat tamquam infideles
perturbarunt destitissent et ab ipsis actibus nostris negotiis compellerent

ac ipsius ecce et aliarum ecclesiarum vacantem eiusdem cast[ri] prouentus concessione
adepte castri eiusdem deuenerunt amicabili per ipse buch sustentare domino
intenta primitus inspirare dicunt sufficere nos itaque ipsius postulationibus
benignius inclinati fidelitati tue precise mandamus quatinus si est ita predicto presbitero
de abbreviaturis de loci redditibus et prouentibus eiusdem ecclesie in magna
se assistit reddere in nostris prouidere pro honori nostri culmini et qualiter
negociis videris expedire etc. mo le stentur

Qualiter hii qui in seruiciis curie commorantur in familia seu rebus nullatenus

xxxix Ad maiestatis nostre presenciam iam dominus landan fidelis noster accedens
exposuit cognoscendo quod cum ipse decrepitudinis iure mandato in nostris
seruiciis moraretur fidelitatis et deuote moretur et quidam pretextu ciuitatis
illius predecessoris tamen et eiusdem quibus officiales bona sunt estimata et
omnes dato reditibus inuolunti et opus exhinnire et non modica lesio
Cumque idem a fidelis noster maiestati nostre humiliter supplicauit ut sibi
prouideris super instanciam premissa Nos attendentes quod ipsi cum de mandato
nostro in nostris seruiciis commorantur et cum ibi prouiderent sint absentes supplicationibus
ipsius benignius inclinati fidelitati tue precise mandamus quatinus si tibi constiterit
quod idem a cum adsumens nostro venit procuratore aliquem qualem
non dimisit ad negocia nec specialem adassigned non permittas familiam
suam a suis reditibus molestari seu bona sua sub hac occasione
aliquatenus occupari quousque in seruiciis nostris commorans quoad ipsa deui-
tus si debita ipsa nondum in curia ad nostrum seruicium venit consistit
reuocando in irritum quod quod per presente opus et officiales predictos contra ipsum
familia sua et bona sua inuentis attemptatum presumptum idem a
venit in nostris seruiciis moraturus etc. rantur

Qualiter dant ad collectas non assistitur ab hiis qui in seruicio curie commo

xxxx Exponit excellencie nostre C det fidelis noster quod cum ipse in nostris seru
iciis de mandato nostro moraretur vos pretextu et consilium eiusdem loca do
mini et familiam suam indebitis collectis et exactionibus affligentes Renace
maiestati nostre humiliter supplicauit ut sibi super hoc prouidere deinre be-
nignitatis gracia prouidere dignaremur Cuius supplicationibus inclinati ac at-
tendentes quod in nostris seruiciis commorantur et tamen ibi presentes sint absentes
fidelitati tue mandamus quatinus quod dum idem fidelis noster in nostris seruiciis consistit
domum et familiam suam collectis et exactionibus indebitis non grauetis
sinistris et inutiliter emendari si quia sunt ablata uel familia sua propterea
non ablata etc. qui dicit fidelis capto

Capitulum C qualiter stat inquisitio de quodam

xxxxi Propter demissionis ciuitatis cuiusdam fidelem nostrum imp[erator] nostre fuit
excellencie suppliciter quod cum B ipsius tunc omnes in excepturum presumptum
nostrum fidelem hic fidelis nostros subiectos remanere cognitos in eius
captiuis constituti et parte prius modo ac reis similis deputatus omnes per
talem capitum obiurent ac interim de racione quam atque nostre assistendis
inmencione gessit hactenus et incessanter gerit fidelitatem et de notabilia

ab ipso tracte de nra gra dixerimus gratis qd ipius qui supplicatis
benignus inclinati et ipsorum merito fidelitate attendentes devotionem sincerum et sinceram graciam fr. tue mandamus quatinus deputatione ipius xx vel
generali ... constitute et si tue ait in eiusdem ut dum est diligenter
inquiras et quemquid inde inveneris nre curie rescripturus ut pro
satisfactionibus cum hoc rescribendo nra procedat sicut fuit procedendum

Item contra omnia qui pruitum ... infestum se ostendet et molestum

Orta nre maiestati et notum quod H. de t. dilecte ... nostras
in ... nris ... constitutus plenum et ... fr. tue pro
mandamus quatinus si est constitutus de predictis mediantibus ... nra pace et
tranquillitate nra ... no admittas nisi pro hoc et pro omnia scandalum premii conquestis ... nris dissensionem inferunt inde possit oriri — xxxxii.

Conclusio super inquisitione facienda de conditione potentium

Supplicavit excellentie nre C. et p. fidelis nri et tue qd fide
spectando mandamus quatinus de condicione potentium quanti ... presentem nri ...
et qd inde curie nre expediat inquisitionem a te diligentissime
facienda plene ... nre maiestatis ... et — xxxxiii.

nunc

Eiusdem civitati ut credant iudicio suo qd dat arbitrium de regi

Ad ... statum ... et qualitate negociorum ... instantem
... respectu ... vel ... et de t.
et ... de t. fideles nros ... speciales ... destinamus fi
... mandamus quatinus ... ipsum ... supplicatis dictus nobis ...
pte nri ... tamquam ... nro ... sicut credere
et efficacit ad ... ut ... virum ... — xxxxiiii

Ut restituatur possessio destituto in serviciis curie commorantis

Conquerente ... de t. fidele nro nra serenitas intellexit qd ... ipse
... et ... tenet ... nostri de t. ... suas
possessiones ... de t. ... destituit ... absentem et ... nris ... sit ... possessionibus ... ordine non servato ... supplicavit ... excellentiam secundum
iustitiam ... supplicationibus ... inclinati fr. tue
precepto mandamus quatinus si est constitutus ... esse possessores ... pfa:
in predicto fideli nro restituas ut est iustum ne ... — xxxxv

Capit. C. de ... mittendo et ... facienda. / ...

Propter ... C. ... fidelium ... sint ... ob:
... querela qd ... pte ... de ... fidelibus ... constitutus ... in ... presentes
... de ... ... et ... ... et ... ... sub:
... dicto C. ... ... sco:
laris ... sicut ... ... postulacionem
nris ... no ... et ambassatoribus ... man:
dasti ut ... ... satisfactionem
integram facere ... ... in
... ... de ... ... et ... ... generali — xxxxvi.

dudum dedisti firmit' in mandatis p C. super incolato q mandatum
ipsum exequentur deberet demandac' incor[um] contra predictum et contra me q:
to q respondit salvum cum p[re]fati altis subdelegato p ipsos committ
integre propositum dein tu p[ro]pte certis tenuitis i mee maiestatis
p[re]iudicium p[ro]ponat se super eisd[em] q[ua]m[vi]s apud te mandato nro ad curiam
audiant appellasse denotam tue p[re]sentis mandamus qt[enus] si premissis
veritas suffragat' processu[m] coram te habitum de p[re]dictis sub tui impressione
sigilli mee curie deferas destinac' eodem dc C. neclo[min]us mandantes
ut alium processum quem eciam coram ipsos habitum si ap[u]d te non fuerit
person[aliter] adeo curie [illegible] destinatum [illegible] ad curie destinac'
p[er]mittat utr[am]q[ue] p[ar]ti p[re]fixo termino quo subcompromisso se
mee curie representet i ea eadem processum quem expostulat ordo iuris
volumus eciam ut de die citationis et termino [illegible] tuis litteris curia
nostram deferas adorc' et q appellatione pendente [illegible] nullatenus
facias vel fieri permittas aliquam novitatem in appellatione pendente nichil
debeat innovari etc. :— Marmulath.

Mandat eidem ut doceat quod expediat de libertatione quorumdam

xxxxvii· Petrus et [illegible] fidelis mei ad maiestatis nostre [illegible] nobis humiliter
supplicavit ut cum ipsorum filij de [illegible] mandato [illegible]
et [illegible] mee [illegible] alios filios eorum [illegible] se datos
[illegible] ipsius [illegible] nichilominus [illegible] fideiussoria cauti:
tionem exhibere [illegible] se de mea curia [illegible] dispensandos nisi
de mandato meo procedat [illegible] ptos eorum filios adeo mee
liberare dein cum p[ar]te super [illegible] plenius [illegible] volumus [illegible] maiorem
[illegible] transmittendam tue devocioni mandantes q[ua]t[enus] peticionem
ipsorum et [illegible] qualiter diligenter inspecta q[uo]d inde mee expediat ma:
iestati remaneas tuis litteris nostre deferas excellencie [illegible] etc. :— leb

Concedit licentiam quibusdam mercatoribus faciendi represalias contra rebel

xxxxviii· Universis et singulis [illegible] nostre [illegible] presentes [illegible] et [illegible] mercatores
[illegible] fideles mei ad mee [illegible] [illegible] maiestati mee
humiliter supplicaverunt ut [illegible] nuper [illegible] cum eorum mercibus et
rebus aliis [illegible] [illegible] .. et plus [illegible] destinarent
rebelles mei [illegible] [illegible] hostiliter [illegible] ceperunt et
cum mercibus [illegible] [illegible] detinent eorum [illegible] de dampno ipso
restitucionem adiplenam [illegible] [illegible] licencia dignaremur nos quoque
supplicacionibus eorum benignius inclinati cum eisdem fidelibus meis dampna
passis decesse nolumus dedimus eis licenciam et plenariam potestatem ut quam:
[illegible] auctoritatem [illegible] rebellione mea [illegible] [illegible] [illegible]
de bonis eorum capiant que non fuerit [illegible] [illegible] mee capta vel eciam
[illegible] et eorum quibus [illegible] mee [illegible] [illegible] [illegible]
eis [illegible] .. [illegible] [illegible] illatorum dampnorum super [illegible] [illegible] satisfac
[illegible] [illegible] [illegible] mandans [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non impediat vel molestet [illegible]

obedientiam nec aliquibus assistatis eis super premissis auxilio consilio et favore
dum tamen ad ea que ad opus curie nostre empta vel annotata sint seu ad
eos quibus servitutibus nostre curie prius compellantur et indulte mang[illegible] concessis non procedat:

Concedit licteras securitatis quibusdam mercatoribus sub quibusdam conditionibus xxxix

Universis etc. Notum facimus fidelibus etc. quod nos P. de C. Cumbis et mercatoribus
[illegible] latoribus presentium fidelibus nostris licentiam et securitatem duximus con-
cedendam ut per regnum et negotia nostra remorari et redire valeant cum mer-
cimoniis et rebus eorum salubriter et secure salvo nostro districtu curie nostre
tam in regno quam in aliquo que aliis persolvuntur. Eapropter fidelitati vestre precipiendo
mandamus quatenus eosdem C. et P. fideles nostros cum rebus capitalibus et
dominis suis fidelibus mercimoniis et rebus eundo stando et morando et redeun-
do [illegible] libere permittatis nec eis in personis et rebus molestias inferen-
tes seu ab aliis patientes inferri dum tamen attentius caveant quod papales litteras
vel aliter de romana curia non apportent de regno prohibita non extrahant
licite et contra ad fideles nostros non deferant et rebelles nostros eis distrahant
vel mittant vel machinamenta [illegible] vel dolose rebellionem nostris vel aliquis
ad infidelium terras non dirigant vel eis faciant vel prestent ullo vel aliis [illegible]
aliquis mercium proprietate faciet admittat [illegible] vel [illegible] [illegible]

Cuidam nobili mulieri tutrici filiorum quod possit constituere procuratorem. l.

Imperialis benivolentia cum fidelium subditorum et nobilium maxime preces
admittit et ipsum extollit solium ad defendendum ac [illegible] necessitate
Sane est quod nobilis [illegible] C. de T. fidelis nostra [illegible] relicta quondam
Jacobi [illegible] tutrix filiorum suorum et ipsi [illegible] maiestati nostre humiliter
supplicavit ut de innata gratia et pietate nobis impertiri dignemur in preteri-
tis temporibus vigore quod non aliter [illegible] [illegible] [illegible] nisi quod
[illegible] [illegible] [illegible] papales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] etiam [illegible] vel per [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
possint procuratores constituere et actores [illegible] [illegible] [illegible]
tes filie sue fideli nostre tutrici filiorum suorum ad prosequendas lites et [illegible]
[illegible] [illegible] pupillorum in iudiciis et quod [illegible] per procuratores [illegible]
ipsa tutrix [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et quod ipsi procuratores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] prius excellentie [illegible] tam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nostre [illegible] attendentes [illegible] satis et accepta servitia que [illegible] C. et
antecessores sui nobis et imperio nostro exhibuerunt [illegible] et [illegible] C. [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] poterit [illegible] [illegible]
tes etiam nobilitate [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pupillorum se honeste [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] litis
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] interesse cum a lege [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] per procuratores [illegible] [illegible] possint [illegible] clementiam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et aliis [illegible] et honestis [illegible] [illegible]

mediati dilecti fidelis nostri supplicationes admittimus eidem Ysabelle filie
sue de speciali gratia concedentes ut cum dicta tutela pupillorum suorum in mediocri et
bonis mediorum (?) dum tempore tutele durauit per procuratores alios statutos uel
statuendos ac si et ipsa tutela sua faceret valeat exerceri cuius cum procuratoribus
indulgemus ut in similibus in mediis exercentis ipsi procuratores saluo tutele
pro ut prestant nisi in maioribus pupillorum sic casus ingressus exceptione
obiectione quod persone principales non sunt de lege agenda non obstante
statutis aut consuetudinibus quibuslibet cessantibus in hac parte et speciali lege que
in principalibus personis exigit talia pie nuncupantium et que ab actoribus
tutoribus et curatoribus procuratorum prohibet statuendi dum in propriis procuratoribus
tuentur facere ac valere quod duximus agitari ne mediocria tuendibus
uel actoribus iura sic dolant intentatos qui in talibus contraxerint etc.

De conductu ——— extra ——— communem formam:

li. Transmisit etc. cum a dilecto fidelem nostrum R. nostram cum ... dilecto qui
ad curiam nostram propter causas suas veniret et inde rediret ad eius preces
humiliter transmittamus annuatim literam regiminis etc. huic precibus mandamus
quatinus in eodem a etc. in duobus annis et duobus statutis ac uerbis quas
secum portant et sunt permittat transire eundem a comite ad curiam nostram
redire salubriter et secure inestimabilis conductu quotiens expediret et alias
uel causa aliud similis receptum cum obuiam aduenientiam maiestatis salubriter prouisum

Scribit cuidam nobili et commendat processus ipsius

lii Benigne recepit excellencia nostra literas quas misisti culmini nostro et que
continebant inter alia multorum diligentiam et deuote ad quas fuit grates immensas
pro fidei complemento obtinere reuerentiam maiestatis per magistrum sollicitum et
intentum. tua comite deuotorum et motu diuersimode nobis committendos magnitudes
conspicies deuoto prompta solum et nostra fiducia tum fidelis qui laudabiliter
exponens ut erga opum efficacia fortissima nostre celsitudinem te com-
mendabilem representet etc.

Capitulum C ut mittat quasdam literas suas ad alias partes

liii. Adeum quibusdam causa sermone commouentibus nostris fidelibus cum
transmittimus et eas adde ... nostram defferentes eius tamen destine-
re deuotionem mandamus quatinus statim acceptis presentibus prefatas literas
eisdem fidelibus nostris per celeritate et deuotionem tuam transmittere non ob-
mittas etc. cum effectu prouidas quod eorum literis admonitione ipsorum preueniant
quemlibet moram et tarde remota etc. Scripsimus Liouini

Eidem ut citentur ad curiam qui munite castrum occupauit a

liiii Parte ... C et P. nostrorum fidelium nostris sunt in culmini oblata querela
quod cum ipsi et castrum eorum cum ... et tunc de iure succederunt
immediate castrum dicti ... per longa tempora tenuissent et possedissent paci-
fice et quiete B. dilectus P. et F. dilecti fideles nostri sinistra parte et ...
anima castrum ipsum hostiliter obsidentes ... ceperunt et ad prius detinent
... castro ipsum fortiter maiestati ... occupatum ... castro ipsi
in ... adhuc deuotionis ... per parte ipsorum ... posita constituit
cum nos prefati cognoscentes sine contentione agenda possidebunt. Cum
igitur idem fratres debent mediatores eius F. et P. de ... in magna

curia nostra coherceri si tue placuerit mandamus quatinus ... pro compte capitulis
nostre sub rempstolo ... citare procures ut vicesima die post citationem
tuam in magna nostra curia debeat comparere mediatis cognoscen-
tibus super predictis in iudicio responsuri. eumque eciam cognoscentibus ipsis
ut tamen procurat predictam quod eos compareant personas nostro et diem
citationis tue formam presentem et eorum quibus eos citaveris tuis litteris tuo sigillo
munitis nostre curie rescripturus etc.

Eidem de captivis liberandis in terra prioris ... quinquaginta lixarum. lv.

Thomasius de Sobandia comes dilectus consanguineus et fidelis noster suis litteris
celsitudini nostre exposuit maiestati quod ... apud Chiavennam et ipsius supplicacione
tibi dederimus in mandatis ut quosdam captivos quos ... detinere
tunc asseris debeas carceris vinculo liberare tu propterea predictos alios
captivos de quibus maiestatis nostre mandatum simile recepisti ... pro
liberacione ipse comes nullatenus supplicavit ... liberandos ipsos
quibus nostre celsitudini supplicavit liberare ... de scripsit
quemquam obmisisti ob ... liberacione quia comes prefatus ...
nostre similiter supplicavit si tue placuerit mandamus quatinus si est ita
... formam prioris mandati nostri eosdem captivos ... carceris
absolvere non obmittas etc.

Potestati Pisanensi ut cogat quendam ad depositionem mulieris etc. lvi.

In nostre serenitatis presencia ... et ... balestarius noster curie fidelis ...
constitutus exposuit quod dudum nobis ... partibus Lombardie in ...
... apud ... curie Pisanum ... mulieri ... civitatis dimisit ... in ... regni ... de
... lator presentium suam ... mittam specialem si tue placuerit mandamus quatinus
... ad restitucionem predictam mulieri et assignet predicto ... parte 2
nostre ... prefati ... convenerit ... compellas etc.

rubrica Capitaneo et commendat eum quod cepit quendam rebellem. lvii

Supplicavit excellencie nostre ... fideles nostri ... de mandato nostro ...
... commorantes ... hospicium ... fratrum ...
... filio vel filia per ... nepote ...
... vel patrum ... licenciam talem ... dignaremur ... condicionaliter
... dignaremur quorum supplicacioni benignius inclinati si tue placuerit mandamus
quatinus ... castri prefati ... studeas ... et qualitatibus
eorum qui ... petunt et eorum quos ... parte ... duxerint ...
tendunt studium diligens ... celsitudine ... utrum sit
predictum est ... sufficientes et ydonei ... ut ...
... qui ... a ... debet ...
nostre curie ... ac ... nominibus et quibus ... predictorum
... fidelis ... maiestate

rubrica Eidem ut mittat quid sit faciendum super ... obsidum. lviii.

Denotavimus tue litteras quas ... nostro ... :
Donasti benignius ... et missas ... quibus que
... continebat ... tua ... :
... maiestati laudibus studium tuum et ... que
... capitaneum ... qui ... preteritas ...

pⁿutam excellentie ad manum apposuisti nuncio comedentes tibi domino
tali respondeo quod meditate ac uno familiari N. nomine primum consu-
tudine lesit in maiestatis tue receptor de celsitudine tue mato quod superp-
tus per multas tempus cum compedibus ferreis et dextra in manu fideliter assiste-
rit coram per nuncio tuo assistente alio familiari eiusdem N. nomine quem
cum eodem N. et alio famulo suo ad meam curiam pervenit mandatum tuum desti-
nabas et de quo faciebat mentionem tuo parte tamen sum in noticiam a-
ut cursali renovatum et ad te remissum fuit ... expectasse sicut ad tuis litteris in-
[...]sta

Super eodem

lix Solita benignitate recepi tue serenitatis quas misisti per nuntios et papi-
ris ad tua nuntia premisse de relatione plenius per nuntio tuo
obveniunt parte cum N. de te captivo ad meam curiam destinato quod
per tuum mandati temerarie fines excedens pretium cum captum ad supplicationes
quorum per tria solutum dicebat, cum te assisas ad dedisse sub pena per-
cipitatus in mandatis ut semper usque ad curiam meam cum compedibus et dextra
in manu duci deberet et ideo supplicasti quod si sit sine dextra et compedibus
dictum N. ad nos pervenit contingeret ponimus non tibi sed solum sublimitati et
tamen tuo temerario eiusdem mentis tue dignaretur aspectu celsitudo tua nosset
de nobis quod idem per nuntius tuus super dicto N. cum compedibus et dextra
in manibus in maiestatis tue tante et fideliter assistunt deceant quod in-
duxisti tua scripsit ut super liberatione ipsius tanquam preces debemus taliter vi-
demus quod ad eiusdem liberationem non aliqua precedit quam per dedimus
quod inde magis nostre expediat honoris et honori etc.

Eidem ut provideat cuidam fideli de aliquo regimine

lx Ad maiestatis tue presentiam veniens per dilectissimo fidelis ut meo nomine
humiliter supplicavit ut cum pro fide tua fraude ac multitudine frustra re-
bellibus meis dispendiis admisit honorem sive multa modicumque et eius honoris
permansit et me primam fidelis et devote suorum restitutione dampnorum
et remuneratione serviciorum dignarem de meo ... de aliquo competenti regimine
providere nos itaque supplicibus ipsius benignius inclinati si tibi placet mandamus
quatenus inspectis ea qualitate persone supplicantis eiusdem cum honoris meis pro-
fato supplicanti de aliquo competenti regimine providere pensatis quod sine hac
qualitate aliquos honoris utilis et sibi fructuosius existit etc.

Capitaneo significat quod vidit petitis per nuncium

lxi Tue fidelitatis litteras non ... culmini transmissas benigne recepimus
et super tenore pleno collectionis intellecto super quibus ... tuus
fidelis ut te plenius instruet quod intentionem nostro nuntium vibatem dumus
conformando etc. Eidem et quid dat eidem de parato conatu et hortatur ad deptec.

lxii Recepimus excellentia tua litteras quas misisti et que continebant meas ple-
no collectionis intellecto quod ante scripsisset te sive patrem contra de tota
marchia generalem etc. quod dic per mensem augusti partis hostilis debes esse
in territorio ... rebellium ad reliquas ... et ... proditorum
ipsorum taliter destinandas vel succidendas et per assidua oppressionem magnitudine
multum ... ipsorum proditores ... cecidit
quod magne famis laborent inopia obsequia afflictos admittens disperdiz

teneneret ut quod scripsit ad instantiam presentium et quia de tenoribus nos
gratus vestram celsitudinem instruxisti de insipientibus videlicet rebellibus
nostris et industrie tue studium eundem plurimum commendamus sic tuam
sollicitudinem attentius exhortantes ut terram eorum contra fideles nostros
inde prelatum et devastatam cameriarie perditorum [illegible] tali reddas
te pro complemento operis sollicitum et attentum quod de prius rebellibus nostris in
provinciis nobis nova presentes latoris ut ipsa operum efficacia te nostre
celsitudini in prompta sollicitum more commendabilem reputet super eo nos
quod tunc de incastri plures cum fidelibus nostris de marchia fuisse nuper audivimus
desolatos quod de [illegible] decanis nostris propter licentiam aliter postulat
sicut dicitis tibi dignum tali respondemus quod cum quod prius illinc proscrip-
tos multos destinaveris tuitioni cum inde [illegible] nostro et salubritati
dictorum fidelium nostrorum videritis convenire. Eidem rudet ad transmissa. lxiij.

Intellectis hiis que per litteras tuas et nuntios super negotio nostre celsitudini
nominasti licet pro parte nobis nunc valere essent consequi spatium de tue
in fidei constantia finaliter diffidentes non valentes esse quod super ipso negotio
nostro et quod fideles nostros ad te dignum destinavimus tue fidei mandantes quatenus
quod ipsi pro parte nostra tibi duxerint exponendum proponendum indubitanter
credas tamquam ab ore nostro prolata reverenter audias et ad effectum exequi.

Eidem ut fiat inquisitio de clandestinis rapinis illatis cuidam vidue. lxiiij.

Querela N. de t. vidue fidelis nostre recepimus continentem quod quidam
malefactores dampna clandestina in tempore dicti ea absente
et prius negotiis in nostra curia pendentibus quibus sua vinea [illegible]
sic in fictu amplius temerario incidunt. Volentes igitur ut pro impunitate
excessum crescat audacia delinquendi sic tue fidelitati mandamus quatenus malefacto-
res ipsos in tenendos cunctis quin potius sollicitudine adhibe inquisitiones
facias diligentem quod quam si poterunt inveniri procedas mediante iustitia
contra eos. Certum si malefactores non poterunt inveniri dampnum eidem
mulieri illatum ab universitate illius terre mediante titulo dampnum extat
petentem [illegible] iustitia facias emendari ne ob hoc iterum querelam illius
audiamus. Eidem pro ordinando qui sua cum nostre tueatur in [illegible] prius permittit. lxv.

Porrecta G. et W. fidelium nostrorum culmini nostro petitio continebat quod cum
[illegible] et teneant quasdam possessiones et terras laboratorias in confini-
bus . . quas ipsi et eorum antiqui per longissima tempora tenuerunt et possiderunt
pacifice et quiete nullis consuetudinibus aliquibus pro parte curie nostre et ali-
nostre curie reddentes [illegible] perceptores nostri et curie [illegible] pro libus
facti amplius cuiuslibet generalis subiectum [illegible] inquisitione dudum
facte per procuratores nostri demaniis aliter ipsa et obmissa iustitia quietam
presentem fecerunt amplius in eorum preiudicium et in nostre maiestatis [illegible] pro parte
eorum fuit nostre celsitudini nostre supplicatum ut eis providere super hoc de nostra clemen-
tia dignaremur. Nos igitur supplicationibus benignius inclinati fidelitati tue precipiendo mandamus
quatenus super predictis omnibus per te ipsum pro parte curie nostre et fideli procuratore statuto
cum curie nostre veritatem diligenter et fideliter tractatur ad vocato quod [illegible] nostri

prorem inquisitionem faciatis testes prolatores et ipsorum responsiones audiatis diligenter cum sufficienti instructione cum nobis remittatis et ad nostram fisci nostri sub tuo sigillo curie nostre transmissurus. [illegible] et [illegible] tuo ptibus [illegible] quia cum ipso [illegible] sententie nostre [illegible] expediet etc. lata

Capitulum ut mandet executioni sententiam sicut rationabiliter est pro

lxvi Suggessit excellentie nostre L. de T. fidelis noster ut sententia diffinitiva pro eo contra [illegible] super quadam summa pecunie per [illegible] tunc lata et pro parte ut asserit confirmata executioni mandari debita quam mandare [illegible] quod non potest [illegible] sententias nisi executio debita [illegible] tue fidelitati precipiendo mandamus quatenus si ita est sententiam ipsam sicut rationabiliter est prolata non legittime suspensione facias executioni debite demandari etc. prolati

[illegible] de solvendo salario consueto

lxvii Nicolaus de [illegible] fidelis noster sua nobis petitione monstravit quod cum [illegible] Regime civitatis [illegible] sit de mandato nostre maiestatis assumptus consilium et que civitatis [illegible] de statuto et consueto salario [illegible] denegat [illegible] quo [illegible] fidelitati tue mandamus quatenus si ita est [illegible] de consueto et statuto salario [illegible] prout [illegible] fideli nostro [illegible] aliis [illegible] potestatibus [illegible] consueverunt [illegible] debeat [illegible] debita cohertione compellas ut [illegible] non sit [illegible] iterum recurrendi etc. Exordium de remuneratione fidelium

lxviii Cunctis hominibus [illegible] fidelibus suis [illegible] Et [illegible] nos fideles devotos nostros [illegible] constantem [illegible] reperimus ad omne [illegible] statum ac [illegible] nostrorum salubritate nostre [illegible] inclinatos esse quod etc.

Capitulum C ut mandet equum quem fidelis suus perdidit

lxix Ad nostram pluries [illegible] tenore quorum litere excellentie nostre destinate nostre intelligere [illegible] quod C. de T. fidelis noster qui tecum [illegible] equis et armis [illegible] ad [illegible] fideliter [illegible] ipse contra rebelles nostros [illegible] impugnationem nostrorum rebellium [illegible] suis [illegible] sint [illegible] super dampnificatione ipsius C. fidelis nostri [illegible] ut [illegible] fidelibus [illegible] [illegible] tue [illegible] mandamus quatenus de [illegible] curie nostre qui [illegible] [illegible] diligenter ut [illegible] quesito de equi valore [illegible] [illegible] C. [illegible] ipsum [illegible] valore [illegible] diligenti inquisitione [illegible] emendare [illegible] Prudenti cuidam nobili ad curiam missa quod equos non vult [illegible] Dac

lxx Solita benignitate recepit [illegible] Serenitatis litteras [illegible] destinasti et [illegible] [illegible] diligenti cum [illegible] que dicte litere continebant [illegible] [illegible] [illegible] tua [illegible] pro [illegible] potius [illegible] [illegible] maiestati [illegible] tue precipiendo [illegible] [illegible] quod [illegible] partibus Lumbardie [illegible] assidue [illegible] copia [illegible] non [illegible] ad [illegible] tibi [illegible] [illegible] nolumus te [illegible] [illegible] faciatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] etc. Taurinum.

C. de [illegible] ut assignet [illegible] cuidam que ipse [illegible] in [illegible]

lxxi Cum de [illegible] et fidelitate G. de T. fidelis nostri [illegible] ipsum [illegible] [illegible] statuerimus tue fidelitati precipiendo mandamus quatenus [illegible]

in fidelitati nostro sit amaiestate nostra capite ordinando statui receptis
occurrentibus certis ipsum et capitulum in capitis terminis et rebus aliis adver-
sis nostrum permictibus quem terra prope nostra tenemus prudenter assignare
voluimus ut teneant instructum de ipsius custodie tuitionis utilitatibus
hominum et marchis regionum sit ad honorem et momentum nostre celsitudinis
melius et tamquam videtur expedire mandamus pacta quod de omnibus et singulis
que de assignavimus super facias tu scripta consilium ad cautelam bonum quorum
parte volumus nostre camere assignari ad nos penes te et ad aliis in fide-
li conservari ut deponendi prout commissum nostri temporibus plus abbas con-
formitatis habent. Homini magistro capitaneo ut obediat fidelis capitaneus supradicto lxxi.

Nimirum de prudentia et fidelitate que debet fidelis noster confisi ipsum castel-
lanum castri bene motis filiis et ceteris in dictoris caput ad prius
dominus statuendi si tibi placet mandamus quibus mediato que fidelis ad e in
omnibus que ad ipsum spectat officium agere qui respiciat momentum
tamquam nostre precipue intendere ac parere firmiter debeat ut eum bene de-
voto fructum per ipsum efficaciam nostre celsitudinis pateat more solito comme-
dando et certe quod ad fidelis nostro dominus certum firmiter mandatur quod eos
omnes et singulos in suo bono et pacifico statu iustitia et consuetudinibus approbatis
manutenere debeat et firmiter observari etc. De commendatione fidelium congratulatoria lxxii.

Grata in conspectu nostri culminis fides bene quod et devotionis affectus clara consti-
tit et decimus effectus operum clariore apparet quod mutabili proposito quimus
statum bonum gratie nostre fauorem protegere et nostre liberalitatis beneficiis adaugere. lxxiiii. Commendatio nobili commendatione de fidelitate.

Multiplici dudum fides tua in conspectu nostri culminis grata fuit quod et devotio
ac et in alia promia nostre in fine lucis et tuas nostre maiestati
pretium interim quantitatis placuit recepimus benigne videmus et fir-
ma que detinebatur intus intelligemus diligentie vigile diligentiam
tua in cautela qua habes michi etiam conditionibus agressibus et celeritate con-
tinuis plurimum commendatum. Sequitur de fidelium commendatione lxxiiii.

Commoditatibus fidelium nostrorum quos comperta fides et gratitudo sinceritatis
nostre celsitudinis praestant acceptos quamquam prosequimur nostris laboribus
impendimus libenter et expensis nostris nolentes commodum corrumpi etc. lxxv. Exordium de remuneratione in filios facienda.

Inconcussa mente nostrorum fidelium ut alii fideles ad nostra servitia promptius
animentur propter fidem prout morte tamen in ipsos filios remunerare vo-
lentes mandamus etc. Significat et miratur quod non significavit propria nova. lxxvi.

Quamquam satis nobis liberum videre et quomodo assumere et successionem nostrorum
anatacia ad miracula mandamus nos in nostra quod post hoc spectat Jam
et minima nostrorum nobis significare distulisti et alia plus contingentia que ad
nostram audientiam debebant etc. Eidem ut faciat restitui bona depredatis lxxvii. Bona mercatorum.

Bartholomeus civis Brundusinus fidelis noster ad presentiam nostram nuper accedens
nobis exposuit cum querela quod cum ipse dudum in quadam navi de mercibus suis
et sociorum suorum mercibus honerato sub spe emolumenti obtinendi versus
Brundusium navigaret socii quidam de galeis et barcatis de Bari et
G et Z. et quidam alii cum in eos cum ipsum et socios hostiliter invade-
tes ceperunt caput et omnia bona que habebant ibidem ceperint preter enormem

tormentis ut asserit abstulerunt. Cum igitur idem R. nostre supplicaverit maiesta-
ti ut sibi restitutionem rerum suarum omnibus tunc constitit fore violenter et temere
spoliatus, invidos et iniuriatores dignaremur. Nos supplicibus ipsius benignius
inclinati fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus si tibi constiterit de predictis bona sua que
sibi tunc ablata fuerunt seu valorem ipsorum de quo tibi constiterit eidem ab illis
restitui facias quorum bona ipsorum captores et principes constiterunt, nichilominus
criminis confitens ut fore deliberatione prestita predictos quos inde inveneris cri-
minosos, qui delinquentes impeditis agitis negant dimissis excessibus conside-
ret terminorum omnium exhibitionem. Cuidam nobili quod datio de fidelitate

lxxviii Per laudabilem relationem R. dilecti fidelis nostri plenarie cognoscentes quod cir-
ca nostra personas et negotiis fideliter et devote tuam operamur studium et
sollicitudinem commendabilem multo commendamus. Ad que volumus te de cetero
tali conspectu vigilem et intentum ut spes tua sincera devoto et sollicitudo
in tali conspectu nostre maiestatis presentia pateat commendanda. Capitaneo
ut captivum qui cautionem prestitit fideiussoriam citato liberet et restituatur suis rebus

lxxix Dudum pluribus nostris indiciis de privato tunc vicario castri sancti Miniati ablata
Dedit nos recolimus mandasse ut quia dicebatur quod B. de T. capellanus
de sancto Miniato ab hominibus eiusdem castri sancti Miniati et de conventu de mandato
Pandulfi de Fasanella tunc capitanei nostri in Tuscia nostri proditoris
nostri quandam summam pecunie et pignora quedam abstulerant et de persona
et cum diligentia custodivit ac deinde per predictos homines super premissis inquisi-
tionem faceret diligenter et factam ad nostram curiam destinaret, qui tenore
mandati nostri diligenter exsecutor predictum B. cepit et de predictis inquisitionem fecit
inquisitionem factam et personam ac statim ad nostram curiam destinavit. Verum quia
probatum constitit et inquisitionem apparuit per eundem predictum B. quandam summam
pecunie et quedam pignora recepisse quod idem B. coram te fatetur de suis
patrum fore officio curie nostre reddere tamen quare cum per eam quod non fuerunt vel de-
bitus supplicibus intervenerit et venit tunc probatur ad quod ad quod exponit quod nullius
debeat speciale meritis matariis ut fuerit in noxam in iuste privare
nolumus et sit iuste volumus in principes relinquere delinquentes. Ac et R. filios
eiusdem B. curia nostra recepit pro parte ipsius idoneam fideiussoriam cautionem
quod idem B. curia nostra compareat cum plenius et de officiis que dudum
impetitus castrique pecuniam nostram exponit pecuniam et pignoribus que recepit
prestare debeat ponere tamen quam debita satisfactione subsequatur. Fidelitatem
tuam preceptimus et mandamus quatenus ipsum absolutis facias liberari bonis suis
tune preceptis et mandamus quatenus ipsum a vinculis faciatis ...
que sibi ablata fuerunt tempore captionis eiusdem integre restitui, citaturus
eundem ut xxx die post citationem tuam in nostra presentia se debeat presentare re-
sponsurus de predictis omnibus tamen diem vero citationis eiusdem nobis quibus et
quod inde feceris per tuas litteras harum seriem continentes nobis rescribere post pos-
sessionem appellationis. Eidem quatenus ut appellationem infert vel confert

lxxx Quia ad nos intimate per B. de T. fidelis nostros assignata concessimus lateque
ipsius imperator pecunie quantitate ... et de hiis pertinentiis continetur ipsius
ab antecessore vel inmutatione ... et non absque eius sibimet vel eorum alias de-
notum tunc denuo committendas fidelitati tue mandamus quatenus sine comparatione

empti tenore prestitis diligenti inspecto et consideratis circumstantiis omnibus que
commune familiariter concordari si in ipsa mediatoris ordine cognita est et finaliter
terminata ad confirmationem ac infirmationem empti sine redemptionis procedas prout
de iure fuerit remotis tamen vitiis si quod post appellationem ipsam a bonis contra
instiani attemptatum. Fidelibus confortatus eos in fide ut et tradat insuper lxxxi
Cum inter ceteros fideles nostros nos et civitate vestra gerere et ampliare consueverint
aspalitis fauce et manutene vehimur temporibus obsidentem proximitatem et devo-
tionis sinceritatem quia adsacri imperii et patris mutuis habuimus (?) habuerunt et habetis.
propter quod a nobis et imperio digna debetis firmiter recipere beneficiente votum
operationibus apices nostre certitudinis ad sincera vestri sollicitudinis et hortatu-
dinis maiestatis ommibus sicut habetis imperii diligentibus et omne sinceritatis gratiam affecti-
one mocontese sincerorum maxime sic more solito exhibeatis vos quemptos et de-
votos ut gratia nostra in nobilis de bono in melius per exhibitionem operum semper
crescat et viam quorumdam certat et via quorumdam deleto passit mito quamvis
certum quod magister G. de ... tam appellatio in quod ad partes ipsas proximis fuerit
imperiis destinatus pro possessionibus sinceritatibus omnibus nobis dixit et imposuit tamen nos
indubitater vestra tradat de voto et adimpleat cum effectu. Quidam nobilis de eodem lxxxii
Cum ec quod inquirimus de gratia appellationem nostram et fidelem nostrum per quem deputata
sinceritatis omnibus quem pro nobis tangat tangunt tam per omnibus ancholog-
te et alios nobiles commissos et singulis ordinibus terre attentius et hortatibus de-
votionis tua monentes pro indigno destinatos omnibus quod quod id magister et tibi
pro parte nostra super eius sinceritatis dixit bona nate tamquam abbone nostro pre-
latum tua indubitater credat de voto et adimpleat cum effectu ut de nato
tua operata pro tunc specialibus nostris decet sinceriter gratiis actionibus et condignis
beneficiorum retributionibus prosequamur etc. Capitulum ut tamen appellationis
Adamitas attendens petitionem B. de t. fidelis nostri a processu ad curiam deinde destinatorum lxxxiii
opposuit cum querela quod cum inter B. militem nobilem et fratres empti canti
tale agitetur ex parte bona et B. de eius lacu opalli super possessione
cuiusdam podii et tenimenti castri G. de Spoleto in comitatu firmano
indice ordinario constitutus quod contilatum (?) inigna idem medio de iure
procedens sicut asserit per se B. tulit sententiam quod cum agnita idem B. sen-
tiens se gravatum ad tuam curiam se asserit appellasse post modum
non quia tu assistere tibi G. de landa indice et asserte fidele nostro caus-
te partibus non vocatis et causa mittis ut mittis est non inspectis dictam
sententiam firmasti tendes proponens in ea ipsa sibi per predicta infertibus li-
bris quod instituta contemplando idem non B. adictre sine confirmatione
et predictis ... redemptores sententias indebite se gravatum ad curiam
nostram appellavit. Cum idem B. velit appellationem prosequi super dictam
in curia nostra magister G. tue per predictos mandavimus omnibus processit totum super
premissis legitimum publicum in possessione sigilli nostre curie destinare studeas
destinatas unicuique parti per te certo termino competentis assignato quo
nostre curie se debeat presentare in premissis et processu insidiant mete et pro-
tinus appellatione pendente quod ipsum B. non facias nec patiaris aliquid
fieri nominatis cum appellatione pendente nil debeant innovari. Si quid nostro

grā concessa mon. sti pauli
pq appellacōm pdcam ad nos interiectā acceptatam est pte seu
indicta tuos instanter pstrum reddentes puit d'mine indices coope-
dere ⁊ de die citacōis ⁊ scōr nrā curiā deducentes ꝛc. Eidem pp
lxxxiiii. Pro pte conventus monasterij sti pauli de vrbe inq fidelium nr̄e sinu
ceptellitate humilit supplicac. q in celsitudinis nr̄e mandato castra
.. sti Iuliani logete ⁊ loze que sicut dicit ad dcos conventu et
mon. ptinebat funt denastata cetas possiones que sunt desertum mi-
nior ipsorum fructibus ⁊ quiete laborandi ⁊ eas fructus ⁊ redditus pci-
piendi ⁊ inhabitor ibidem degentium sufficientes licentiā ⁊ facultatem
nrā de nr̄e benignitate gra inspicedit dignemur pstram in ceptede;
possibus ⁊ eas ad curiā nrā nullum emolumentum puciat ul pfatus ceptede
supplibus benignius inclinati fi. tue pcido mādamus quatinus si tibi constiterit
ita esse p pte celsitudinis nr̄e licentiā petitā concedas quatinus in memorato
conventus pq modis et ipos nullā molestiā illaturus seu ab alijs pmi-
sims iussu recepturus cūa cautelam abeas q pdicor aliqui nob ⁊ fide-
libus nris dissidentium n sedr. Capit .. ut dcā quitē soluat annati cuius
lxxxv. Ad maiestatis nr̄e puiciā mp accedens ligori comiti de t. fidelis nr̄. fideli
Amo nobm humilit supplicauit ut cū castr c. q a monasterio sti pauli
de vrbe tebat ⁊ cuncta alia bona sua que habebat impsibus altis
destructa fuit q gravitate dispendia nc habeat unde valeat pnimptuti sue
⁊ debite sue sustentacōm dignaretur misericordit pvideri supplibus
ipius benignius inclinati fi. tue pcido mādamus quatinus de p venientibus nr̄
quam sunt p manus tuas usq ad summā lib. seu annati debitas
exhibere altos d'sipes huius q a' de dep mpodissavis ydoneas recepturus
lxxxvi. Propter vnimsitatis tesaneuorq. Eid. ut concedat licentiā cuius quinti vendi
Pro fidelium constitit mp nr̄e celsitudinis intimatum pp q inita summa vinum
piga maiestate nrā mp impensa pcos debitor omnibus q pmat
q de nobilibus bonis cor pt fructum bladi ⁊ vini no hnt vn cosol-
uant debita sup dcā pptr q in nobm humilit supplicauit ut de
ipis fructibus bladi ⁊ vini vendendi ⁊ coptinendi ad tuas fidelium p-
mare ⁊ terrā eis concede dignaretur de nr̄e maiestatis gra licentiā
spalem supplibus eor benignius inclinati fi. tue pcido mandamus quatinus
ab ipsa vniuersitate ydonea cautione recepta q fructus ipos ad tuas fide-
lium tm ⁊ no infidelium deportabunt nec p alios faciant asportari ipis
fidelibus nris dictam licentiā p pte nrā usq ad satisfacōm debitor
ipsor concede debitas sicut melius mdas adquirere ⁊ cautelam nostri
curialis q pcedure ꝛc. Eid. ut nouj castellanor constituta castri sue ui dictoi
lxxxvii. Quum noua castellanor in dictom tue constituta castr mp quor
Atenore seu consuetudine tum castellanus q fruentibus iustitie-
dijs p mdctum ⁊ morum fructum nostrum ⁊ bonis eius q cast ⁊ quibus
castris de pfatentibus nr̄e curie ⁊ de quibus pfatentibus instituerit expense
sue debitus fi tue. pcido mas quatinus de pdcos omnibus ⁊ singulis nrā fi-
delit instruas maiestate nullum castellanus qui nunc sunt p nra
cast. statuti seu i antea p nrā excellenciā statuet sine iussione nra:
inspctis remittat ad curiā

tulimus aliqualiter amotum postponat

Cuidam ptati et comunitati ut ablata pg appellacionem restituere non lxxxviii.

Accedens nup ad nre maiestatis pntiam p. de t. Ciuis flor. fide-
lis nr. exposuit, cu querela q cu dudu asinus seu codemma-
cionibus p nos seu magistros mris qm nuc nos statutos noiamus uolgari-
ter latis a ptis dicti ciuis olim p p ptite uetri i quadam pcunie quantitate
ad nram curiam appellauit uos ad appellacion sic dicte mune dfensores
fideiussores suos adsoluendam quandam pcunie quantitatem contra iusticiam coerc-
uistis i ipius ipsius pudicium & dampnum & maiorem. qm cu nre cel-
situdini humiliter supplicauit ut d sup pmissis dignaremur s iusticiam
puidere nos ant tuq nos i nra iusticia fauore qlibet nolumus a
iusticia tn discedere no ualentes ipius p supplicibus benignius inclinati si tue
pcedo mas qtins si ita est q q pt appellacionem opas sic inuictam
de nos pcuniam p. ul suos fideiussores pnos attemptum e i statim
pstitum renocates sine difficultate qualibet pcunias ipas dictis fideius-
soribus suis coercitis restituatis eid ita q pt hys ulterius clamor ipius
p. miste nos tulimus no secundum clam qmunisq ptis comoditate n no
pntibus & consencientibus mictis unus ynemia nra nonitus ac appellac-
cans sue comissis pnitus p. de t. cognoscedam ul comunidam pon
& fine debita terminandam Concedit licentia quibus fidelibus dcti sibi capiendi lxxxix

Vniuersitati de Cortona fidelitati ut nolumus pntes q nos tu adherere
uelimus nri & nros qfessionem rebellium qua ad supplicacionem G. de t.
pntum fidelis nri & ser fra G. & C. qui pfide maiestati nre finan-
da sicut asseritur d fiandum fuit certi & & suis fidebus cui dictis & fide-
les nros & i pn capiendi ubicumque eos i mari i terra ul mera nc
no & tam fideles qm infideles qui uictualia seu mercatores adrebel-
les nros d t. ul ad alias terras nros rebellium reptaiunt licenciam nra
dnpus concedendam Certe uniuersitate pnti mas qtins si impedias
pcipiendis eos fideles nros i nullo impedire seu molestare aliqualiter
psumentes. ipius cu expediet, & alias fuerit requisiti dictis omne
auxilium & unam obtine reuerentiam maiestatis nre q accione pdca
ad offensionem nros fidelium & eor maxie qui libis nre fiducialiter of-
fenderint manus aliqualiter no extendant: Bladum. lxxxx.

Ad maiestatis nre pntiam Capit ut concedat licentia portandi
Accedens g. de t. fidelis nr qui i a suis fra f. G. & C. pfide maiesta-
ti nre finanda compulsi fuit & .. sic dc pscipis & filius suis humilit
supponit & sibi & ab C. salmas frumenti de romagnia extrahendi & ad
p tn cuiui ad fideles tm prandi & uendendi licentiam concedi d nra
una supplicibus eius ut inclinati si tue pcedo mas qtins alias ydonea
caucione recepta d homines romagnie q bladum ipum tm ad terras fide-
lium deportabunt & q cuiusitate terre illius in qua bladum uendiderint ad
te testimoniales litteras reportabunt licentiam ipam pparte nra tulimus concedas

eius 9tra tenore q ducentn abas pnde nisi 9me nre 9petie intagre
pfinatm **Civitati grnitati ut 9dam herni no dcat i suis iurib molestare**
Pro pte conent herni sre crnt fontis anellane npar indoy fidelis
lxxxxi Pnmn i ura pntia imp cpositn 9stitit tn qnela q tn fr̃s &
oblati hospitalis d'i. coi ppo iubtn z alia nolutate spmisit & obtu:
lint se z hospitale pdtm herno noiato sos qm pfrs z oblatos cosdem
corpali possioe pdita bonoz om hospitalis eiusd sindico herni noiato
vocant ppli te nnita pen possioe ipo tent herni npm gt iustitia spo:
liatis detinet ca i cinys herni 9nane no modicu z pindicun ma:
infestn ezz tn psmdium ipis herni p pte ipis nre fuit 9cellencie
9nlit supptn ut eis fribus impedns digiam ⁹ iustitia pnde si tne:
pcido mas 9fuis si est ita bona ipis eisd i regno restituit ab pdicty
cnae nllaz malestiaz mdlite inferatis bonaq ipa eos possidere et
fructy 9ccis recipe pmittatis pacifice & qmete ita q ppter nro culni
ipoz iusta qrelimbia d'nob nltis no sit z si nos aliq ing 9tre 9tedit
id ap 9petentem iudice ordine iudiciario 9stg apm studeatis
Capitanco. C. ut no pmittat fideles molestari
Propte univsit herni
lxxxxii Pmultis pluti fidelin nroz i nra sint pntia imp cpositn tn qrela
q tn ipo cinai sibi coz posse ut eiusd castri inimicz attentos pr fidelit
obtulit z i pdiat pnt sudn ab 9ccellencia nra z nris inimicis recepnnt
p tpa i medalis ppe q 9snernit abeas alys accepto ibi z i miys inis
esse i animes nnp q dct fidelib nn rapitaney i totalin aucty dilem
filem nrm f. dexantiochia ordinatz tn dictnnedis exinb z termis qrid
de 9ccessione pcime datis pignoribus abeis z alys 9nanibus gt ipos
illatis fuerit dn nltis agginatn supp quibz sz plices sepita tna ob:
timnerit ad capitaneu incolatu item tn capitaneus mandat fins no
obtemprauis alnueptis 9namibus i fulce tolerpnit i ipis ad nsitatis
9nanie no modicu z pindicum manifestu Cn q p pte eisd nroz fide:
lin nre fuit maiestati 9nlit supptn ut ipis fidelibz nris tantis 9na:
mnibz oppssis nra elsistndo misericordie pnde nos ipoz supplicatoibz
be. inclinati si tne pcido mas 9fuis si ita est nisi i 9stitit d' pmissis
pnde satias 9ccedas sic nn z honori nri 9ventus z ualitate nosceri
videris 9 pdnr **Capit ut 9tu debitu soluat ab epo de bois epat de volunt'**
Bretholomey inris senon p pte sua z socy sui imp 9positn tai
lxxxxiii Bnob q tn olim p. velletig eps ab i e libbs 9 causa mutui
tenet 9 eo epo sublato d' medio no fuit d' dca pcuia satisfm et q
bona epatus ipius pnitq curia pnenat 9nlit supplint ut d' pncti:
bus ipis epatus satissi d' impdta pcuia madar 9 e n i impdta nrud
fissen 9complectitur altis iactura nolas si tne pcido mas 9fuis nra
pdtoy tditoz supplis audiat diligin z si t 9stitit d' pmissis d' pnctibz
ipis epatus solnas ab pctz suspdicam ita q i alys ppca nra
curia no 9met d' tn ptestes 9lbz 9ceptoe maiocs q gni inatu
z 9tetm inefrnit eisd no pisten solm nro d' supplicaium nn pletur
attonay pmisnis ne p colnuchosas pbacoes z i anni insta solntoz
iam forsita debitoz fistn nim 9tingat magno dispendiari res

Pro pte cu(m) de t maiestati nre fidelis tota (com)munitas mil imp(er)io
positu(m) (con)stitit in querela q(uod) ipe invitnamt quidam p(ro) ferman opo l
libe te infirmana ecc(lesi)a et fidenti sic pr assit p(er) pn(te) instum nec
fuit de pdctis p(ro)ced(er)e epm sen peti ret p(er) eas pte actus satisfm (et) bo
ipis ecc(lesi)e p(re)ntiam ent(r)a(m) p(er)tinet p(ro) pte ipis ea fuit (con)stitit nre
similit simplicit(er) et s(upe)r huic dign(itat)e p(ro)inde Nos itaq(ue) supplicib(us) ipis
be inclinati si ita e ptes mandam(us) q(ua)tin(us) si e (con)stitit d(e) p(re)missis p(re)fatis
ecc(lesi)e s(upe)rdicte que i curia mra tenet ad ea restitui facias p(ro)ximas sup: eius sup eod. lxxxxiiii
dictam dn(u)m m(od)o (et)c ut sup(ra) i ca(pitul)o

Eid(em) ut no(n) molestet cu(m) q(ui) bo(na) q(ue)d(am) emerat ab ep(iscop)o lxxxxv

Ad maiestati nre p(ro)ntiam p(er) d(e) t fidelis ni (com)ponit cu(m) querela q(uod) cu(m) ni
Holym p(ro) ferma(n)s ep(iscop)us hunc resideb(at) i sp(ir)italib(us) p(re)dicto s(upe)r p(re)tacdis q(ui)
dam loca venddit p(re)dcto p(re)cio in (con)stitib(us) adq(ui)rendis spiritalib(us) i quib(us)dam
alijs tactis prout in pub(li)co instr(ument)o venditonis ipis inde (con)fecto p(ro)uidit
ep(iscop)i sigillato sigillo plenius (con)tinet in sic de fine (con)tempcion cum
no(n) p(er)mittit emic p(re)tacdias ipas recipe ac h(abe)re i ipis (con)tinue dup(li)ci
(et) p(re)iudicui maiestatis Cuj(us) idem e fidelis m (con)cellarie nre humilit(er)
supplicavit ut s(upe)r sup(ra) p(re)missa restituendo nra dign(itat)e si iusticia p(ro)inde
dict ipis supplicib(us) be inclinati si ita e p(re)dcto mandam(us) q(ua)tin(us) si e (con)stitit d(e) p(re)missis
(et) cu(m) q(uo)d p(re)fatus ep(iscop)us (con)cessit (con)tra iure marchiaz fecit vendicionem
p(re)dictam fecit ad ultim(um) ep(iscop)i d(e) p(re)dicti (con)stitit no(n) molestes nisi forsan ead(em)
(et) (con)tra iusticia t(u)a te moneat qui mandati p(re)ntis (con)cernunt suffic(iat)
curie nostre rescribas

Cuidam ut aceat ad curiam qui alios in sua poss(essi)one molestant lxxxxvi

Pro pte cl(erici) c fidelu(m) m(agistr)i m(ea) nre fuit (con)cellarie oblata querela q(uod) cu(m)
p(re)fectus thomas de sanictia cu(m) suis p(er)tinentijs (et) (con)iunctis ad eos pti-
neat pleno iure a (et)c (et) (et)c p(re)fata fidelis m(e) sup(ra) possi(di)c custri p(ro)-
dci suo p(er)pem in omagedt p(re)melagi amaiestate nra (con)cessi eos molest-
tant (con)tra iusticia (et) p(er)ttent sup(ra) quibus (con)queruntur ipi velint i(n)p(er)as i nre
maiestatis curia (con)tra me d(e) iure si ita e p(re)dcto mandam(us) q(ua)tin(us) sup(ra)dictos a (et)c
(et) (et)c (con)pte mi cum (ci)tacione curie ut xv die p(ost) citacionem tuam i d(ic)ta
curia nra debeat co(m)parere p(re)fatis (con)querentib(us) d(e) iure i iudicio respo(n)suri
diem v(er)o citacionis tue ac formam tenoris p(re)ntis (con)tinente (et) corp(or)a quib(us)
eos citauis nob(is) lit(er)is tuis tuo sigillo munitis p(er) p(re)ntes instr(ument)o nre curie
rescribas q(uod) si ad p(re)dicta (con)parenda no(n) possis amb(us) p(ar)tib(us) necesse nichilo(minus)
alt(er) bonu(m) p(re)dcta fidelit(er) (con)parat

Responsa cuida nobili et comedat eu(m) de fidelitate lxxxxvii

Benigne recepit (con)cellaria nra
litteras quas nob(is) nu(n)c destinasti (et) plene intelleximus vniu(er)sis (et) singulis
que p(er) easd(em) litteras intimasti devotionis tue constanciam multo dup(li)cius (com)mendamus
scilicet q(uo)d cu(m) i fi(r)mitatis nris ab ipsa pte te nomq(ue) constancie (et) velle (con)stituisse et
(con)tra imp(er)ium te (con)p(ro)misisti nob(is) b(e)n(e)u(o)l(u)s (et) maioris dignitatis te laudibus (con)tolleris
d(e)uocionem tuam sic nolum(us) nos infimo (p)recio gerere ut premiis tollatis
ia(m) d(e)inde in s(er)e(n)itatis nre firmius dignia sub tpe impetij (et) (et) (et)c te(m)p(or)ib(us) p(re)mia
mitors (et)c

Capit(ulum) ut amoto castella(n)o veti castri no(vus) castella(nus) de beat assign(ari) lxxxxviii

Cum de p(re)uidentia R. filagerij fidelis plene confisi eu(m) castellanum n(ost)ri castri
Atri amche dudum ius statuim(us) ut ip(su)m ad honore(m) (et) fidelitate(m) nram
custodiat (et) (con)seruet fi. tue p(re)dcto mandam(us) q(ua)tin(us) castr(um) ip(su)m arma (et) res alias
omnes que i eo sunt ad R. facias assignari de omnib(us) q(ue) assignata fuerint tu

in ctaria sine tā scripta conspectibus sic facies ad cautelam quorum bonum peties
per resignatas retineat castellanus ad penes eum B. tunc nos presentem
nuntium curie nostre transmittas. Cum nobili ut procedit ad regimen
De tua prudentia et fidelitate confisi te Civitatis tum prefat cum ipsa potestate
·99· Potestatem civitatis consilii pro anno futuro duximus statuendum sic tu mandantes
quatinus ad potestariam civitatis te conferas et procures tamquam ad honorem et fidelitate
nostram et pacificum statum civitatis ipsius debeas fideliter operari vices nicholaus
statuta civitatis eiusdem te defendere et consueto dari predecessoribus tuis salario
sis contentus daturus eidem consilio et communi eiusdem civitatis nostris litteris in mandatis
ut tibi in omnibus que in ipsius potestarie officium spectare noscuntur pareant atque in-
tendere debeant ad honorem et fidelitatem tamquam antecessorum nostri statuto
debitum et consuetum et salarium persolvant. Comm. Civitatis eiusdem potestati pareant

In dependentia et fidelitate G. de t. fidelis nostri confisi ipsum potestatem vestram pro anno
·C· futuro duximus statuendum sic tu provido in mag. quatinus eidem et fideliter in omnibus
que ad eiusdem potestarie officium spectare noscuntur pareatis atque intendere
debeatis ad honorem et fidelitatem nostram tamquam potestati vestro cum maiestate
nostra debitum statuto et statuto salarium persolvatis damus ei ac nostris litteris
in mandatis ut ad eiusdem regimen se conferat et procuret tamquam ad honorem
et fidelitatem nostram debeat fideliter operari vices nicholaus statuta civitatis
eiusdem et consueto dari predecessoribus suis salario sit contentus etc.
Ruberti capitaneo et commendat eum de processu suo pro eo et instruit qualiter sit processurus

·CI· Consueta benignitate recepit gratulanter nostra litteras per te nobis nuper destina-
tas et ipsarum continentiis vidimus diligenter super eo sane quod scripsisti te
per quendam huiusmodi militem de statum civitatis Theanum quod te videbant
debiliter cum magna militum et peditum comitiva propter ad eiusdem ipsarum gessisse tuos
in festinantia duxisse et eadem sine mora diligenter composita et tante que
ad tanta sine nostra commoventia posuisti contra eum videbantur magis
esse suspecti per personas tempi facies et ipsas facis cum diligentia custodiri
tum eorundem fundum et monasterium eiusdem quod et nos asstendimus
augmentum in eius et aliis te opponere plene confisimus non in multo gaudeas
tantum tuum nostros depressionem rebellium vigilem efficacius infendas te studio-
sius facere diligentius et attentius quod per nostram fidelium salutarem defensionem nun-
citus tue mansuetudinis duximus requisitas eos et tenemus volumus commutes
ita quod per defensionem eorum et amorem sententia nostra nos remaneat imposita demo-
strata quod per te nostros fideles sic instant pecuniis et facias quod ab tue ins-
tantiam tue prudentie magis quibus fecerunt peniris et facias quod ab tue ins-
ditionem subiecti qui capiendos retinemus et te cum ea sit ipsis ut sunt sine
mora cum nostris potestati ad nostram finem tecum laudabiliter processuri super aliis quod
scripsisti respondemus nostra providentia intendit pro tali nos volumus quod pe-
dire eam circa in eius et aliis forma eius et maxime cum custodia civitatis Thea-
num sibi pervigiles et studiosas intendas quod ipsa opem patitur efficacia in
expeditione actibus te nostri solitum commendabilem inpertit

Regi cum nobili prospero adventu sum

Ad consultationem maiorum tuorum et aliorum nostrorum fidelium
·CII· quibus hactenus absentia nostra solliciti modo suggerebant pro tuis filias
nostri redditibus nuntios adte duxit dirigendos sit tua sacra et grande nolen-
tes quod negotiis nostris prealitis salubriter prenato deposito in pretiis nostris maris

ap pote [illegible] cu [illegible] comitum nro fideli [illegible] benignius abinde
[illegible] duo fidelibus [illegible] congressum Capit ut puidat
[illegible] maiestatis nre pueniat Amati eiusdem nobili de pruentibus eius etc

Cxiii. Attendens qd ubertus de [illegible] fidelis nr celsitudini nre humiliter sup-
plicavit ut cu pro fide celsitudinis nre [illegible] delictis omnibus bonis
suis ac civitate ipsa [illegible] ad nra servicia
venit [illegible] et in eius [illegible] permansit et permanet fidelis et devote nec
habeat unde se alat et suos ad sue et suorum vite sustentacionem [illegible]
nisi c libras [illegible] non attendentes [illegible] de nre benignitatis [illegible] digne
Ita [illegible] benignius [illegible] devocioni tue precipiendo mandamus qtenus
de fructibus seu redditibus [illegible] eidem fideli nro facias [illegible] ad
quantitatem predictam [illegible] facias [illegible] ut de fide [illegible] et de
[illegible] et ante magis ad nra servicia animetur Item sup eadem

Cxiiii. Cum fervencior [illegible] fidelis nros qui pro fide maiestati nre [illegible]
[illegible] comitis [illegible] et [illegible] modum nro [illegible] nra servicia [illegible]
[illegible] devocionem sinceram a maiestate nra [illegible] ad prius [illegible]
[illegible] gaudeat [illegible] et ad [illegible]
magis [illegible] animetur si tue precipiendo mand qtenus [illegible]
[illegible] tue [illegible] mandatum [illegible] eius fidelibus nris
pro parte [illegible] libras [illegible]
[illegible] ydoneam receptam Eidem [illegible] ut restituat equos

Cxv. Cum [illegible] fidelis nr [illegible]
[illegible] in lombardia cu aliis militibus a nobis missus fuerit [illegible]
[illegible] et eo ibidem cu duobus equis [illegible]
[illegible] morte [illegible] morbosi [illegible] qui
[illegible] ei tam mortui qua morbosi [illegible]
[illegible] ut iustum est de gra nra mandamus [illegible]
[illegible] si tue precipiendo mand qtenus si nobis ita [illegible]
[illegible] sine culpa et negligencia sua dampnum [illegible]
pro [illegible] fideli nro restitucionem [illegible] ut iustum
est eadem [illegible] Ita qd [illegible] non [illegible]
maiestate [illegible] Forbannitio facta contra [illegible]
[illegible] constituit non comparentem in iudicio

Cxvi. [illegible] morte [illegible] nobis et non [illegible]
[illegible] assignato [illegible] qui [illegible]
[illegible] constituit [illegible]
[illegible] officii nri [illegible]
[illegible] offendit sit [illegible]
Sentencia condempnacionis lata [illegible] qui non [illegible]

Cxvii. [illegible] constitit nobis [illegible] comite [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et male-
factoribus [illegible] officii nri

nos cōmissa i l libr̄ depositi cōdempnatos solvendis sunt ad [illegible] dies [illegible]
receptōi petitione nos ab imperiali celsitudine deputato sub pena du-
plici modicta pena & carceriorum modicta & imponi̇ penas [illegible]
homicidiis pro modica quātitate bonorum & corpori & paupertate Capit ut assignet pietas

C viii Cum pactis & acceptis sinceris que [illegible] a quet de partisio fidelis duaz
nostri maiestati nostre exhibuit hactenus & exhibent intrissime et pure castrorum
acceptam & indubitatam fidem eorum [illegible] constantem erga eos nos & nostri
firmam & inviolabilem [illegible] eos [illegible] nostre beneficii fermidare
fidelitatis tue p[illegible] mag quibus presentibus omnibus matelle & montis
[illegible] [illegible] mi[illegible] tue [illegible] fidelibus nostris statuas decreto [illegible]
& castri matelle [illegible] [illegible] & tenend usque ad terminum [illegible]
eiusdem [illegible] tenere [illegible] termino ipso completo castrum ipsum ad manus curie
nostre infallibiliter reducat Precepit p. & c. qui bona sua [illegible] creditores
[illegible] & fideles imperii distribuit ad solvendum debita curie non cogatur

C ix A nobis oblatam petitione [illegible] quod cum [illegible] creditores habet [illegible]
[illegible] bona sua ad [illegible] solutionem non sufficit debitorum [illegible] creditoribus
eorum [illegible] bonorum [illegible] sine ulla [illegible] distribue
[illegible] sua [illegible] remansit [illegible] valeat [illegible]
[illegible] sibi impotenti & indigenti ad instantiam creditorum [illegible]
[illegible] sit [illegible] solvendo [illegible] [illegible] mandato [illegible]
[illegible] solvere [illegible] curia [illegible] supplican-
[illegible] iustitia [illegible] imperiali [illegible] si ita
[illegible] diligenti [illegible] fidei
[illegible] nos [illegible]
[illegible]: Ut capiantur forbanniti et in Curia presentent eidem

C x Universis vicariis & potestatibus rectoribus [illegible] & aliis curie imperialis
officialibus imperii fidelibus [illegible] constitutis presentes litteras inspecturis
[illegible] nos [illegible] p. [illegible] c. [illegible] p. [illegible] & c. [illegible]
[illegible] abbatem [illegible] [illegible] plurima [illegible]
[illegible] ipso [illegible] tenere [illegible] p. & c. legitime citari fecim-
us ut coram nobis comparere deberent [illegible] citatos [illegible]
[illegible] ipsi [illegible] responsalem mittere cessavit
ideo ipsos p. & c. [illegible] curie imperiali [illegible] forbannimus
[illegible] imperialis curie [illegible] bona
mandamus [illegible] volentes citatos [illegible]
[illegible] pena [illegible] delicti
[illegible] curie imperiali [illegible] tamen ad [illegible]
[illegible] citatis [illegible] quod predictos man-
[illegible] non obtemperavit [illegible] p. & c. citatos [illegible]
[illegible] capere & eos sub fida custodia ad manum [illegible] destinare [illegible]
[illegible] & [illegible] manere & [illegible]
malefactoribus [illegible] Ut nobiles & alii potestates [illegible]

C xi [illegible] universitatis [illegible] [illegible] et collectis
[illegible] imperii fidelium [illegible]
[illegible] imperialibus [illegible] sit [illegible]

facultas suppetat peregrinari quidem videlicet cuiuslibet terre tam nobiles quam
alii qui se tenues nobiles appellant pro nobilitatis et academice prerogativa
torie tunc ab imperatoribus et collatis privilegiis imperialibus fruentes et gaudentes ut pro
quantitate facultatum suarum operam intrant in opus universitatis studentium et non
modicum Bohemorum clericis studentium ingenuitatis propter universitatis eiusdem
ius super premissis postulant. Unde nos tue precipimus mandamus quatenus si nobis
constiterit ita esse prelatos nobiles nisi specialis privilegio ab imperiali
culmine maiestate concessi sint exempti et mediocres qui se tenues no-
nos appellant nisi gratiis tenues sint qui pacem inter Curiam
et concessum in ita defendentur ipsi quo pretextu dum ii gravaminibus prelatis
seniori pro quantitate facultatum suarum persolvant. Si que tenet in eiusdem terre terri-
torio admittatur cum universitate prelati mediocres et collatis collectione
qua convenit compellatis. Forma petitionis in approbata forma imperatori porrigenda. C. xii.

Vobis serenissime imperator super fidelium et pro beneficiis vestris Ego
E. de L. qui audiatur et possessione possum et dicto die salva constituta
deo et vobis quod semper fidelis extiti et quo sine pro tempore necessariis in-
fortunis viris mansi et manus supplico vestre quod tamen ego et progenitores
mei fideles vestri fuerimus et tenemus quantum pro te supplico quod imperator ad-
ministrare vivum demum sciatis supplico misericordie providentibus dignemini
...acti tamquam providentie quod infirmis vestris valeam continere pro-
mane et me et familiam adhortate bonum et commodum sustentare.

Tamquam &c. Cum b. comite. Littere securitatis et de conductu nunciorum. C. xiii.
de Lamecto et L. de Lamdell curie mee judicialis latores presentium fideles meos
ad presentiam pape pro quibusdam arduis negotiis excellencie vestre destinare
tue precedo mandans quatenus ipsos cum eorum familia et rebus secure per limi-
tes et eundo et redeundo transire illam ab molestiis inferentes diligenti-
bus pedagio exemptis cum uno ad requisitos eorum mercari et securo
conductu providentes taliter quod presentibus ipsos obedienti nec mora condu-
tus impediri vel tardari aliquatenus non contingat. Super inquisitione facienda contra moniales. C. xiiii.

Pridem contra moniales monasterii sancti
Pauli de Ripa super quibusdam articulis quos tibi mittemus quanti-
bus inclusos per predictum tenemus fidelem virum tamen eorum super
et inquiri mandamus veritate Curie pro inquisitor cum non sint plene
nos beneplacito satisfactum quod magistrum de ipsis volumus litteris fi. tue
precedo mandans quatenus inquisitores predicte suffragio cum alios studio et
sollicitudine tua veritate de eisdem diligentius inquisita si moniales ipsas pre-
missis in terminis culpabiles constitisse eas deberet eiusdem ad non terminum
operantibus et statim etiam et bona ipsarum omni ad opus Curie me recipi-
as et fideliter faciens pervenire. Cum non preinquisitorem qui infestare nostri
eas facere vestris superatis predictas in novas sub pena tene non dat
quas culpa non gravat molestias ipsas inter predictas moveri salvis et
paciaris bona eorum omnia pacifice perpetuis quantum non diu de predictas
mittas inquirat moniales ipsas maliciose non molestes nec paciaris mea
molestari quidem statuas de predictis me curie rescripturus &c.

Item eisdem et super eisdem et hortatio quod se pareant

CXV. Uestrorum corda nolumus imperii fidelium de notorum et propriis nobis contingenti-
bus interitu volentes de sinistro casu Cenciis ytmen quod imperii aemula-
torum malitia insurgere ut una nobiscum parcius vestri ad exaltationem
serenissimi patris nostri et ad primam ipsorum malitiam refrenandam qui etiam
veteris sue fidelitatis obliti in sinistram partem eorum primos suos converterint as-
sumptis civibus nostris et aliorum imperii fidelium nostrorum dicionis tue in manu
forti velut intrantes vim nostram sinceram devotam et commendata fidelitatis
nostre armaturis vestro domino illustri rege frederico recepisse litteris in-
ter fortes nobili viro F. de Antiochia et H. de Gira vos talium et gal-
liarum volentes sic omnia predicta in civitate una cum eorum parentes etc.
vos propter serenissimi patris nostri instanter requirimus et hortantes ac-
tionum omnibus statim receptis presentibus more solito fideliter ac devote terri-
pialia obsequia nostra vestra cum vigile adhibentes operis et armis appa-
ratum laudabilem faciatis quemadmodum tamen quidem negotium exposcat ad
praesens certa quod ad illam recompensationem vestris tam fideli quam laudabili-
ter nobis si operibus fuerit propositos ut volumus vel maius cum hortatione

CXVI. Militibus nostris obviam de remissione militum ad servitium suum transmissorum
Memorantia maiestatis admirans praecipue destinatos ut ad nostra servitia de-
putatos quos servitia prorsus efficacia grata recepimus et accepta providi-
mus ad ipsa remittendos et quod vos inter alios fideles nostros devotos ad
servitia nostra fore cognoscimus propterea fidem vestram testatur qui ab-
sque cognoscimus dignis dignos laudibus multiplici commendatione monentes
si vestram intentionem et hortantes omnibus nostris solitum et nostre serenitatis augmenta
et obsequia fructuosa vestra parata consistit devoto animo quod ipsa operum effi-
cacia semper in excellentie nostre oculis vos commendabiles reperiat etc.

Quorum fiat emenda militibus per equos ac arma ac res alias

CXVII. Milites nostri latores presentium fideles nostri qui dudum primos obviam memo-
riae maiestatis ad nostra servitia destinati in eisdem servitiis fideliter perma-
serunt excellentie nostre humiliter supplicarunt ut cum ipsi plures et eorum vos u-
sque servitiis praesentibus fideliter morati fuerint ubi de mandato nostro culminis
speciali plurima sic gravia dampna passi ut asserunt tam de equis eorum et
aliis rebus amissis quam de sanitate dampnorum sumptibus proprys in memoria
servos operis fidelibus nostris dampna passi dignaretur nostra serenitas pro-
videre Unde cum eisdem fidelibus quod tunc servitia nostra multipliciter laboraverunt obsequia
ipsa dampnosa esse non deceant sed potius fructuosa ipsorum supplicationibus
benignius inclinati si vere praedictos magis quibus si vobis constiterit de praemissis domi-
nio non repugnans civitatis vestre statuis in iusticiis et quemadmodum emendam equorum
et armorum restitutionem debita debitatis eisdem fidelibus nostris restituere non obli-
vioni tradatis nihilominus nostro quaerimus ideo et ad futura obsequia nostra
et quemadmodum eorumque imposterum facienda recipiant in animo ut capessant etc.

CXVIII. Gravidonis Gerardi de Arco Insinuatio iusticie ad restitutionem rei ablate per violentiam
G. fidelis noster nostro culmini porrecta petitio continebat quod cum B. de ...
per de civitate ipsa teneret sibi in gradum pertinens quietem et moram

pemus R. sicut & de debito pdco tocii ptate artem tunc temporis p:
sidente qd videlicet eunde eiusdem vxoris gratia coniuncte impossessione bene
late & vxore pdictas indicentes constituit mediate iusticia p ptatem
impositam nri l qui nunc ipius ate violeram se assunt possessionem ipsius absque
& pviolentia abstulit & eque detinet occupata in ipius & predictum
& grauame eode guidone tri nri pntia pponete cp licz qd pdcm f
oblata & possessione tocii ptate artem quomodo pmissa &c. allegans
pmilegium ciuitatis sub ipius ptma pfato & retinuit & iusticia respod.
Cui idem copleniis & supplet h iusticia qz s supplicauit nobis ipius
supplex benignius mediati fidelitate tua recommendatz Sumpus & moniteris
districte mandantes quatenus tocii ledibus ptibus & qui & iure fuerit euocati
di legittime enocatis tam audiatis causa ipsius terminatam quomodo postulat
ordo iuris ne p defectu iusticie alteri sit pem & nobis iterum conqueri &c.

B enigne recepit lris qs Responsalia in breui forma C xix
imp tua de toto nro animo destinauit supponendis & singlis que
eporz tenor explicauit p. b. d mathis dilectum fidelem nrum cp dudum
adptes ipas transmisimus bn placitum nrum plene & votalius duxerisse &c.
Diligenter audiuimus singla ut tuas tuas cp p. d simeis duritas tenor
expressit nomis vtriusque beneplaciti nri esse ut cum sumus in summo ppotto be:
medi cremona iubicem captimus ille qui i eius tunc lris nouasti ibidem
toram nra pntia debeat coparere i for iustic dencio molestados religiosi g
P ro pte C pors & fratrum hospitalis sci Johannis ierosolimitani m: pluhi statutu
pposits sui querela nre sunt expositi maiestati cp cu domus ipa ama. C xx
iestate nra pnilegium i ciuitatis obtinnent de no respondendo magistris
opatoribus tenutoris & collectores qui pistum vote passionum & res ipoz qs
in ciuitate ipa hint & tenet ptex ordiatos tuos ad pnos si tu dicunt
qd eiusdem pnilegii nri & statuti eiusdem ciuitatis tenore ppellis eosdem
ad opatores pfatis indebite pfolnendas Unde supplicauit C. pror et
fres & supplet h iusticia prouideri supplices tot be. inediati si tuc pra do
mandam qtinus si ita est qd ipoz pnlegii statuti tenore incorratos opare
& fres ad psolnendas opatores ipas indebite no cpellas nec pmittas
eos qd hec diquatenus molestari & si quid eppa e ab eis in nostre ablatum
eisdem restitui facias ut est iustum &c. Rusalis quidam & ptitis &
G ratitute recepimus denotionis tue lras quas hortantis ad futura C xxi
imp nro animo destinasti & que cotinebat in eas diligenter nra sen:
tas intellexit Et cum plicas ipsas & intimu acceptimus si & denotioni
tua qui constante & sincera erga maiestate nram mente cognoscimus ab:
cepto deserentias nre statum felici gaude & cp in nostri regimisitioni dilca
filii nri f. de antiochia balistulos a exponentes ad pati custodia tua
de noto destinaunt idem priuus firmitys inoratos studium & sollicitudinez
tua pinde inito duximus emendandz si tua q sp cum obsequia nra ut
retos fideles nros tuisac fulget pomdere opus efficaciam esnent mandauis
pit & hortantes ut sp more solito admiu maiestatis augmentu & gta et
im nris piranda simca te officias tu effor laudabili tam solentulos
qui patos zta q sp excellaac nre actis ipa opm efficacia fidem tua

commendabilem representet *Fidelibus suis Tuscie ut obediant ca*

Cxxii Quam prorogando felici concitu ad omnia *pitaneo quem mittit eis.*
de prelatorum nostrorum rebellium tempore convicti eo bz quo reges plene ad
bella procede que inter ceteras partes tuscie et urbes imperii nostri nobile repe-
ritur civium et civilis dilectorum fidelium nostrorum laco et vite nostre prudentia
destinatam benignitate virium monemusque attente simul pro ... ma ceteris
constibus sicut convenientem ... cum sectis et illo virginea tempore maiestatis
nostre cupitis complacere propositis et acceptis et plerisque que prorsus vos con-
pedit imperii magnificam premia recepturi predictum nuntium fidelem
nostrum recipientes alacriter sicut decet omnia que eidem ... nostre precepit
tumque absque mora parati inoubitanter una devotione ... et ad impleti-
onem effectum ut prestantes semper prorsus cultum nostro conspectui et pro prestandis
in antea nostre devotionis sinceritatis in primat ... pectore virtutibus credentes fide

Cxxiii Omnia sicut conservatore *fidelibus suis gaudens eos in fide et mittat eos in*
Dei et sacri imperii Romanum Capit generalis fidelibus et dilecti nostri
imperii recepimus et nos etiam concipimus laudabilium testimonio eti semper tua
sinceritatem nostram diligit intendit et honore nostri efficaciter pervenit dig-
nos laude prestarimus et nostri famulos gratiam tanto nos volumus polli-
cemur quanto ... negotiis et temporis tempestate presentia gratia nunc
maiorum fidelitatem observemus reputamusque. devotionis vestre constantiam dignam
plene consideramusque attente consulimus sic etiam omnia que honori nostri
commodum et rebellium nostrorum confusionem respiciunt more solito volunt et
cuius competit quod vestre devotionis integritas debono sp in meliore claca-
toris nobis et ad respectivum fidem vestram digimus retinetibus primissis nostre
munificentie dextram quasi prebitura inducat et cetera *Cauda gloriosis quod po-*

Cxxiiii Fidelitati tue dumque committes ut debitorum *in ceteris suis commissionis*
et debitorum nostro et negotiorum tempore creditoribus et qualitate pensata et
quod cum salubris devotione prenotes quod fuit et honori nostro videas expedire *nota*
Rex com sigt fidelibus suis regnorum adventum suum de alamania in reg

Cxxv Nobilis insolito gratibus prescriptis superstitiose dilationis stipendiis po
nunc qui unus dimte singulare fatalitatis eventu feliciter maiestatis
nostre iusserit dirige celsitudinem in hereditatem regum dilectos applaudit ut condisce-
diceo mortis concidio corda nostrorum fidelium doloris impulsis concutientis
non magis preterimus ad gemitum quam adiecisti ad venit nostri tempore ma-
iestatis nostre desiderata praesentia digne consolationis semper remedio re-
levare (?) seduxit assistit votis nostris recordans impostea nostre voluntatis
assensum impresentia sacri imperii regimine divina clementia magnificentie nostre dicam
submissam tamque non contemplanda religio debite gubernationis habena
submissa in consulte velimus non potuit ut quantitatibus actis patri sup-
terimus salubris regimine premissa nostre sollicitudinis tamen non sine gaudio in-
tra consultatione habita quia nos digna suggessit provisio subiunximus po-
celebris vita potimus et consumimusque fortuna nostris accedentes processibus nutri-
gostum in prose consuetatis qui unus premisque civitates ad salutis tenent gu-
bernatos deinceps et status ut non dampnum dispendium ut culpe contigerit actio
negligentie relegata in imperii gubernatione contingat hiis sed dignis consummatione

pacis ad nostri nominis in regnum nostrum assistibus amicis fidelibus
devotionis et domus consistitur cum quam pluribus mensium spacium lapsu dierum
promptius permittitur dubitatione circum et dilatione prolixum causa ei

Leget apostolis ut regni Siciliae perveniat de Siclis et regnis eis de oblata pe — CXXVI
pontibus nostris fidei tuissimis fructus cum clare memorie domini C
patris nostri laudabilem probatum fructus et usque ad tempus felicis nostri continu:
cia regiminis ad auctoritatem tam operis exhibitione virorum quia aliquorum
relationibus et ipsius fame approbatione commendatione premiunt tam tempore commina:
tione P. Ruffi de Calabria comitis et regni Sicilie marescalli dilecti amici
nostri fidelis et familiaris nostri quam patris nostri fecimus assumi de sinore
nostre petitionis et fidei prius curiam prima cultorum quibus tamen nobis fatulat et
infallibiliter metuenti quod de nobis quam per specialem commisse diebus
cum opposito suo quamlibet ipsum ad nos perunt fructus clementer et ala:
critate reverentia nostre fidei debitum ad honorem nostri omnibus recepistis
et adfaciendas suis per parte nostra permissioni de eta petenti quamlibet nulla ipsius
magnificatione perambula sic solo fidelitatis ardore et motum continue voluntatis
inducti non contenti permissione liberali sic procedentes ad actum et voluntatem
verbis exposita opere comprobantes quamlibet permissam collatione in nos factam
colligere recepistis adeam comiti pro parte nostre curie assignatam ejusdem
pleniter fructificari que cetera ad tempus placationis monstria dentores
impulsum non timuit nec quassationis passa et dementem et sic ista
maturitate placidos fructus adducit quod fructuosa nostris primitia pro
meditis fructus continuationis copia affatur et publicorum ratione ipsius
suffulta meritis reminiscitur gaudemus usque in cordis et sic ad cogitan:
dandum nos nobis inducimus quod sic curie nostre oportunitates instantes ta
botinio quam continuo fructus obsequio. Erit beneficia nostra que bene
meriti fiduciam cum consistitur devotionem bonam specialis nostri fideles pro eis.

De certatione Sicilie ut faciat restitui bona patris proditoris filio fideli — CXXVII

Quam fidelium nostrorum certa memoria nostra recondita pectori quam quam
ana sunt affectionem concepte perpolitam debiti carminis ab obsequiis de
notionis nostre quiescat oppositio tam nostre ac innate clementie se:
quendam sensus rivulum quod pro conjunctu meruit gratia et benigna compas:
sione percipimus devenire misericordie volentes sicque impetum appareat
dum deum medius morbis corporis et merita reponatur. Nunc autem nomine fidei
Johannis Curdi de Massana fidelis nostri beneplaciti nostri propriis clarissime
cuius obitum displicuisse referre dignamur que modo comitis in:
ecte eundemque deum confide moralis dicitur et nobis volumus et presentem tibi
tenore mandamus de ballio filie et quondam Johannis predicta te instanter inti:
mittas ipsum propinquum omnibus fidelem nostrum constitutione nostra simpliciter
edita non obstante de specialis gratie nostre gratia et pertinentiam permittas pro eis
sui heredibus suis fidelibus nostris in corporibus nutribus personis et rebus de:
fensum eiusdem Johannis in nutrimenta et conservatione nostri eiusdem nos passimus
primo tam omnibus quibus honoris nostri zelatis et fidelibus prestatis defendi et
manutenerī volunt eis studiis obtinere reverentia maiestatis ad esse:

Cxxvii viii Etsi clemencie nostre motu finibus propositum regni tollere intus fide-
lium tantum intus quilibet et devota corda donatorum maneant et time
Cxxviii acitatis ultimus quam instantis temporis qualitate presentium propositum inchoat
nostre maiestatis abdicat adeorum circa subsidia concedendi votorum omnium in-
complementum nostri beneplaciti totum sit scimus per confidenciam accedimus ac
si manus ad gratia cunctis nostre mittimus quod ex fidelitati vestre firmiter
et districte precipiendo mandamus quatenus quamtocius presentibus inclusis per singulos
iusticiarios diete et provincie iusticiarios auctoritate nostri mandatis impon-
et modum omnem excogitantes qualiter paranda qualitatis equaliter
distribuatur ut vos universos et singulos ad facultatem cuiuslibet sincero respiciamus
per eum nullus gravetur affectu quod sub equitate proponet *nutio credant*
iusticiariis rationabilibus suis stabit apulie super mittenda pecunia ut
Cxxix Dissidentes de regno nostro fideles prelatos ibidem eorum eorumque propter ab-
sentia cognoscimus ut potius alicubi seu vinctos et validi corde:
non quam potius quod solutos et sciendi resistimus tamquam si eos et offici-
ales alios salutis et vite nostre reddet nec nimium nostro subdunt et
ne diu obsistere inde et nullo lenire non possimus ad ordinandum inte-
rim et aliorum tam preciosam ipsi persone nostre desideria per bene pa-
cem eorum fidelem nostri in regnum providus destinamus ad cuius advenien-
tiam mitteres ipsum misse persone nos qualitas moneat quod ecclesiis
obsequimus nostris curie nostre portile et nostris assistentibus sperantes ibi
nisi presto inter nos nostras ipsi precipit quod totum nostri per se sic possi-
bilibus et non permittet nostro inesse quod totum christiano nobis in palma
depressatem victorie possimus quod quod de meis devotis eius super hiis nobis
oportere nostri dirigit et mandamus moneatur cordi et efficaciter pro tem-
pore *fidelibus suis ut ei quod mittit obediant ad corrigenda pecuniam ab offi*[ciis]
Cxxx Inter ardua rerum molimina que ad honorem nostrum et perpetuam nostro-
rum fidelium pacem laudabiliter inchoata principibus auctore domino fine
iam coeptissimus terminato devotionem fidelium regni nostri quam semper
corpore rebus et aliis nobis affuisse gaudemus et tamen magis quibus quoque
patrum nostri pergit specialem esse precipuum gratiam tanto nostri clementi-
alibus providemus respondendum quanto ingenue malos et potest et fideles
nostros per laudabili certe que tamen ministros complemento gratias nobis alieque
vestre disponimus graciose cum tamen ab universis officialibus nostris regni pecun-
iam potius quam sumus publicantem regni nostri mandavimus ad preces
cum nos sit ingerimus ut qui prius et tamen nostris finibus sint provisi sub-
veniendo nobis bonorum suorum auctore nobis fine nec qui cognoscat co-
sisi de prudencia et fidelitate magistri de regni fidelis nostri cum ad partes
ipsas adhortatur specialiter duximus destinandum cui comisimus et firmiter dedimus
in mandatis ut iuxta tenorem scripti recapitacionis sue memoria nostri quod sibi
sub sigillo nostre maiestatis fecimus assignari a singulis instanter requirat
et exigat et aliis quod cum eisdem officialibus curie nostre committit recipiente
nisi scripta intimat impedito scripto recapitacionis in exilio et prisione

aliorum fidelium nostrorum quos ad hoc duximus requirendos reparationem faciat
debitam et statum sicut scitur fuit reformat instanter et compellat ab
eius complendo predictos omnibus ad solucionem taxacionis sub imposite p(ene)
omnia bona sua et eorum personas prout inclusis competere videbit imposita
pena cuius gratia nulli super hoc defendo de pecunia vel aliquo faciat remittendo
Ideo tue fidelitati firmiter precipiendo mandamus quatenus sicut integrum fidelem no-
strum super instanti solucione taxationis que facta est de nobis responde-
re et intendere debeat quam primo super consilio et auxilio et favore
ad requisitionem et ordinationem ipsius super agendis aliis assistere debeat
ut finem ipsum sub processu celeri possit optinere mandatum et nos de stu-
dio tuo commendare possimus. Exprobat Romanis quod noluerunt quiescere motibus suis — C xxxi

Romanus honor nobis gloria et incrementum ipsi Romanorum adeo cesaree
sollicitudini tenaciter inhesimus ut ad eorum promotionem frequenter libas
et interessant legatos etiam mittemus per quos et quibus nobis semper conati
eos ostendere ac docere benivolentiam et favorem ut Romanus princeps
civitatem suam nominibus et effectibus Roma precellet et Romanum populum qui omnem
potestatem et summum imperatorem genuit preditis gentibus et prevaluit ... nunc
vix specialibus et bonitate devotionis affectibus precipuis et totis nostris viribus
decrevisset ut tellurem benivole preciperent nostram benivolentiam et favorem ut
ob auditores mentem tante proposite gratitudinis non actibus ut in ad
imitationem ... remisisse ne dum promissis sed remotis quod Romani
principis motum copiosum et promissa beneficiis actibus prestitissent et oblitum
nostri favoris affectu redderet eos responsabiles super omnibus que Romani
Romanorum imperatoris ... publice ... memento audire vel premi
dissimulaverunt ad eorum commodum et presentem volentes sed nos a favore de-
sistere conuicta ad vos ... de nostro latere duximus destinandos qui eos
omnibus eminentia ... per parte nostra proponat et ut favora-
biles affectus nostros ad eius ... honores componat esse magis
devotionem bene quibus ea que vobis duximus firmiter credere et effectu pre-
cipere compleri non efficaciter debeatis. De recommendatione Sycilie regni et ordinatione iusticie — C xxxii

Occupatis nobis tot curis circa publice curas et sollicitudini nichil ante
commodum valentibus cogitare non sunt labores abdicanda sed regni
eius que ad componendum statum regni Sycilie cogitamus ut possit tamen
alia que viribus nostris proprie successionis relinquimus debitum ut
fortune felicitatis adiectionibus post modum assignavit regnum ipsum
... clam quidam ... ut agros tuta ...
tole dispositionem ad id potissime ... ut evadant mo-
... fructibus et bonis ... pacis et iusticie robod sic
affluent sic provide nutriret ut sic ad munitibus omnibus solitudinis
... principum et nostrorum regnorum et in statum pacifico.
... iusticia ... et ordo ... ordinamus hoc providimus
ordinare iusticiam ... regni nostri fidelibus iustitia
sed non minus ordo quam copia ... et providentiam ... ad
... cum ... laboribus necessarium duximus ...

Incipit Sextus liber

133 Cum plures nostros fidelibus suis de Marchia ut parent se ad servitium.
excellencie nostre provinciam benivolam constate petentes et magnifice ostendere
ut exercitum disponimus ut rebelles nostri tibi et alii clarius nostre potentie designant
ad unam universitatem et fidem ac ceteros nostros fidelium marchie
prompta volumus et devota assignare ac voluntatis nobis ingressum nostro placi-
tate operare ut laudis titulos possitis apud excellenciam nostram de bono
in melius promovere etc. Privilegium concessum Mediolanensibus etc.

p'ma tam Nobilem comitis sedentis in solio clemencia suadente pietatem si plurimi
culpa debitam etiam cadentibus ad subleuanda remedium tunc pe-
nitus manus extendit et indulgentiam obumbrans veniam post tractatum
contulit has unde te hominis optimates ignoscere et pie mitis gladii refre-
nare licencia et remedii voluntate sopita tempore medii nostro firma-
to vigore data nobis ab ipso singulariter humane premio voluntate gratia
domestica miserendi. Sic dum priori parentes impositos declinatione dis-
ciplina in naturale quodam nostro successionis norma de(s)fi(l)isse congestus
temporalibus gloriose suffragia sibi sunt supplicabus beneplacitum. Ea propter presenti
privilegio noverit tam presens etas quam successiva posteritas quod licet univer-
sitas civitatis nostre Neapolis dudum per mentis malicia temporis vel
quibusdam ad falsas suggestiones calumpniantium emulorum insta-
sint a fidei nostre servicio declinasse et seductorum verbis inita mediatibus
tempus errorum reliquerunt coacta operam suam voluntatem a quadam prestitisse
propter quod et culpe medicabatur in dum remisisse dispensatum et in fame vi-
tium cognitibus incurrisse initio necnon quod tamen amico fidei suspecto et
post detentas fallaciam versucias laborum via cognita veritatis vincimur
redeunt ad fidem nostre cultum et regie nostre vivina supplicatione prophetiam
Nos misericordia elegimus post quam vitasti omnibus offensas et culpas quas
commisistis contra personam nostram quam maiestatem nostram incurrisse eis de cle-
mentia nobis innata remittimus humana nostra forsan mediante misericordie
reservamus ut omnem notam infamie cum causa et pena subiacte de ple-
nitudine potestatis nostre benignius duximus abolenda. Restituentes omnes
in tanta civitate ipsius ac universas et singulas civitates ipsius in plen-
itudine firmato et gratie nostre et misericordie firmiter et restituentes eas bona
omnia stabilia que tempore obitus domini quondam patris nostri tenebat tenuerant
ac omnes bonos usus et consuetudines approbatas quibus tempore dicti
patris nostri obitus tempore vero et gaudere sunt soliti confirmantes ipsos et ut
in actis nostris sicut ad cultum nominis divini redeant sic ratione gratie sinc-
tum se gaudeant remisse ipsos ab omnibus dacijs et collectis ac ex-
actionibus aliis usque ad quindecim de speciali munificentia nostre benig-
nitatis exprimus et usque ad tempus completum supradictis nullatenus imperitum
presentis itaque confirmationis auctoritate mandamus quatenus nullus comes
vel baro nullus officialis vel ad Rivaniis nulla denique persona alta vel
humilis ecclesiastica vel mundana eos fideles nostros vel aliquem eorum contra
tenorem gratie nostre formam tenore impedire vel molestare presumat ab(s)imilia

participatos nostre pestis concludimus dictos et capitula fratrum qui bene-
ficiis nostris ubique in ambitus premia dedignarent et C. et P. quos in-
ter nos nec paxas deberant et in suffraganeis regna calamitosa
suspendunt contra regnum nostrum limites invito sanctimus consilio patron-
dos et omnia bona eorum stabilia sisti nostris usibus applicanda Privilegium

Quamvis in nobis consumi clementia concessum Comiti Acerrarum ii.

O surgente pessimus si plurima culpa delinquentibus reminiscentibus
misericordie celestis remedio subvenimus cum amplius in subditis devotionis
vigere et fidei dum ipsos actibus nostre celsitudinis gratia illos sollicitet
et nostri honoris titulus devotorum nostrorum denotare crescere sentiret et lega-
liter nostre clemencie compti libenter adoneus suadente humilitate ab illis et
illos cum ostenderet spiritali progenita libenter quos teneamus nobis affi-
nitate junctos sincerius devotos sui in cautela compellat ut ad virtutis
terminum consenciendo perveniat quia qui ipsos intendimus observare conti-
git eciam propterea presenti privilegio notum facimus universis presentibus et futuris conpugnacionibus
et fidelibus nostris quod de Aquino comes Acerrarum olim emulorum nostrorum suggesti-
one seductus visus tanti semper fuit animus beneplacitis detrimentisse
quamquam tamen eius deposito nostri ad fidem et mandata nostra spontaneus
se gratiat nobis qui eius cum proprio constancia circa nos semper
gessisse confidimus omnis offensas et culpas quas idem et comes quando-
libet sibi cumpossit familiares et sequaces eorum cum ipsis contra maiestatem nostram
propria mereri commosciter eis clementer dignius remittendas verum pietatis
ipsius devotos implementitudine favoris et gratie nostre firmum et ut in beneficiis
nostris liberalius se gratulet concessisse comitatum et feudum Acerrarum cum
civitatibus castris casalibus hominibus omnibus iuribus et pertinentiis eorum
eidem comiti et heredibus suis imperpetuum damus et confirmamus pro et
terras domini comiti et Jacobum fratrem eius omnibus inferioribus primogenitibus Bona-
bell. et Gingetem cum miniat in comite Lombardo pro inquisito cum sibi
fidelibus nostris dandas et concedendas dignius ac et confirmanda

Satis nobis cedit ad gloriam Privilegium concessum Agminatibus iii.

Sed regie dignitatis fastigia sublimamus si magis indos clemen-
cie permanemus et mansuetudine in subditis continue in conserv-
atis eciam erga nos virgo devotionis et fidei fragilitatis humane
memoria agimus semicti delinquimus et quae punire possemus in gladio
remitto unde mitigamus eorum propterea per presens scriptum notum facimus
universis fidelibus nostris tam presentibus quam futuris quod licet universitas
civitatis Agnini propter malum temporis ad falsas suggestiones emulorum
nostrorum missa fuit a fide nostre seruitus deviasse quia tamen sanamini ducta
consilio ad fidem et beneplacitum nostrum concorditer redeunt et nostre misericor-
diam suppliciter imploravint nobis qui parcere subditis genus estima-
mus ignoscere omnis offensas et culpas quas universitatis ipsa et sin-
guli homines civitatis eiusque contra maiestatem nostram propria dicere fuit meruisse

ab d'clemencia nos i nata remittim⁹ & ipas benigne recipimus in
gre nostre sinu Concessio cancellarie
iiii. Solius honoris nri fastigia credimus excelle si ad regie ptatis nego:
cia gerenda utiq3 pmouenda no cessibus uiros pclaris originis
& uiros idoneos pillustrib⁹ capiat ut sit ex pbitis sanditu n:
illgeat dm sua sint nota fastibus i tytulata magistros & merits
nre tugmllats no uacillet dm lata nra pspicacis prudeis stituta
insti i hoc etia libalitats nre nd erit mi⁹ ut quos pas
dignas & suffites inueniat honores ac beneplacita no merebit et
omi grase tm ipas que de libalitats pmisimus pleno sumat
Ea ppt p pns priuilegium nomi tam prius etas q3 positus sentis
sum opacos attendetes fidem pura & deuotum intellctu nectam
prudencia & sufficiencia approbata E d'ecm dila fidelis nri no:
scentes etia ut eidem cum legalitati d'negocys tesmonius honora
psident i obsing sim ult' mare se dilatae gaudeat incitari ipm
imp prouida consilii deliberatione pfata cancellarii hereditarii regni
nri ppolitani solempniter duxim⁹ statuendi potestate liberum & auctore
plenaria ptedetes eid & offcm ipm cu omnib⁹ iurib⁹ & ptinencys
suis in regno ipo decedo sic i regno sicilie licite ualeat exere
v. Pulsum ansbditis humanitatis opus Priuilegium concessum A. de aquino
pecam⁹ si lapsi ut dn plurib' culpe genom ine cli remedio
subleuemus cu sinum uinditate gens credetes ignoscere nolimus sp:
delem p gladium inquibus rigoire possimus i temperanto clemencie
mitigare Ea ppt pnti priuilco natu facimus uniuss tam presentibus
qm futuris q3 a de aquino fidelis nr olim ad falsas suggestiones
emulos suos uisus sint animis beneplacitis deuiasse & tam saniori
ductus psilio spotaneus rediit ad fidem nre cultu & nre. nunc gram
supplr implorauit Nos qui humanitate deuia nos suadente clemenciam
inferri labenis uolumus qm ultisa omnes offensas & culpas qs idem
a q3 maiestate nram uisus e hactenus incurisse clement a dimpis commit:
tendas recipientes eum i gre nre sinum Exhabundanti q3 gra hos sincere
sincera reminnari fidelium tota terra ad a fideli nro tam pmo q3
minus nri qui pcessione quondam dm augusti dm E. pris nostri
pstante nr⁹ tenu qui tenuit olim ratione E uxoris sue cu capali:
bus omnibus ptinencys suis dco a & heredibus suis i ppetuum de spali
gra & certa sua nra duximus reddendum & etiam pfirmandum Priuilegium
vi. Et si culpe titulo Marchioni Concessum de honbruch
Egnia medios inedn aps ditis humanitatis singularis remittit &
no tamen solent pfata natura pgemie s3 & pietatis i noticiam
i famare illos hmoi nata no obligat quos natine fidei radice
solidatos totius bentoris i pulsib⁹ flecti ne sinitis no p mittat
dez velint que spumis origine ipsa uitans adoris flagitium no ad:

nititur tanto plus aliquem laudis et fame preconia promereri quanto
remotius a suorum oculis fugientes sunt devotionis semper et fidei clari-
tate resplendeat ut non sentiat sagittas verumptamen contagionis ut prepara-
tionibus molem dulcedine paciantur. Hac itaque consideratione commoti presenti
privilegio nostro facimus universis tam presentibus quam futuris quod nos attendentes in-
violabilem devotionem et fidei puritatem quam B. marchio de C. comes
Ostuli et magnus regni Sicilie marescallus dilectus consanguineus et familiaris
noster nobis in [illegible] temporibus tam [illegible] sinceritate quam gentibus gerere
[illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible] sua non [illegible] quam alicui consanguineo
vel affini [illegible] et [illegible] sive quam alio quocumque modo [illegible] proclive
[illegible] a fide nostra [illegible] de [illegible] contingit vel lesionem honoris nostri aliquid
attemptare dictum marchionem [illegible] et heredes suos [illegible] suspectos ha-
bebimus nec aliter [illegible] pene vel infamie subiacere sed ut [illegible] quam
[illegible] ponti [illegible] marchionem consanguineum vel
affinium suorum [illegible] vel [illegible] contingat tanto irreputabilius [illegible]
[illegible] fidem [illegible] assidue quanto laudabilium operum experimento sentimus
[illegible] et [illegible] in futurum presentis itaque nostre maiestatis edicto
[illegible] sanccimus ut nullus sit qui eundem marchionem [illegible] et
heredes suos [illegible] [illegible] impetere [illegible] quam
[illegible] nota infamie [illegible] [illegible] quod qui presumpserit indig-
nationem nostram se noverit incursurum. Privilegium concessum exterius vii

De [illegible] varietas que [illegible] nostris [illegible] consistunt et nationum
[illegible] que sub [illegible] nostri felicitate [illegible] instaurare [illegible]
pacifico [illegible] nobis [illegible] meditationis adducunt quandam [illegible] pro-
[illegible] familiarum cogitationis [illegible] et assidue meditatione [illegible]
[illegible] [illegible] regni nostri Sicilie [illegible] nobis [illegible] solli-
citat [illegible] nobis est [illegible] omni [illegible] sic [illegible] de-
[illegible] pollicat ut [illegible] angustiis temporibus angustat. Videntes autem [illegible]
[illegible] non posse [illegible] quam si [illegible] regni [illegible] adulterationis
sine [illegible] recipiat [illegible] et alienis filiis quos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] regni nostri filius
[illegible] domicilius [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] noluit
in [illegible] ut ad [illegible] [illegible] liberis [illegible] et ut omnibus [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] plenitudine [illegible] quam sibi [illegible] pollicentur et
[illegible] et [illegible] presentis in [illegible] [illegible] se gaudeat [illegible] potiri.

Licet ad [illegible] nostrorum fidelium nostre Privilegium concessum T. L. de Antiochya. viii.
[illegible] liberalitas nostra quandam [illegible] sit habilis ille
tamen quandam [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] agnos-
cimus et fidei [illegible] [illegible] [illegible] devoto nostro solum
[illegible] placere [illegible] [illegible] [illegible] placitum [illegible]
[illegible] presenti privilegio nostro facimus universis tam presentibus quam futuris quod
nos attendentes inviolabilem devotionem et fidei puritatem quam fidelis
de Antiochya [illegible] comes [illegible] et fidelis [illegible]

dicium augustum flare meruere dominum pre nostrum et nos constantur nosatque
sensisse cum labores continuas et honera corporis pressuras que ad honorem nostrum fidelius
mus subisse probatur nostra alia satisfacta et accepta sententia que ipsum
hactenus laudabiliter nos exhibuisse cognoscimus et in cessantur ad presens exhi:
bere sentimus ac cum exhibituros per firmo credimus infrascriptum comitatum eundem de
nostra parte nostra concessi nostro comitis .. et .. ac in .. ad manus nostre curie revo:
cari devolutos cum civitatibus castralibus villis casalibus possessionibus ho:
minibus usibus iuribus privatis etiam vassallis et non vassallis cul:
tulis et incultis aquis aquarum decursibus molendinis piscariis sil:
vis venationibus montibus planis vallibus nemoribus et omnibus sibi et
generalibus suis in perpetuum de speciali gratia et certa scientia nostra duximus concedimus
et confirmamus inhibentes et perpetuum silentium imponentes omnibus qui
comitatum predictum vel partem eorum ad se spectare dicunt pertinere astruere quod eos
vel partem ipsorum tamen ipsi quam predecessores eorum aliquo tempore tenuissent

ix. Regnantibus nobis **Privilegium concessum de constructione aquile**
feliciter et iam pluribus victoriose dignitatibus nobis et hereditatis nostre reg:
no Sicilie id occurrit precipue providentie deliberatione pensandum qualiter utriusque
temporis pacis videlicet et bellorum subditorum nostrorum possit saluti consuli et quod subactis
undique rebellionum obstaculis bellico sudore consumimus instituta pa:
cifico gubernemus amatores pacis sub nostris alarum umbraculis eorum incipi:
entes fovere salubriter et nostre potentie dextera protegamus. ac gladiis
nostri qui ad vindictam malorum et laudem nostrorum bonorum suscepimus in facino:
rosos sic feriat quod in noxios trucidetur hac itaque consideratione commoti consima
regnum nostrum Sicilie et maxime eius partes aprutii velut oppositum in:
cursibus hostium ad opprimendum nostri deliciis adgressis hostibus sepe iam patu:
it et partes metuscitas magis incolarum prodomitam violavit tali pruinis
et demoralia in partibus illis nova plantatione sedulum propagato quod per eam
proditoribus nostris et rebellibus pro tempore insultantibus contra aditus malefaciendi
aditus precludatur et alius quorum vita et salus actibus fortitudinis nostri de:
pendet emuleos et pares percetno precetur volentes igitur illuc aciare iam:
dius vel morbus incolarum quippe conveniant dum compulsi causa compati
tedio magistratus sic nos consilio fidelium nostrorum providam nostram consideratione
providemus ut in loco qui dicitur aquila mea fundatione et augmentum de cetero ad:
iacentibus castris et villis que velud in membra dispersa quantumcumque fidei clari:
tate vigentes non motu rebellium potuerint repugnare conatibus nec
cum se sibi mutuis auxiliis subvenire domus tales civitatis construatur
quam ipsius loci vocabulo et auctorem nostrorum signorum auspiciis aquile
nomen decrevimus titulandi ex quo ex proprie honoris et comodi credimus
preventum quod eandem providere sit bonum exemplis sic totum compositis co:
ponat quod in eis dilationis nove exordia per quam et vires nova primordia
et totius mundi clementia creavit. Ubi patuit civitatis corporis et cole vi:
olentis insultibus omnibus sua fiducia prospera resistere quibus ipsos
hactenus quiescere forsitan oportebat in vicos. Ut igitur tam nobile opus

dicte manum spiritualem amministrent ... gratia se gaudeat insignitam civita-
tem ipsam antea scriptis finibus videlicet ... concedimus eo ... adiacen-
cium statuimus limitandam presentibus adicientes et distinctum civitatis
ipsius et ad opus universitatis eiusdem volentes omnes adiacentes que in agricultura im-
... et terras omnes quocumque iacentes exceptis .. et .. quas [illegible] et p. fi-
deles fratres nostros ad presens vel ... fuit ... de vasallis et recompen-
sationibus vasallorum suorum quas ibidem habere dinoscuntur eis
et presentes ad opus universitatis civitatis eiusdem silvas omnes et nemora intra
omnia ... infra limites superdictos ac ad opus omnium qui ad eiusdem
civitatis ... liberam potestatem ac licenciam ... uni-
versitatis vel ... et ... infra et ... civi-
tates aliis ... et ... possint ... volunt
libere habeant ... libito voluntatis ... et ... re-
cte ... nostre ac spiritu-
alis et ... universas et singulos milites et ... ac ...
infra fines predictos ... possessiones ... conditionis constitut-
ores et successores eorum in omnibus finibus ... ab ...
... comitum et aliorum ... ab omnibus
personalibus et realibus ... quibuscumque personis ...
seu spiritualiter tenentur et ... de ... vel ... seu ... obli-
gati et absolventes eos ab omni fidelitate ... homagii iuramen-
to quod de mandato predecessorum nostrorum aut nostro vel sine mandato predictis do-
minis eorum hactenus prestiterunt non obstantibus privilegiis predecessorum nostrorum vel
... eorum que ... infra predictos fines in ... bonis eorum ad do-
minium et ... et tam eos heredes et successores suos
quam civitate ... spiritualiter nostro et ... nostro ... et ...
... spiritualem ... predecessorum comitum vel aliorum ...
... nullo unquam tempore ... castris et edificiis ...
fines ... destinatos infra duos menses ... civitatis ipsius
... et in posterum nullatenus ... ex-
ceptis ... custodiri ... castri ... et
eius heredibus ... ut civitas ipsa et singuli ... ipsius
... eorum omnibus bonis usibus sicut alie alie civitates ...
... gaudeat et ... et ut civitas ipsa
... de bono semper in melius amplietur ... privilegio ...
... fidelium ... exceptis .. et ..
civitatis eiusdem ... illuc ... et ...
... in ... privilegio ... sunt et ...
... vel successores nostros nullo unquam tempore ... eis
et ... civitatis ipsius ... ut civitas ipsa ... universitatis eiusdem ad ... cautela murorum ambitum habeant ... et ...
... murorum edificiis ... que ... altitudine non
excedat ... in ... ac ... dies ... quam

dirigentur et perlustrare fori et in ebdomada aliter valeat celebrare ad quorum
contenta universi et singuli comitibus tamquam partibus in nationibus et urbibus corporum sub-
iectione nostri culminis et nostris scriptura venerat et moratur et ad ipsum revertentur
licet seu exhibeat salubris ordinatione nostra quam perpetuali bono et commodo re-
gni nostri nunc quam eiusdem fideles nostri quo a dictis domini militum et homini pre-
dictos lesos seu dampnificatos per sub tuitione suorum quamvis multo qui
possint de voluntate homini cordis inviolabiliter statuimus et magnitudini nostre
compensatione eorum que dudum abiectis hominibus prefatis dominis deliberatum
octava parte terrarum bonorum stabilium singuli hereses singulis quodam
dominus suis in hoc loco ministrant et assignet octavis quibus per modum
tributum inter ipsos duos quos voluerint et ipsos homines primitiandis quod de-
nalae octavarum partium inter duos sint quatuor locorum ad plenius nutritiores
ut tenentur cuiusque nullos melioribus et mediocribus predictis dominis integraliter satis-
fiat et ecclesiis et religiosis locis in honore militum quantibus bonis sua ad[illegible]
collatione bonorum dominis facienda presentis propter quos libertatibus in compe-
titionibus omnibus que superius continentur ut volumus et gaudere dominis ac
que .. a .. prelatis et electis superius exceptionis obstinati ut tenentur quolibet
plurimos vicinos diligenti requisitione permissa tamen singulis .. duobus suis
pro redemptione bonorum suorum octavia ut ubi alibus sit et semel consolvat
quantum debita et quanto redditus usque ad decimos per . valle constabit nos
etiam qui superius generatorum annui summarum illesa collectoris fisci nostri
compendia subsiletio pretextu presenti privilegio declaramus quod in civitate ipsa
sic volumus tamquam per universitatis eiusdem superioribus ostendere [illegible] que
sanctam nostre autem temerario presumpserit de ut post indignationem nostri
culminis quam se noverit incursurus centum libras auri puri fisco nostro com-
ponat medietate nostre curie reliqua medietate passo iniuria applicanda
x. Tenore presentium notum Privilegium concessum comiti
[illegible] factionis universis et attendentes multa fidei quam ad nos et imperium spec-
tandem quod comes de [illegible] sunt vobis dispecta et per presentem nos valendo quod
per medium tempore assumptus nostris instructa aliter suggestionibus aut
quod tamen duraque gravissima tamen devotionem renovatione subiectum et in plenitudine
nostre gratie reformare ipsum in consortem antique fidei gratia in magnis nutritibus
nostris personarum nostri nomine inviolabiliter conservabit . gratiam nostre recepimus
maiestati remittentes ei omnem offensam et culpam qua prenominatus presenti
noscatur commisisse Privilegium concessum adversariorum destituti
xi. Et si merita beneficia principum ampla gratie liberalitate plenarie multi-
tudinem debitorum et tamen statum celarum persecutionibus addiderit si eos con-
dicionaliter instructos se efficiunt ut sua quibuscumque prelatis nostra
reddant adeoque dimantis auctoritas tanto plus de vener amorem
se similem quanto sibi pro honoris augmenti magnificat et grandia in
subditos donationis munificenti compotit quamquam quam se extendere largitur na-
patient ad singulos ita illius tamen proprie quasi spontanea voluntate se in-
gerit quos et plenitudo iustitie in sua protectione recolendat et simul contundo
multiplices in prandinatione gratie committatur hac utique bone memorie presenti

privilegio nostro sancimus volumus tam presentibus quam futuris quod nos atten-
dentes pure fidei constanciam universitatis civitatis .. erga dominum augustum
quondam dominum patrem nostrum et nos [illegible] fuisse considerantes etiam grata
satis et accepta servitia que ab universis et singulis [illegible] et de singulis
seu quorumcumque aliis [illegible] [illegible] [illegible] quos [illegible]
[illegible] civium civitatis predicte [illegible] fuisse [illegible] obligatos
et ad tempus de mandato domini genitoris nostri [illegible] fuerunt [illegible] destituti ipsorum
[illegible] [illegible] iusticia et fide nos ad gratiam et [illegible] aliis fidelibus
nostris quam [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] vel rebus [illegible] nos-
tri tam restituendos de [illegible] quam [illegible] ipsos [illegible] [illegible]
concedentes potestatem plenariam [illegible] [illegible] ut [illegible] iurisdictione
debitis et consuetis fruantur ac redditibus prout melius retroactis temporibus
uti sunt soliti quiete de cetero gaudeant et utantur etc. Privilegium xii.
Ac si munificentie nostre gratia [illegible] quos concessimus [illegible]

Animum regie maiestatis [illegible] debeat esse fidelibus illos tamen [illegible]
[illegible] [illegible] quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quam [illegible]
potestatis nostre [illegible] respiciunt [illegible] privilegium [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] positas quod nos attendentes [illegible] [illegible] [illegible]
et quod omnes et singuli [illegible] [illegible] ubique per terras nostre ditioni subiec-
tas [illegible] legibus et imperii [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sunt
sint nostre [illegible] speciales ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
filias ac omnia bona [illegible] que [illegible] [illegible] iusto titulo potuerunt
adipisci sub protectione nostra et imperii nostri recepimus speciali bonos [illegible]
et approbatas consuetudines quibus temporibus divorum augustorum predeces-
sorum nostrorum recolende memorie usi sunt [illegible] [illegible] [illegible] et debite
fidei nostre constantiam [illegible] de munificentie nostre [illegible] et [illegible] scientia
confirmantes. Privilegium ut qui in carcere stetit [illegible] non incurrat infamiam xiii.

Satis nos credit ad gloriam et [illegible] fidelibus ad [illegible] si [illegible] [illegible]
quos cremat [illegible] [illegible] mansuetudine [illegible] ut pene [illegible]
tie quam [illegible] rigor [illegible] [illegible] [illegible] clementie nostre molliamus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pena remittitur et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] titulus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos [illegible] volumus quod [illegible] olim [illegible] et [illegible] fideles nostri ob-
[illegible] quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obnoxi-
os de mandato domini augusti quondam domini genitoris nostri [illegible] in insula
Malte fuerunt [illegible] et [illegible] [illegible] fuerunt vel fuerunt notabiliter [illegible]
[illegible] tam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible]
absolutum et [illegible] [illegible] mandamus [illegible] omnem offensam et notam
infamie quam [illegible] incurrisse noscuntur remittimus lege vel consuetudine
[illegible] [illegible] obsistente. ut [illegible] [illegible] [illegible] pisanis [illegible] non xiiii.
Notitia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
te que nostre liberalitatis ordine [illegible] [illegible] [illegible] utilitate in-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
nam olim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imperii omnibus pisanis et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possessionibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

obitu que de filii spoliis ditavit ^{...} genitos et liberalitatis munifice graciam
que nostre dudum graciosius infunderet ablatam nunc vice nature re-
fundat si tamen collacionibus huiusmodi qualitatibus et consentientis affectus dili-
genter attenditur eburii te propria de re non credimus sed id fore pro gracia
munere arbitrium Cum in publicis affectibus agnoscuntur presumere nil nostre muni-
ficencie decorem et fideles bene meritos liberum ostendimus tanto tibi li-
bencius et liberius propagamus quanto nobis hic ardencius et nobis suggerit
et nam dum apud nos gaudia dispensa tempore pauciores/ Ita tamen ut vel pro-
bitate preceptis laudibus meis et honora studiosius et pervigil continua
imitacione sub preceptis volumus ac impressione huiusmodi gracia et ne dum
pacem gratitudine te credimus sed copiose pro pagenda tanta gracie dile-
ctus et absque racione qualiter attemptare acceptare stimus quod sit et
in aliis maioribus prima providencia providebit quod et dabis te ce-
lsiori pervenies et nobis in fundare securius multo delectabitur etc

17. Liceat ad prospiciendi munifice dota fidelium exordium super gratiis faciendis
liberalitatis ipse dextra qualibet quadam regali tempore sit gratiabilis Illis
tamen grosse porrigit quadam specialiter liberalitate quas ad obsequium con-
tinuos strenuosius et utiles clarus sic in diversis comprimit

Dignum esse decrevimus et consentaneum racioni Litere super defectu natalium
16. Dum quos merito in legitimis actibus defectus natalium impedit legiti-
mitatis honore per principem reparentur et si qui super hiis imperialis favore si-
delium fructu supplicacione reparentur liberi legitimentur Inde est quod cum magister
theodericus de ... fidelis noster plegittimaciones cum et filiorum suorum quos
dudum in sacris ordinibus constitutus quos de eadem terra muliere soluta suscepisse
genuisse maiestati nostre humiliter supplicaverit nos supplicacionibus suis benigne
inclinati predictos .. de plenitudine potestatis nostre et gracia speciali ... similes esse
facientes legitimos et ad omnia iura legitima restituimus ut tamquam legitimi
et de legitimo thoro nati in bonis patris mis que feodalia non existant suc-
cedant et ad omnes actus privatos et similes honores si fortasse ingresserunt ad-
mittantur et in omnibus aliis sua liberalitate valeat actionum obiectione pluribus
illicite imposterum quiescente et lege aliqua non obstante et cum pena
que legittitali ... non conditura sua non permittit Ita quod cum pro
parte predictorum omni bonorum que pro legitimacionis beneficio ad legit-
timos ... pervenit singulis annis curie nostre reddat in registro gra-
cias ... qua ... indulgencia ... etc militum

Concedit cuidam ut possit fieri miles quamvis pater non sit de genere
Dotum faci ... dominus
14. Dum a maiestati nostre humiliter supplicavit ut ei liceat fieri miles et
sit suius gracie prominenti imperiali ... supplicibus ... benignius ... illati
sit ... plenitudine ... concedimus potestatem quod quamvis pater suus miles non
... nostre ... constitucionibus nostris quod milites fieri negavit cum de genere
sunt et nostris ... constitucionibus venerabilibus ... tamen ... ... valeat ei
cingulo militari madidus ... sit ... ipsum molestare supplicanti
decreto nostri in predicta presumpcione etc
Misericorditer remittit penam ultimi supplicii cuidam homicide

Quamvis sit favorabilis magnificentia cesaris et quamvis sit ineffabilis 18
innate principibus virtus omnibus exprimentis negotiis sive potestas quamque
inesse sit est operatus iustitiam ut prime sententiis vigore quasi suos
sit misericordie et personis ut pietas iustitie non excludat et ut consulat
ac mortem mortalium eos quorum vindicte ut imprimum poterit dimi-
sit novam ut per de velint adhuc pietatis refugium proclamationem ca-
los sunt etiam magnifica principibus hic sue ut [illegible] respirat [illegible]
[illegible] quod formidat et supplex humilis nunc sentiat ut respiret et
ut sperat [illegible] iustitie via clementie misericordie nec poterit no-
vio quod reddit culpabilem temeraria presumptione delinquendi sane hic
per de [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible] supra [illegible]
clementie commissi nisi [illegible] vestro supplicio [illegible] qui licet [illegible]
indicere operationis iustitie stricto iure incompensabilis sit [illegible] in
tota summi clementia principis status est sicut [illegible] scripti [illegible]
serie videlicet quem [illegible] quod latius [illegible] operam monstrabit tribuendi

Decens est [illegible] fidelium [illegible] Concessio sallarii in certis potestatibus 19
clementie [illegible] supplicum preces misericorditer exaudire ut sic [illegible]
[illegible] diligant [illegible] et [illegible] nostris [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidelibus tam presentibus quam futuris
[illegible] fideles [illegible] [illegible] [illegible] potestate [illegible]
[illegible] quod in salario pro [illegible] potestatibus [illegible]
[illegible] suis [illegible] facultatibus [illegible] per [illegible] dignationem [illegible]
supplices [illegible] [illegible] salarium [illegible] [illegible] libr. [illegible]
[illegible] annis [illegible] quo [illegible] [illegible] qui per tempore fuerint [illegible]
esse [illegible] scripti [illegible] [illegible] [illegible] nullus sit qui [illegible]
[illegible] fideles nostros ad maiorem [illegible] salaria [illegible] [illegible]
[illegible] compellat Recipit quendam in gratiam quod civitatem in [illegible] rebellione tenuerat

Illa semper [illegible] dignitate magnificentie ac [illegible] virtus [illegible] 20.
[illegible] nisi culpa [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad fidem nostram [illegible] sunt patris [illegible] [illegible]
[illegible] oblati [illegible] culpe sue [illegible] ad notitiam nostram pervenit [illegible]
quod civitatem olim rebellione tenuerat [illegible] quam voluntatis ad fidelitatem
nostram cum omni devotione [illegible] [illegible] et [illegible] nostri [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] benignitas [illegible] sue et [illegible] sue [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omni [illegible] castro [illegible] familia et bonis [illegible]
stabilibus quam mobilibus in [illegible] [illegible] maiestatis offensis
omnibus et culpis suis [illegible] erga [illegible] nostram et fideles nostros [illegible]
[illegible] ope potuit [illegible] commisisse sibi et heredibus suis misericorditer
indulgentes [illegible] [illegible] quod [illegible] ope fidelitatis [illegible] et [illegible] devotione
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fidelium [illegible] scripto mandantes [illegible] [illegible] decreto [illegible] fideles tenent et [illegible]
[illegible] [illegible] indempne et ut nullus sit qui ipsum [illegible] heredes suos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] rebus molestare presumat [illegible] qui presumpserit [illegible]

Nostri [illegible] fidelitati [illegible] quod Concessio advocatie in quibusdam terris 21.
nobis [illegible] de prudentia et legalitate [illegible] fidelis nostri [illegible] fidelis [illegible]

laudabile testimonium [illegible] recepit officium advocationis in
ipsis eadem [illegible] concedimus ut id ad honorem et fidelitatem nostram
exerceat devotio fideliter [illegible] fidelitate tue precipiendo mandamus
quatinus [illegible] constituit vos [illegible] iusticiarium regionis [illegible] fideli-
tatis et officii prestitisse debitum [illegible] de omnibus que ad officium
advocationis pertinere noscuntur intendat et pareat tamquam advoca-
to [illegible] ipsis premissa concessione constituto etc.

Concessio capitanie officii et iusticiariatus

xxii. Cum post [illegible] iam fluctus
Acerbitatis tempestatis [illegible] nos [illegible] causa [illegible] pacis
et fructum iusticie [illegible] concedimus quali-
bonum statum [illegible] omnibus ipsius [illegible] et plene
securitatis [illegible] familiaritatem nostram et
fidelem [illegible] et legalitate confisi [illegible] capitaneum iusti-
tiariatus [illegible] statuimus [illegible] fidelitati tue precipiendo manda-
mus quatinus de omnibus et singulis que ad ipsius capitanie et iusticiariatus
officium spectare noscuntur [illegible] ad honorem et fidelitatem nostram
[illegible] et intendere studeatis tamquam capitaneo et iusticiario [illegible]
[illegible] premissa concessione ordinato etc.

Concessio officii iudicatus ad certum tempus

xxiii. Notum facimus fidelitati tue quod nos confisi de fidelitate et legalitate [illegible]
nomine [illegible] fide et sufficientia laudabile testimonium [illegible]
[illegible] recepto ab eo in manibus nostris [illegible] consuetudine fidelitatis
et officii debito iuramento [illegible] constitutum
[illegible] fideliter [illegible] et ad
ipsius officium iudicatus spectare noscuntur ad honorem et fidelitatem nostram
[illegible] iudicem [illegible] intendat tamquam iudici [illegible]
concessione ordinato etc.

Concedit licentia exercendi artem medicine

xxiiii. Notum facimus fidelitati tue quod [illegible] fidelis [illegible] ad curiam nostram accedens
[illegible] fidelis [illegible] et sufficiens ad artem
medicine exercendam [illegible] de ipsius lega-
litate confisi recepto ab eo in manibus nostris fidelitatis [illegible] artem ipsam
fideliter exercendi more consueto [illegible]
artem medicine in partibus ipsis [illegible] ad honorem et fi-
delitatem nostram et salutem [illegible] qui indigent fideliter [illegible]
precipiendo mandamus quatinus nullus sit qui [illegible] fidelem [illegible] artem ipsam
medicine [illegible] ipsis [illegible] fideliter exercendi impediat [illegible]
vel [illegible] etc.

Perpetuum privilegium Castri

xxv. Etsi munificentie nostre [illegible] liberalitatem ad singulos quos
fideles nos [illegible] illos in [illegible]
[illegible] liberalitatis [illegible] non solum
[illegible] multiplices [illegible]
[illegible] privilegium [illegible]
[illegible] fideles [illegible]
fideles nostri [illegible] fideliter [illegible]
[illegible] castri [illegible] et iusticiariatum [illegible]
cum omnibus iusticiis [illegible] omnibus et pertinentiis suis.

alia [illegible] fidelitatem [illegible] inviolabiliter observetur [illegible]

~~Et si munificencie nostre graciam liberaliter extendimus ad singulos quos fide-
les nobis ab operum experimento sentimus et illos tamen multa [?] precipue
que Romano in Dewtzinum [?] et que de servicio in simul eidem et heredibus
suis imperium speciali gracia et certa sciencia nostra duximus concedendum ita tamen
quod castrum ipsum dividere [?] in eo sed quod maior natu exclusis minoribus
fratribus et coheredibus in castro ipso succedat nec vel bello tempore dividendo
salvis nominibus nostris ordinacione et fidelitate nostra et heredum nostrorum et
successorum que exinde fuerint [?] debentur. Ad cuius rei [?]~~

Privilegium Concessum duci austrie et Stirie — xxvi

Fredericus etc. F. duci Austrie et Stirie suo dilecto principi et consanguineo [?]
graciam suam et omne bonum. Refulgens throni cesarei celsitudo velud ex sole radii sic
certe procedunt dignitates ut prime lucis magestas inmorata lumine non senciat detri-
menta tantoque magis imperialis apex extollitur quanto circum regiis solitu-
dinibus relevatur quanto tribunal ipsius decoris intuitu conspicit consules et re-
giones. Hac igitur consideracione commoniti qui celesti providencia Romani imperii mo-
deramina habenas solii [?] tenentes tam veterum dignitatum ornatibus confovemus quam
novis honoribus ampliamus. Tuis igitur devotissime princeps noster supplicibus
inclinati favoribus nec minus exaltacionem honoris sacri imperii nostri respectum habentes
de venerabilium principum nostrorum consilio scilicet H. [?] episcopi et B. Warm. episcopi. H.
Bamburgensis electi. C. [?] electi. [?] abbatis Campidonensis. C. abbatis Elwangensis. O.
ducis Bavarie et B. ducis [?] ducatus Austrie et Stirie cum pertinenciis suis
et terris quos hactenus habuerunt in dominio et omne regium transferentes te hactenus
ducatum [?] ducem de plenitudine maiestatis principalis promovemus
in regem eius libertatibus et iuribus predictum regnum tuum preditis exornamus [?]
dominacius [?] que regiam decorant dignitatem ut cum ex honore quem tibi libenter addicimus
nichil honori vel iuri tuo diademati aut imperii subtrahatur qui sic tamen dux
princeps et fidelis noster extiteris sic impositum regio decoratus honore tu et succe-
ssores tui legitimi principes fideles et devoti nobis et successoribus nostris et impe-
rio perpetue [?] nichilque propter [?] honori imperii in predictis regno et terris tuis
omnino deperat vel decrescat que hactenus habuit in eisdem. Eo specialiter et nominatim
expresso quod successores tui non per electionem prelatorum ducum comitum aut quorumlibet no-
bilium eligantur reges sed semper maior natu seu senior ex gnatione tua exte et
et successoribus tuis legitime descendentes in regno succedant nullus quod in eis
coronam aut consecracionem in predicto tuo regno demum cuiusque accipiat sed a nobis
et successoribus nostris tantum in curia nostra vel aliquis qui specialem mandatum a nobis
super hoc habeant coronacionis et consecracionis munus et dilectus pro tempore consequentur
Alii vero minores heredes natu habent non aliud nisi quod ex parte regis gracia po-
terunt optinere. Illud eciam iuri regio et honori commingimus ut si quis comes
nobilis aut ministerialis vel miles de regno tuo contra te aut successores tuos
ob culpam forsitan excesserit et pro suo excessu castrum vel municiones suas ab eo va-
de per eos vel iniuriosos [?] peti contingerent ipseque [?] negaverint assignare
ipsi exinde regia dignitatis per sinaz [?] curie nostre banniti et [?]

baleas ipsum quem exlegem facit dominus vel restitucio prout est moris nostri. Ceterum
ut pacem et iusticiam que sunt regnorum omnium fundamenta possis in predicto reg-
no tuo constancius confovere presentium tibi auctoritate concedimus ut si quis in regno
manifestus extiterit malefactor tuo aut curie tue iusto iudicio proscriptus
cumque aliquis de predicto regno tuo tenuit fouerit vel defenderit et receptauerit
eundem tuo iudicio tuo nolumus assignare eadem pena puniri debeat recep-
tator eiusque defensor qua malefactor ipse puniri deberet. Ad decus preterea
regni tui presentis privilegii auctoritate permittimus ut de provincia Carniole duca-
tum facias immediate tibi pro nobis et successoribus nostris et imperio respon-
surum et dat ut in ducatu ipso cognatum tuum fidelem nostrum N. ducem baleas pro-
moue plenam tibi concedimus potestatem. Ad cuius rei memoriam et robur
perpetuo valiturum presens privilegium fieri et bulla aurea typario nostre maiesta-
tis impressa iussimus communiri. **Privilegium libertatis**

21. Ut vota fidelium ad regie sublimia et beneficencia principum trahent ut ar-
gumenta pia consueverunt liberalitate regnantes iustas eorum petitiones
admittere et ipsis munifice munificas aperire.

28. Favorabilis peticio supplicancium effectum debet prosequi et compleri
ut dum ea que iuste postulat promoverint et ad fidelitatis obseq-
magis eorum studio attendatur **Recipit quedam in graciam**

24. Notum facimus universis quod cum nostra excellencia iudex gloriosus tem-
perantie offensis ignoscere subiectorum quia in eorum offensas ultrix a
attendentes supplicem P. de C. ad implorandam graciam nostram humiliter genuflexum
habentes quoque respectum ad sue fidei merita retroacta que impensa per
servicia ab eo nostro conspectui representat et nichilominus confidentes quod in redempcione
offense grata servicia nostro culmini prestiturus sit ad servicia ad fidem
nostram tota devocione concurrens ex plenitudine favoris nostri et gracie recepimus
consueto remittentes eidem omnem offensam et culpam

Privilegium concessum quibusdam libertatis ad catholice fidei unionem

XXX. Federicus etc. Regibus principibus ac marchionibus et universis Christi fide-
libus imperio Romano subiectis graciam suam et omne bonum. Ad summum deffen-
sionis officii principibus obtinemus monarchiam dignitatis et ipsi eterni sus-
cepimus diadema ut si ad alia extensa debita sollicitudo nos provocet acri
tamen que libertatis ecclesie statum et incrementum catholice fidei promovet tanto spe-
cialius intendamus quanto nobis in Christo impenditur obsequium a quo scilicet
accepit exordium et culmen imperialis imperii recognoscimus dignitatem. Hinc est ig-
quod cum per presens scriptum notum fieri volumus universis presentem paginam inspect-
turis ad aurem nostram experiencia fidelium insinuante noticiam pervenisse quod
quedam gentes in septemtrionalibus partibus constitute scilicet in Livonia Estonia Pru-
cia Semigalia et in aliis provinciis circumiacentibus inspirante clemencia eius qui ubi
vult spirat expulsa de cordibus eorum fidei superstitione caligine ac

tamen inducentes ab infidelitatis errore discedere cupiunt et ad verum dei cultum et katholice fidei unitatem accedere sunt parati ob illius tamen timore sit detractis ne post susceptionem fidei principes orbis libertas eorum adservitutis honera deducant. Nos qui penitus censemus indignum et cunctis xpi cultoribus abhorrendum ut libertas que pro favoribus est privilegium et favore que pro fidem metur amittat eos omnis praemiendum duximus gratia principali. Et ecce quod universos et singulos eorum ad susceptionem katholice fidei venientes post susceptam fidem cum omnibus eorum bonis sub nostra protectione imperii et speciali defensione suscepimus et presentis scripti auctoritate plene eis et heredibus eorum intuitu suscepte fidei concedimus et confirmamus perpetuo libertatem necnon omnes immunitates quibus uti consueverunt priusquam convenirent ad fidem. Eximimus insuper eos eciam a servitute et iurisdictione regum principum et ducum comitum et ceterorum regnancium et magnatum presenti sanccientes edicto ut non nisi sacrosancte nostre ecclesie ac romano imperio quemadmodum alii liberi homines imperii teneantur nullus ergo eos contra presentis protectionis defensionis concessionis et confirmacionis nostre paginam impetere molestare offendere vel eorum quietem turbare presumat quod qui presumpserit indignacionem nostram et imperii se noverit graviter incursurum. Quare universitatem vestram requirimus et rogamus attencius exhortantes quatenus predictas gentes accedentes ad fidem ob illius honorem cuius intuitu et inspiracione ducuntur et eos divino ad se revocat benigne protegere fovere ac tueri debeatis potenter ab incursibus malignorum et ob reverenciam ipsius imperii commendatos habere velitis ut universos et singulos possimus merito commendare.

Exordium super gratiis faciendis xxxi.

Consuevit innata mansuetudo regnancium excessus et merita subditorum iusto appetitus examine ac pie iusticie moderamine discutere ut excessus pie recipiat et confusionis eorum merita et devocionem pensatis iuste ad eos graciam liberalius effundat. Habet itaque in se gloriosa munera prudencia principalis et commissis subditis condescendat ad graciam et devotum ipsorum zelum clementer et liberaliter prosequatur.

xxxii. concessio notariatus officii

Notum facimus universis quod N. R. fidelis noster iuxta sacrarum constitucionum nostrarum tenorem examinatus inventus fidelis et dignus fidelium ortus et sufficiens ad notariatus officium exercendum est in nostra curia approbatus propter quod decipimus prudencia et fidelitate confisi statuimus eum publicum notarium creavimus ut amodo intra ipsa publice notariatus officium ad honorem et fidelitatem nostram valeat exercere recepto ab eo iuramento fidelitatis et decipimus prout notariatus officium fideliter exercendo. Quare fidelitati vestre mandamus quatenus si in terra ipsa non est completus ius status notariorum iuris constitucionibus comprehensis dicto N. fideli nostro tamquam publico notario nostro credi faciatis circa maiestate statuto de omnibus que ad eius notariatus pertinet ad honorem et fidelitatem nostram dicto intendatis.

Recipit quosdam sub sua protectione xxxiii.

Per presentis scripti notum fieri volumus universis quod fr. H. domorum milicie templi in ytalia preceptor devotus et fidelis noster maiestati nostre supplicavit ut domos in imperio sibi commissas fratres familias et bona sua sub nostra et imperii protectione de nostra gratia recipere dignaremur. Nos igitur supplicationibus eiusdem propter suorum favorabilium inclinati servicia devotionis obtentu domos fratres familias et bona que iuste tenent et possident sub nostra et imperii protectione recepimus speciali presentis scripti auctoritate mandantes et firmiter inhibentes.

sub pena nostre gracie quatenus nullus sit qui prenominatos domos fratres et fami-
lias in personis bonis et possessionibus suis ausu temerario contra huiusmodi pro-
teccionis nostre tenorem impedire offendere seu molestare presumat ymo universi et
singuli ipsum preceptorem fidelem et devotum nostrum et fratres cum domibus posses-
sionibus et bonis suis habeant pro nostre maiestatis reverencia commendatos Pre-
sentibus aut proteccionis nostre in continua stabilitate et firmitate presentibus perpetuis
temporibus valituris. Sub nostre maiestatis sigillo. Datum
sibi iussimus nostri culminis sigillo communitum

~~L~~ Forma ex bannicionis facte contra contumaces accusando de homicidio

In nomine domini Amen Nos etc. de Anthiochia etc. Recepta querimonia
B. qui accusavit C. filium D. eius fratrem qui interfecerat dominum I. ab-
batem monasterii eiusdem spatalem accusando eciam eos de incendiis
vastis et dampnis illatis et factis per eosdem eidem ipsis largittione
citari fecimus et peremptorie per dictos R. de eodem loco pluribus vicibus
sicut de citacione constat prescripta prout eiusdem Nos manifesta eiusque
prefati C. et D. non venissent et diu ultra terminos eis datos fuerint
expectati considerata eorum inobediencia contumacia imperiali auctoritate qua
fungimur eos in persona et rebus exbannimus ducimus si hinc ad
V dies ad mandata nostra non venerint diu de causa criminali expressum coram
nobis fuerint accusati et sic contumaces extiterint ut dictum est ita quod quicumque
eorumque eos apud nostra die et antea offenderit habeatur impunis et quod ipsorum
bona ad opus imperiale camere debeat annotari et nulla communitas
seu personas eos audeat receptare sub pena eis nostro arbitrio in-
ferenda quamdiu in eorum contumacia perseverarit. Datum etc. Anno etc.

~~L~~ Littere universalis cum significacione victorie et hortacione

Intelleximus per vos exhibitorum serie litteras et continentie receptis nuncius
de victoria et triumpho prout laudabiliter habitis qua rebelles ipsi ex-
inde conspicientes gaudium immensum studium eundem et sollicitudinem
vestram non immerito congaudemus cum opus vestrorum patenti efficacia in hys
vestram nec aliis vestram fide sincera qua erga imperatoriam maiestatem
incessanter geritis et habetis commendabilem representent Et etiam quod
ad gaudium nova ardua et prospera de sinistro quod accidit de ci-
vitate prout vos presentibus intimamus Noveritis igitur nos ab illu-
stri Rege viro domino S. rege Sandie recepisse litteras in hac
forma. Henricus etc. Nobili viris etc. Veru cum ad omne exalta-
cionem Sacre imperatorie maiestatis intendere sine intermissione
aliqua teneamus vos ex parte dominisuri presentis ut instanter requirimus
et omnia rogamus attencius quatenus sic vivus etiam imperialia atque
dedita vos congnoscimus vigiles et solliciti exstantes ita ad plene

et in futurum more solito et magnifice possit in omnem augmentare
honorem Imperialis culminis extolles populum effectuum ut effectus
quasi in nam quesus in aspectu Serenissimi principis nostri professum
opus nos demonstrant laudabilem et acceptum propterea notum facimus
presentes quod dictum qualitate presentem eiusdem Regis karissimi fratris nostri illu
stris nobis primitus fuerunt primitum mentem specialem dudum nam
manifeste quod serenissimus frater noster apud Taurum exinde insultus per
primum ipsos nephandos proditores sic iter arripuit ipsius parmensem
reliquit Beneventum in brachio excelso et manu potenti composuit
membra maliciam ut qui erant totaliter reformanda et quod cum in anima
sibi quietum apud Castra applicuerat tam parma et usque ad
taxpons Civitatis ipsius quod adhuc quod frater illius tempore et
expugnare fecerat viriliter et potenter et sic successive omnes cum
fortitudine expugnando cum Civitates ipsorum quinque Bonifacia
et alios plures impios proditores exinde velud vetrusos ibidem inde
manus impii arpiud conterent prout decet etc. Item de eadem et si

D gaudebat se iterum ad partes illas equitaturus —

Diligenter audiuimus singula que litteras tuas Cero Petro de
Vinea dilectissime exposuit Nomis itaque benplacuti nostri esse ut
cum summus infimo ponte Beneventi Cremona in brevi captiuus
ille qui eius prius litteris notasti ibidem coram nobis debeat comparare etc.

Explicit petrus de vineis est vtilis Summa et bona

Explicit summa Petri de vineis vtilis et bona

Privilegium pretium datum ad duas villas per Serenissimum principem dominum Wladyslaum
Regem polonie Supremum principem lithwanie domino N. preposito sancti floriani
extra muros Cracouien. vicecancellario Regni polonie et sorori sue carnali
scilicet cum marito p. et pueris tam cum prima quam cum secunda etc.

In nomine domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Wladislaus dei gratia
rex polonie etc. nectnon terrarum etc. Licet ad quodlibet nostrum fidelium munificus pro
sequenda seruicia liberaliter inter dextera quadam generalitate sit habilis illis tamen
quadam specialitate sit debitrix in quibus studiosam ad nos constanciam agno
uimus et fidem puram ac intentam inherimus firmitatem. Quorum devocio non solum
prestitis nobis placere cepit obsequiis sed speratur pocius mansura placitura etc.

pstandis et nichilominus propter omnibus et singulis tam presentibus quam futuris Significamus
tenoris quibus expedit universis Quod attendentes et conspicua medi
tatione pensantes inanimatam devotionis constanciam et fidei puritatem
honorabilis Nicolai prepositi Sandomiriensis cracoviensis et Sandecensis ecclesiarum canonici
necnon aule nostre vicecancellarii fidelis nostri dilecti qui erga nos gerit
eciam labores continuos et onera servicii que ad honorem nostri culminis
subisse dinoscitur necnon alia grata nobis et accepta servitia que ipse
nobis hactenus laudabiliter exhibuisse cognovimus et incessanter ad presens
exhibere sentimus ac eum exhibiturum presumimus credimus in futurum Cupi
entes eciam ipsum ob hoc specialis gracie prerogativa efficere consolatum consoluta
utique deliberacione et bene deliberato baronum nostrorum ad hoc prehabito consilio
sibi villam nostram dictam Borzkow cum quodam loco alterius ville deserte
popiczym nuncupate sibi contiguo adiacente in terra nostra Russie distric
tu vero Chelmen sitas cum omnibus earum utilitatibus proventibus us
ufructibus censibus campis agris planiciebus pratis gramineis pa
scuis silvis rubetis nemoribus mericis quercetis borris mellificiis
venacionibus aucupacionibus aquis fluviis rivulis stagnis lacubus
piscinis piscatoriis molendinis et emolimentis cum omnibus eciam pertinenciis
appendiis et obvencionibus ad easdem villas antiquitus pertinentibus nunc
existentibus quocumque censeantur nomine et fieri valentibus quolibet in
futurum prout ipse hereditates undique suis longe et circumferencialiter ab aliis
sunt distincte dedimus donavimus assignavimus et exnunc damus donamus
assignamus perpetuo et largimur perpetua et irrevocabili donacione per ipsum
Nicolaum predictum et successores ipsius legittimos infrascriptos ac eorum
ulterius heredes iure hereditario perpetue libere tenendas habendas possi
dendas vendendas obligandas commutandas alienandas et ad usus beneplacitos
convertendas Ita tamen quod ipse Nicolaus vicecancellarius noster predictus
ad vite sua tempora nulla occasione hereditatum predictarum nobis impedi
debit sua tempora nulla occasione hereditatum predictarum nobis impedi
tenebitur servicia post vero vite ipsius tempora et decessum Jachna soror
ipsius uterina cum pasone marito suo moderno et quibuscumque liberis
de natis ipsius Jachne tam cum primo quam [redacted] moderno ma
rito habitis et habendis tamquam veri et legittimi successores ipsius Ni
colai villas et hereditates predictas videlicet Borzkow et popiczym per
petue hereditarie et eorum successores liberi et heredes legittimi possidebunt
quos extunc villarum et hereditatum ipsarum veros constituimus decernimus
possessores perpetuos esse volumus et heredes Extunc eciam Jachna cum pas
one marito et pueri sui predicti ipsorum quoque successores legittimi nobis et
nostris successoribus occasione villarum predictarum ad singulas expediciones nostras
ibidem cum una hasta et duobus balistariis seu sagittariis sunt totaliter
sint astricti hoc eciam adiuncto et penitus expresso quod si post deces

tessium pdicti Nicolai imposterum nobis ut nris successoribus possessio billa-
rum pdictarum bidelicet Borzecow et popinczm complacuerit extunc dat et assi-
gnatis cum effectu alijs equivalentibus billis seu hereditatibus in
commutatione billarum pdictarum Jachne cum marito et puer sius pdict
et eorum successoribus legittimis ipas tunc billas seu hereditates bz Borzeco
lb et popinczm Nos aut successores nri pse poterimus obtinere Ut
ergo ipe Nicolaus biccamellarius sepius nominatus hereditates suas
pdictas eo melius collocare sibiqz baleat efficere fructuosas heredita-
tes et billas Borzcolb et popinczm cu eorum ut pmitti ptinencijs de
Jure Ruthenico in Jus Theutunicum quod Maydburgen dicit transfer-
imus ppetuo duraturum Removentes ibidem omia Jura ruthenicalia mo-
dos et consuetudines universas que ipm Jus Theutunicu Maydburgen
pdictum consueverunt aliqualiter pturbare Eximimus insup absol-
vimus et ppetuo liberamus omnes et singulos kmethones et incolas
billarum pdictarum duntaxat xpianos Teutunicos bz et polonos ab
omni Jurisdictione et ptate omni ipius tre nre Russie Capitaneor
Judicu Subiudicu Woyewodarum et quorumqz officialium et ministe-
rialium eorundem ut cora ipius ut eorum aliquo pcausis tam magis
qua minus puta furti sanguinis homicidij incendij membrorum mutila-
tionibus et quibuscumqz alijs enormibus excessibus citati respondere
mme tenebuntur nec aliquas penas eisdem soluere sint astricti
Sed tantu kmethones et incole billarum ipar duntaxat xpianorum ut
pote Theutunici et poloni coram suis Scolteto Scolteti bero cora
pdicto Nicolao et demu coram Jachna pafzione cu puer eorum
et successoribus ipor legittimis aut si pdicti heredes ut qui pro
tempe fuerit in reddenda extiterint iusticia negligentes desides
et remissi tunc cora nobis du pliteram nram nro sigillo sigilla-
tam citati fuerint et evocati tunc no alr qua Jure suo The-
utunico Maydburgen pdcto de se querulantibus tunc iudicialiter re-
spondebunt In causis aut criminalibus et capitalibus superius ex-
pressati Scolteti pdicti billarum qui ptempe fuit ibidem in mete
et granicijs ipar billarum Judicandi sentenciandi corrigendi puniendi
plectendi et condempnandi plenaria damus et omnimodaz tenore p
sencium dedimus facultatem put hoc ipm ius teutunicu Maid-
burgen pdctum in suis puctis articulis sunt condicionibus et clau-
sulis postulat et requirit Juribus tamen nris regalibus in
omnibus semp salvis Harum quibus Sigillum nrm appensu est.

testimonio litterarum. Actum in Visilicz feria quinta infra octavas assump
tionis beate Marie virginis gloriose. Anno domini M° cccc° vi° presenti 1406
bus Strenuis et Nobilibus Johanne de Tarnow castell
ano petro kmitha pallatino crac. Cristino Sandom. Johanne lim
gora lanciczien. Jacobo de konecz pole Siradien. pallatinis
Aptachale lublinen. cristino Sandecen. Imramo Zaunthoss
ren castellanis consulibus nostris fidelibus dilectis et aliis
quamplurimis fidedignis // Dat. per manus Zacharie Regni nostri
Cancellarii nobis sincere dilecti // Ad relacionem reverendissimi in christo
patris domini Nicolai dei gracia Sancte gneznen. ecclesie archiepiscopi et primi

Littera promotoria ex parte domini Regis polonie pro suo prothonotario ad dominum papam

Beatissime pater virtutum probitatum ac sciarum merita vite honestas et mag
ne fidei constancia quibus devotus et fidelis meus N. in conspectu meo claruit
meisque atque quo Regni polonie recepi dyadema profuerant et constant inhere
ns serviciis facta Cancellarie mee studiose et legaliter ordinavit et direxit
mo hucusque mecum semper pondus diei et estus sustinens meis exnc serviciis meo
rum ad eius promocionem mee mentis acies tanto ferventius inclinaveruntur quanto
ipsum sue constancie merita prestancius meruerunt que non immerito S. V. de
ceterum uberius commendandum semper cupiens statum ipsius requirentibus suis merit
ad altiora promovere // Quocirca S. V. supplico quatenus eundem N. habere graciose
recommissum S. V. pater sanctissime in agendis ipsius iuxta supplicacionem cum presentibus offe
rendam clementer dignetur exaudire et cum in suis peticionibus reddere consola
tum in premissis S. V. in eo graciam specialem faciet et acceptam tribusque preconius
recollendam etc.

Littera recommendatoris pro quibusdam ex parte domini R. polonie ad quendam ducem

Salutem et sincere dileccionis continuum incrementum Consolacionis spiritu recrea
mur indubie cum de vestri status essencia placabilis nobis certitudo se offert
que vestri honoris et regni continenciam respiciat et augmentum desideramus
itaque confidenter frater noster carissime ne de statu vestro felici vicissim intuendo litteras
precordia respicere velit quociens occurrunt oportunitas nunciorum et quotiens
indubie quod vobis cedit ad placitum tum de nobis et regimine nostris nova
prospera mittantur Serenitati vestre significare censuimus quod in emissione
presencium plene gaudemus beneficio prosperitatis in corpore quemadmodum illius gracie
placuit qui salutis est auctor et graciam vivendique tribuit affluenter
Ceterum serenissime princeps frater carissime nobiles viri H. de C. servientes
nostri ad curiam hanc latores presentes regnorum vestrorum vestre serenitati presencia
dirigentes gressus suos nos rogaverunt ut ipsos V. S. recommendare

bellem9 quor9 amicitier requisitionib9 cosd b. b. presentes comedam9
instantes quatt eisd litas tu' sam conductus sufficiente tribuere causa
nri habitum pro placacia commodica quidq promotionis curialitat
et boni eisd fecerit b. b. amicitia Clima in pspert. Votiua diu
et feliciat conservare dignet pspa tuta reget. Dat.

Serenissimo principi dno ac dno S. dei gra Regi hungarie dalmatie croacie etc.
Wladislaus dei gra rex polonie etc. Salute et pstam in xpo amore caritate
Serenissime princeps illustris fr nr carissime Ex litis bris colligim9 qd firme
bre intencionis et desiderij semp fuit et est nobiscu in firma caritate et bna
nimi voluntate psistere cumulus experiencijs credentes in dubio nos ad similia
eciam inclinari illa eni cui omne cor patet et ois voluntas loquit nobis
in testem attrahim9 quod sincere et integre fidei puritate indesinenter optaui-
mus et optami9 vobiscu firmo brm affect et constanti fauore nexibus
federari quod utiq ardentissima diligentia primo summa auiditate qua hab-
uim9 ad conuentum vobiscu vel eciam int nros et bros Barones celebrandas
in nobis pt demonstrare luculent nec sperare possum9 qd alicui9 dilige-
ntia nram exsupare posset in hijs fact. Ex quo casu conuentos diligent
temptauim9 et temptari fecim9 nullas negligencias committentes preterea sic-
bit nobis bra fraternitas ut prelatos et barones nri consilij a nobis abire
no fuerim9 quor tn aliqui deldo conuentum deputato abierunt et aliq
a nobis ad domicilia sua sunt reuersi Ita q difficult ad prius possent
conbenire seu eciam conuocari Et quamuis multis arduis necessitatib9 quas
in remotiorib9 ptibus disponere habebam9 impediti fuissem9 ppinqua tn
fecim9 statione loco conuentum que platos et barones nros et bros ce-
lebrari debuit euentu ipius in Wislicia expectantes et iam adea que
alias in remotiorib9 ptib9 agere debebam9 voluim9 celerit conuenire it
nrm Sed dum bre fraternitatis lra nos puenit in qua concepim9 quod ma-
gnificu brm dnm S. ad nos dirigetis iter nrm ad mercia retraxim9 longio-
rem aduentu ipius in Wislicia adata pricu adferat sedam pviaz pstolates

Forme treugarum et concordie fcte p barones et platos regni

Inmonne domini Amen Ad ppetuam rei memoriam Summi regis dispensa-
cio ineffabili racione cuncta disponens int ceteras virtutes hanc que est
pax dilat pstanciore dignata est reputare a qua filius altissimi tanq
ad ligmori Rex pacificus voluit nominari qui porcionas ex supiori dex
sensum nobis reliquit exemplum inquiens aplis pacem mea do vobis
pacem mea relinquo vobis innuens ut in pacis amplitudine iugit am-
bulem9 sine qua eciam non pt bene esse celestis mediaus et auctor
vere pacis in cunctis dulcedine singuli racione fructus merito sua

loca debent firmiter figere et fundare Proinde Nos prelati barones proceres
nobiles et communitates universorum terrigenarum Regni Polonie Advertentes
tenorem presencium quia futurorum preteritorum scripta deducimus Qualiter cogitantes ea
que pacis sunt et non afflictionis considerantes quod effusa contencio
super principes facit eos errare in invio et non in via futurorum eciam dis
pendiis periculorum expulationibus disturbiorum et gwerrarum vementibus occur
rentes occurrere dignum arbitramur et racioni consentaneum ut fedus amici
cie et pacis tranquillitas inter hec Regna videlicet Polonie et Hungarie
diutinis temporibus quorum contrarium memoria hominum non existit roborata et
firmata observentur et ne per discordia posteriorum ac succedencium temporum me
moria decadat eiusdem federis longeva et laudabiliter servati firmacio ma
turo consilio prehabito de certa nostra sciencia et voluntate spontanea ipsum
tenore presencium innovamus promittentes bona fide sine dolo et fraude
ipsi regno Hungarie eiusque Prelatis Baronibus proceribus Nobilibus et
terrigenarum Communitatibus efficaciter assistere et auxiliis consiliis favori
busque nostris temporibus perpetuis firmiter adherere ipsos nunquam aliquibus co
loribus exquisitis deserendo eo eciam non obmisso quod omnes dispo
siciones ordinaciones et consuetudines antique circa mercatores et alias
quascumque negociaciones fieri solite inter eadem regna diutine et signanter
tempore preclare memorie Kazimiri et Lodovici Regum servate inviolate et
integre permaneant et Regnum utrumque circa iura dominiorum et possessionum
quarumlibet que nunc tenet possidet pacifice perpetue consistet illo
presertim addito specialiter et expresso quod nunc regni moderni et successo
res eius cum ipsorum Rege seu regibus unire et amicabiliter federari
volumus quod et ipsi nobis vice reciproca facere tenebuntur Si autem a
liquis Regum Regnorum predictorum ut si in adversum ipsos aut contra adversum
nos insurgeret et nos aut ipsis gwerras movere intenderet extunc nos
Regi nostro contra ipsos non debemus prestare subsidia et ipsi Regi eorum
contra nos eciam non faciant auxilia quoquomodo Et ut prescripta presentes
cessiones omnes infragabiliter teneant presentes nostrorum appensionibus
sigillorum fecimus communiri Datum

Arenga bona libertatis quibusdam civibus

Significamus tenore presencium quibus expedit universis Quod nunc inter alia
pro comparacione preposito opidanorum nostri opidi in Crac qui nuper condam
prima combustionis vorragine incendii exustionis sunt multipliciter dampnificati
permisside pignus voragine incendii exustionis fuit multipliciter dampnificati
et gravati quorum indempnitati volentes succurrere et eos contra magis pro
rogatis misericordie reddere consolatos ut inde suffulti munificencie
subsidio felici regimine uberius respirare valeat et felicia recipe in
crementa omnibus et singulis opidanis et singulis et incolis dictum
opidum Crac inhabitantibus et inhitare volentibus abhinc ad decem

annuorum spacium plena damus et omnimoda tenore presencium concedimus facul
tate ipsos quod ab omnibus et singulis censibus exaccionibus dacionibus solu
cionibus laboribus equitaturis daciniis et quibus solucionibus nostris re
galibus quibuscumque nominibus censeantur seu nuncupentur absolvimus et omnimode
liberamus vobis igitur B. de G. civibus eiusdem opidi comitatus et quibusvis ma
ioribus Polonie capitaneis burgraviis procuratoribus et ceteris officia
libus eorumque vicesgerentibus qui pro tempore fuerint mandamus

Forma procuratoria

Wladislaus dei gracia Rex Polonie etc. Significamus tenore presencium quibus ex
pedit universis Quod N. de S. aliis intentus negociis nequit terminos iudi
ciales personaliter attemptare, Unde nostra gracia adiid personaliter accedere fecit consti
potuit et prout melius ordinavit suum verum et legittimum procuratorem actorem factorem
negociorum suorumque gestorem et nuncium specialem in omnibus suis causis tam mag
nis quam parvis hunc videlicet qui presentes procuratorium exhibuerit demonstrandum coram
quocumque Iudice vel Subiudice seculari Regni nostri cum quibuscumque personis dans et
concedens dicto suo procuratori plenum mandatum et omnimodam potestatem agendi defen
dendi generaliter omnia et singula faciendi que premittet constitucionis faceret vel facere
posset si eisdem terminis personaliter interesset promittens se ratum gratum atque firmum
perpetuo habiturum quidquid per eundem nomine procuratorem actum factum seu ordinatum fuerit
in premissis et quolibet premissorum presentibus ad hic date presencium ad duos annos decur
sum tantummodo valiturum Datum Crac.

Reverendissime Pater Amice et fautor sperande Referente nobis honorabili Petro Wolkoram Capellano
nostro devoto et fideli, qui nuper de Curia Romana ad nos venit, quo fervencius sinceritatis
ad nos gereris voluntate, et ea quecumque coram Sanctissimo in christo patre domino nostro papa nos
concernunt negocia. non tam miori sollicitudine quam propria efficaciter dirigendo expedire
consuevistis Proquo vestre paternitati ad multiplices et magni tempore recolendas graciarum assur
gimus acciones Et quamvis Pater Reverendissime bellorum contraria nos attigerit presentis quod vobis
de disposicione status nostri intimatores non fatimus crebriores Ignorare tamen vos nolumus quo
quo vos nostrum amicum fidelissimum presensimus quod omnia nobiscum stant feliciter deo laudes
Regnant quod in actibus preliorum nobiscum nuper tremenda hinc valentes prospere prospeeramur /
veratum datum est nobis intelligi Quod Cruciferi de Prussia nostri capitales inimici
contra nos multarum detractionum genera emittentes ad universos scolarum fines tractus ad
Sanctissimum in christo patrem dominum nostrum Apostolicum / famam nostri nominis offuscare non desistunt
asserentes proditorie et subdole quod nos in destructionem fidei katholice participio infidelium
utentes et publice fictiones. contra nos a domino papa petere volunt passagium / de quo ipsi domino
nostro pape litteras scribimus speciales quarum copiam vestre paternitati dirigimus cancellis studiosius rogantes affec
tibus Quatenus vestra paternitas visa huiusmodi copia velitis efficere, et ipsum dominum nostrum papam curiosius atque
nostris inducere quod eisdem Cruciferis inimicis nostris fidem adhibere non dignetur Sed me potius
tamquam Neophitus meus filium suum paterno amplectatur favore Sancteque sedi Apostolice fide
lissime et cum tota constancia serviente Scripsimus enim domino nostro pape litteras nostras

quarum copiam honorabilis Adam de Banttolb (?) Gnezn et Cracou ecclesiarum canonicus vestre paternitati
demonstrabit, ex qua copia vestra poterit informari paternitas qualiter facta coram
domino nostro papa debeant tractari Datum C. 2a die mensis decembris Anno etc.

Reverendissime Pater et domine graciose Cum honore quo decuit recepta littera per paternitatem vestram michi
missa et primo cum exquisita diligencia auscultata Gavisus sum quod vestra paternitas innate
benignitatis studio animi ad me quamvis immeritum et indignum comites statum
exilitatis mee promovere et de publicacionibus imperatorum exercere non despexit Verum tamen
sciendum sollicitudinem adhibuit Ubi penitus nullum meum meritum invenit Et hec in
vestra paternitate gnostice preclara viget nobilitas ex quo id debet se existimasse quod in tantillo
sponte convincit Cum mea modicitas nunquam valeat debitas pro tantis vestris graciarum
referre actiones verumptamen velle adest et debet semper adesse dummodo posse adesset
vestre me morib(us) conformare beneplacita voluntatis Igitur vestra paternitas dignetur in minimo vero
precipere cui presto sum viribus preceptis michi possibilibus efficaciter obedire Preterea peto
quod vestra ut vestra paternitas consueta pietate dignaretur efficere quod hec translacione Episcopi Haliciensis
in Lamburga simul cum aliis litteris poterint expediri Ceterum paternitas vestra Reverendissime bene penetrat
quod erga Sanctissimum patrem dominum W. Regem Polonie et dominum meum graciosum sincere
voluntatis animum gerit ideo emergencia cum ipsius dominationis mirum currentes sub breviloquio
vestre paternitati decrevi declarare Nam exercitus ipsius domini Regis post preelium magnum quod
ipso die divisionis Apostolorum ipse dominus Rex cum Cruciferis persona habuit in persona in quo cum
spe altissimo et triumphum optinuit. triplices conflictus cum eisdem Cruciferis habuit
Primus fuit x.a die mensis Octobris in quo multi prostrati sunt et quamplures capti notabiles
tamen quibus eciam Advocatus Novecivitatis est detentus Item quinta die mensis
Novembris alter conflictus est commissus est ubi eciam multi sunt prostrati et multi detenti
ipsorum Cruciferorum et Regis Hungarie ac aliorum principum nominatissimi bellatores
contra insistencia militares Item xxviii.a die mensis eiusdem tercius conflictus commissus
ubi eciam multi corruerunt et multi capti in quibus aliqui Commendatores et fratres ordinis
Cruciferorum sunt detenti et eodem die in alio loco alter conflictus commissus est fatalis ma-
gnus preter alios non ita notabiles particulares Et nunc ad magnam instanciam Hungarie magni
moderni Cruciferorum dominus Rex ad binos mensis spacium constituit Treugas pacis
Et interim videri debet si ex libertate negocia poterint tranquillari.

Rex pauperi sub Datum (?)

Summe Pontifex sacerdos gratie. Altissimo et pater Beatissime postquam sacrum generale
Concilium magna frequentia et copiosissima multitudine prelatorum atque oratorum necnon
magistrorum in theologia Iurisdoctorum Clericorum et populi incredibili concursu ex omnibus mundi
partibus ac variis nationibus preparatum et sermone Sanctorum in Civitate Pisana solempniter et
Canonice congregatum felicem et optatum exitum recepisset Reverendus in christo pater Petrus
dei gratia Episcopus Cracoviensis Supremus consiliarius meus et Regni mei Electoris vestre mandato
et ordine michi per eum mittendi subito cum summa efficacia luculenter declaravit animum
declaravit nubilum publici meroris auferens cor meum festiva letitia serenavit quod

quos is qui mansuetus habitat et humilia respicit. talem sibi dignatus est eligere Ponti-
ficem qui prodesse velit. et preesse sciat in sanctitate et iustitia vocatus tamquam
Aaron ad dirigendos pedes nostros in viam pacis lumine vero in tenebris et umbra
mortis sedentibus. qui prudentia et moribus preeminens. kathedra sanctorum meritis impleta suf-
ficiat. Nec sine miraculo qualiter dei sapientia. suaviter cuncta disponens. vos de gradu
in gradum de virtute in virtutem de honore in honorem promovit. vobis et nomen [illegible]
congruum et principes imposuit. quo deiecti et conculcati sunt qui kathedras pe-
stilentie occupaverant. Quo et nomine omnem altitudinem extollentem se. adversus scientiam
dei. humiliat et subvertit. Unde perfecto meruistis vocari Allexander. qui alleviavit
tenebras. seu alleviator tenebrarum. Qui debet enim sacrarum interpretationem scripturarum
Et ut verum alleviatorem tenebrarum altitudo scientie dei per rerum opulentia ditissima
vos decoravit. Ex quo mittitur vere filius altissimi. mundo lapso et latice fluctuanti
mel de petra. oleumque de saxo durissimo demum dignatus est propinare. hodie dracones
Moysi dracones absorbuerunt pharaonis. Ex quo mirabilis deus mirabiles elationes
maris elatiores vera superant / Vos enim estis ille Neemias muros reedificans ignem
absconditum septuaginta annis effodiens. et in crassitudine aque perficiens holocausta
Magnus siquidem dominus et terribilis nimis. qui pravos humiliat. omnem altitudinem extolle-
ntem se adversus scientiam dei. qui et salvos facit rectos corde. et humiliat calumpnia-
tores / Populus enim primitie resurgentium post illa pestifera ruina resurgendi primi-
tias per unitatem veram ordinavit. erigens lapsos. fractos consolidans. liberans
servos. pauperes ditans. magnificans humiles. vagos congregans. revocans ab-
errantes. Nam vere devotionis. et fluente gratie vobis ab alto concesse illas duas
ticiones fumigantes. et totum orbem obumbrantes. sed inpalpabiles contendentes primo
colludentes. de prope parato comminuistis. Porro id ad plenitudinem gaudiorum michi cessit
quod tanta fuit eligentium vos unanimitas nullamque sustinuit recthe per scissionis
aut rupture dispendium. primo quod dominus peritu de vobis decreverat nullus poterat infirmare
nec variare casualis eventus. quod consilii celestis de vobis disposuit altitudo Ob quod deum mira-
bilem in sanctis suis laudamus et vos vere dilectum ihesu christi vicarium et successorem beati
Petri confitemur / vos patrem piissimum tota mea provincia veneratur. Ex quo vos omnes
pure scripture professores singulique decretorum et legum doctores universali voce proclamant
Unde quia ergo ex hominibus assumptus est a deo pontifex et pro hominibus constituitur in hiis
que sunt ad deum. Ipsi qui vos elegit tu gratiarum actiones preces offero Qualis is qui con-
gregavit et vocavit vos ad dandam scientiam salutis plebi eius. Ipse in bonis diebus vestris co-
timet atque in fratre testamenti sui respiciens Ecclesiam ab omni errore purgata sub vestra pri-
pone tranquillet. Unde ergo queritur sancti viri. exhibe vos in tali statu constitutum
rigidum superbis benignum humilibus misericordem penitentibus inflexibilem obstinatis. Et sequitur
ut exhibeat vos Johannem incestuosis. Mathathiam apostatis. Fornicatoribus Finees Heliam
ydolatris mentientibus Petrum. blasphematoribus Paulum. et negociatoribus christum. Ut de
vobis bene dici possit Benedictus qui venit / et Benedictus dominus deus israhel quia
visitavit et fecit redemptionem plebi sue.

Beatissime Pater et domine gratiosissime Convenienter et bene · primo et constanter sanctorum patrum sanctitudinis
ministeria imitari beatitudinem vestram comperi vestre · ex quo preceptum · quo Petro et successoribus eius
precepit ducere in altum rethe vigilanter adimplet · Cuius captura bonorum replebit vobis
publice · Salvum nobis prebendo · Iam patrum eruditus doctrinarum · ad plenitudinem gratiarum
Iam multarum consolatorum liberalitate concessit et ut ita vero morum nuntiorum quos tu Rotulo
meo adiecisti · vestra Sanctitas · Sincera me docuit · quod erga me · vestra Sanctitas · filium humilem et devotum
bene in altum rethe duxit · insignatum cuiusdam Rotuli · et aliarum graciarum in munificencia totius
parum · me principalis favorem prestitisse consolando / pro quo vestre Sanctitati · ad humiles et devotas
ac iugi tempore reddendas gratiarum assurgo actiones Sed quia pater beatissime quidam rumor
incredibilis · vestre Sanctitatis · caput quod utique non est insinuatio mutabilem reddidit · qui hic in Regno
meo percrebruit · Quo vestra Sanctitas · quibusdam Episcopis et prelatis Regni mei additarum et non paucarum
cum gestorum nunc quedam Indulta concessisset / quibus mediantibus suis quibus placet
in Ecclesiis nostrorum provisiones possent facere · et beneficia nobis conferre nostrorum propinquorum bene-
placitum voluit / verum quod prelia indulta omnes gratie in Rotulo meo consignate
apparerent · Ideo vestre Sanctitati · humiliter supplico et devote · quatenus Rotulum meum prelia indul-
ta in omnibus antecedat Gratam et multum acceptam pater beatissime meo in beni-
volentia et specialem gratiam censuere

Beatissime pater · Letatus sum in hiis que scripta vestre Sanctitatis · nuper michi directa auditibus meis
dulcissime inculcaret · quibus utique mens mea refloruit et cavo cordis mei in sancta spe
requievit · Ex quo innisitas vobis Sancti Ecclesia sancta sua sponsaque vestra multo
sursum trahit deorsum inspiratores suas atque statum vestrum et cuiusdam Ecclesie nomine semper
amplificando successibus ac salutaribus incrementis locum habitationis gloriae sue que aqui-
sivit insigne suo / que et apostolice et kathedra vitam suis constituit multorum sanctorum
consumpsatorum prelatorum · et morte illustratum · alias per gentem apostaticam fraudulenter
occupatum · ad manus vestras · reduxit sanctis / et cuiusdam loci videlicet alme urbis Romam fortissimum
et potentem · vos pater · Sanctissimus prefecit possessorem · Quamvis cum multa malignantur in sancto
Ecclesia propter Salvator in facie testamenti sui et urbes operam tulit · quod urbs fortius
urbe non sine miraculo vestre Sanctitatis est subiecta / Et nunc magis gloriosissime comportans / quod non est ab-
breviata manus domini ut salvare nequeat / cum potestas eterna est / qui restauratore Sanctissime
fidei et in abolitione huius perditissimi scismatis / pandum incepit bonum opus in vobis
perficiat / omniaque dispersa · et distracta ad omule sunt per vestram Sanctitatem · prudenter congregabit ·
Cunque vestre Sanctitati · me recommendo et devote

13 Beatissime pater et domine gratiosissime Requirentibus multarum virtutum exhibitarum industriis doctrinarum quod
et sanctarum multis ac constantis fidelitatis insigniis quibus N. de S. in conspectu meo claruit
et fidedignorum testimonio comprobatissime consumpsatoris cardineis plenum commendabilis redditur
animum meum / toto fervore mentis solliciat et induxit ut adstans nobis promotionem
sollicitationis mee actus tanto fervencius inclinent / quanto ipsum fore probavit primo et

et nobilis condicionis prauamine meruerit / Quocirca eundem N. v. p. pleno ac summo
recommendatum affectu, e. v. p. humiliter supplicans et devote, Quatenus ipsum habentes in agendis
suis graciose recommissum ipsum eciam nostris supplicatoriis v. p. cum presentibus offerendum
mei contemplacione v. p. clemencia benigne et misericorditer dignetur exaudire / Grata
et multum accepta per Reverendissime in eo graciam consiliari persona v. p. prima et incolumem
meam conservare et saluare dignetur Altissimus pro consolacione mea speciali et pre-
gimine ecclesie sue sancte Datum   Eadem sub brevitate

Reverendissime Pater et dominorum graciosissime Requirentibus multarum probitatum meritis morumque
facetiis et doctrinarum scientiis quibus N. de B. studens Cracoviensis fidedignorum testimonio
commendatur. ad status ipsius promocionem meus animus tanto ferventius inclinatur quanto
circa ipsum probitatis ipsius indicia prauamine meruerunt Quocirca v. p. humiliter supplico
Quatenus e. v. p. mei intuitu ipsum habere dignetur graciose recommissum et eum magnificencie
vestre nostris supplicatoriis cum presentibus offerendum, pro suo favore adiuncto benigniter exaudire. +

promocio ad ipsum pro monialibus

Reverendissime pater et dominorum graciosissime Non est locus sermonibus quibus plene commendari de-
beant devote virgines et sanctimoniales in cenobio sancti Andree in Cracovia ordinis
sancte Clare consistentes / que speciali dono spiritus illustrate omni devocione pollent
virtutibus / que utique indesinenter divinis ministeriis dedite nullum habentes respectum ad mundi
illecebras vite huius transitorie blandimenta, et seculi incostantis fallacias similiter
contempserunt / quas profecto humdana virtutum in transitu neque voluptatis non dissolverit
nec famis adversitas aut insufficiencia consulti vires corporis emacerans ad impaci-
encie modulos eas poterit revocare / que etsi quanto magis humiliantur se tamen in humilitate
virtute carentes reputant / et dum multa habent seu desiderant se fideique suffragio se possi-
dere eciam possidere Sed quia predicte sanctimoniales per quorundam importunorum impetrantium au-
daciam aures v. p. perstrepere / et potentate laborum impulsantium eas collectas ecclesie
parum ad ipsas pertinentes multa calumpniarum materia opprimuntur / et alibi eciam in bonis
ipsarum multas perferunt iniurias / quas longum esset v. p. presentibus explicare / Quocirca
v. p. humiliter supplico et devote / Quatenus earum oppressionibus pie compacientes recordio
et paternali succurrentes affectu magnificencie ipsarum nostris supplicatoriis v. p. cum presentibus
offerenda graciosam dignemini exhibere voluntatem Et eis ut ab oppressionibus releventur
de remedio providere oportuno. Conservet v. p. etc.

promocio ad ipsum pro doctoribus et magistris ac aliis suppositis
eiusdem Alme Universitatis Cracoviensis

Reverendissime pater et domine graciosissime Quanta bona et quot salutaria prestitit incrementa
Regno meo Polonie et terris sibi subiectis Lithwanie Russie et aliis huius Studii generalis
Cracoviensis fundacio / et qualiter Alma universitas eiusdem Cracoviensis Collegii Ecclesie mee plurimas illu-
straverit virtutibus et scientiis prime v. p. filium nunc tocius potuit explicari / profecto per eum me
tempore quo ipsum incepit in universitate Cracoviensi vigere studium, magistri eorum auxerunt nus / qui spem
salutis per sanctas doctrinas conceperunt / Quorum zelus sepe accendit tam amore altius complectere.

tem se erga statum dei / quos vita plurior / et litteratura sufficiens reddit pfissime commendatos / qui dissipant et evellunt plantationes iniquas / qui fideles docent subditos. Divites non palpant / pauperes non gravant / qui rimas potentum non ti-ment / qui crimina corrigunt et emendant · quorum sermo est doctrina / quorum commu-nicatio est fiencia iusticia / quorum auditus non est in lituo nec in fastu / sed in erudi-cione et indefensione fidei orthodoxe / Merito ergo V. S. eiusdem alme Universitatis memoriam in benedictione debet collocare / et manum adiutam apponere quod omnes in universitate eiusdem Studii commorantes et ad ipsum Studium confluentes ut litterarum favoribus et graciis reddant consolati / Devota V. S. humiliter supplico et devote quatenus ea que privilegiis meis et aliquorum prelatorum Regni mei pro Collegio eiusdem alme Universitatis / et pro doctorum ac magistrorum facultatibus susten-tamentis et necessitatibus sunt incorporata et adiuncta V. S. specialibus dignetur confirmare litteris et muniment in violabilibus roborare gratiose / doctoresque et magistros eiusdem Venerabilis Studii habentes personaliter recomissos ipsos maiores coram V. S. Cle-mens supplicatam predictos tum prestiti offendam mei contemplatione benignius exaudire / personam V. S. sanam et incolumem etc.

Reverende pater amice noster precare pro ea qua erga nos geritis sincera volunte et stra-nua erga statum de prussia et alia nos concernencia in conspectu domini nostri Allepotentis pape Amicabiliter diligitis / Vobis admultiplicat et nunc tempore recolletas gracias assignamus attamen Sed quia de vestra sinceritate indubie spem puram gerimus fiduciam vos V. P. studiose ro-gamus affectibus quatenus sta nostra que vobis honorabiles Adam de Banthiow et Petrus de Wolvora Cappellani nostri detulerunt de quibus ipsius domino nostro pape speciales scribimus litteras quarum copias predicti Cappellani nostri V. P. exhibebunt habere dignetur recomissa et ea intuitu dei et amore iusticie et nostri eciam contemplatione in conspectu domini nostri pape dirigere vigillanter · quod erga V. P. grata vicissitudine studebimus remereri / pollicens Armellinas V. P. adponere dignum ut nos adimplacionem vestra semper promptos cognoscatis Datum L iiij die mensis etc.

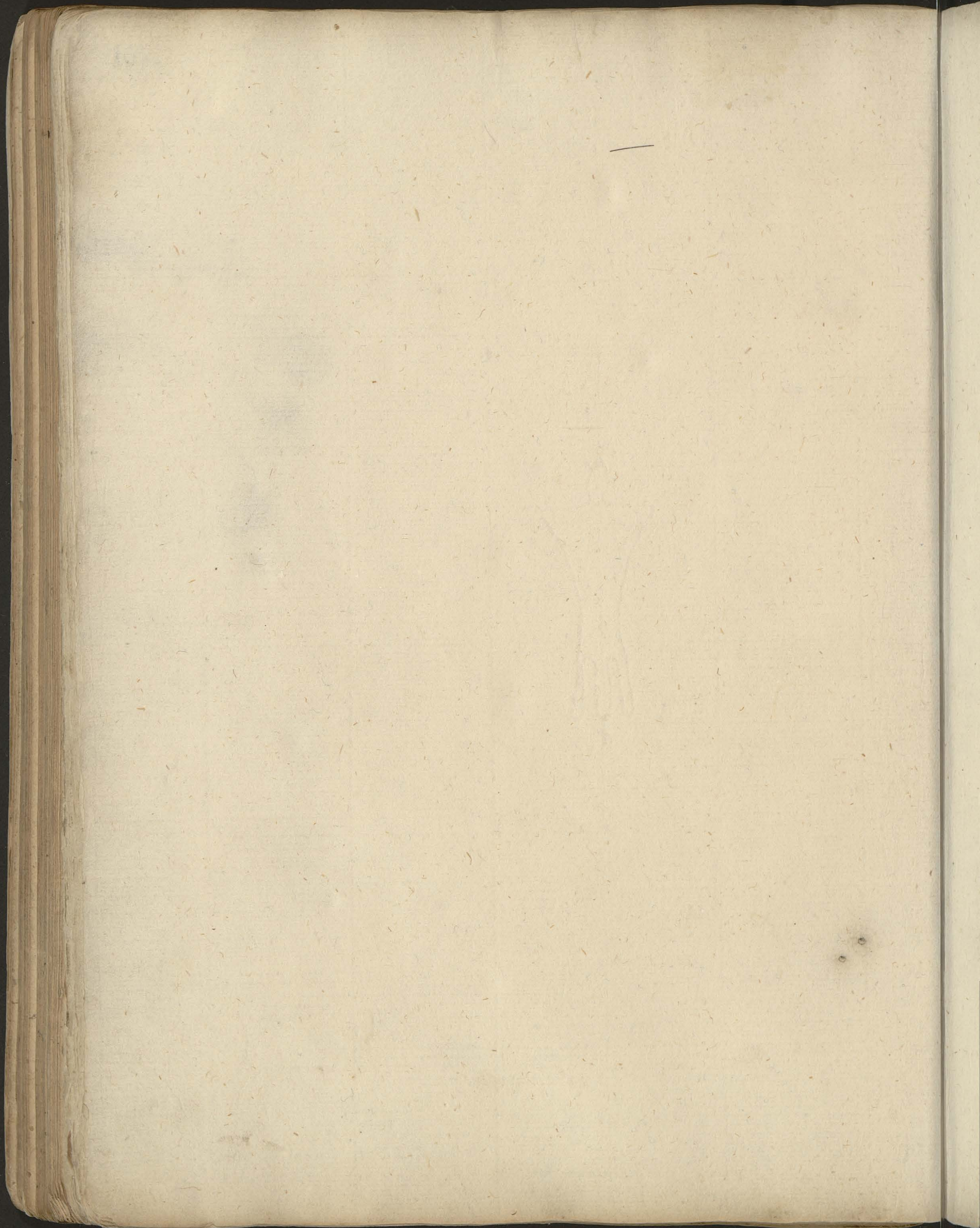
Reverende pater amice noster precare pro eo quod erga nos geritis sincera

Beatissime pater Post filialem obedienciam ac humilem recomendationem mei meis nunc Pater Beatissime predilectionibus Sed quia deus noster ihesus christus [illegible] disposicionem ad augmentum sui nominis

Venerandissimis In xpo patribus infratone diua epis presbiteris dyaconis
Sacrosancte Romane ecclesie Cardinalibus nris etc. Wladislaus dei gra
Rex polonie litwanieque princeps supremus et heres Russie etc. Salutem
et inseparabiliter turbatam lacinatem Sanctam matrem Ecclesiam piis
et opportunis remedijs consolari nos sup variis sed opportune hoc b p
determinimus declarandum In quo et ille michi est conscius cui omne cor patet

Wladislaus dei gracia Rex Polonie Lithwanieque Princeps et heres etc.
vacat Strenuoque viro dno Erkinger de Saynsheym amico nobis sincere
dilecto Sinceritatem Regiam et recordium promissorum vestre amice
nostre carissime Quamvis vobis ignotum esse aliqualiter dubitemus
Ne tamen aliqua ignorancia pretendatis Sinceritati vestre deponimus
intimando Quod Venerabilis Religiosus Henricus de Plawen Mag-
generalis domus theutunicorum de Prussia cum Compceptoribus et Comen-
datoribus Ordinis sui pecuniam nobis satis fideiussorie atque firmis In-
scripcionum vestrarum et aliorum principum Comitum et Baronum in litteris super
huiusmodi pecuniis confectis ex parte ipsorum ad solvendum sponsionibus roboratam
in festo beati Martini proxime preterito dare nostris nunciis promisit tam
in tempore eiusdem termini nominati dare et solvere noluerunt et huiusmodi qua
occasione nescimus dare recusant penitus ac omnino Nostris aut
equitis celsitudini vestre ad ea premissa vestrarum inscripcionum estis obligati
et astricti prout vestrarum protestatur continencia litterarum quarum seriem
a vestra memoria non recessit Ideo Sinceritatem vestram ex premissis monemus
requirimus et hortamur Quatenus vestra promissa Inscripcionum vestrarum nobis facta

Ciuitatem maiorem Cracouien in obstagium intrare debeat et subinde absque nostra licencia non egressurus
quousque vobis predicto neglecto solucionis termino et dampnis inde sequutis integraliter
satisfiat Alioquin in vos et quemlibet alium quem presens negocium tangere videbitur
ad ampliores monicionis modos et alia que in litteris inspeccionis continentur
procedemus Datum in Wislicia ipso die Sancti Andree apostoli Anno domini M° cccc° undecimo

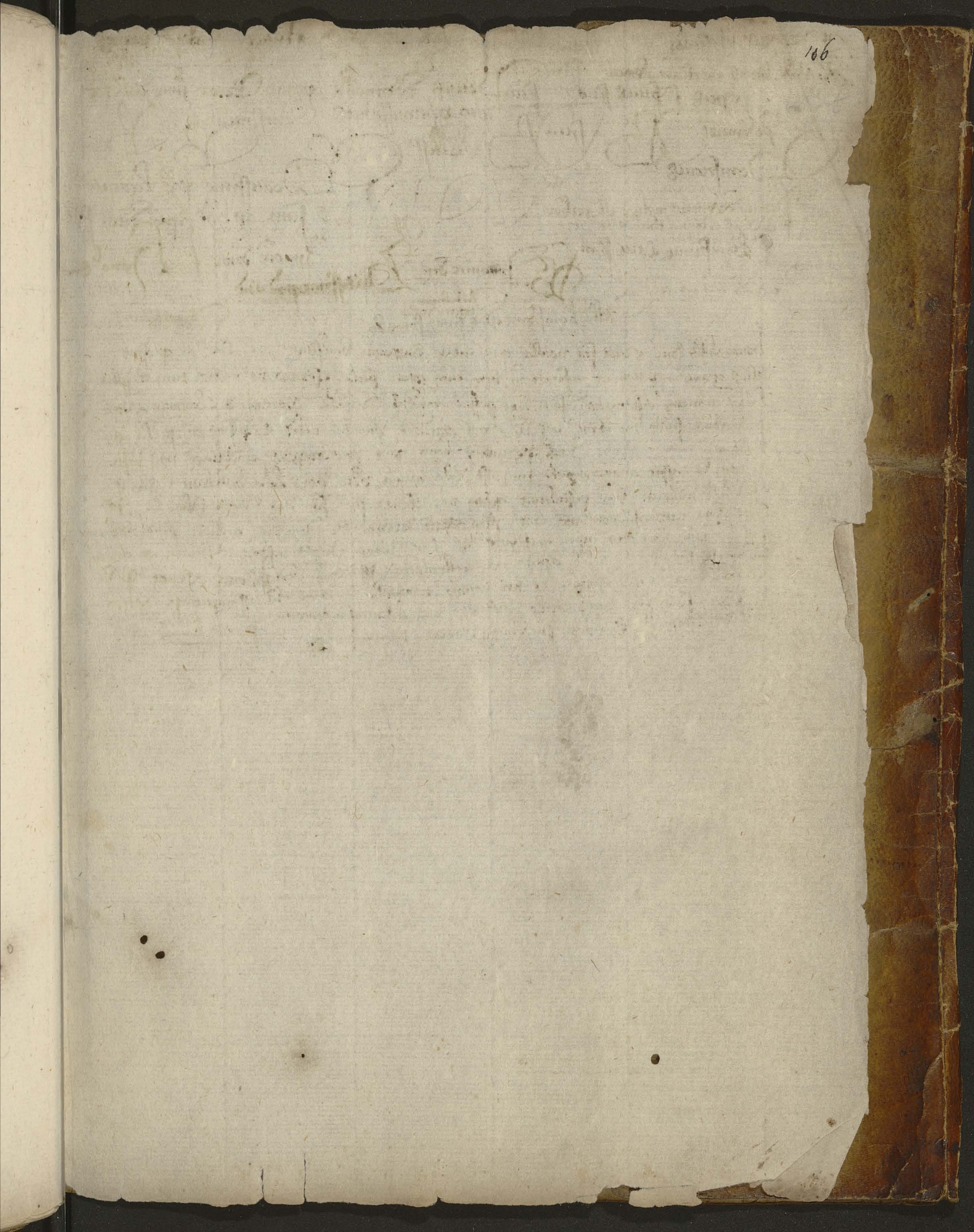

fc

Beatissime pater post filialem obedien(tiam) ac humilem recomendacionem
non meis meritis pr(e) Sanctissime precedentibus Sed gra(cia) dni nri ihu xpi
disponen(te) ad agnicion(em) sui gloriosi nominis votiue ecclesie et inbetatus sanctissima
mater Ecclesia longo tempore dimersa Nam(que) beati petri navis procellis
tempestuose fluctuare conspexi Videns igitur ex hmoi scismate tot clades sancte religioni
blasphemias poni verbi dei euenire tot sectas heresim liberrime pullulare effusiones
que sanguinis xpianorum indesinenter fieri Sepius mecum intimis cordis amaritudine ingemui
et ut creator omnium scismatum sue leges indiuisibilis ... ego qui tu devoto vre
Sanctitatis filio Serenissimo principe Allexandro alias Wytholt
duce lithwanie fratre meo carissimo ac gentibus mee ac sue dicioni
subiectis cum fortissimis Sarracenorum et Barbarorum nacionibus fines
teneo ac ab eorum incursibus paganorum fidem professionem tot viribus
sub continuis meis et suis ac nostrorum subditorum periculis defensa ipsius
clementiam frequenter et supplici supplicacione inuocaui Quam si solam
Sassuram videam multo tempore clausa ex voto feliciter recordacionis dominum
... immediati predecessoris et proprium ... invocando facto ac nobis
sibi et ceteris principibus publicato per veram et felicem vnionem prout
pollicitus fuerat operabam submoueri debere Sed maligni ... spiritus
Sathane agitante agitante huiusmodi sui operis proposito conatus sub ... te
ad obliuionem votorum et iurantorum cordium per quedam sinistra commenta
inhabiliter deduxerunt Post tamen de hac unitate et vnionem felicem tuitu
vestre Sanctitatis quem etiam ... ad ... adeptionem summi appostolatus apicis dudum
Seuerissimo ... ordinem respirat spiritus sancti clementis sibi feliciter ...
sit in locum et ... Et quod tempore trepidum neglexit vestre beati
tudinis plenius promissionibus et votis sedulius tota mente impleri promissit
prout scriptum est vestre Sanctitati et michi per epistolas patentes ac dominum per reuerendum
in xpe patrem dnm Jacobum epm landen(sem) de speciali gracia perfecerat
Sit igitur deo vestre beatitudinis cum suo proposito certificatus grates grates ...
xpo qui est sponsus ecclesie et tuus vices gerit in terris reddidi spirituales
oraciones ad pedes vestre Sanctitatis tunc dirigere decreui decenter et quem vestre reue
rendum in xpo patrem dnm epm Cracouien(sem) qui meus meique Regni epus et
supremus Consiliarius existit tamque utilem addere ad dei ecclesie vnionem
vocare dignata est Ego similiter eundem ut potero vniuitum et ... huiusmodi sacro
negocio opportunum vna cum prefato dno duce et meis et suo nominibus ad eandem
vnionem consulendum ut potero specialem oratorem direxi sibique ad hec plena potestate
commisi Nec opus michi videbatur vestre Sanctitati desuper aliquas speciales litteras dirigere
cum meique Regni epus et ut primus ... supremus consiliarius ac tam meus quam sancte Romane
ecclesie existit existit Sed ne pro ... per quempiam michi vel sue

ambasiate dicte nominibus geste in aliquo de rogari contingat omnia
et singula per cum coram v. s. in facto eiusdem exprimere seu veniens nominibus
quibus supradicta consulta et qualitercumque gesta exposito et tenore
presentium ratifico et nichilominus ne desit qui meas vices in antea in
tam sancto negotio suppleat sibi in prefato negotio meo nomine consulendi
ortandi et alia omnia que circa huiusmodi opus fuerint facienda plenam
et liberam tenore presentium concedo facultatem &c. infirmus sum

Beatissime pater affectuose concepi et memorie fideliter commendavi
quidquid continebat epistola epistola quam de promotione v. s. michi
dignati fuistis destinare Ex cuius crebra revolutione memorabar
iusticie vestre qua possidetis ab initio et meditatus sum in operibus vestris que
fame gloriose vestre michi sancta dederunt opinionem gloriari ergo oportet
ex quo per hunc qui in electis suis mittit radices sancta mater
ecclesia talem acquisivit pontificem tam nos fuimus sibi honorem bo-
ratum est tamquam aron &c. qui in sua electione nichil singularitatis pretendit
net quietis. Dnacionis animadvertit exterius secundum sic omni facie operans
etc. [illegible] custodem possessionis constituit dominus ad solatium fidelibus qui
merori consumebantur vario propter scissuram sancte matris ecclesie tam
diuturnam et plurimam fortem ad pacientiam promptum ad concordiam bonus
benivolum ad tensuram qui iuri suo verissimo propter abolendum ipsum
scissma cedere et renunciare sic reddidit benivolum et pacientem cre-
v. s. clementiam quam in omni creatore in bonis obsequiis quoniam fuerint stabili-
tam

Petrus blesen

Valde bonus rethor vnea huius

epus s. huius suorum huius Petrus de vmeys optimus Rector ymo deberet dici optimissimus Bonissimus B B

de vmeis B huius B Affectuosissime Beatiss B Bom

Bonifacius

Petrus de vmeys melior est rethor B Beatissime pater beatus

s. Blezensis optimus theologus est Amen Sum in hys que dicta sunt

Bonifacius epus s. m Inmore domini s Honorabili

Petrus d d de vmeys B Animonie dni

Alleluya

Coram nobis

Alla Bonifacius epus suorum huius de

Honorabilis dne Quia fra nonulla que inter supposita vniversitatis nre Crac et quosvis alios oriunt. p nos et conservatorem nrm tum propter pericula personarum no medita tum et propter locorum nimiam distanciam decidi non possunt comode . v . cz Martini de Obornyky Magr in Artibus study nri Crac nup ad nram accedens presenciam nobis Exposuit cu querela quo conpanciam Dnorum Poznaniensium bona ipius prima occupant et detinet iniuste et iam ut asserit coram capitulo tunc est villa in qua pdta prima bona habebant . Sibi justiciam iudicari frã postulavit quam nunc consecutus est Pdta Nos Rector Almae Vniversitatis Crac vna cum conservatore nro Crac pdta Magro Marti de Vmeys meliori pnd volentes pm id p v vna cum copia conservator nri Crac manu sucta ressta tuissimus executioni in dyocesi Gneznensi Nuctos dupplicata vos collocavit. Affectuose supplicetis Rogat pp v Intuitu dei et amore justicie et nri eciam contemplacione cum ob assumptes api Magra cum eisdem suis occupatoribus justiciam expeditam sin strepitu judicii fac quod circa vos grata vicissitudine studebimus remerr

Tractatus mgri petri de vineis

Bonifacius

Bonifacius servus servorum dei

Alexander dei gra

dux lithwanie etc

Alexander

Wladislaus dei gra Rex

Polonie Sigismundus

Alleluia

Alleluia

Alleluia

